

Torsdag den 19. april 2012 (D)

1

71. møde

Torsdag den 19. april 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Sjørður Skaale (JF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Sjørður Skaale (JF).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 25 [afstemning]:

Forespørgsel til børne- og undervisningsministeren om gymnasierformen.

Af Marie Krarup (DF) og Alex Ahrendtsen (DF).

(Anmeldelse 22.02.2012. Fremme 24.02.2012. Forhandling

17.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 49 af Marie Krarup (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 51 af Mai Henriksen (KF). Forslag til

vedtagelse nr. V 50 af Troels Ravn (S), Lotte Rod (RV), Lisbeth

Bech Poulsen (SF) og Rosa Lund (EL)).

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 36 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren om PET's sletning af sagsmapper (hasteforespørgsel).

Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Anmeldelse 13.04.2012. Fremme 17.04.2012. Forhandling

18.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 52 af Karsten Lauritzen (V),

Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke

(KF). Forslag til vedtagelse nr. V 53 af Ole Hækkerup (S), Jeppe

Mikkelsen (RV), Holger K. Nielsen (SF) og Pernille Skipper (EL)).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af lov om taxikørsel m.v. og registreringsafgiftsloven. (Ophævelse af betingelse om tilladelse til taxikørsel for udstedelse af tilladelse til offentlig servicetrafik og fritagelse for registreringsafgift af biler, der udfører kørsel på grundlag af tilladelse til offentlig servicetrafik).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 02.02.2012. Betænkning

29.03.2012. 2. behandling 10.04.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om et indkomstreger. (Erstatningsferie for sygdom under ferien, samtidighedsferie for medhjælp i en privat husstand og personer, som er omfattet af forskerskatteordningen, og indberetning til indkomstregeret m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption. (Udvidelse af lov om kunstig befrugtning anvendelsesområde, mulighed for anonym og ikke-anonym æg- og sæddonation i forbindelse med behandling med kunstig befrugtning, fastslåelse af faderskab i forbindelse med kunstig befrugtning og adoption af registreret partners barn samt fremmøde i adoptionssager m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.).

(Fremsættelse 29.03.2012).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Justeringer vedrørende planlægning, samarbejde, it, kvalitet og finansiering af sundhedsvæsenet m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.).

(Fremsættelse 29.03.2012).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddemål. (Ny model for fordeling af de almennyttige tipsmidler).

Af kulturministeren (Uffe Elbæk).

(Fremsættelse 28.03.2012).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov. (Tilpasninger som følge af ressortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).
(Fremsættelse 28.03.2012).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).
(Fremsættelse 28.03.2012).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Vækstfondens mulighed for at optage lån til finansiering af sine aktiviteter).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).
(Fremsættelse 28.03.2012).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger m.v., lov om finansiel virksomhed, skattekontrollen, aktieavancebeskatningsloven og kursgevinstloven. (Indførelse af værdipapirfonde og selskaber for investering med kapital der er variabel (SIKAV'er) samt regler om indberetning af afkast fra værdipapirfonde m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).
(Fremsættelse 29.03.2012).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Digital kommunikation i sager om specialpædagogisk støtte).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012).

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Godkendelse af specialundervisning i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Justering af frit skolevalg over kommunegrænser m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012).

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Sekretariatsbetjening af Klagenævnet for vidtgående specialundervisning m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 11.04.2012).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om barseludligningsloven. (Fællesopkrævning af bidrag til Barsel.dk, ophævelse af lovfastsatte satser for refusionsstørrelse, refusionsperioden og bidrag, indførelse af klageadgang m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 28.03.2012).

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af lov om Ligebehandlingsnævnet. (Chikanesager, udpegning af formandskabet m.m.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 28.03.2012).

22) Forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om konfliktret.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 21.02.2012. Fremme 23.02.2012).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 163 (Forslag til lov om indfødsrets meddelelse).

Lars Dohn og Rosa Lund:

Beslutningsforslag nr. B 81 (Forslag til folketingsbeslutning om at sikre betalelige private udlejningsboliger ved genudlejning efter modernisering).

Titlerne på de fremsatte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Sjúrdur Skaale (JF).

Kl. 10:00

Formanden :

Sjúrdur Skaale har bedt om orlov fra og med den 20. april 2012, jævnfør forretningsordenens § 41, stk. 3, litra c.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Sjúrdur Skaale (JF).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden :

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at første stedfortræder for Javnaðarflokkurin, Aksel V. Johannesen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 20. april 2012 i anledning af Sjúrdur Skaales orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes nu.
Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 105 stemmer.

[For stemte 105 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 25 [afstemning]:

Forespørgsel til børne- og undervisningsministeren om gymnasierformen.

Af Marie Krarup (DF) og Alex Ahrendtsen (DF).

(Anmeldelse 22.02.2012. Fremme 24.02.2012. Forhandling

17.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 49 af Marie Krarup (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 51 af Mai Henriksen (KF). Forslag til

vedtagelse nr. V 50 af Troels Ravn (S), Lotte Rod (RV), Lisbeth

Bech Poulsen (SF) og Rosa Lund (EL)).

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 50 af Troels Ravn (S), Lotte Rod (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Rosa Lund (EL), og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 59 (S, RV, SF og EL), imod stemte 23 (DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 27 (V).

Forslag til vedtagelse nr. V 50 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 49 af Marie Krarup (DF) og nr. V 51 af Mai Henriksen (KF) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 36 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren om PET's sletning af sagsmapper (hasteforespørgsel).

Af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF).

(Anmeldelse 13.04.2012. Fremme 17.04.2012. Forhandling

18.04.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 52 af Karsten Lauritzen (V),

Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke

(KF). Forslag til vedtagelse nr. V 53 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Holger K. Nielsen (SF) og Pernille Skipper (EL)).

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden :

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 53 af Ole Hækkerup (S), Jeppe Mikkelsen (RV), Holger K. Nielsen (SF) og Pernille Skipper (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 58 (S, RV, SF og EL), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 50 (V, DF, LA og KF).

Forslag til vedtagelse nr. V 53 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 52 af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af lov om taxikørsel m.v. og registreringsafgiftsloven. (Ophævelse af betingelse om tilladelse til taxikørsel for udstedelse af tilladelse til offentlig servicetrafik og fritagelse for registreringsafgift af biler, der udfører kørsel på grundlag af tilladelse til offentlig servicetrafik).

Af transportministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremstilling 25.01.2012. 1. behandling 02.02.2012. Betænkning 29.03.2012. 2. behandling 10.04.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden :

Hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det lovforslag, vi skal stemme om i dag, er jo faktisk en tilbagerulning af en lov, som egentlig slet ikke har fået lov at eksistere – den har i hvert fald ikke fået lov at vise sin virkning. Det er et, jeg vil kalde det lovtyranni. Det er en lidt underlig måde at gøre det på, at fordi man lige pludselig har et meget, meget spinkelt flertal, så ruller man altså noget tilbage, som man ikke brød sig om at den tidligere regering lavede.

Med lovforslaget her ruller man det tilbage, at tilladelsen til offentlig servicetrafik – det, der tidligere hed en EP-tilladelse – var bundet op på, at man også havde en taxabevilling. Det ruller man tilbage, så nu kan nogle altså igen kvit og frit køre rundt og stjæle taxabranschens arbejde, og det vil have stor betydning, specielt i Ud-kantsdanmark. Det er bare at skubbe yderligere til taxadøden, og det var det, vi ville forhindre med den tidligere lovgivning. Det var net-

op for at beskytte taxaerne også i Udkantsdanmark, men det vil den nuværende regering støttet af Enhedslisten tilsyneladende ikke.

Når man ruller det her tilbage, gør man det under påskud af, at kommuner og regioner har rejst et økonomisk krav på 300 mio. kr. Det er noget af det værste nonsens, jeg har hørt, og det er i øvrigt heller ikke blevet dokumenteret på nogen måde. Hvis kommunerne mener, at de får en ekstraudgift på 300 mio. kr., vil jeg sige, at de jo har tjent styrtende med penge alle de foregående år, og mig bekendt har kommuner og regioner ikke betalt nogen penge tilbage til staten.

Så det her såkaldte DUT-krav er fuldstændig udokumenteret og er vel i bund og grund bare en dårlig undskyldning for, at regeringen og Enhedslisten nu vil rulle den her lov tilbage, som har virket i ganske få måneder, og det vil sige, at man ikke har et reelt grundlag at vurdere det på og se, om det har haft en effekt i forhold til taxa-branchen og deres muligheder for at overleve specielt i de tyndbefolkede områder af Danmark.

Man burde i stedet for have støttet Dansk Folkepartis forslag, som i øvrigt er et forslag, som er et kompromis, som busbranchen og taxabranschen selv er kommet til enighed om, nemlig at der skal være et indretningskrav til de her biler, som kan ligge og køre sygetransport og regional kørsel for trafikelskaberne. Men ikke engang det vil regeringen, selv om det var det, branchen selv ville. Så det her må på en eller anden måde kun være, fordi man blev tøsefornærmet i den forrige samling, og man vil så nu med djævelens vold og magt rulle det tilbage, for ret vil man have, uanset om det så er til stor skade for taxabranschen eller ej.

Kl. 10:07

Formanden :

Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 64 (S, RV, SF, EL og LA), imod stemte 44 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie og lov om et indkomstregister. (Erstatningsferie for sygdom under ferien, samtidighedsferie for medhjælp i en privat husstand og personer, som

er omfattet af forskerskatteordningen, og indberetning til indkomstregisteret m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig? Vil hr. Christian Juhl gerne udtale sig?

Ja. Hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Vi har stillet to ændringsforslag til det her ellers udmærkede initiativ om at sikre, at man kan få erstatningsferie, hvis man bliver syg under sin ferie, men vi har ikke kunnet komme igennem med det endnu.

Jeg kunne jo appellere til Folketingets medlemmer om så lige at tænke sig om en gang til.

Det ene forslag handler om en meget bureaukratisk ordning med, at arbejderne selv skal stille med en lægeerklæring forlods, hvis de er syge. Det er et brud med tidligere praksis, og derfor vil jeg opfordre til, at vi piller det ud af loven, og det samme gælder det, at folk nu selv skal betale for en lægeerklæring.

Det andet forslag handler om, at det er vores opfattelse, at loven er i strid med EU-reglerne, fordi man kun dækker 4 ud af de 5 uger. Den første uge er på egen risiko, og det er ikke meningen med de her regler. Det er meningen, at ferien, hvor lang den så måtte være i de enkelte lande, skal være fuldt dækket af de her regler. Derfor har vi spurgt ministeriet, om de vil bede EU om at udtale sig om, hvorvidt det her er i strid med reglerne. Det har ministeren ikke villet, og derfor foreslår vi, at det bliver besluttet, at det i Danmark er alle 5 uger, der er dækket af den her regel, så man er fuldt dækket i hele sin ferie. Der findes jo ikke nogen objektiv forklaring på, hvorfor pokker man ikke skulle være dækket i hele ferien.

I øvrigt har jeg lidt svært ved at koncentrere mig, da der er temmelig mange, der snakker samtidig med mig. Jeg ved ikke, om det er helt o.k.

Kl. 10:10

Formanden :

Jeg er enig med ordføreren – støjniveauet er for højt. Man bliver nødt til at dæmpe samtalerne.

Ordføreren.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Det eneste, jeg ville sige, var, at jeg vil opfordre alle Tingets medlemmer til at stemme for vores to ændringsforslag, da de ville forbedre den her lov kvalitativt.

Kl. 10:11

Formanden :

Tak. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg vil som indledning starte med at sige, at vi gerne vil bede om at få forslaget tilbage i udvalget mellem anden og tredje behandling. Grunden til, at vi ønsker at få det tilbage, er, at der er utrolig mange uklarheder i det her lovforslag. Der er mange uklarheder om,

hvordan både arbejdstagere og lønmodtagere skal agere i forbindelse med sygdom under ferie. Hvor syg skal man være? Skal man rejse hjem fra ferie? Nej, det skal man ikke; man kan få en læge i det land, hvor man er på ferie, til at skrive en lægeerklæring. Man har ret til at genoptage arbejdet, når man er rask igen, og så udskyde ferien, selv om virksomheden har lukket. Der er simpelt hen så mange uklarheder.

Der er også uklarheder om lægernes rolle i den her forbindelse. Derudover er det sidste nye, at man, hvis der er nogle, der ikke er klar over det, kan spare sygedage sammen i løbet af de 5 uger, og hvis man så overstiger de 5 dage, kan man få noget erstatningsferie. Der er simpelt hen så mange uklarheder.

Der er ikke nogen, der kommer til at vide, hvordan de skal agere i forbindelse med det her lovforslag, og derfor synes vi i Dansk Folkeparti, at det er vigtigt, at vi får drøftet det her nærmere.

Kl. 10:12

Formanden :

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 10:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil simpelt hen bare sige, at det selvfølgelig er klart, at hvis der er et ønske om, at forslaget skal gå tilbage til udvalget, synes jeg selvfølgelig, at man skal træffe den beslutning. Og vi stiller os selvfølgelig til rådighed for at besvare de spørgsmål, der måtte være.

Jeg vil gerne afvise to ting. Jeg vil gerne afvise, at det lovforslag, der foreligger, er uklart, det er det ikke. Jeg vil også gerne afvise den påstand, jeg har hørt fra Enhedslistens side om, at det ikke skulle være foreneligt med det EU-direktiv, der ligger til grund, og de EU-spørgsmål, der ligger til grund for det her lovforslag. Altså, vi er sådan set i gang med at implementere EU-stof i den lovgivning, som vi andenbehandler her.

Jeg synes, at vi har fundet den rette balance med lovforslaget her, sådan at lønmodtagere, der bliver syge, mens de afholder ferie, i fremtiden får muligheden for at få erstatningsferie. Det er det, EU-reglerne foreskriver at vi skal sikre i dansk lovgivning. Det gør vi herved. Men jeg synes samtidig også, at det er helt fornuftigt, at man selvfølgelig skal kunne dokumentere, at man rent faktisk er syg, hvis man ønsker at påkalde sig et krav om erstatningsferie. Det er den balance, vi har ønsket at finde med lovforslaget her, og det synes jeg er lykkedes.

Så kan man diskutere, om der skal være en karenperiode eller ej. Altså, det, vi skal implementere, er 4 ugers erstatningsferie. Og da den danske ferielovgivning foreskriver, at man som lønmodtager i Danmark har ret til 5 uger, har vi fundet det helt fornuftigt, at de første 5 dage skal afholdes for egen regning så at sige.

Jeg synes også, at det er vigtigt at få slået fast, at med lovforslaget her sker der en betydelig forbedring for danske lønmodtagere, for det vil være sådan i fremtiden, at bliver man syg, mens man afholder ferie og ikke kan afholde ferie på grund af sygdom, får man ret til erstatningsferie. Den ret har man ikke haft tidligere. Samtidig synes jeg, at det er vigtigt at holde fast i, at man selvfølgelig skal kunne dokumentere, at man rent faktisk er og har været syg, sådan at arbejdsgiveren ikke har unødvendige omkostninger.

Så alt i alt mener jeg, at balancen er opretholdt i forslaget. Jeg vil gerne slå fast, at vi mener, at det selvfølgelig er helt foreneligt med EU-reglerne. Jeg synes, at lovforslaget er meget klart, men jeg synes selvfølgelig samtidig, at det er fornuftigt, at man tager forslaget tilbage i udvalget, så eventuelt nye spørgsmål kan besvares.

Kl. 10:14

Formanden :

Tak til beskæftigelsesministeren. Er der flere, der vil udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:15

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL). Og der kan stemmes nu.

Afstemningen slutter.

For stemte 7 (EL), imod stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 2, stillet af samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA)?

Det er vedtaget.

Der er fremsat forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

Kl. 10:16

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 10:16

Afstemning

:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 23.03.2012. Betænkning 17.04.2012).

Kl. 10:16

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Hvis man ønsker at udtale sig om andre ting, bedes man gå uden for.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Kl. 10:17

Afstemning

:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v., børneloven og lov om adoption. (Udvidelse af lov om kunstig befrugtnings anvendelsesområde, mulighed for anonym og ikke-anonym æg- og sæddonation i forbindelse med behandling med kunstig befrugtning, fastslåelse af faderskab i forbindelse med kunstig befrugtning og adoption af registreret partners barn samt fremmøde i adoptionssager m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.).
(Fremsættelse 29.03.2012).

Kl. 10:18

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Dette lovforslag indeholder en række etiske problemstillinger, som betyder, at Venstres gruppemedlemmer er fritstillet i denne sag. Langt hovedparten af Venstres gruppe støtter helt overordnet lovforslaget, men der er en række forhold, der skal afklares under udvalgs-

behandlingen. Og så er der en række medlemmer, som ikke vil kunne stemme for lovforslaget ved den endelige vedtagelse.

L 138 indeholder forslag til ændringer i tre love, og jeg vil lægge ud med at gennemgå nogle af de forskellige forslag til ændringer i loven om kunstig befrugtning.

For det første vil L 138 udvide lovens anvendelsesområde. Loven gælder i dag kun for behandlinger udført af læger, og nu bliver det foreslået, at den skal gælde for behandlinger udført af enhver sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar. Det bliver også foreslået, at den skal gælde for vævscentres virksomhed, for så vidt angår ydelser, der vedrører kunstig befrugtning i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v.

For det andet bliver det foreslået at ophæve anonymiteten ved æg- og sæddonation. Donor og modtager får i stedet valgfrihed. Den her del af forslaget indebærer, at donoren tager stilling til, om der skal være tale om anonym donation, krydsdonation eller ikkeanonym donation. Samtidig skal den enlige kvinde eller parret tage stilling til, om der skal anvendes en anonym eller en ikkeanonym donor.

For det tredje er det en del af forslaget at tillade krydsdonation, og det betyder, at en kvinde får ret til at få et æg fra en ægpulje, hvis hun medbringer en donor, som samtidig donerer et æg anonymt til puljen.

L 138 ophæver også forbuddet mod at sende ubefrugtede og befrugtede æg fra Danmark til udlandet. Og så ophæver forslaget påbuddet om destruktion af ægtefælles eller samlevers opbevarede sæd i tilfælde af mandens død.

Det var lidt om ændringerne i lov om kunstig befrugtning.

Ændringerne i børneloven og adoptionsloven vil jeg ikke komme nærmere ind på her, men jeg vil lige nævne, at de hovedsaglig bliver foreslået som følge af ændringerne i loven om kunstig befrugtning. Og det betyder bl.a., at faderskabet til et barn fastsættes på samme måde, uanset om behandlingen foretages af en læge eller en anden sundhedsperson. Og så ændres adoptionsloven tilsvarende til, at adoption af registreret partners barn fra fødslen følger reglerne i børneloven om fastslåelse af faderskab.

De områder, som L 138 dækker, er meget omfattende og inddrager en masse etiske aspekter. Det kan man bl.a. læse i de mange, mange høringssvar, vi har fået. Og der er gode argumenter både for og imod de forskellige ændringer. Et stort flertal i Venstres gruppe har valgt at støtte L 138, og det har vi, fordi vi ønsker at give de ufrivilligt barnløse og deres donorer mere frihed og flere valgmuligheder. Samtidig er det også et meget væsentligt aspekt i hele debatten, at vi tager hensyn til børnenes ve og vel.

Her til sidst vil jeg lige nævne nogle eksempler på fordele ved forslaget. Med valgfriheden i forhold til anonymitet kan vi imødekomme donoreres individuelle overvejelser, og samtidig kan vi tage hensyn til den enlige kvindes eller parrets ønsker. Så er der tilladelse af krydsdonationer, som vil give flere ufrivilligt barnløse mulighed for at få opfyldt deres ønske om et barn, hvor faren er biologisk forælder. Så er det forhåbningen, at de nye regler kan skabe bedre muligheder for flere ægdonationer. Og så er der muligheden for at opbevare sæden i tilfælde af ægtefælles eller samleverens død. Her kunne man f.eks. forestille sig en kræftsyg mand og hans kone, der ønsker sig et barn efter mandens død.

Man kan dog diskutere, hvor stor betydning en vedtagelse af disse forslag vil få for de barnløse og donorerne. Det er jo sådan, at der allerede i dag er en lang række muligheder i privat regi, og det ligger så som følge af den nuværende lovgivning uden for lovens anvendelsesområde.

Men i Venstre ser vi frem til det kommende udvalgsarbejde, og vi har også bedt om en teknisk gennemgang, fordi det her lovforslag indeholder rigtig mange både tekniske og etiske dilemmaer, som vi gerne vil arbejde yderligere med. Tak.

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Fru Sophie Hæstorp Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Venter I barn? Sker der snart noget? Det biologiske ur tikker, det ved du vel godt? Sådanne kommentarer og spørgsmål har mange ufrivilligt barnløse prøvet at få, og for mange er det smertefuldt at skulle finde på en undskyldning, hver gang emnet dukker op, hvis man altså ikke lige tænker, at man skal dele hele sit privatliv med en fremmed, en svigermor eller andre i sin omgangskreds.

Heldigvis er det i dag med forskningen og forfinelsen af medicin og teknologi i stigende grad blevet muligt at hjælpe barnløse. Danmark er faktisk et af de lande, der ligger helt i top med hensyn til forskning inden for infertilitet, og denne forskning foregår på alle offentlige fertilitetsklinikker. Formålet med denne forskning er at gøre behandlingerne mere effektive og skånsomme. I dag er der således hvert år omkring 3.000 børn, der kommer til verden, efter at deres forældre har modtaget behandling enten på en offentlig eller en privat fertilitetsklinik. Det svarer til 1-2 børn i hver skoleklasse eller næsten 10 pct. af en fødselsårgang. Havde vi ikke mulighed for at hjælpe ufrivilligt barnløse, ville vores fødselstal således være markant ringere, og de sociale og psykiske problemer, der kan være forbundet med at forblive barnløs på den ene eller anden måde – man kan jo også i nogle tilfælde adoptere – ville formentlig være større. Det forskes der nemlig også i.

Derfor glæder det mig og mine socialdemokratiske kollegaer, at vi i efteråret fik fjernet den uretfærdige brugerbetaling på fertilitetsbehandling, som den tidligere højreorienterede regering havde indført i 2011.

Socialdemokratiet mener således, at det er rimeligt, at man kan tilbyde ufrivilligt barnløse hjælp på vores offentlige klinikker inden for de rammer, vi nu en gang har vedtaget her i Folketinget, om, at kvinden ikke må være over en vis alder, at der ikke må være et fælles barn i hjemmet, og at man kan få et vist antal behandlinger, hvorefter man så må prøve et andet sted. 70 pct. af de barnløse i dag får barn inden for de her rammer, og de resterende 30 pct. må købe sig til yderligere behandlinger på en privatklinik, hvis de fortsat ønsker behandling.

Det lovforslag, vi behandler her i dag, omhandler bl.a. spørgsmålet om muligheden for så, når man er i behandling, at modtage sæd fra enten en anonym donor eller en ikkeanonym donor. I Socialdemokratiet mener vi, at den vigtigste forudsætning for, at en familie kan komme godt fra start, er, at både faderen og moderen er tæt knyttet til barnet, og hvis faderen ikke føler sig tryk ved, at der ved behandlingen for barnløshed er blevet brugt en ikkeanonym donor, så viser forskning, at det bl.a. kan være svært for faderen at knytte sig til barnet.

Vi har også set nogle resultater fra Sverige, hvor man jo kun tillader kendte donorer, og der var det i hvert fald sådan i en overgang, at der var rigtig mange forældre, der fortiede over for deres børn, at de var kommet til verden ved hjælp af sæddonation, og det var ikke så godt. Man fulgte så op på det og lavede en kampagne. Men vi er i Socialdemokratiet godt tilfredse med, at man med det her lovforslag fra regeringens side er endt med, at der nu er en valgfrihed for forældrene til at sætte sig ned – gerne under kyndig vejledning – og tage stilling til, om det barn, man ønsker så brændende, skal komme til verden ved hjælp af en anonym donor eller en ikkeanonym donor, således at familien også i fremtiden er klar til at forklare det her ønskebarn, hvad dets ophav egentlig er.

Kl. 10:23

Lovforslaget indeholder også nogle andre elementer, bl.a. at forbuddet mod transport af ubefrugtede og befrugtede æg til udlandet bliver ophævet. Der er også et forslag om, at man ikke længere automatisk skal destruere en ægtefælles eller samlevers sæd, hvis vedkommende dør. Der er også nogle andre forslag, bl.a. om, at vi skal blive bedre til at foretage rapportering og give oplysninger til IVF-registeret, og om en ændring af reglerne om adoption af registreredes partneres børn fra fødslen. Jeg mener, at det alt sammen er områder, som vi har haft en diskussion om både før og efter regerings-skiftet, og som i høj grad har trængt til en modernisering på flere områder.

På den baggrund kan vi i Socialdemokratiet støtte lovforslaget, og vi vil også sige, at vi under udvalgsarbejdet selvfølgelig er villige til at diskutere. Der er rigtig mange høringssvar på det her område. Det kunne være rigtig fint at få en teknisk gennemgang for alle partier, og det kunne også være fint f.eks. at diskutere det her spørgsmål om, hvorvidt vi skal kalde det her en lov om kunstig befrugtning eller en lov om assisteret reproduktion, som nogle foreslår. Det synes jeg også godt at vi kan se på i udvalgsarbejdet. Tak for ordet.

Kl. 10:28

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Liselott Blixt som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det at få et barn er en af de skønneste oplevelser, man kan få her i livet, hvis det er det, man ønsker. Desværre er der nogen, der på grund af sygdom ikke kan få et barn. Derfor er det glædeligt, at vi har en lovgivning herhjemme, hvor man kan få hjælp til det her. Dog har vi set, at det kan være svært med netop den anonymitet, som vi har, for visse folk at få hjælp. Det gælder især på ægdonationsområdet, hvor der i mange år har været lange ventelister.

Vi har diskuteret emnet her flere gange. Det er tit oppe at vende i medierne, og det er et område, som kan ses fra flere vinkler, for etisk og moralsk kan der stilles en mængde spørgsmål.

Forslaget var allerede til høring for 1 år siden, da den tidligere regering tog det op, så derfor har vi haft en grundig debat på mange af områderne, vi nåede bare aldrig at behandle sagen. Derfor er det glædeligt, at den nye regering nu har taget det op, så vi kan få stillet nogle af alle de spørgsmål, som har meldt sig det sidste år, efter at vi har haft debatten.

Allerede dengang talte vi om, at forældre skulle have den her mulighed for at vælge, hvilken donationsform der var den rigtigste for lige netop deres familie. Forudsætningen for loven er naturligvis også, at sæddonoren og den kvinde eller det par, der bliver behandlet med kunstig befrugtning, giver deres samtykke til den valgte donationsform.

Men for os i Dansk Folkeparti ville det mest optimale være, at alle børn kendte deres ophav. For mange børn, der bliver født af en ukendt donor, står med et tomt billede af, hvor det er de kommer fra. Hvad er det, der gør, at de har de gener, som de har? Hvis de har en arvelig sygdom, hvor kommer den så fra? Har de nogle bestemte karaktertræk, som de kan se ikke stammer fra deres forældre? De står tit i en uvished. Vi ved så også, at i de lande, der har haft ikkeanonym sæddonation, manglede man sæddonorer. Man havde et problem med at skaffe dem, og derfor så vi også, at mange kom til Danmark for at få hjælp.

Med hensyn til ægdonation har der som sagt været lange ventelister. Jeg synes personligt, at det er rigtig rart, at man nu som kvinde enten kan hjælpe sin søster eller en god veninde, som man kan gøre det enten ved en krydsdonation eller ved at sige: Jeg vil gerne give det videre til dig. Der er mange, der har været bange for, at det ville

lægge et pres på et familiemedlem, men ser vi det, når man skal donere en nyre eller noget andet? Det mener jeg ikke er et realistisk problem.

Men der er i lovforslaget en del etiske og moralske problemstillinger, som vi gerne ser belyst. Derfor kan vi ikke sige lige præcis nu, om vi kan støtte forslaget, da vi mener, at der er nogle ting, der skal vendes. Derfor glæder vi os over, at man har bedt om en teknisk gennemgang, og vi glæder os til, at vi får den, sådan så vi kan få belyst nogle af de problemstillinger.

Kl. 10:32

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Radikale Venstre anerkender, at livet er mangfoldigt, og at der findes mange forskellige måder at etablere en familie på. Der findes også en række mennesker, der ønsker at etablere en familie og blive forældre til et barn, men hvor det kan være nødvendigt at få assistance. Det kan det være, fordi den ene part i et forhold har fertilitetsproblemer, f.eks. fordi vedkommende har været syg. Det kan være en enlig kvinde, der ønsker at blive mor, eller det kan være et lesbisk par, der ønsker et barn sammen.

Kernen i dette lovforslag om ændring af lov om kunstig befrugtning er udvidelsen af de nuværende regler om anonym donation af sæd og æg, så der skabes valgfrihed for den enkelte donor og for den enlige kvinde eller parret, som ønsker at modtage donation i forbindelse med behandling med assisteret befrugtning.

Fremover vil det være muligt at benytte såvel anonym som ikke-anonym sæd- og ægdonation. Både donorer og modtagere vil kunne træffe det valg, de ønsker. Det mener vi i Det Radikale Venstre er et rigtigt og et vigtigt skridt fremad. Vi mener, at det er de mennesker, der har behov for assisteret befrugtning, der bør kunne bestemme, hvordan de vil indrette sig. Det, der er rigtigt for den ene familie, er ikke nødvendigvis rigtigt for den anden. Og hvad der er rigtigt for en given familie, mener vi den bedst selv kan vurdere.

Lovforslagets åbning for kendt ægdonation og krydsdonation vil forhåbentlig også kunne medføre, at der bliver flere tilgængelige æg. Der er et meget stort behov for flere æg, ventetiderne er i øjeblikket lange, i mange tilfælde flere år. Det betyder jo selvsagt, at der faktisk er mennesker, som har adgang til en behandling, men ikke mulighed for at få den, simpelt hen fordi der ikke er det materiale til rådighed, som de har behov for.

Lovgivning af denne type skaber stor debat. Dels er det jo et område, der notorisk medfører en række etiske dilemmaer, dels er det et område, som alle mennesker kan relatere sig til. Vi anerkender, at der findes dilemmaer på dette område. Det gælder f.eks. i forhold til barnets mulighed for at kende identiteten på sine biologiske forældre. Men vi er overbeviste om, at de mennesker, der giver sig i kast med assisteret befrugtning, gør det efter nøje overvejelser og med et meget, meget stærkt ønske om at få et barn. Det er ikke noget dårligt udgangspunkt for livet at være ønsket.

Lovforslaget indeholder en række andre forslag, som har det tilfælles, at de medfører større lighed med hensyn til, hvilken fagperson der udfører behandlingen med assisteret befrugtning, ophævelsen af forskellige forbud samt større klarhed om, hvordan en faderskabssag skal afgøres. Endelig ændres adoptionsloven, så spørgsmålet om graden af anonymitet ikke bliver afgørende for muligheden for at adoptere. Fremover kan en registreret partner adoptere sin partners barn, der er blevet til ved assisteret befrugtning, allerede fra fødslen uanset donorstatus. Det er en velkommen lovændring.

Flere har allerede nævnt de mange høringssvar, der er kommet til dette lovforslag. Det kræver selvsagt en grundig behandling, og vi kan varmt tilslutte os ønsket om en teknisk gennemgang.

Vi er også meget villige til at se på sprogbrugen på dette område, og om det kan imødekommes, at vi fremover taler om kunstig befrugtning som assisteret befrugtning. Det betyder nemlig rigtig meget for de grupper, der har behov for hjælp til at få børn.

Radikale Venstre mener, at landets lovgivning skal rumme det liv, der leves. Det er kun hjertet, der kender kærlighedens veje, og en familie kan antage mange former. Vi kan derfor støtte lovforslaget i sin helhed.

Kl. 10:35

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som ordfører for SF.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Baggrunden for det lovforslag, vi diskuterer nu, ligger jo i høj grad i den debat, som vi havde – jeg tror også, at Dansk Folkepartis ordfører refererede til det – for snart et års tid siden, som netop afstedkom en række debatter Folketingets partier imellem. Derfor synes jeg også, at det er rigtig glædeligt, at vi i dag netop kan diskutere forslaget.

Det her er noget, som sandsynligvis i sidste ende ikke bliver et spørgsmål om partidisciplin eller andet, men et spørgsmål om, hvor man i øvrigt interesserer sig for det her spørgsmål. Noget af det, der var værd at bide mærke i, da alle Folketingets partier diskuterede det første gang, var, at der sådan set var et ønske om netop at finde nogle fælles regelsæt, som alle et eller andet sted kunne føle sig imødekommet ved.

Lad mig starte med at slå fast, at det at få børn jo er noget, som rigtig mange ønsker. Derfor synes jeg også, at det er vigtigt at erkende, at der er et behov for behandling af infertilitet, som er en situation, som et stigende antal mænd og kvinder desværre kommer i. Det er jo også baggrunden for, at Danmark – heldigvis, kan man sige – har været relativt førende i forskningen i infertilitet. Det er en alvorlig problemstilling, hvor vi ser flere og flere have problemer med reproduktionen, ikke mindst når vi ser på de demografiske udfordringer, som vi står over for i Danmark.

Men jeg synes også, at noget af det, som er værd at bide mærke i, er, at vi også får taget hånd om en række af de problemstillinger, som de seneste år har været diskuteret, bl.a. her i salen.

Forslaget har til formål at ændre de nuværende regler i forhold til anonym donation af æg og sæd i forbindelse med kunstig befrugtning. Det var en af de debatter, der startede op, da den tidligere regering indførte brugerbetaling på kunstig befrugtning, men heldigvis også en debat, som jeg synes at alle partier har været meget imødekomme over for, og som vi har haft nogle gode drøftelser omkring.

Det er vigtigt for SF, at man nu frit kan vælge donationsform, og det gælder ikke kun i forhold til den enkelte donor, men også i forhold til den enkelte kvinde eller parret, som ønsker at modtage donationen i forbindelse med behandlingen med kunstig befrugtning.

Derudover er der også en del af lovforslaget, som udvider anvendelsesområdet, i forhold til at der nu sker en ophævelse af forbuddet mod at udføre æg af Danmark, og endelig er der en række præciseringer i forhold til bemyndigelsesbestemmelserne og i forhold til IVF-registreringen osv.

Sluttelig foreslås det at ændre reglerne med hensyn til adoptionsager som led i at forenkle reglerne for det område i forhold til den familieretlige del.

Men det er jo også et komplekst spørgsmål og en vanskelig ting, vi debatterer her i dag. Jeg synes, det er vigtigt, og derfor hilser jeg det velkommen, at man – jeg tror, det er fra Venstres side eller i

hvert fald de borgerlige partiers side – også har efterlyst en teknisk gennemgang, så vi netop kan få en grundig drøftelse med alle Folketingets partier, så vi forhåbentlig i fællesskab kan tilslutte os det her forslag. For det er helt afgørende, at det her i sidste ende ikke bliver en partipolitisk diskussion, men netop bliver en diskussion om, hvordan vi rent faktisk sikrer nogle rimelige muligheder for, at alle kan få adgang til kunstig befrugtning, og at vi gør noget ved den reelle udfordring, vi har i Danmark, nemlig at op mod 10 pct. af alle børn i dag kommer til verden med den ene eller den anden form for fertilitetsbehandling.

Der er en række spørgsmål, der melder sig, og der er også behov for, at vi tager de her drøftelser helt åbent. Derfor synes jeg også, det er meget positivt, at der er kommet så mange høringssvar, som rejser nogle af de problemstillinger, der er på det her område. Derfor glæder jeg mig til den videre udvalgsbehandling, for der er kommet rigtig mange høringssvar, som vi selvfølgelig bliver nødt til at gennemgå meget, meget nøje. De peger på nogle forskellige problemstillinger, som vi fra SF's side selvfølgelig vil lytte til i den videre udvalgsbehandling.

Jeg glæder mig faktisk til den tekniske gennemgang, som jeg tror kan gøre os alle sammen en lille smule klogere, og jeg glæder mig over, at vi med det her lovforslag får taget et meget vigtigt skridt i den rigtige retning i forhold til at sikre, at endnu flere i de kommende år forhåbentlig kan benytte sig af kunstig befrugtning.

Kl. 10:40

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Da jeg var et forholdsvis lille barn, fik jeg en bog, der hed »Sådan blev du til«, som jeg stadig kan huske. Det var historien om, hvordan jeg var blevet til i min mors mave. I dag kan man udvide den bog med adskillige kapitler, for i dag kan man blive til på mange forskellige måder.

Det her lovforslag er, som flere andre har været inde på, fremsat med henblik på at udvide muligheden for, at forældre, som gerne vil have hjælp til at blive gravide, kan vælge mellem at have en anonym eller en ikkeanonym donor. Jeg tror, at forslaget vil være med til, at flere børn får den rigtige historie om, hvordan de er blevet til, og jeg tror, at det, at man som barn kender historien om sin tilblivelse, er vigtig, for at man kan danne sig sin egen identitet og kan overveje, hvordan menneskeligt liv opstår. Derfor tror jeg, det er en rigtig god idé at åbne op for, at forældrene kan vælge, om donoren skal være kendt eller ukendt, og at man som donor selv kan vælge, om man vil være kendt eller ukendt.

Som flere har været inde på, handler en anden del af forslaget om at åbne for muligheden for krydsdonation, når det gælder æg. Baggrunden for forslaget er, at der er stor mangel på æg, og håbet er – og det håber jeg – at vi kan få flere æg og dermed tilgodese flere af de mange par, som står på venteliste, med at kunne få hjælp til kunstig befrugtning. Flere har rejst spørgsmålet om, hvorvidt det er i strid med princippet om lige adgang til sundhed. Der er det jo et grundlæggende princip, at man ikke skal levere noget for at få adgang til en sundhedsydelse. Det er klart, at det er et dilemma. Jeg ser på det på den måde, at det er helt tydeligt, at vi i dag mangler æg i så høj grad, at vi bliver nødt til at tage nogle af de redskaber i brug, som vi tror kan hjælpe. Samtidig synes jeg, at det er værd at bide mærke i, at der er et håb om, at krydsdonation også kan komme nogle af de par, som ikke selv kan få nogen til at donere et æg til en fælles pulje, til gavn. Men jeg synes, at det er vigtigt at være opmærksom på, at der er en risiko for, at der kan opstå et vist pres på de nærmeste til en kvinde, der har brug for et æg. Derfor er det vigtigt for

os, at vi fra politisk hold er opmærksomme på, at ægdonation skal være en frivillig gerning og ikke noget, der opstår som følge af pres eller et løfte om penge under bordet. Jeg er enig med fru Liselott Blixt, som sammenligner med organdonation, hvor vi jo også vil kunne sige, at der kan være et vist pres for, at man f.eks. skulle kunne donere en nyre. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi har for øje, at i den proces, hvor en kvinde er med til at donere et æg, har lægen eller sundhedspersonen et ansvar for at være opmærksom på, hvorvidt kvinden donerer ad frivillighedens vej.

Lovforslaget handler også om at indrette familielovgivningen sådan, at den passer til de nye muligheder. Jeg synes, det er et skridt i retning af, at vi anerkender, at familier ikke bare består af mor, far og børn, men kan bestå af mange forskellige konstellationer og være langt mere mangfoldige end det. Regeringsgrundlaget indeholder et ønske om, at der skal være en mere kønsneutral familielovgivning, og jeg synes, vi stadig mangler en ting, som det her lovforslag ikke råder bod på, nemlig at der er fuld ligestilling mellem heteroseksuelle par og lesbiske par, når det gælder muligheden for, at medmor kan blive set som den juridiske forælder umiddelbart i forbindelse med kunstig befrugtning. Men jeg kan forstå på ministeriets svar på høringssvaret fra LGBT Danmark, at det er noget, man vil se på, når man kigger samlet på familielovgivningen, og vi ser meget frem til at se en fuld ligestilling på det område.

Til sidst vil jeg sige, at jeg synes, det er en glimrende idé at diskutere sprogbruget på det her område, og jeg kan sagtens støtte, at man skifter ordet kunstig ud med assisteret. Jeg tror ikke, der er særlig mange børn, som synes, at det er specielt sjovt at være »kunstige« børn, så det synes jeg er ganske fornuftigt, og jeg møder også meget gerne op til en teknisk gennemgang.

Fra Enhedslisten side kan vi støtte forslaget.

Kl. 10:44

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

I Liberal Alliance går vi ind for frihed, og vi går ind for valgfrihed. Derfor synes vi, at det fint at give borgerne flere muligheder for at vælge den type behandling, der passer netop dem bedst. Om det er en kendt eller en anonym donor, der passer den enkelte dansker bedst, har vi ikke mulighed for at vide, og derfor skal vi sikre borgerne den frihed, som det er at kunne vælge frit. Det princip støtter Liberal Alliance.

At ophæve forbuddet mod at udføre æg af Danmark og at ophæve påbuddet om at destruere en ægtefælles eller samlevers sæd i tilfælde af vedkommendes død mener vi også er udmærkede tiltag. Med hensyn til påbuddet om destruktion af sæd mener vi ikke, at det er statens opgave at forbyde opbevaring af sæd efter donorens død. Det er en privatsag for den enkelte donor.

Vi kan i Liberal Alliance støtte lovforslaget.

Kl. 10:46

Formanden :

Tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Benedikte Kiær som ordfører for De Konservative.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Vi står her med et forslag, som på en række områder vil kunne give nogle bedre muligheder for nogle barnløse par. I dag er godt 8 pct. af de børn, der bliver undfanget, faktisk kommet til verden ved kunstig

befrugtning, og jeg tror, at vi efterhånden alle sammen kender nogle, som er igennem forløb, eller kender børn, som er kommet til verden, efter at forældrene har fået hjælp til at blive gravide. Jeg har så aldrig oplevet, at de børn, som er blevet undfanget eller er kommet til verden ved hjælp af kunstig befrugtning, har følt sig kunstige på den måde; de føler sig nærmest virkelig som ønskebørn, fordi forældrene har gjort alt, hvad de overhovedet kunne, for at få dem og give dem liv. Jeg har ikke noget imod, at man går ind og diskuterer, hvorvidt det skal hedde kunstig befrugtning eller noget andet, men jeg kan berolige med, at mange af de børn, som er kommet til verden efter kunstig befrugtning, sådan set ikke hæfter sig så meget ved, hvad det kaldes.

Der er så et spørgsmål omkring det her med at kunne benytte sig af kendt sæd og kendte æg. Der synes jeg vi kan se, at man går noget i den rigtige retning med en sidestilling af donation af æg og sæd, for forslaget går jo sådan set ind og fjerner reglen om, at ægdonoren skal være anonym. Det betyder, at forslaget giver mulighed for, at æg- og sæddonation kan ske såvel anonymt som ikkeanonymt. Jeg tror faktisk, det vil betyde, at vi vil kunne opleve, at flere kvinder gerne vil donere et æg. Det er jo ikke lige så nemt for kvinden som for manden at donere; manden kan meget hurtigt donere noget sæd, mens kvinden derimod skal gennem et længere behandlingsforløb, som ikke altid er lige sjovt og spændende, og som faktisk også kan betyde, at man ikke kan være fuldt ud på arbejdsmarkedet. Så det er fint, at der gives mulighed for, at man sådan set ved, hvem man egentlig donerer til, og det tror jeg faktisk vil motivere flere til at donere æg.

Der er også en ophævelse af forbuddet mod at kunne udføre æg af Danmark, hvilket jo egentlig vil være en fordel for de par, som er barnløse og i behandling og så får et job udenlands og rejser af sted. Hvis de har æg i fryseren – der kan være befrugtede eller ikkebefrugtede – kan de nu få mulighed for at tage dem med sig. Det synes jeg egentlig er ganske fornuftigt.

Forslaget indeholder også en lang række etiske spørgsmål og dilemmaer, og det er jo baggrunden for, ligesom andre ordførere har fremhævet, at vi i Det Konservative Folkeparti vil give mulighed for, at man kan se på det individuelt. Der er bl.a. hele spørgsmålet om destruktion af ægtefællens eller samleverens opbevarede sæd eller et befrugtet æg efter ægtefællens eller samleverens død. Det er jo helt klart et spørgsmål, som rejser en lang række etiske spørgsmål. Derudover kommer der også nogle affødte ændringer i børneloven og adoptionsloven, hvor der også rejser sig nogle spørgsmål. Derfor synes jeg, det er meget positivt, og vi finder det meget positivt, at der vil være den her form for tekniske gennemgang, så vi kan gennemgå alle de enkeltelementer, der er i forslaget – og der er jo *mange* enkeltelementer – og derved også få belyst alle de dilemmaer og spørgsmål, som det her forslag rejser.

Kl. 10:49

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 10:49

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil gerne takke for bemærkningerne og den rigtig gode debat i dag.

Det er hårdt, når man gerne vil have børn, men ikke kan få dem selv. Jeg tror, at vi alle sammen har nogle i vores bekendtskabskreds, der har oplevet det, og vi kender det alle direkte eller indirekte. Heldigvis er vi jo et sted i dag, hvor vi kan afhjælpe ufrivillig barnløshed. 3.000 dejlige unger kommer til verden hvert eneste år, fordi vi kan det her, og det er jo rigtig glædeligt.

Det er vanskelige spørgsmål, vi har behandlet her i dag. Problemstillingen er kompleks, og der findes jo næppe nogen helt entydige

og rigtige svar, men det er min opfattelse, at vi må prøve at balance hensynene til barnets tarv, den samlede familie og det omgivende samfund, samtidig med at vi sikrer, at vi har et godt grundlag for også at kunne foretage behandlinger med kunstig eller assisteret befrugtning i Danmark. For mig at se er det vigtigt at fokusere på, at lovforslaget giver bedre muligheder for behandling af barnløse familier og sikrer, at både de kommende forældre og donorerne fremover får mulighed for at tilgodese deres individuelle betragtninger og ønsker.

Jeg er naturligvis helt rede og parat til at svare på de spørgsmål, der måtte komme. Jeg møder meget gerne op til en teknisk gennemgang i udvalget. Det tror jeg vi alle sammen kunne have rigtig god gavn af. Jeg er også indstillet på at kigge på mulighederne for sprogbrugen, anvendelsen af ord, som jo også betyder noget. Og så er det rigtigt, som flere ordførere har sagt, at regeringen jo kigger overordnet på, hvordan vi kan sikre kønsneutral lovgivning på det familieretlige område. Det er ikke mig, der står i spidsen for det. Det er min kollega, social- og integrationsministeren, som har iværksat en udredning på det område. Så den diskussion er der også taget hul på og hånd om fra regeringens side.

Jeg takker for den rigtig gode og konstruktive debat her i salen i dag om et vigtigt og kompliceret emne og ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 10:51

Formanden :

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Hans Andersen.

Kl. 10:52

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg vil bare lige benytte lejligheden til at spørge til ministerens holdning til dobbeltdonation og til adoption af befrugtede æg, for der har været en debat, hvor der var regeringsordførere, har jeg lyttet mig til, der sådan set positivt tilkendegav, at de syntes, at det her var ting, som skulle med i lovforslaget. Nu kan jeg så konstatere, at det er de ikke, og så må jeg spørge lidt til, om det er ensbetydende med, at regeringen ikke foreslår dobbeltdonation og ikke vil foreslå det i efterfølgende debatter. Det var sådan set bare mit helt simple spørgsmål.

Kl. 10:52

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg tror, jeg vil henvise de mere detaljerede, indgående drøftelser af forslaget til vores tekniske gennemgang i udvalget og så sige, at det forslag, der ligger, selvfølgelig er udtryk for det, regeringen foreslår.

Kl. 10:53

Formanden :

Hr. Hans Andersen.

Kl. 10:53

Hans Andersen (V):

Jeg vil tillade mig at opfatte det sådan, at det med dobbeltdonation ikke er det, vi nu efterfølgende skal bruge meget tid på at diskutere. Vi skal nok, synes jeg, mere drøfte de etiske aspekter af det, der allerede ligger. Det vil vi i hvert fald bruge vores kræfter på i Venstre.

Men det er jo også i høringssvarene blevet foreslået, at vi skulle prøve at gøre brug af en oplysningskampagne og helt generelt prøve at få noget mere debat om det her, fordi vi sådan set jo helt åbenlyst mangler donorer – og specielt ægdonorer – så flere kan opnå at få børn. Hvad mener ministeren om det forslag?

Formanden :
Ministeren.

Kl. 10:53

hæng med den igangværende strukturelle tilpasning af sygehusvæsenet, der er, herunder samlingen af sygehusenes fælles akutmodtagelser, der jo som en helt selvstændig faktor skaber et behov for, at vi hele tiden ser på nye samarbejdsmuligheder mellem de offentlige myndigheder.

Kl. 10:54

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Vi kan gøre noget ved hjælp af lovgivningsmæssige greb for at prøve at sikre, at der bliver flere donorer. Det er det, vi gør med det lovforslag her. Men det er klart, at det at rejse en debat i det hele taget, det at gøre opmærksom på, at der jo faktisk er rigtig mange mennesker, der er ufrivilligt barnløse, og som er afhængige af, at der er nogle, der vil donere, også er en rigtig vigtig ting. Så det stiller jeg mig bestemt positivt over for, men jeg mener jo, at det her lovforslag er et vigtigt skridt at tage i retning af at få øget antallet af donorer.

Kl. 10:54

Formanden :

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til ministeren. Og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Justeringer vedrørende planlægning, samarbejde, it, kvalitet og finansiering af sundhedsvæsenet m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.).
(Fremsættelse 29.03.2012).

Kl. 10:55

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som ordfører for Venstre.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Jeg ved ikke rigtig, om det kan give mening at forsøge at se på, om man måske, regeringsfarven taget i betragtning, kan finde den røde tråd, der går gennem det her næste lovforslag i forhold til de mange delforslag, der er indeholdt i lovforslaget. For godt nok har de alle det tilfælles, at de indeholder ændringer af sundhedsloven, men så tror jeg også, at den nærmere sammenhæng mellem de specifikke elementer begynder at ophøre. Så lad mig derfor forsøge at kommentere nogle af de væsentligste elementer i lovforslaget.

Hvad angår lovforslagets første del, vedrører det en ændring, der i øvrigt følger op på og skal ses i sammenhæng med den seneste overenskomst for almen praksis, hvormed der etableres hjemmel til, at regionerne undtagelsesvis kan etablere klinikker på almenpraksissområdet. Der åbnes altså op for, at man i nogle konkrete og helt specifikke situationer vil kunne skabe nogle fleksible løsninger lokalt, som også kan være med til, at der tages højde for nogle af de store regionale og lokale forskelle, som der i dag er i forhold til f.eks. lægedækningen og dermed til betjeningen af de patienter, som i dag står uden læge. Denne del skal selvfølgelig også ses i sammen-

Der er allerede under den tidligere VK-regering blevet etableret en hjemmel til at skabe en række nye samarbejdsmuligheder i lovgivningen, ligesom der sidste år blev udmøntet 600 mio. kr. til lægehuse samt til sundheds- og akuthuse, og vi synes sådan set, at det her lovforslag følger fint op på og understøtter disse initiativer. Vi er derfor også positive over for, at samarbejdsmulighederne nu udvides til, at det også kan omfatte udleje af udstyr m.v., så længe det naturligvis sker på markedsvilkår og der i øvrigt er fuld gennemsigtighed, og så længe det vel at mærke sker undtagelsesvist. Vi bemærker desuden, at ministeriet på baggrund af høringsvarene fra bl.a. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner har foretaget en række justeringer og præciseringer i forhold til lovforslagets bemærkninger.

Hvad angår lovforslagets anden del, vedrører den muligheden for, at speciallægerne i Team Danmarks sportsmedicinske team, der besidder helt specielle kompetencer inden for sportsmedicin, kan få adgang til at henvise Team Danmarks indplacerede eliteidrætsudøvere til diagnostiske undersøgelser. Vi deler i Venstre ikke den kritik, som jeg kan se at de i bl.a. Danske Regioner, i hvert fald i deres første høringssvar, har rejst – de har efterfølgende sendt et nyt – og det skal i den forbindelse også understreges, som ministeriet også gør i høringsnotatet, at forslaget jo på ingen måde indebærer ændringer i det offentlige sygehusvæsenes prioritering af patienter, der er på venteliste til diagnostiske undersøgelser. Tværtimod er vi sådan set enige i Team Danmarks argumentationen om, at forslaget kan være med til at sikre, at vi ikke unødigt forbruger offentlige ressourcer på noget, som også kunne karakteriseres som overflødige medlemmer.

Hvad angår lovforslagets tredje del, støtter vi Medicintilskudsnævnets ønske om, at nævnet udvides med et medlem, der skal repræsentere patient- og forbrugerinteresser. Til gengæld undrer vi os måske i al stilfærdighed over, at regeringen kun foreslår denne ene ændring af Medicintilskudsnævnets arbejde. Vi kan f.eks. skruer tiden sådan bare 1 år tilbage og se, at Socialdemokraterne jo her lovede, at man ville imødekomme dem, der havde været kritiske over for Lægemiddelstyrelsens tilskudsomlægning, hvis man kom til magten. Det er man jo så kommet nu, og derfor kan vi undre os over, at svaret fra regeringen i dag er en blank afvisning af at gøre, som man selv lovede. Man kunne måske også sige, at det er en anelse paradoksalt, at de eneste, som lovede at ændre en hel masse, er de samme partier, som nu afviser at foretage disse ændringer. Men sådan er det jo. Der er desværre ikke tale om nogen undtagelse fra reglen i forhold til den her regering.

Hvad angår lovforslagets fjerde element, følger det op på den tidligere økonomiaftale, der blev indgået under VK-regeringen, og det betyder dermed, at der skal etableres et nationalt patientindeks, som kan sikre et samlet overblik over alle væsentlige digitale oplysninger om en patient. Vi bakker op om denne del, om end vi selvfølgelig er fuldt ud opmærksomme på, at det afgørende bliver, at der sikres strenge krav til registerets sikkerhed og dermed til datasikkerheden inden for rammerne af persondataloven. Vi har store forventninger til det her og tror faktisk, at det kan være med til at blive et væsentligt kvalitetsværktøj. Vi anser det måske blot i forhold til nogle af de bemærkninger, som bl.a. Datatilsynet er kommet med omkring sikkerheden i forbindelse med det her, for godt, at vi i det videre udvalgsarbejde kan få belyst nogle af de problemstillinger, som der kan være på det her område.

Hvad angår de to sidste mindre ændringer, kan vi også tilslutte os dem. Det kan være, at vi følger op med nogle uddybende spørgsmål i det videre udvalgsarbejde.

Men i Venstre kan vi altså alt i alt udtrykke generel opbakning til lovforslaget, og vi vil medvirke positivt i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 11:00

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Jeg har egentlig lyst til at starte med at sige tak til den forrige ordfører for den rigtig gode systematiske gennemgang af lovforslagets mange ændringer. Så behøver jeg jo ikke at gøre det, for det er ikke altid nødvendigt at gentage det, men jeg vil alligevel sige nogle ting om den lovpakke, vi har her.

Det er jo rigtigt, at det er en lovpakke inden for den samme lov. Selv om det er tungt at læse så mange rettelser, er det meget fornuftigt, at vi får en revision eller i hvert fald en tilpasning af samme lov i samme ændringslovforslag. Jeg synes også, det er vigtigt at notere, at høringssvarene nytter noget. Der er flere af høringssvarene, der er taget ad notam og rettet ind i den endelige tekst i bemærkningerne. Så i forhold til, at vi også en gang imellem drøfter kvaliteten i lovgivningen, er det jo lidt vigtigt at se, at der er en mening med den demokratiske proces og også den faglige proces, der er i, at der sendes forslag i høring. Man kan generelt sige, at overskriften på lovpakken her er kvalitet, og så vil jeg lige dvæle ved et par delelementer, idet Venstres ordfører jo så fint har gennemgået langt det meste.

Jeg tror, at vi alle sammen som borgere, som patienter, har en forventning om, at når vi i dag har it, skal it-systemerne spille sammen, og så skal det være let for sundhedspersonalet og for os selv at følge med i den elektroniske patientjournal, vores medicinkort eller sygesikringskort, som vi kan tage med på apoteket i stedet for en recept. Og nu får vi så også et nationalt patientindeks. Det er i hvert fald det, der bliver hjemlet i lovforslaget her. Så er det jo korrekt, at Datatilsynet holder godt øje med, om vi også overholder de etiske spilleregler, der er i dataregisteret, når vi opretter endnu et nyt register. Der er jeg fortrøstningsfuld over for, at de ting, der bliver peget på, også bliver tilgodeset og faktisk også allerede er blevet tilgodeset i det lovforslag, der ligger. Men det er meget vigtigt, at vi for at få et effektivt og kvalitetsorienteret sundhedsvæsen også bruger den moderne teknologi til et mere sammenhængende patientforløb, og det digitale overblik er ikke bare en nødvendighed, men er faktisk en forudsætning for at få det.

Så er det også dejligt, at borgerne selv får adgang til det, og det er også godt, at man ikke bare kan slå op og se hele patientens livsforløb, men at det er det aktuelle behov og den aktuelle behandling, man kan se. Så det er altså ikke en digital sygeanamnese på alle borgere, der lukkes op for. Det er begrænset til adgang i forhold til den konkrete behandling, og det er jo det, der er brug for for at skabe et sammenhængende forløb.

Jeg forstår ikke helt, hvad det er, vi skulle have lovet om Medicintilskudsnævnet, men det kan vi jo drøfte under udvalgsarbejdet. Jeg kan ikke på stående fod lige huske, hvad det er, vi har lovet en revision af, men jeg noterer mig med glæde, at der nu også kommer et ekstra medlem, der repræsenterer brugerne, patienterne. Og så må vi jo tage det andet på udvalgsmøderne.

Jeg synes også, det er godt, at der, når man skal føre et skærpet tilsyn, i de rettelser ikke er noget, der næsten kunne ligne en tidsubestemt straf, men at det bliver i en fastsat periode, og at man får konkluderet på, om der fortsat skal føres tilsyn eller ej.

Omkring det her om Team Danmarks speciallæger har jeg også noteret mig de betænkeligheder, der er ved det. Men jeg kan godt se rationalet i, at det er nogle særlige kyndige speciallæger, der har adgang til sportsfolk – vi har jo en enkelt af dem herinde, som måske kan udvide den debat lidt – at det altså er rationelt, at der kan sendes direkte henvisninger til sundhedssystemet. Jeg har så også noteret mig, at der er en enkel anden faggruppe, der synes, at de måske skulle have den samme direkte adgang til begrænsede bestillinger i sundhedsvæsenet. Her tænker jeg på kiropraktorernes høringssvar. Det synes jeg da også godt at vi kan drøfte i udvalget og også drøfte det med ministeren.

Så alt i alt er det en fornuftig revidering og modernisering af loven om sundhedsvæsenet, vi står med i dag, og den kan Socialdemokraterne støtte.

Kl. 11:05

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Først vil jeg gerne sige, at når man har sådan en lovpakke her, hvor der er så mange forslag, så synes jeg, det er lidt synd for behandlingen af de forslag, for der er mange af dem, der er vidt forskellige. Jeg mener, det ville være lidt synd, hvis man som parti ikke kan støtte et af dem, og så må sige nej til alle de andre forslag. Men det er noget, jeg vil tage op i udvalgsbehandlingen.

Jeg vil tage de emner, som jeg synes har været vigtigst. Noget af det, der er allervigtigst i det her lovforslag, er Nationalt Patientindeks. Vi støtter forslaget om, at vi nu skal have et nationalt patientindeks, som netop kan samle alle de vigtige, relevante informationer om patienterne. Det vil øge patientsikkerheden og sammenhængen i det enkelte patientforløb, som går på tværs af regioner, kommuner og de praktiserende læger.

Der skal blot være en sikkerhed for, at patienterne bliver informeret om, at de har ret til at frabede sig, at der bliver indhentet oplysninger om deres person. Det er utrolig vigtigt for os, at den enkelte ret til egne oplysninger bliver respekteret hele vejen rundt. Dette emne er netop noget, som vi flere gange har diskuteret og har haft møder med Det Etske Råd omkring. Det skal sikres, at persondatalovens bliver overholdt, samt at man indbygger en sikkerhed i systemet, der mindsker risikoen for misbrug. Det skal samtidig sikres, at der i journalen står, hvem der logger ind på ens journal, så man altid kan se, hvem det er, der har været inde at se på ens egne oplysninger.

Samtidig vil man som borger nemt kunne gå ind på nettet og se sine egne oplysninger. Vi mener blot, at der også her kan være en udfordring med de mennesker – specielt ældre mennesker – som ikke har adgang til et net, og derfor har brug for at få en anden hjælp, så de kan komme ind og se deres egen journal.

Samtidig mener vi også, at der skal udarbejdes en ny vejledning om disse forhold, da de nuværende retningslinjer kun gælder for papirjournalerne og derfor ikke er tidssvarende.

Med lovforslaget får speciallæger i Team Danmark samme adgang som alment praktiserende læger og praktiserende speciallæger til at henvise deres patienter til diagnostiske undersøgelser i det offentlige sygehusvæsen. Speciallægerne i Team Danmark har en høj faglig viden, og derfor vil det kunne spare nogle omveje og nogle udgifter for det offentlige sundhedsvæsen, og derfor kan vi sagtens støtte dette forslag.

I Dansk Folkeparti er vi også meget tilfredse med, at man indsætter en patient- og forbrugerrepræsentant i Medicintilskudsnævnet. Det er meget vigtigt for os, at man får inddraget forbrugerne. Det er

dem, der betaler medicinen. Det er dem, der tager medicinen, og det er også dem, der får både virkninger og bivirkninger af medicinen.

Lovforslaget sikrer også en udvidelse af det samarbejde mellem regioner og kommuner, som der er på sundhedsområdet. På grund af vanskeligheden med at rekruttere praktiserende læger, gives der her mulighed for, at regionerne i visse tilfælde kan oprette klinikker. Vi mener dog også, at man skal se på, om et eventuelt samarbejde med privatklinikker kan indgå i en løsning. Dansk Folkeparti var netop dem, der sikrede midler til, at man i tyndt befolkede områder kunne etablere lægeklinikker, sundhedshuse og akuthuse, så der er mulighed for sundhedsfaglig bistand i nærområderne.

Vedrørende justering af tilskud til medicin undrer det undertegnede, at man ikke måske havde ladet loftet stå eller havde nedjusteret det. Jeg ved, at S og SF var utrolig meget imod, at vi hævdede det, da vi skulle have nogle HPV-vacciner for at sikre piger mod at få livmoderhalskræft. Her havde man måske haft muligheden for at lade det stå, så det ikke bare steg, men man går ind og justerer, så det igen bliver satsreguleret. Men jeg glæder mig til det forestående udvalgsarbejde. Tak.

Kl. 11:09

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

De ændringer til sundhedsloven, der fremsættes med L 139, er alle justeringer, der har til hensigt at sikre en sundhedsbehandling af høj kvalitet. Der er tale om mange forskellige forslag på mange forskellige områder, og tidligere ordførere har allerede redegjort for dem enkeltvist. Jeg vil derfor særlig knytte kommentarer til tre af forslagene.

Det første er udvidelse af regioners og kommuners planlægningsmuligheder. Med lovforslaget bliver det muligt for regionerne, at de kan etablere klinikker, så det i alle egne af Danmark sikres, at der kan skabes adgang til en praktiserende læge. Derudover vil regionerne fremover kunne udleje lokaler til brug for kommunale sundhedsydelse. Det mener vi er nogle rigtig gode forslag. Der er behov for bedre samarbejde, mere fleksibilitet i sundhedssektoren og sikring af yderområderne i Danmark, sådan så alle har den helt rimelige adgang til lægehjælp, uanset hvor de bor.

Jeg vil også knytte nogle kommentarer til forslaget om etablering og drift af Nationalt Patientindeks. Vi har i Det Radikale Venstre stor tiltro til, at man kan opnå både større patientsikkerhed og også større effektivitet i både behandling og arbejdsgange ved at udnytte it meget, meget mere, end vi gør i øjeblikket. Det er derfor en udvikling, vi skal støtte og fremme. Men det er vigtigt, at vi i den udvikling hele tiden har et fokus på, at det skal ske under hensyntagen til patienternes privatliv. Det kan lade sig gøre at indtænke dette i systemerne fra start, sådan så vi kan udnytte data til det maksimale uden at gå på kompromis med retten til et privatliv.

Sundhedsdata er meget ofte følsomme data, og derfor er det fuldstændig afgørende, at det kun er de relevante sundhedspersoner, der har adgang til de relevante data. Det er jo meget væsentligt, at ikke alle sundhedspersoner får adgang til alle borgers hele sundhedsforløb, men at adgangen netop begrænses, sådan så den kun er mulig, når den tjener et bestemt formål. Det er derfor glædeligt, at Statens Serum Institut, der bliver ansvarlig for at udvikle Nationalt Patientindeks, specifikt svarer i et høringsvar, at man vil anvende principperne i privacy by design i udviklingen. Det kan gøres på flere måder, også så det omfatter den logning, altså det forhold, at det kan ses i journalerne, hvem der har været derinde, som jeg hørte ordføreren fra Dansk Folkeparti efterlyse i sin ordførertale.

Endelig vil jeg knytte en kommentar til udvidelsen af Medicintilskudsnævnet, hvor vi er meget tilfredse med, at nævnet udvides med et medlem, der skal repræsentere patient- og forbrugerinteresser. Vi tror nemlig på, at den fortsatte udvikling af sundhedsvæsenet helt generelt kræver en mere aktiv inddragelse af patienterne, deres ønsker, deres oplevelser og deres erfaringer.

På det grundlag kan Det Radikale Venstre støtte forslaget i sin helhed.

Kl. 11:12

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Hr. Jonas Dahl som SF's ordfører.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Lovforslaget indeholder flere justeringer i sundhedsloven, som flere allerede har været inde på. Jeg synes, at Venstres ordfører gav en meget grundig gennemgang af lovforslaget, så jeg har blot et par enkelte kommentarer til det. Nogle gange skal man også uddele ros. Nu kan jeg se, at ordføreren er yderst tilfreds med det.

Lovforslaget sigter bl.a. på, at der bliver skabt bedre mulighed for regionalt og kommunalt samarbejde, samtidig med at grundlaget for sammenhængende patientforløb styrkes med Nationalt Patientindeks. Det betyder i sidste ende, at sundhedspersonalets muligheder for at få adgang til et samlet overblik over den enkelte patients relevante helbredsoplysninger bliver styrket. Det var også det, den radikale ordfører var inde på. Fra SF's side er det helt afgørende, at vi netop sikrer nogle bedre patientforløb, og det er det, det her tilsigter, netop at der nu bliver nogle bedre muligheder for den enkelte patient til at få et bedre behandlingsforløb, i og med at sundhedspersonalet nu får mulighed for at have den her adgang til et samlet digitalt overblik.

Ydermere indeholder lovforslaget en styrkelse af områderne omkring de kliniske kvalitetsdatabaser, som i sidste ende kan øge kvalitetsudviklingen i sundhedsvæsenet, noget, som vi fra SF's side er meget tilfredse med, for det betyder netop, at vi får sat hele spørgsmålet i forhold til kvalitet i vores sundhedsvæsen højt på dagsordenen, og der er det selvfølgelig nødvendigt, at vi også har datamateriale, der er tilgængeligt og leverer en tilstrækkelig kvalitet på det område.

Det foreslås desuden, at speciallæger i Team Danmarks sportsmedicinske team får samme adgang til at henvise patienter til diagnostisk undersøgelse i det offentlige sundhedsvæsen, som allerede alment praktiserende læger og praktiserende speciallæger har. Det er jo dybest set en forenkling, men igen noget, som forhåbentlig kan betyde, at vi får bedre og hurtigere og mere effektiv behandling.

Sidst, som flere også har været inde på, sker der den ændring i forhold til Medicintilskudsnævnet, at det udvides med en repræsentant, som repræsenterer patient- og forbrugerinteresser. Det er for mig at se helt afgørende, at vi sikrer, at patienter og forbrugere i højere grad nu netop bliver inddraget i den proces, der foregår i Medicintilskudsnævnet.

Endelig foretages der en række mindre ændringer i det her lovforslag i forhold til fastsættelse af bemyndigelsesbestemmelser vedrørende afregning af ydelser til færdigbehandlede patienter og patienter på hospice og afregning af genoptræningsydelse.

Alt i alt er det mange rigtig gode forslag, der som et samlet hele tror jeg forhåbentlig kan betyde et løft for vores sundhedsvæsen, hvilket vi har brug for. Så med de bemærkninger kan SF tilslutte sig forslaget.

Kl. 11:15

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 11:15

de forhåbentlig kommer rigtig mange til gode. Så dermed er det også kun en opfordring til, at man netop får lavet HPV-vaccine.

Kl. 11:18

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil gerne høre, om SF har skiftet holdning i forhold til medicin-tilskudsloftet. Dengang vi hævdede medicin-tilskudsloftet, netop for at få vaccinationer med, var man meget imod det, og i betænkningen til L 107 [fra den 16. april 2008] står der: »Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget, fordi det vil medføre, at brugerbetalingen nu endnu engang øges på medicinområdet. Danskerne har i forvejen en høj brugerbetaling på området, og med indførelse af et nyt satsreguleringsprincip for fremskrivningen af medicin-tilskuddets størrelse vil det betyde, at brugerbetalingen på medicinområdet kun kan stige yderligere i de kommende år.«

Så vil jeg høre: Er det ikke SF's holdning mere?

Kl. 11:16

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:16

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det er helt afgørende i forhold til Medicin-tilskudsnævnet, at det nu bliver udvidet med et medlem, som repræsenterer patient- og forbrugerinteresser, og det er sådan set noget, vi fra SF's side er meget tilfredse med. Derfor er jeg da også glad for, at man netop får inddraget patient- og forbrugerinteresserne yderligere.

Hvad angår det konkrete spørgsmål om betækningsbidraget, må jeg indrømme, at jeg ikke har betækningsbidraget her, men jeg vil med glæde drøfte det videre i udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:17

Formanden :

Fru Liselott Blixt.

Kl. 11:17

Liselott Blixt (DF):

Altså, jeg blev lidt forbavset over svaret, for det første havde jeg ikke spurgt om.

Vi taler jo hele tiden om lighed i sundhed, og vi blev skoset meget for, at vi øgede medicin-tilskudsloftet. Dengang var det, for at vi kunne få fat i nogle vacciner, så vi kunne tilbyde en gratis vaccine til unge piger, men det ville man ikke være med til på det tidspunkt fra SF's side, netop fordi det ville belaste nogle af dem, der havde nogle medicinudgifter på det her område. Nu er man jo færdig med de her HPV-vacciner, man har brugt det provenu, man fik, dengang man hævdede loftet. Så kunne man jo fra SF's side, nu når man sidder i regering og også har en minister på området, nedsætte det til det, man selv synes er acceptabelt. Var det noget, SF ville arbejde for?

Kl. 11:17

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:17

Jonas Dahl (SF):

Altså, som jeg forstår spørgsmålet – jeg beklager, hvis jeg ikke forstod det i første runde – handler det om, om vi vil nedsætte medicin-tilskudsgrænsen, er det nogenlunde korrekt? Og det er for mig at se ikke en del af det her lovforslag. Jeg mener, vi skal have en generel diskussion af, hvordan vi laver vores medicin-tilskud, men at stå her og love, at vi nedsætter medicin-tilskudsloftet, har jeg ikke mulighed for i den nuværende situation. Men jeg er dog yderst tilfreds med, at regeringen netop har taget fat på hele diskussionen om HPV og rent faktisk har øget den mulighed, der nu er, for at give de unge kvinder en HPV-vaccine. Det er jo netop en styrkelse af det, som i sidste en-

Formanden :

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 11:18

Sophie Løhde (V):

Det kan være, ordføreren skal tilbage og kigge i lovforslaget en gang til, for det er ikke korrekt, at spørgsmålet om beregning af medicin-tilskuddets størrelse ikke er en del af lovforslaget. De seneste ændringer blev ganske korrekt foretaget i 2008 efter en aftale indgået mellem den daværende VK-regering, Liberal Alliance og Radikale Venstre. Dengang var SF – og Socialdemokraterne, Enhedslisten og andre for den sags skyld – jo meget store i slaget, hvad angik kritikken af det. Nu kommer man så med et lovforslag, hvor man siger, at de nuværende beløbsgrænser ikke er tidssvarende, og derfor foreslår man at opdatere beløbsgrænserne, som fremgår af loven, til niveauet i 2012.

Altså, hvis man vil noget i forhold til de holdninger, man har haft tidligere, så skulle man jo rulle tingene tilbage. Men har man også på det her område ændret holdning, og synes man grundlæggende, at de ændringer, vi foretog, var fornuftige, siden man nu foreslår, at vi skal opdatere beløbsgrænserne, som fremgår af loven, til niveauet i 2012?

Kl. 11:19

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:19

Jonas Dahl (SF):

Generelt mener jeg altid, at man skal have nogle tidssvarende grænser i forhold til det ene og det andet. Det gælder sådan set både på skatteområdet og på alle andre områder. Men hvad angår den konkrete problemstilling og et tidligere betækningsbidrag, må jeg bare sige, at jeg ikke selv var medforfatter til det pågældende betækningsbidrag. Jeg vil meget gerne drøfte det videre, men når jeg ikke har det tilgængeligt heroppe, er det lidt vanskeligt for mig at svare på indholdet af det.

Kl. 11:20

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 11:20

Sophie Løhde (V):

Jamen jeg henviste ikke til betækningsbidraget. Jeg tillod mig at læse op fra det lovforslag, vi behandler i Folketingssalen nu her, og det er her, jeg bare spørger ganske enkelt: Når man kritiserede ændringerne i forbindelse med det her spørgsmål, som vi foretog i 2008, har man så ændret holdning, når man med det her lovforslag foreslår at opdatere de beløbsgrænser, som vel at mærke allerede fremgår af loven, til niveauet i 2012?

Altså, man var jo en stor modstander og var hurtig med at komme med kritik, da vi vedtog det her tilbage i 2008, og hvis man skulle have stået ved sine holdninger som SF'er, skulle der derfor også være indeholdt noget andet i det her lovforslag, som jeg så kan forstå at man bakker op om, fordi det nu kommer fra regeringen. Men det harmonerer bare ikke med det, man har ment tidligere, så konklusionen må altså være: Ja, man kritiserede det tidligere, men nu er man kommet på bedre tanker, nu er det grundlæggende fornuftigt, og derfor bakker man op om indholdet af lovforslaget her. Er det korrekt forstået?

Formanden :
Ordføreren.

Jonas Dahl (SF):

Det er fuldstændig korrekt, at vi selvfølgelig bakker op om de lovforslag, som regeringen fremsætter. Der er en lang række gode initiativer, som vi har oplistet, og Venstres ordfører var jo også en af dem, som læste det op.

I forhold til hele diskussionen om medicintilskud vil jeg sige, at jeg sådan set synes, at det er positivt, at man netop nu udvider nævnet for at få en fra patient- og forbrugerinteresser ind. Det er jo sådan set noget af det, vi har arbejdet på fra SF's side, og det er jeg glad for.

Så er der den konkrete diskussion i forhold til beløbsgrænser. Jeg mener som udgangspunkt altid, at man skal have nogle fornuftige beløbsgrænser, og de skal selvfølgelig også reguleres over tid, men det er klart, at vi selvfølgelig også har en udfordring i at sikre, at dem, der af den ene eller den anden grund ikke har adgang til medicin eller er økonomisk pressede, selvfølgelig også får tilstrækkelig dækning. Men det mener jeg sådan set også at der er taget hånd om.

Kl. 11:21

Kl. 11:21

Kl. 11:21

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg har som flere af de andre ordførere opdaget, at det her lovforslag indeholder en række forskellige ændringer af sundhedsloven. Jeg vil nøjes med at kommentere nogle af dem.

For det første bakker vi fuldt ud op om, at man åbner op for, at regioner kan etablere klinikker i de områder, hvor der ikke er tilstrækkeligt med sundhedstilbud i dag, og det er jo først og fremmest noget, som vil være til gavn i de områder af Danmark, hvor der er lægemangel i dag.

For det andet synes vi, det er ganske fornuftigt, at forbruger- og patientinteresser bliver repræsenteret i Medicintilskudsnævnet.

For det tredje vil jeg kommentere diskussionen om Nationalt Patientindeks. Jeg synes jo, at formålet er ganske hæderligt, nemlig at man vil sikre mere sammenhængende patientforløb. Jeg tror også på, at adgang til data er en forudsætning for, at man kan sikre en effektiv og smidig sundhedssektor. Samtidig har vi, som flere andre har været inde på, et stort ansvar for at sikre, at vi værner om den fortrolighed mellem lægen og patienten, som er helt afgørende i vores sundhedsvæsen. Den fortrolighed er jo under pres, når flere får adgang til de sundhedsdata, der eksisterer om en patient. Hvis data f.eks. dukker op i en uventet sammenhæng, tror jeg, der er mange patienter, der vil stille sig selv det spørgsmål, om de har lyst til at dele fortrolige oplysninger med deres læge en anden gang.

For ikke så længe siden havde vi en del diskussion i forbindelse med en andet forslag om sundhedsdata, som gav personale i kommuner og regioner adgang til en række sundhedsdata med henblik på at planlægge forebyggende indsats, og det er et eksempel på et område, hvor vi efter min mening er gået alt for langt, i forhold til hvem der kan få adgang til de oplysninger, der findes om de enkelte patienter. Derfor er jeg også lidt oppe på mærkerne, når der kommer et nyt forslag på det her område, og i særdeleshed, når Datatilsynet, Det Ethiske Råd og Institut for Menneskerettigheder spørger til, om proportionaliteten er overvejet tilstrækkeligt i det her forslag. Derfor vil jeg i det efterfølgende udvalgsarbejde spørge ind til flere af de pointer, som især Datatilsynet beskriver. De påpeger bl.a., at de ud fra de op-

lysninger, der foreligger, ikke mener, det er muligt at vurdere, hvorvidt loven lever op til persondataloven. Jeg synes også, det er værd at stille sig selv det spørgsmål, om det virkelig er nødvendigt, at alle patienter, der modtager en eller anden form for sundhedsydelse, skal optræde i det her register.

Med den betænkelighed vil vi følge det videre lovarbejde og senere afklare, hvor vi står i den her sag.

Kl. 11:25

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 11:25

Liselott Blixt (DF):

Tak. Jeg vil faktisk spørge Enhedslistens ordfører om det samme, som jeg spurgte den tidligere ordfører om. Da vi hævdede medicintilskudsloftet i 2008, var den første, der forlod forhandlingerne, Enhedslistens hr. Per Clausen, der gik med ordene, at det ikke skulle koste syge danskere mere at være syge i Danmark. Derfor vil jeg gerne høre Enhedslistens ordfører, om man har skiftet holdning, i og med at man nu går ind og justerer det, sådan at vi satsregulerer i stedet for at gå ind og nedsætte det, sætte det tilbage til der, hvor det kom fra.

Kl. 11:25

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:25

Stine Brix (EL):

Tak for spørgsmålet. Først vil jeg sige, at jeg synes, at det er to lidt forskellige situationer. Den ene handler om, at man finder nogle penge til at finansiere noget nyt, mens den anden handler om satsregulering. Jeg synes, at man sagtens kan diskutere, om reglerne i dag er, som de skal være. Mit udgangspunkt er, at vi skal hen til en situation, hvor brugerbetaling i sundhedsvæsenet mindskes, og det er det, vi arbejder for. Men jeg synes, at det er to lidt forskellige situationer, som man skal være opmærksom på.

Jeg vil i øvrigt sige om satsregulering, at det sådan set kan være fornuftigt, men det er klart, at det skal ses i en sammenhæng. Lige nu har vi en situation, hvor man ikke fuldt ud satsregulerer en lang række overførselsindkomster, fordi der sidder en hel masse partier her inde i Folketinget, som gerne vil bruge nogle af deres penge på en række tiltag. Hvis man bare lader prisudviklingen på f.eks. medicin køre, men en lang række grupper ikke har en tilsvarende stigning i deres indtægt til at betale det, betyder det jo, at der bliver en udhuling af det rådighedsbeløb, der er. Så det er helt sikkert noget, vi skal være opmærksomme på.

Kl. 11:26

Formanden :

Fru Liselott Blixt.

Kl. 11:26

Liselott Blixt (DF):

Så vil jeg sige, at det er samme side af samme sag. Dengang vi lod det stige, var det en satsregulering, vi havde med at gøre, og det er det samme, som de andre partier, der var imod det dengang, i dag går ind og siger ja til. Derfor kan jeg da kun udlede, at man må have skiftet holdning. Man sagde nej til det i 2008, og i dag giver man det et godkendelsesstempel. Dengang var det en satsregulering, og man siger så her, at man også vil gøre det fremefter i stedet for at sige, at man ikke vil være med til at satsregulere. Som også ordføreren var inde på, var der nogle steder, man ikke skulle gøre det, og det var netop de syge danskere, vi talte om; man var imod, at det skulle stige

for de mennesker, der skulle have medicin. Men i dag går man ind og siger, at man går med til det.

Kl. 11:27

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 11:27

Stine Brix (EL):

Jeg har lige stået og sagt, at vi vil følge forslaget, inden vi tager endelig stilling til det, for vi har en række betænkeligheder omkring f.eks. persondata. Det her er selvfølgelig også et tema, vi kan følge. Jeg bemærkede bare, at der var tale om to forskellige situationer. Den diskussion, man havde tidligere, var jo med henblik på konkret at kunne finansiere et nyt tiltag. Her diskuterer man så generelt, om vi skal have en satsregulering. Selvfølgelig er det værd at diskutere. Min grundholdning er, at der skal langt mindre brugerbetaling i sundhedssystemet, end der er i dag.

Kl. 11:28

Formanden :

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 11:28

Sophie Løhde (V):

Hvis det er Enhedslistens ordførers grundholdning, må Enhedslistens ordfører jo også uden betænkeligheder i dag kunne meddele her i Folketinget, at Enhedslisten ikke kan støtte det her lovforslag. Da man lavede de seneste ændringer i 2008, sagde den daværende ordfører for Enhedslisten: Uha, det var helt forfærdeligt, de syge danskere skulle betale, det var mere ulighed, det var mere brugerbetaling og alt muligt andet. Og nu kan vi ikke få noget klart svar på, om Enhedslisten støtter det her element, som jo sådan set bare viderefører de principper, man dengang lavede en politisk aftale om. Regeringspartierne – med undtagelse af De Radikale, der var kommet med på tankerne om det dengang – har skiftet holdning, står det jo klart i dag. Enhedslistens ordfører må da have en ret klar holdning til det her spørgsmål. Det er vel ikke noget, man skal hjem og spørge hovedbestyrelsen om.

Kl. 11:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:29

Stine Brix (EL):

Nej, det er bestemt ikke noget, jeg skal hjem og spørge hovedbestyrelsen om. Jeg synes, at jeg ganske klart har sagt, hvor vi står. Vi er betænkelige ved en række elementer i det her forslag, og det betyder selvfølgelig, at vi går videre i udvalgsarbejdet og spørger ind til de enkelte dele. Og som jeg siger, er min grundholdning, at vi skal kigge på, hvordan vi samlet set nedbringer brugerbetalingen i sundhedssystemet. Medicin er ét område, tandlæge er et andet område, men vi kigger på det samlet set, og så er det sådan set ud fra det, vi arbejder.

Kl. 11:29

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 11:29

Sophie Løhde (V):

Hvis man er betænkelig ved alle de forskellige elementer, burde man jo også meget klart kunne sige, at man i dag er imod, at beløbsgrænserne opdateres, som allerede fremgår af loven, til niveauet for 2012. Mener man det samme, som man mente i Folketingssalen for et par år tilbage, eller mener man noget nyt? Vi kan jo få det her element

skilt ud af lovforslaget til en særskilt afstemning. Har man tænkt sig at trykke på den grønne eller den røde knap? Mener man det samme, som man gjorde tidligere, eller har man ligesom regeringspartierne skiftet holdning? Det er jo en fair sag at gøre det. Det har regeringen jo været flittig til på en lang række områder, men det kunne være rart, hvis Enhedslisten også meldte klart ud.

Kl. 11:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:30

Stine Brix (EL):

Jeg synes, det er ganske fornuftigt at bruge de muligheder, vi har i udvalgsarbejdet, til at stille spørgsmål til en række elementer, inden vi tager endelig stilling, og det vil jeg benytte mig af. Jeg er sikker på, at fru Sophie Løhde finder ud af, når vi kommer en lille smule længere hen i behandlingen, hvor Enhedslisten står med hensyn til det her lovforslag.

Kl. 11:30

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Lovforslaget indeholder forslag om at give regionerne lov til selv i visse tilfælde under særlige omstændigheder at etablere lægeklinikker. Det sker som følge af en aftale, regionerne har indgået med de praktiserende læger for at sikre lægedækning i hele landet. Det synes vi i Liberal Alliance er fint. At give kommunerne og regionerne mulighed for at være mere fleksible, når de skal løse deres opgaver på en så hensigtsmæssig måde som muligt, er også et tiltag, vi kan tilslutte os.

Man ønsker at give speciallæger ansat i Team Danmarks sportsmedicinske team adgang til at henvise patienter direkte til diagnostiske undersøgelser i sundhedsvæsenet i stedet for at skulle sende dem via en praktiserende læge eller en speciallæge. Det er en fin rationalisering, som Liberal Alliance også kan støtte.

Da jeg læste det, kom jeg dog til at tænke på, at jeg i min karriere, hvor jeg har haft tæt tilknytning til Team Danmarks sportsmedicinske team, aldrig nogen sinde har skullet gå til min praktiserende læge for at blive henvist til diagnosticering i det offentlige sundhedsvæsen. Det fik mig til at tænke på, at vi måske nogle gange lovgiver om ting herinde, som man udmærket godt selv kan finde ud af ude i den virkelige verden, ved at man i dette tilfælde har taget telefonen og fået sat en aftale op kollegaer imellem, men sådan er det. Det er jo godt, at det nu også bliver skrevet ind i loven, at man godt må det.

Opdateringen af beløbsgrænserne for medicintilskuddet til 2012-niveau er fint. At Medicintilskudsnævnet ønsker et medlem mere, vil vi heller ikke modsætte os.

Så foreslås det, at man etablerer et Nationalt Patientindeks, som vil gøre det lettere at få overblik over en patients situation, ikke mindst i patientforløb på tværs af regionerne. Dermed vil man lette arbejdsgangene for personalet på sygehusene. Dette støtter vi naturligvis også.

At give ministeren mulighed for at fastsætte de nærmere regler for afregning af ydelser til færdigbehandlede patienter og patienter på hospice samt afregning af genoptræningsydelser kan vi også tilslutte os. Kort sagt kan vi tilslutte os lovforslaget. Tak.

Formanden :

Tak til Liberal Alliances ordfører. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Som det er blevet nævnt flere gange her under behandlingen, er det her lovforslag lidt af et bunkebryllup med masser af forskellige tiltag, så der er nok at gå ned i. Vi er kommet ind på en lang række af de enkelte emner, men jeg vil da gerne fremhæve, at en række af de ændringer, som der bliver lagt op til, er ganske fornuftige i forhold til at sikre, at man ude i de enkelte regioner og kommuner også har tilstrækkelig med kapacitet f.eks. i forhold til de praktiserende læger, hvor det med ændringen af § 57 nu bliver muligt at oprette regionsdrevne klinikker der, hvor man ikke kan etablere tilstrækkelig kapacitet hos f.eks. de praktiserende læger. Det er jo vigtigt, at vi har mulighed for netop at sikre lægedækning for alle patienter.

Derudover er det også godt, at regioner og kommuner netop for at sikre lægedækning nu får mulighed for at kunne tilvejebringe og udleje lokaler til brug for virksomhed, der udføres af sundhedspersonale efter overenskomst. Der bliver det også fremhævet i forslaget – hvilket er godt – at det selvfølgelig skal ske på markedsvilkår, ligesom at regionsrådet og kommunalbestyrelsens aktiviteter efter bestemmelserne er i overensstemmelse med regionens sundhedsplan.

Så er der også lagt op til en forenkling, ved at speciallæger i Team Danmarks sportsmedicinske team nu får mulighed for at kunne henvise direkte til diagnostiske undersøgelser, og det betyder jo, at vi i langt de fleste tilfælde undgår, at man skal forbi den praktiserende læge eller speciallæge, hvilket ud over at være fordyrende også har betydning, at den enkelte borger har oplevet unødigt ventetid. Så det er også positivt, at der er den her form for afbureaukratisering med forslaget.

Justeringen af medicintilskuddet har vi heller ikke noget imod, og derudover er der også en række større og mindre ændringer som f.eks. et nyt medlem af Medicintilskudsnævnet og etablering og drift af et Nationalt Patientindeks, som egentlig også er en udmøntning af økonomiaftalen indgået i 2011.

Så ligger der også noget om en national strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet og ændring af de kliniske kvalitetsdatabaser m.v. I forhold til det nationale patientindeks har vi det, ligesom ordføreren fra Dansk Folkeparti fremhævede det i sin tale, sådan, at det er afgørende, at der er sikkerhed for den enkelte borger, at der er sikkerhed i forhold til de data, det drejer sig om, og at vi har sikkerhed for, at der også sker en overholdelse af persondataloven. Det er noget af det, som vi fra Det Konservative Folkepartis side vil have fokus på i behandlingen af det her lovforslag. Men samlet set kan det Konservative Folkeparti bakke op om det her forslag.

Kl. 11:36

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 11:36

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for bemærkningerne og den gode debat om det, som jeg synes den konservative ordfører egentlig meget rammende kaldte lidt af et bunkebryllup. Det er i hvert fald et lovforslag, som får taget hånd om rigtig mange justeringer af vores sundhedslov.

Jeg vil ikke bruge min tid på at fremhæve de forskellige elementer. Det synes jeg ordførerne har gjort rigtig godt. Jeg vil dog lige komme omkring bekymringerne i forlængelse af bl.a. Datatilsynet

Kl. 11:32

høringssvar og sige, at i udmøntningen af bestemmelsen i bekendtgørelsesform vil vi selvfølgelig inddrage det proportionalitetssyn, der skal tages, men jeg besvarer meget gerne spørgsmål om emnet, så alle kan føle sig betrygget i, at der vil blive taget højde for det.

Jeg tror, at det vil være ordene fra mig. Jeg er meget rede til at besvare alle de spørgsmål, der måtte være, under udvalgsbehandlingen, og ser frem til en fortsat spændende debat om de her mange emner.

Kl. 11:37

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt.

Kl. 11:37

Liselott Blixt (DF):

Det kan godt være, at ministeren har fundet ud af, hvad jeg vil spørge om. Jeg vil høre, om SF har ændret holdning til medicintilskudsloftet, som vi hævdede i 2008, fordi vi fik nogle vacciner til unge kvinder, så de kunne undgå livmoderhalskræft. Dengang forlod SF forhandlingerne, fordi man ikke ville være med til at hæve medicintilskudsloftet. I dag går man ind og blåstempler, at medicintilskudsloftet skal satsreguleres, og derved bliver man ved med at hæve det loft, der kommer til at ligge. Så jeg vil bare gerne høre, om man nu fra SF's side går ind og siger ja til det her.

Kl. 11:37

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jamen det er regeringens holdning, at det er helt fornuftigt at få opdateret lovgivningen, så den er i overensstemmelse med praksis. Man anvender allerede i dag 2012-satserne. Det fremgår af Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, og det er fornuftigt at få ført lovgivningen up to date, som det vel hedder på moderne dansk.

Kl. 11:38

Formanden :

Fru Liselott Blixt.

Kl. 11:38

Liselott Blixt (DF):

Nu er det jo sådan, at det provenu, man fik ud af det i 2008, netop er blevet brugt til vacciner, og det var så færdigt sidste år, tror jeg det var, i år 2011. Så der blev faktisk ved med at være et provenu fra det her, og man har jo ikke indkaldt nogen af dem, der var med til at indhente provenuet, og så tænkte jeg, om man ikke på det grundlag kunne have sænket loftet, så man hjalp alle de mennesker, som man på det tidspunkt synes det var synd for, fordi de skulle til at betale mere. Er det ikke en overvejelse, ministeren har haft?

Kl. 11:38

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:38

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Her er jo tale om det, der på et meget mundret dansk kaldes en satsreguleringsopdatering. Her sørger vi for, at loven også afspejler de satser, der faktisk anvendes i dag. Det synes regeringen er fornuftigt og godt at gøre. En bredere diskussion om brugerbetaling i vores sundhedsvæsen deltager jeg til enhver tid gerne i. Det tror jeg også ordføreren ved, så den kan vi jo tage ved en anden lejlighed. Det fal-

der lidt uden for rammerne for den aktuelle lov. Selv om den handler om rigtig mange ting, er det nok en bredere diskussion.

Kl. 11:42

Kl. 11:39

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:42

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 11:39

Sophie Løhde (V):

Det er jo lidt tankevækkende, at en sundhedsminister fra Socialistisk Folkeparti nu synes, at det er fornuftigt, at man med det her lovforslag fra ministeren selv opdaterer de beløbsgrænser, som fremgår af loven, til niveauet i 2012, for som det bliver refereret af Dansk Folkepartis ordfører, havde Socialistisk Folkeparti jo nogle meget klare holdninger, da man sad i opposition, om, at det var helt forfærdeligt – der var mere ulighed i det, der var mere brugerbetaling og meget andet. Så måske kunne ministeren lige redegøre for, hvornår regeringen er kommet frem til, at det her er fornuftigt, når man nu tidligere mente, at det var helt forfærdeligt. Er det De Radikale, som har sat sig igennem og sagt, at det her er en rigtig, rigtig god idé, eller mener sundhedsministeren også, at hendes eget lovforslag grundlæggende er den rigtige vej at gå, og at det dermed også er fornuftigt, at vi gennemfører det her, og at man dermed har ændret holdning i forhold til tidligere?

Kl. 11:40

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:40

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg har jo fra min plads fulgt den her lidt historiske debat. Jeg synes, det er fornuftigt, at vi fører loven op til den praksis, der er. Klikker man ind på Lægemedelstyrelsens hjemmeside, kan man se, at det er 2012-satserne, der anvendes, og derfor synes jeg, det er fornuftigt at få ført lovgivningen op til det niveau.

Den brede debat i forhold til brugerbetaling i vores sundhedsvæsen og også i forhold til hele medicinområdet vil jeg gerne tage med Folketinget til hver en tid, men hvis ordføreren spørger, hvad regeringen mener, kan jeg jo svare, at regeringens holdning er den, som er udtrykt i det her lovforslag.

Kl. 11:41

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 11:41

Sophie Løhde (V):

Det er jo ikke nogen historisk debat, at vi bare i al stilfærdighed tillader os at spørge også på det her område, om Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne mener det samme i dag, som de mente før valget. Der kan vi så konkludere, at også på det her område har man skiftet holdning. Man mente ikke, hvad man sagde, og hvad man stemte i 2008. I dag mener man noget andet, og nu synes regeringen grundlæggende, det er fornuftigt. Så jeg vil sådan set bare kvittere for ministerens svar.

Jeg synes selvfølgelig, det kunne være interessant at vide, hvornår regeringen er kommet frem til, at det her er fornuftigt og dermed besluttede sig for, at man ikke ville leve op til det, man havde sagt tidligere og lovet tidligere. Det kunne være interessant at få at vide. Jeg tror ikke, ministeren vil afsløre svaret her i salen, men jeg mener ikke, det er rimeligt at kalde det for en historisk debat, når man bliver spurgt, om man mener, hvad man selv plejede at sige at man mente. Og hvornår er det, man i regeringen grundlæggende mente, at det her blev en god beslutning?

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg anfægter overhovedet ikke, at ordførerne har al ret i hele verden til at rejse de spørgsmål, de rejser. Og jeg synes, at jeg i sådan relativt god ånd og med godt humør svarer på de spørgsmål, der bliver stillet, også selv om jeg måske synes, at der er lidt valgkamp retorik over det.

Der bliver spurgt, om regeringen mener, at det er en fornuftig politik at føre loven op til praksis og sørge for, at de satser, der bliver anvendt i dag, og som man kan se på Lægemedelstyrelsens hjemmeside, også fremgår af lovgivningen, og dertil kan jeg bare sige: Ja, det synes regeringen er fornuftigt, for ellers havde vi jo ikke fremlagt det i lovforslaget.

Kl. 11:42

Formanden :

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddemål. (Ny model for fordeling af de almenyttige tipsmidler).

Af kulturministeren (Uffe Elbæk).

(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 11:42

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Det lovforslag, vi skal behandle i dag, omhandler en række administrative ændringer af tipsloven. Formålet med lovændringen er at sikre, at de almenyttige tipsmidler fremadrettet fordeles af de ministerier, under hvis ressort formålene henhører. Det foreslås i den forbindelse, at midlerne fra de to almenyttige puljer, der i dag fordeles af Kulturministeriet, sammenlægges og herefter opdeles i puljer på formål, der henhører under de relevante ministerier.

Venstre ser det som udgangspunkt som en meget fornuftig ændring, at de enkelte ressortministerier får ansvaret for de dele af tipsmidlerne, som vedrører det enkelte ministerium, for på den måde sikres den mest kompetente behandling af ansøgningerne og ikke mindst fordelingen af midlerne.

Men Venstre har imidlertid en enkelt reservation i forhold til lovforslaget. For Venstre er det vigtigt, at der *ikke* sker en ændring i den procentsats af de samlede tipsmidler, som hver enkelt overskudsmodtager tildeles. Ressortændringen må for Venstre ikke føre til ændringer i fordelingsnøglen mellem overskudsmodtagerne. Organisationer, der skifter ministerium, skal ikke stilles dårligere procentvis.

Desværre lever lovforslaget ikke op til dette for to organisationer, der flyttes til Kulturministeriet fra Undervisningsministeriet. Det drejer sig om Dansk Ungdoms Fællesråd og Oplysningsforbundenes Fællesråd, som modtager efter de gældende regler henholdsvis 8,02 pct. og 3,05 pct. af de samlede tipsmidler. Regeringen vil med lovforslaget ændre dette til 7,95 pct. og 3,02 pct. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det ellers, at ressortændring ingen betydning skal have for organisationerne. Man må gå ud fra, at der er tale om en regnefejl fra Kulturministeriets side og ikke et ønske om at ændre på de nuværende procentsatser.

Venstre kan kun støtte forslaget, hvis det sikres, at forslaget ikke får økonomiske konsekvenser for modtagerne af tipsmidlerne. Venstre kan ikke støtte en pludselig, tilfældig og ikke mindst ubegrundet nedskæring for de enkelte organisationer. Blandt høringssvarene er der indkommet et meget fyldestgørende svar fra Dansk Ungdoms Fællesråd. Det undrer derfor os i Venstre, at ministeren ikke har lyttet til høringsbidraget og rettet det, som må betegnes som en regnefejl eller måske endda lidt sjusket arbejde. Vi afholder netop høringer i forbindelse med lovgivningsarbejdet, sådan at vi kan lovgive på det mest kvalificerede grundlag.

Venstre kan derfor på det nuværende grundlag ikke støtte forslaget, men vi håber og regner med, at udvalgets arbejde vil betyde, at lovforslaget bliver justeret, sådan at det ikke får en økonomisk konsekvens. I så fald får ministeren Venstres fulde opbakning. Tak for det.

Kl. 11:46

Formanden :

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Da Socialdemokraternes kulturordfører, hr. Flemming Møller Mortensen, ikke kan være til stede i dag ved behandlingen af det her lovforslag, har jeg som vikar fået en tale, som jeg skal læse op. Lovforslaget går i al sin enkelthed ud på at ændre den gældende lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddemål til en bedre og mere enkel model. Der findes to tipspuljer i Danmark til humanitære og almennyttige formål. Indtil nu har Kulturministeriet stået for fordelingen af midlerne, men i fremtiden ønsker vi, at midlerne bliver uddelt på en anden måde. Vi foreslår derfor, at andre ministerier også fordeler midler, så opgaven bliver varetaget af det ministerium, som den pågældende gruppe tilhører. Det betyder f.eks., at støtte til miljø og natur vil blive uddelt af Miljøministeriet, og at støtte til sundhed og forebyggelse vil blive uddelt af Sundhedsministeriet. Vi mener, at denne ændring placerer ansvaret det rette sted.

Den nye model for den fremtidige forvaltning er baseret på en grundig analyse af de seneste års fordelinger, og analysen har vist, at modtagerne af tipsmidler tilhører følgende områder: modstandsfolk, krigsveteraner, menneskerettigheder, kulturbevaring og idræt, social- og nødhjælp i Danmark, miljø, sundhed og forebyggelse, nødhjælp og udviklingsbistand, mellemfolkeligt samarbejde, dyrevelfærd, folkekirken. Og i fremtiden vil gruppernes tilskud blive varetaget og fordelt af den ressort i ministeriet, der har direkte forbindelse og viden om emnet.

Vi har naturligvis givet de forskellige interessenter mulighed for at komme med kommentarer i høringsrunden, og grupperne har i vid udstrækning ikke haft nogen kommentarer til lovændringen. Det viser, at lovforslaget i høj grad også er velkommen blandt modtagerne af tipsmidler. Hverken det offentlige, kommuner, stat eller regioner får lovforslaget nogen konsekvenser for. Den største ændring bliver, at der vil være tre ministerier yderligere, der også skal fordele tipsmidler, og disse ministerier er: Udenrigsministeriet, Ministeriet for Ligestilling og Kirke samt Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I fremtiden vil der derfor ikke være seks, men i alt ni ministerier, som fordeler tipsmidlerne. Vi mener, at lovændringen er en naturlig forenkling og en effektivisering af den måde, tipsmidlerne bliver fordelt på, og Socialdemokraterne stemmer for lovforslaget. Tak.

Kl. 11:48

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 11:49

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Nu ved jeg godt, at hr. Troels Ravn ikke er ordfører på forslaget, så jeg skal nok være blid. Men jeg håber, at hr. Troels Ravn hørte, hvad jeg sagde i mit indlæg, og måske ikke mindst har haft lejlighed til at se de høringssvar, der er kommet fra Dansk Ungdoms Fællesråd og Oplysningsforbundenes Fællesråd, hvor de jo klokkeklart slår fast, at det her altså betyder en økonomisk nedgang for dem. Så synes jeg jo, at det klinger lidt hult i forhold til den tale, som hr. Troels Ravn lige læste op, hvor hr. Troels Ravn sagde, at det ikke ville få økonomiske konsekvenser. Så mit spørgsmål til hr. Troels Ravn er: Gør det ikke indtryk, at DUF og Oplysningsforbundenes Fællesråd siger noget totalt andet?

Kl. 11:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:49

Troels Ravn (S):

Tak. Det er altid godt at blive taget blidt imod. Jeg hørte også, at Venstres ordfører i sin ordførertale opfordrede til, at vi i lovarbejdet skulle tage indstillingen fra DUF med. Det vil jeg gerne henholde mig til at vi gør.

Kl. 11:49

Formanden :

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:50

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo en lille ændring, nemlig en ændring af en model. Vi har de to tipspuljer til humanitære og almennyttige formål, og de sammenlægges, og så skal midlerne fremover fordeles af de ministerier, som modtagerne hører under. Det er jo lidt skægt, at vi får denne ændring, for de blev lagt i 2008 lagt sammen under Kulturministeriet, men nu ændrer man det så igen. Det kan vi sagtens støtte.

Det skal måske ikke være min opgave at svare på ministerens og Socialdemokratiets vegne, men jeg blev dog lidt overrasket, da jeg hørte Venstres ordførertale, for sådan som lovforslaget er lagt frem, er der ingen ændringer i fordelingsnøglerne. Det er udelukkende ressortændringer, altså i, hvor de enkelte puljer skal fordeles fra. Jeg går ud fra, at ministeren heroppe fra talerstolen helt klart kan bekræfte, at der ingen ændringer er overhovedet, at de nøjagtig får det,

de hidtil har fået. Det er reelt udelukkende en ændring af modellen. Så jeg ser da frem til, at ministeren svarer, så også Venstre kan blive klogere på det område. Det er i hvert fald sådan, jeg har læst lovforslaget, og indtil jeg er blevet oplyst om andet af ministeren, er Dansk Folkeparti stadig væk for lovforslaget, sådan som det foreligger.

Kl. 11:51

Formanden :

Hr. Michael Aastrup Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Jeg indrømmer gerne, at det er et ekstremt teknisk lovforslag, som det ligger. Det er det skam også for os alle sammen, tror jeg. Det, der gjorde indtryk på mig, var den her høringskrivelse, som vi har fået fra DUF og Oplysningsforbundenes Fællesråd, for det, som de jo slår fast, er, at fordelingsnøglen nu opgøres i kroner og øre frem for i procent, som man gjorde før i tiden, og det vil sige, at hvis den samlede pulje bliver større, bliver det, man får i fremtiden, også mindre, hvis man er vant til at få en procentsats. Derfor må jeg indrømme, at når både DUF og Oplysningsforbundenes Fællesråd går så kraftigt ind i det og i deres høringssvar siger, at det her kommer til at betyde økonomisk nedgang for dem i fremtiden, så gør det indtryk på mig.

Så jeg håber bare, at vi alle kan blive enige om, som vi også hørte fra Socialdemokratiet, at vi nu tager den her henvendelse meget seriøst og kigger på det under lovgivningsarbejdet og sikrer, at de ikke bliver stillet ringere.

Kl. 11:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:52

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg har godt set disse høringssvar, men da jeg så også kiggede lovforslaget igennem, kunne jeg ikke se, at der var sket nogen ændring. Men jeg forventer da, at ministeren helt klart fortæller os, hvordan det hænger sammen, og indtil da stemmer vi for; vi er ikke så bramfrie som Venstre på det punkt.

Kl. 11:53

Formanden :

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Hans Vestager som radikal ordfører.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Fra Det Radikale Venstres side vil vi støtte denne ændring i den måde, hvorpå tipsmidlerne skal uddeles, sådan at de fremover skal tildeles fra de forskellige ressortministerier til de formål, som hidtil har været. Jeg har da også læst bemærkningerne fra Dansk Ungdoms Fællesråd og oplysningsforbundene, og det må jo være en selvfølge set fra mit synspunkt, at vi senere får at vide, hvordan det forholder sig, sådan at folk ikke kan komme og rejse kritik af, at der nu er sket forandringer, når vi ellers påstår, at der ikke skal ske forandringer. Så foreløbig opbakning til forslaget.

Kl. 11:54

Formanden :

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører

Kl. 11:54

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg skal oplæse talen fra SF's kulturordfører, fru Pernille Vigsø Bagge.

I forbindelse med tiltrædelsen af sidste års aktstykke blev det aftalt, at Kulturministeriet skulle udarbejde en ny model for puljeordning. Baggrunden var, at mange af puljemidlerne vedrørte andre ministeriers ressort. Denne nye model forudsætter en ændring af udlodningsloven og er baseret på en analyse af fordelingen af puljemidlerne de sidste 3 år. Formålet med lovforslaget er at sikre en hensigtsmæssig fordeling af de almenyttige tipsmidler, således at de fremadrettet bliver fordelt af de ministerier, under hvis ressort formålet henhører.

I SF mener vi, at den fremsatte model opfylder de behov, der kunne aflæses i førnævnte gennemførte analyse. De almenyttige tipsmidler er af stor betydning for modtagerne af bevillingerne. Derfor er det klart, at vi har interesse i, at disse midler fordeles mest hensigtsmæssigt, og med den nye fordelingsmodel sikres det, at midlerne bliver uddelt fra de ministerier, der har størst kompetence på de pågældende områder. Derfor må det samtidig formodes, at disse også har en fyldestgørende indsigt i den bedst mulige anvendelse af midlerne.

På den baggrund støtter SF det fremsatte forslag.

Kl. 11:55

Formanden :

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:55

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg kan sige fra Enhedslisten, at vi også støtter forslaget. Det gør vi med udgangspunkt i, at det lever op til det formål, som ministeren selv skitserer, nemlig at det ikke er hensigten at ændre den gældende fordelingsnøgle, men at sikre en mere hensigtsmæssig fordeling, så ansvaret for fordelingen flyttes til de ministerier, som er ministerium for de ressortområder, som formålet hører under.

Jeg har en enkelt kommentar, og det drejer sig om Advokatrådets høringssvar, som bemærker, at fristen for høringssvar igen var noget kort. Jeg vil blot opfordre regeringen til at leve op til ambitionen om god regeringsførelse, så der i forbindelse med høringssvarene er tilstrækkelig tid til at gennemgå forslagene.

Kl. 11:56

Formanden :

Tak til Enhedslistens ordfører. Det er lige før, vi kan nå at afrunde forslaget, inden vi laver pause. Hr. Simon Emil Ammitzbøll. Ja, ja, det var ikke nogen afslutning, det var en opfordring til at medvirke i den bestræbelse. Værsgo.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det sætter jeg stor pris på. Jeg skal sige, at Liberal Alliance har en positiv holdning til det af kulturministeren fremsatte lovforslag. Vi synes sådan set, at det er en god idé, at det her med penge og ansvar hænger sammen. Det kommer det til at gøre i langt højere grad med de regler, der indføres her.

Der har i debatten her og også i forhold til høringssvarene været diskussionen om, hvorvidt Dansk Ungdoms Fællesråd og oplysningsforbundene får det samme, som de får med de gamle regler. Det går jeg ud fra at kulturministeren har givet et tilfredsstillende svar på, inden vi vedtager lovforslaget ved tredjebehandlingen.

Kl. 11:57

Formanden :

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Jeg kan forstå, at formanden gerne vil have, at vi afslutter debatten inden frokostpausen, så jeg skal gøre det kort. Forslaget går jo ud på, som andre har været inde på, at få uddelt de her midler via de ministerier, som udlodder pengene på de områder, hvor det er naturligt, at de gør det, i og med at det er dem, der har de ressortområder, som matcher de organisationer, der modtager pengene. Det synes vi fra konservativ side er fornuftigt og rigtigt. Det vil nok give en mere effektiv forvaltning, og det er helt naturligt, at de ministerier, som normalt har kontakten til de pågældende organisationer, forvalter midlerne. Så den ændrede udlodningsmetode er vi enige i. Jeg har forstået på ministerens bemærkninger, at det ikke betyder realitetsændringer for den fordeling af midlerne, der er til de enkelte organisationer. Så det er vi også tilfredse med.

Så er der i hver fald i et af høringssvarene rejst tvivl, som andre også har været inde på, og det må vi jo så få uddybet under udvalgsbehandlingen. Vi må også få belyst, om det kan være sådan, at det lige her og nu ikke betyder en ændring, men over tid i virkeligheden vil betyde en ændring, og så må vi jo diskutere det. Det ser jeg frem til at vi gør under udvalgsbehandlingen. Det Konservative Folkeparti er som udgangspunkt positivt stillet over for lovforslaget.

Kl. 11:59

Formanden :

Tak til den konservative ordfører. Så er det kulturministeren.

Kl. 11:59

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Jeg skal også gøre det ultrakort, så vi kan komme til frokost. Tak for bemærkningerne. Jeg vil bare lige give nogle få kommentarer til nogle af de spørgsmål, der har været rejst fra hr. Michael Aastrup Jensens side. Jeg kan oplyse, at der ikke vil være nogen forskel i de økonomiske konsekvenser for støttemodtagerne i forhold til den nye model, vi nu fremlægger. Men selvfølgelig, hvis der overhovedet er tvivlsspørgsmål, vil de blive afdækket i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Vi stiller selvfølgelig op med alle de gode input, der overhovedet kan være fra ministeriets side. Men der er ingen ændringer i forhold til selve den økonomiske fordelingsnøgle, og det skulle være et svar til hr. Michael Aastrup Jensen.

Så vil jeg sige til fru Stine Brix fra Enhedslisten, at vi selvfølgelig skal leve op til kravene om god regeringsførelse, også i forhold til tidsfristerne. Så det tager jeg bare med mig i mit videre arbejde, men ellers som sagt tak for bemærkningerne, og jeg ser frem til en god udvalgsbehandling.

Kl. 12:00

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 12:00

Michael Aastrup Jensen (V):

Det er ikke, fordi jeg vil ødelægge stemningen op til frokosten, men jeg vil gerne kvittere for, at ministeren siger, at vi tager fat på det under behandlingen af selve lovforslaget. Men grunden til, at jeg tog det op, er jo, at Dansk Ungdoms Fællesråd og Oplysningsforbundes Fællesråd jo har sendt det her høringssvar til os, og de skriver klokkeklart, at fejlen optræder, og jeg citerer:

»...fordi der i forslaget tages udgangspunkt i et eksakt/konkret beløb i stedet for at tage udgangspunkt i de besluttede procentsatser.«

Det, de siger, er, at hvis beløbet stiger, som man forventer det gør, får de selvfølgelig mindre i forhold til den situation, hvor det var en procentsats. Så det kan godt være, det ikke får nogen konsekvens her og nu, men på den lange bane kan det få store konsekvenser, i hvert fald hvis man skal følge det, de påstår, og det synes jeg vi skal tage alvorligt. Men jeg kvitterer gerne for, at ministeren siger, at vi kigger på det.

Kl. 12:01

Formanden :

Ministeren.

Kl. 12:01

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Jeg vil sige til hr. Michael Aastrup Jensen, at jeg som sagt meget gerne både vil tage høringssvaret alvorligt og tage den diskussion. Hvis der overhovedet er nogle tvivlsspørgsmål, skal de selvfølgelig afklares. Men det, der er mit vidensgrundlag, er som sagt, at der ikke sker nogle økonomiske ændringer.

Kl. 12:01

Formanden :

Tak til kulturministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal så her udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 13.00.

:

Mødet er udsat. (Kl. 12:02).

Kl. 13:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Jeg vil gerne udsætte mødets begyndelse til kl. 13.05, hvor den pågældende minister så forhåbentlig er til stede. Mødet er midlertidigt afsluttet.

:

Mødet er udsat. (Kl. 13:02).

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov. (Tilpasninger som følge af res-

sortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).
(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 13:04

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Ministeren er kommet til stede. Jeg må for en ordens skyld påtale hans forsinkelse, idet jeg dog ikke håber, det var noget alvorligt, der forårsagede den.

Forhandlingen er åbnet. Den første taler er Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak. Lad mig begynde med at sige, at Venstre kan støtte det fremsatte lovforslag.

Når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at jeg har undret mig lidt over, at vi skulle behandle lovforslaget, for det fremgår jo af forslaget, at der i forhold til regeringsskiftet er en kongelig resolution af 3. oktober 2011, hvori det beskrives, at maritime uddannelser, som hidtil har henhørt under det tidligere Økonomi- og Erhvervsministerium, overføres til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, og samtidig bliver lodsområdet overført fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet. Det fremgår jo af den kongelige resolution, at det var en af ressortomlægningerne i forbindelse med den nye regerings dannelse. Jeg vil da i og for sig gerne have, at nogen i regeringen kunne fortælle mig, hvorfor vi skal behandle det i et lovforslag.

Derudover er der et par mindre ting i forslaget. Der skitseres en ny klageadgang for lodsområdet, sådan at afgørelser vedrørende tilsynet med lodser fremover vil kunne indbringes for Ankenævnet for Søfartsforhold, mens andre, mindre indgribende afgørelser, som det udtrykkes, ikke kan indbringes for en højere administrativ myndighed. Jeg vil godt lige for god ordens skyld sige, at det der med administrative afgørelser er vi ikke så glade for i Venstre, så vi vil følge det her område. Jeg vil også gerne slå fast og have ministeren til at bekræfte, at den almindelige retstilstand her i landet naturligvis er gældende også for disse sager fremadrettet. Det vil sige, at sager, uanset om de er indbragt eller ikke indbragt for Ankenævnet for Søfartsforhold, og uanset om de kan ankes til en anden myndighed eller ej, naturligvis stadig væk kan indbringes for domstolene.

Der er så et element mere i forslaget, som jeg i og for sig heller ikke forstår der skal et lovforslag til for at slå fast, nemlig at man bekræfter, at ministeren kan fastsætte reglerne for betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen. Det er jo en allerede eksisterende gebyrordning, som videreføres, og det behøver man jo ikke et lovforslag for at slå fast.

Vi kan sagtens støtte forslaget. Det er ganske harmløst, men, undskyld jeg siger det, vel i og for sig også en smule overflødigt.

Jeg har blot til allersidst tilbage at minde om, at der i høringssvarene er kommet et par indvendinger fra Nyborg Søfartsskole, som er ked af, at de maritime uddannelser adskilles rent ministerielt. Der er også kommet noget, vi lige skal tage ad notam, fra Marstal Navigationsskole, som påpeger, at man nu igen – som der skrives – pålægger skolerne ekstra byrder administrativt og med hensyn til indrapporteringer. Det vil jeg også godt bede ministeren om at forhold sig til, særlig set i lyset af at man i lovforslaget anfører, at det ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er

Marstal Navigationsskole altså ikke enig i. Vi skal hele tiden være over det her med bureaukratiet og ekstra administrative byrder for erhvervslivet, herunder også søfartens skoler.

Jeg forventer en kommentar fra ministeren til det, men ellers er vi positive. Tak.

Kl. 13:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Vi går straks til den socialdemokratiske ordfører, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Lovforslaget, vi her behandler, omhandler som allerede nævnt ressortomlægninger som følge af regeringsskiftet, altså lovændringer, som er nødvendiggjort af den kongelige resolution, som er gennemført.

Overordnet set drejer lovforslaget sig om to ting. For det første berører lovforslaget ressortomlægninger ved de maritime uddannelser, hvor det foreslås, at uddannelserne stadig skal reguleres i lov om maritime uddannelser under ministeren for forskning og innovation og videregående uddannelser, som det blev besluttet under ressortomlægningerne den 3. oktober sidste år. Tidligere har det været under Erhvervs- og Vækstministeriet. Det skal gøre ansvarsfordelingen mellem de relevante myndigheder tydelig også gennem lovgivningen, og det vil skabe gode rammer for samarbejdet imellem disse myndigheder.

Konkret drejer det sig om de uddannelser, der modtager statsligt tilskud, og de uddannelsesinstitutioner, som udbyder uddannelser. Derudover vil ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser have mulighed for at godkende uddannelserne, uanset at disse ikke gennemføres med et statsligt tilskud.

Med lovforslaget skabes der også mulighed for ensartede regler om momskompensation for de taksameterstyrede maritime uddannelser som andre uddannelser under ministeriet. Det vil gøre det nemmere at sammenligne med andre uddannelser.

For det andet indeholder lovforslaget en ændring af lodsloven. Der er her tale om mindre ændringer, der skal skabe klarhed over Lodstilsynets placering under Erhvervs- og Vækstministeriets ressort i Søfartsstyrelsen. Samtidig indføres der hjemmel til, at der kan laves regler om klageadgang på lodsområdet, som svarer til de regler, som allerede gælder på det øvrige søfartsområde. Den sidste ændring af lodsloven indebærer en præcisering, således at ministeren kan fastsætte regler om betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen. Her er det værd at bemærke, at der ikke er planlagt stigninger i gebyret.

Jeg bemærker mig, at høringen har vist, at organisationerne og virksomhederne generelt er positive over for lovforslaget. Socialdemokraterne ser tydeliggørelsen af ressortomlægningerne samt de andre ændringer i dette lovforslag som positive, og dermed støtter vi forslaget.

Kl. 13:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Jeg giver straks ordet til hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan jo sige, ligesom hr. Kim Andersen fra Venstre var inde på i sin ordførertale, at det godt kunne undre en en kende, ikke at det ikke er sagligt begrundet, og ikke, at der ikke er rimelighed i lovforslaget. Men det virker lidt underligt, at vi rent lovgivningsmæssigt skal

forholde os til en ressortomlægning, hvor man overflytter nogle delelementer fra et ressortministerium til et andet. Hvis vi skal til at gøre det hele tiden, så kan vi jo få rigtig mange lovforslag til behandling her i Folketinget. I Dansk Folkeparti mener vi ikke, at det er en nødvendighed at køre det her igennem lovmaskineriet. Det er noget, der kan gøres inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer, uden at vi skal diskutere det her i Folketinget.

Det samme gælder jo også med hensyn til de allerede gældende gebyrordninger vedrørende lodsning, hvor man jo på lodsområdet siger, at ministerbemyndigelsen naturligvis skal følge den nye minister, som er i det nye ministerium, frem for den minister, som var i det gamle ministerium. Det er sund fornuft og common sense. Det er noget, vi er nødt til at forholde os til.

Men der, hvor det her lovforslag har sin berettigelse, er angående den sidste del af det, og det er det med lov om maritime uddannelser. Andre ordførere var også inde på det, også Venstres ordfører, altså det med nogle af de hørings svar, vi har fået, bl.a. fra Marstal Navigationsskole og også fra Nyborg Søfartsskole. Men det er jo sådan, at vi ifølge det, der er blevet tilsendt os fra ministeren, får at vide, at der ikke er nogen nye udgifter forbundet med det for nogen af de involverede parter, og at det alene er nogle tekniske karaktermæssige ændringer, som der er. Derfor kan det jo godt undre, at sådan en institution som Marstal Navigationsskole netop i sit hørings svar skriver, at de er bekymrede for de nye administrative byrder, som der lægges over på deres administration, og de er også bekymrede for, om den taxametertilskudsmodel, som så skal ændres, stadig væk vil være en individuel taxametertilskudsbaseret støtte, eller om det vil være noget, hvor man går ind i en mere gennemsnitsbaseret normering i forhold til de enkelte skoler. Der synes jeg jo selvfølgelig at det vil være helt på sin plads, hvis erhvervsministeren vil redegøre for de her kritikpunkter, som jo er relativt få. Men når de er der, skal de selvfølgelig behandles alligevel.

Men Dansk Folkeparti kan samlet set støtte de her lovændringer, både de små og de lidt større. Men vi håber selvfølgelig også, at erhvervsministeren vil få undersøgt rimeligheden og det konkrete problem i de henvendelser, som vi har fået fra Marstal Navigationsskole og Nyborg Søfartsskole.

Med de ord kan Dansk Folkeparti anbefale lovforslaget.

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Og jeg går straks videre til hr. Andreas Steenberg, der taler for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Lovforslaget her handler om at flytte de maritime uddannelser fra Erhvervs- og Vækstministeriet til det nye ministerium for de videregående uddannelser. Radikale Venstre støtter i princippet op om regeringens planer om at samle de videregående uddannelser i et ministerium, fordi vi mener, at det vil give nogle rigtig positive synergieffekter.

Lovforslaget her sikrer, at Søfartsstyrelsen stadig væk skal godkende og ind over de uddannelsesplaner, der er for uddannelserne, for at sikre, at man stadig overholder de internationale regler om søfart. Det sikres også, at de små kurser af et par ugers varighed bliver i Søfartsstyrelsen, som ved, hvad der er brug for på kort sigt, og ved, hvilke uddannelser der er brug for på kort sigt.

Det Radikale Venstre kan samlet set bakke op om den her lovændring.

Kl. 13:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Vi går til SF's ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Da regeringen tiltrådte, betød det ikke kun en tiltrængt forandring af den politik, der førtes. Også en del af ministerierne blev ændret. Noget blev fjernet, andet blev tilføjet, noget helt tredje sammenlagt. Når systemet ændres, må indholdet og formaliteterne naturligvis følge med, og derfor behandler vi i dag det her lovforslag.

Forslaget lyder på, at en række love i forbindelse med ressortoverflytningen af maritime uddannelser til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og af lodsområdet til Erhvervs- og Vækstministeriet ændres. Med lovforslaget sikrer vi os, at det bliver tydeliggjort, hvilke ministerier og styrelser der har ansvaret for hvilke opgaver. Det vil både lette arbejdet for de ansatte i ministerierne og styrelserne, og det er vi i SF glade for.

Med lovforslaget sikrer vi os, at de maritime uddannelser er underlagt samme regler som andre uddannelser, og hermed gælder f.eks. samme regler for momskompensation. Herudover sikrer forslaget, at klageadgangen på lodsområdet er den samme som for det øvrige søfartsområde. Samtidig gøres det tydeligt, at ministeren kan fastsætte reglerne om betaling for lodsning, når den er foretaget af det statslige lodsvæsen. Der ændres ikke på størrelsen af gebyrerne. Der er udelukkende tale om en teknisk tilpasning.

I SF er vi glade for, at rammerne for ministeriernes og styrelsernes arbejde i dag præciseres og fastsættes, så de stemmer overens med den nye fordeling af ressortområder. Derfor stemmer vi naturligvis ja til forslaget.

Kl. 13:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Vi går nu til Liberal Alliances ordfører, fru Merete Riisager.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Jeg er her i dag på vegne af min kollega hr. Ole Birk Olesen.

Det pågældende lovforslag stadfæster en række ændringer, der er nødvendiggjort i forbindelse med overførslen af de maritime uddannelser til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. De ændringer støtter vi helhjertet, da vi mener, det er af yderste vigtighed at få klargjort ansvarsfordelingen.

Lovforslaget indeholder også en række ændringer på lodsområdet i forbindelse med Lodstilsynets overførsel fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet, som vi ligeledes bakker op om. Det gælder bl.a. indsættelsen af hjemmel til fastsættelse af regler om klageadgang i forbindelse med Lodstilsynets afgørelser. Der er her tale om en præcisering og harmonisering i forhold til resten af søfartsområdet, hvor det indskræpes, at klager over afgørelser ligesom på resten af området ikke kan indbringes for en højere administrativ myndighed. Ligeledes indeholder lovforslaget hjemmel til, at ministeren kan videreføre den gældende gebyrstruktur for lodsninger foretaget af det statslige lodsvæsen. Her hæfter vi os i Liberal Alliance ved, at gebyrerne ikke kommer til at stige, og at gebyrerne kun må fungere som finansiering af lodsudgifter og derfor skal afspejle deres omkostninger.

Liberal Alliance kan støtte forslaget.

Kl. 13:19

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Da der ikke er flere ordførere, der beder om ordet, vil jeg nu give ordet til erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:19

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Ret skal være ret til. Jeg har også selv tidligere registreret lovforslag af en lidt større tyngde end det, vi har på bordet her, men ud over det, man kan gøre ved kongelig resolution, er der faktisk også nogle yderligere udeståender, som gør det nødvendigt med en lovændring, bl.a. er der i afgrænsningen mellem de to loves områder, selv om man skifter ressort, nogle uklare punkter, som vi med loven her også får præciseret. Eksempelvis omfatter loven om maritime uddannelser duelighedsbeviser for fritidssejlere og en række korte kurser, som ikke er længerevarende kurser, men kurser, som man f.eks. tager i sejlklubben. Da der ikke er tale om egentlige uddannelser, vil det fortsat være Søfartsstyrelsen, der har ansvaret herfor, hvorfor det fremadrettet foreslås reguleret ved lov om skibes besætning. Forslaget retter således op på nogle af de uklarheder, der har været i grænsedragningen mellem de to love.

Derudover bliver der også tilpasset i den administrative struktur, og det er der også flere, der har været inde på. Det gælder bl.a. henvendelsen fra Marstal, tror jeg. Der kan man sige, at når vi finder, at det er hensigtsmæssigt, er det, fordi de maritime uddannelser er omfattet af samme regler med hensyn til momskompensation som andre uddannelsesinstitutioner i uddannelsesministeriet, altså det, der i dag hedder Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, og det vil gøre det lettere at sammenligne på tværs af uddannelserne og muliggøre mere ensartede administrative løsninger i ministeriet og på tværs af uddannelsesinstitutionerne.

Vi er opmærksomme på, at der er skoler, eller i hvert fald en enkelt skole, der har peget på, at det godt kan give nogle administrative kvaler, i hvert fald i overgangsperioden, og derfor fremgår det også af bemærkningerne til lovforslaget, at Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil bestræbe sig på at indføre ordningen om momskompensation på et tidspunkt og på en måde, der er administrativt enkel både for det offentlige og de maritime uddannelsesinstitutioner. Vi kan selvfølgelig altid få det boret lidt mere ud under udvalgsarbejdet. Det samme gælder med hensyn til de her klageadgange. I dag er der ikke nogen klageadgang ved lodsvæsenet. Det bliver der indført, men det er ikke noget, der grundlæggende ændrer på dansk retstilstand.

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til erhvervs- og vækstministeren. Hr. Hans Kristian Skibby har bedt om en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 13:22

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg skal beklage, at jeg var lidt langsom på aftrækkeren, men det var, for at ministeren kunne få lidt motion, så det er jo godt nok.

Mit spørgsmål drejer sig lidt om det her med den klageadgang vedrørende Ankenævnet for Søfartsforhold, for det er jo rigtigt, at der står i udkastet til den her lov, at der vil være en række steder, hvor man vil kunne køre en sag. Men hvordan vil man definere det her med, hvilke sager der kan og hvilke sager der ikke kan føres?

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Det synes jeg er et ganske interessant spørgsmål, som jeg ikke her på stående fod kan give svaret på, men jeg synes, at det vil være meget relevant at få det boret ud under udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så takker vi ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 13:23

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

I Venstre er vi af den klare opfattelse, at virksomheder naturligvis skal overholde loven i det land, hvori de er placeret og opererer. Vi er også helt klart af den opfattelse, at virksomhederne har et ansvar for deres område og for deres ansatte, for deres kunder og over for miljøet, at virksomhedernes ansatte skal optræde etisk korrekt, og at man naturligvis skal have en god social opførsel i alt, hvad man beskæftiger sig med, og overholde love og regelsæt. Ingen tvivl om det.

Med det forslag, vi her har til behandling, er det regeringens intention, at der skal oprettes en mæglings- og klageinstitution, der skal tage sig af tvister om ansvarlig virksomhedsadfærd. Institutionen skal samtidig fungere som en instans, hvor brud på OECD's retningslinjer, f.eks. brud på menneskerettigheder, miljø og arbejdstagerrettigheder inden for ansvarlig virksomhedsadfærd, kan rejses, dokumenteres og offentliggøres. Med det her forslag skal omkring 1.100 af landets største virksomheder ikke længere kun redegøre for deres samfundsansvar, de skal også redegøre for deres indsats i forhold til menneskerettigheder og miljø. Forslaget lægger endvidere op til en ændring af årsregnskabslovens § 99, som betyder, at alle virksomheder, store som små, altså ikke bare de 1.100 største, men alle virksomheder, skal til at forholde sig til, hvad deres politik er inden for menneskerettigheder og klimapolitik.

Det mener vi er at gå meget, meget langt. Vi mener, det er at skyde gråspurve med kanoner, og vi mener også, at det vil bidrage til at udhule frivillighedsprincippet. Dette, der naturligvis ligger som en selvfølgelig for enhver virksomhedsleder, nemlig at man skal overholde love og regler, at man skal opføre sig etisk forsvarligt og

anstændigt, ja, det vil nu ikke længere være noget, man er drevet til ud fra nogle ideale målsætninger og ud fra et ønske om at være en god virksomhedsleder og en moderne virksomhed, nej, fokus vil nu blive flyttet over på, hvordan man kan klare sig igennem uden kritik med den mindst mulige indsats. Det er i hvert fald en risiko. Og det vil sige, at fra at have et positivt, oprigtigt fokus får man et bureaukratisk, lidt negativt fokus, som går på at overholde regler ud fra laveste fællesnævner.

En administrativ mæglings- og klageinstans for ansvarlig virksomhedsadfærd vil ifølge forslaget skulle træffe afgørelser på baggrund af OECD's retningslinjer – retningslinjer, som dog ikke er retligt bindende for virksomhederne. Et sådant system risikerer at blive et parallelsystem til det gældende retssystem, og det rummer jo for mig at se risiko for, at virksomheder kan blive hængt ud og sat i gabet, til trods for at de har overholdt gældende lovgivning til punkt og prikke. Firmaet vil i sager, der bliver behandlet i mæglings- og klageinstitutionen, hvor parterne når frem til en tilfredsstillende løsning, eller hvor en sag simpelt hen bliver afvist, i henhold til det her lovforslag stadig væk være underlagt offentlighedsloven, og det pågældende firma vil blive udstillet i offentligheden med al den dårlige omtale, som det kan medføre og dermed dårligere mulighed for at kunne sælge sine produkter og i det hele taget komme til at fremstå med et ramponeret image – vel at mærke uden saglig grund.

Så vil regeringen måske sige, at disse oplysninger i den slags sager vil blive anonymiseret. Javel, men det må antages, at disse oplysninger vil være så virksomhedspecifikke, at virksomheden vil blive afsløret alligevel, fordi en anonymisering ikke er mulig i praksis. Forslaget relaterer sig også til regeringens målsætning om, at Danmark skal være i front med gældende regler på CSR-området, men her vil jeg gerne understrege, at det baserer sig på frivillighed og ikke på tvang.

Venstre er meget stor tilhænger af intentionerne i forslaget, men vi mener, at formen rummer risici for, at retssikkerheden kan blive krænket og kan virke direkte demotiverende for virksomhederne, og vi har derfor en lang, lang række spørgsmål, som vi vil stille under udvalgsarbejdet, og vi er ikke umiddelbart positive over for forslaget. Tak.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Benny Engelbrecht (S):

Jeg undrer mig utrolig meget over det, som jeg hører som værende et fuldstændigt paradigmeskift i Venstres holdning til ansvarlig virksomhedsførelse, og jeg synes også, det er meget underligt, at jeg ikke kan genfinde den kritik, som Venstres ordfører fremfører her, i nogen af de høringssvar, der er indgivet. Jeg vil minde Venstres ordfører mindeligt om, at det lovforslag, der er fremsat her, bygger på en anbefaling fra Rådet for Samfundsansvar, et råd, som i parentes bemærket blev nedsat under den tidligere regering, og det råd er jo kommet med en entydig anbefaling. I rådet sidder – og det her nævner jeg bare for sådan lige at ridse det op, hvis ordføreren skulle have glemt det – Dansk Industri, Dansk Erhverv, Rederiforeningen, Finansrådet, Forsikring & Pension, Håndværksrådet og Landbrug & Fødevarer. Alle disse organisationer har altså været med til at udarbejde dette forslag.

Så vil ordføreren ikke lige forklare: Hvordan kan det være, at Venstre pludselig har ændret holdning til vigtigheden af, at Danmark skal være i front, når det handler om ansvarlig virksomhedsførelse?

Kl. 13:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Kim Andersen (V):

Nu er det jo sådan, at vi er et politisk parti, som tager stilling til tingene ud fra vores egne idealer og målsætninger. Vi er jo ikke sådan et automattalerør for diverse organisationer eller virksomheder. Men det er i den her sag heller ikke sådan, at vi har skiftet mening, tværtimod. Vi er enige i mange af intentionerne, som jeg også har nævnt i min ordførertale, men det forslag her rummer en række risici, også for retssikkerheden, som vi bliver nødt til at tage seriøst.

Så er det jo også sådan, hvilket hr. Benny Engelbrecht burde vide, at i den rapport, der blev aflagt fra Rådet for Samfundsansvar, var der tale om henstillinger, og der var tale om, at det skulle baseres på frivillighed. Det var også klart, at hvis parterne nåede frem til et mæglingsresultat, eller hvis en sag blev afvist, skulle den ikke kunne behandles af den her klageinstans og offentliggøres. Det er jo en væsentlig og principiel ændring i forhold til de overvejelser, man gjorde sig i Rådet for Samfundsansvar. Det håber jeg meget at ordføreren vil notere sig.

Kl. 13:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:32

Benny Engelbrecht (S):

Pointen, som jeg hørte i ordføreren tale, var, at dette skulle udhule retssikkerheden. Vi taler om en mæglingsinstitution. Hvad er formålet med en mæglingsinstitution? Formålet er at sikre, at en konflikt ikke eskalerer så langt, at den ender i retssystemet. Det er et godt princip. Og ja, der er ganske afgjort ting blandt de anbefalinger, som er kommet fra Rådet, som ikke implementeres i lovgivningen. En af de ting er eksempelvis, at man ikke benævner formanden for klagepunktet som ombudsmand. Det har en masse andre årsager at man ikke gør det. Men dog synes jeg alligevel, det er vigtigt at holde fast i, at en af årsagerne til, at denne titel blev nævnt af rådet, jo netop var den uafhængighed og den mæglingsfunktion, som er så ganske afgørende.

Jeg kan ganske enkelt ikke genkende den linje, der blev ført af den tidligere minister, hr. Brian Mikkelsen, i forhold til dette område, en meget ambitiøs indsats. Jeg ved godt, at hr. Brian Mikkelsen også på forskellig vis er blevet kritiseret gennem tiden, men han har dog gjort en meget vigtig indsats i forhold til dette her. Derfor bliver jeg også nødt til at spørge: Har Venstre være uenig i den linje, som den tidligere minister førte?

Kl. 13:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne gøre både hr. Benny Engelbrecht og ordføreren opmærksom på, at taletiden er et minut, når der er korte bemærkninger.

Ordføreren.

Kl. 13:33

Kim Andersen (V):

Hr. Benny Engelbrecht behøver ikke undre sig så meget, jeg rede-gjorde faktisk for vores overvejelser i min ordførertale. Vi er helt af den opfattelse, at virksomheder naturligvis skal overholde love og regelsæt og have en opførsel, som er etisk rigtig. Man skal naturligvis også overholde menneskerettigheder, og man skal tage hensyn til miljø og klima, men det skal være inden for love og regler, som man kan forholde sig til.

Vi er hele tiden gået ind i det her arbejde ud fra den opfattelse, at det skulle være frivilligt, og at det skulle være drevet af viljen til at opnå det bedste, ikke at det skulle være et bureaukratisk alternativ til gældende retssystemer. Det ville sætte retssikkerheden under pres,

og det ville komme til at virke bureaukratisk og fordyrende for alle landets virksomheder i nogle så store og generelle spørgsmål, som mange små virksomheder simpelt hen ikke har en jordisk chance for at forholde sig til.

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Annette Vilhelmsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:35

Annette Vilhelmsen (SF):

Det er bare til afklaring. Jeg kan forstå, at Venstre nu efter valget fuldstændig har ændret syn på, hvordan man får tingene igennem. For inden valget var det sådan, at når individer, personer, gjorde noget, som staten ikke brød sig om, skulle man straffes, og incitamentet var lovgivning og straf. Nu kan jeg så forstå, og det er det, jeg lige skal have verificeret, at når det er virksomheder, som gør ting, man kunne ønske forbedringer af, så vil alene en klageinstitution som institution alene kunne udtale sig, men da institutionen ingen myndighed har i forhold til straf eller andet, hvordan virker det så? Altså, der er noget, jeg ikke lige forstår: På individniveau må man gerne straffe, men på virksomhedsniveau er alene en anbefalende institution for meget.

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Kim Andersen (V):

Jeg tror, at fru Annette Vilhelmsen misforstår nogle ting, og det lyder næsten, som om det er bevidst. Altså, der er jo ikke tale om, at virksomheder ikke skal straffes. Virksomheder skal naturligvis straffes. Hvis de bliver dømt for en lovovertrædelse, skal de straffes inden for den paragraf, som de har overtrådt, og med den strafferamme, der er gældende for det straffeområde, ingen tvivl om det. Og vi er, som jeg har understreget meget i min ordførertale, fuldstændig enige i mange af intentionerne. Virksomhederne har et ansvar. Vi er også store tilhængere af CSR-elementet, men det er så vigtigt, at vi holder fast i, at det skal ske ad frivillighedens vej, for så får man en langt mere positiv og konstruktiv tilgang til tingene, end hvis det er noget, man skal gøre for ikke at blive hængt ud i et administrativt klageorgan. For så vil man begynde at bruge kræfterne på, hvordan man lever op til målsætningen, og så i øvrigt ikke gøre noget derudover, og det ville være trist.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 13:37

Annette Vilhelmsen (SF):

Da jeg kun har 1 minut, bruger jeg det ikke på bevidst at misforstå, så bruger jeg det simpelt hen på at forsøge at blive klogere på, hvad det er, hr. Kim Andersen siger her.

Jeg skal bare forstå det rigtigt. Er vi enige om, at mæglings- og klageinstitutionen er en institution, som *ikke* kan foretage retslige vurderinger, men den kan tilbyde alternative løsningsmodeller, og den kan tilbyde mægling eller undervisning? Kunne vi blive enige så langt, at det sådan set er en god måde at hjælpe virksomheder på, som kan have det lidt svært med det her?

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Sådan er det beskrevet i lovforslaget, og jeg kan så føje til: i det omfang man kan få noget af kvalitet, og i det omfang man kan få noget for de 3 millioner, som vi taler om. For det er jo et beskedent beløb, der er sat af til det her formål, så hvad angår de mange gode intentioner, som fru Annette Vilhelmsen henviser til, er det nok relativt begrænset, hvad de bliver til i praksis. Men det, som er det afgørende, er, at vi laver om på årsregnskabsloven; at vi pålægger virksomhederne en masse bureaukrati; at vi går væk fra frivillighedsprincippet og over til »skal«-regler, og at vi kan hænge de virksomheder ud, som ikke har overtrådt nogen som helst regler eller love, tværtimod; de har fulgt loven til punkt og prikke, men har der været en tvist, en tvivl, kan de blive hængt ud i offentligheden med al den negativitet, den dårlige omtale, de forringede muligheder for at sælge sine produkter og et ødelagt image for den pågældende virksomhed til følge. Det er naturligvis ikke hensigtsmæssigt og fornuftigt for erhvervslivet, og derfor er vi så betænkelige ved det her forslag, og derfor har vi rigtig mange spørgsmål til det.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Andreas Steenberg for en kort bemærkning.

Kl. 13:39

Andreas Steenberg (RV):

Hr. Kim Andersen taler meget om, at vi nu går væk fra frivillighedsprincippet og over til »skal«-regler. Det er ikke rigtigt. Det her handler om, at der er nogle retningslinjer, som OECD og FN har lavet, og nu kan virksomheder eller interesseorganisationer få testet, om virksomhederne lever op til de retningslinjer. Det får man så papir på, og det kan man så som ngo bruge til at få at vide, om en virksomhed har overholdt de her retningslinjer, eller man kan som virksomhed få papir på, at den strategi, man har, lever op til de retningslinjer. Så hvordan bryder det med frivillighed, og hvordan bliver det til noget, man »skal«? Det handler jo bare om at finde ud af, om noget stemmer overens med nogle retningslinjer.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Kim Andersen (V):

Så risikerer man at blive hængt ud i en offentlig gabestok, få miskrediteret sit firmas image, og dermed bliver ens muligheder for at sælge sine produkter og rekruttere medarbejdere forringet. Man bliver altså dårligere stillet økonomisk. Det er da ikke hensigtsmæssigt. Og det ville være forbundet med ekstra arbejde, administrative byrder, som også har en omkostning for virksomhederne. Man kan sige: til hvilken nytte og gavn? For det apparat, som ministeren tænker sig at stille an med, kan jo ikke få noget voldsomt omfang og slet ikke noget særlig stærkt fagligt omfang med det budget, der er sat af, nemlig 3 mio. kr.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Andreas Steenberg.

Kl. 13:40

Andreas Steenberg (RV):

Det giver så også virksomhederne mulighed for at få papir på, at de netop overholder retningslinjerne, og det er jo derfor, at virksomhederne faktisk frivilligt i det her udvalg har været med til at anbefale, at vi laver sådan et klage- og mæglingsnævn, for der er nogle virk-

somheder, der faktisk mener, at de kan få et plus på bundlinjen med sådan et organ, der kan sige, om man overholder de retningslinjer.

Kan hr. Kim Andersen slet ikke se, at der sådan set også er indtjeningsmuligheder for dansk erhvervsliv i det her?

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:41

Kim Andersen (V):

Det er jo en forunderlig bagvendt tilgang til tingene. Skal vi nu til at have papirer og certifikater på, at vi ikke har gjort noget forkert? Det kan da blive ganske omstændeligt. Jeg synes, det er udmærket, at det er sådan, at vi tager som udgangspunkt, at ingen, hverken borgere eller virksomheder, gør noget forkert. Sker det så alligevel, at man overtræder loven, skal det naturligvis retsforfølges, og hvis der er baggrund for det, skal der ske domfældelse. Så har man papir på, at man har gjort noget forkert. Har man ikke papir på, at man har gjort noget forkert, så er man lovlydig, og så har man levet op til det, man skal.

Det er sådan, at danske virksomheder jo i forvejen er foregangs- virksomheder på en lang, lang række områder. Det er også sådan, at vores virksomheder har en meget, meget fornem profil og et flot image ude i verden. Jeg synes, at vi skal fastholde den linje og animere til, at virksomhederne fortsat udvikler sig på den måde med frivillighed, entusiasme og begejstring, og ikke ved tvang, smålighed og indberetninger.

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så giver jeg ordet til Socialdemokraternes ordfører, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Ingen har noget imod, at virksomheder opfører sig ansvarligt, men ligesom i fodbold, hvor man har regler, der sikrer, at det ene hold ikke stiller op med 14 spillere på banen eller konsekvent sparker benene væk under modstanderen, skal der også være rammer for virksomhedernes sociale ansvar. Der skal nok være organisationer, der ser virksomhederne over skuldrene. Det er der allerede i dag, men hvem kan i grunden gøre sig til dommer over, hvad der er rigtigt eller forkert, så vi alle er sikre på, at der rent faktisk spilles på den samme bane? Det er det, man på engelsk kalder level playing field. Det sikrer dette lovforslag præcis en ramme for.

Danmark har internationalt forpligtet sig til at arbejde for, at OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder udbredes og efterleves blandt danske virksomheder. Det er samtidig regeringens målsætning, at Danmark er i front, når det gælder global ansvarlighed i relation til arbejdstager- og menneskerettigheder, internationale miljøstandarder og kampen mod korruption. Det er med dette udgangspunkt, at vi i dag førstebehandler lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Erhvervsudvalget havde for nylig et foretræde af formanden for Rådet for Samfundsansvar. Der blev her berettet om det arbejde, der er gået forud for de anbefalinger, et enigt råd er kommet med. Det er anbefalinger, som stort set uændret går igen i det lovforslag, som fremsættes nu. Jeg skal ikke referere fra dette foretræde, men jeg kan vist roligt konkludere, at ethvert medlem af Erhvervsudvalget, som deltog i det møde, sad tilbage med den klare overbevisning, at Danmark med dette forslag er verdens førende på området for socialt ansvar, uden at det på nogen måde er en byrde for erhvervslivet, snare tværtimod.

En række danske virksomheder har gjort en forbilledlig indsats for ikke blot selv at gå foran med det gode eksempel på virksomhedernes ansvar, men også i international sammenhæng at udvikle rammerne for csr, corporate social responsibility eller virksomhedsansvar. Det er bl.a. sket i regi af FN, som med initiativet global compact omtaler ti principper for ansvarlig virksomhedsledelse inden for spørgsmål som menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorruption.

På et punkt følger vi ikke anbefalingerne fra Rådet for Samfundsansvar. Når det handler om, hvad formanden for klagepunktet skal have af titel, følger vi ikke indstillingen om at benytte betegnelsen ombudsmand. Det ændrer dog ikke ved, at formanden for klagepunktet vil få en rolle, der ikke blot er passiv. Formanden skal også aktivt og på eget initiativ kunne tage sager op. Det kan eksempelvis være på baggrund af omtale i medierne. Ønsket om at skabe en ombudsmandslignende institution er yderst sympatisk, og derfor vil jeg gerne understrege, at det for Socialdemokraterne er afgørende, at klagepunktet bliver både uafhængigt og handlingsorienteret.

Jeg har i høringssvarene noteret mig 92-gruppens kritik af placeringen af klagepunktet under Erhvervsstyrelsen. Jeg vil i den sammenhæng gerne understrege, at vi ikke betvivler danske embedsmænds uafhængighed. Det afgørende mål må derfor være, at klagepunktet ikke er under instruktionsbeføjelse. Skulle klagepunktet placeres andetsteds, frygter jeg i stedet, at alt for mange ressourcer vil blive anvendt på administration i stedet for at løse klagepunktets egentlige opgave.

Jeg har i den offentlige debat noteret mig, at der stilles spørgsmål ved nødvendigheden af mæglings- og klageinstitutionen, og nu også af Venstre. Det er ikke en kritik, der kan genfindes i de mange høringssvar, der er indsendt, selv om der ikke fra nogen seriøse, interesserede parter rejses tvivl om nødvendigheden af en sådan mæglings- og klageinstitution, men jeg vil alligevel gerne slå fast, at der er andre årsager end vores internationale forpligtelser, der gør, at det er en fordel for Danmark og erhvervslivet at have denne ikke-retlige mæglings- og klagemekanisme.

Det har nemlig den fordel, at man kan arbejde hurtigere end domstolene, man kan komme ind på et tidligt stadium i en konflikt, inden den eskalerer, og det betyder, at klagepunktet kan tilbyde alternativer såsom mægling til de formelle domstolsprocesser. Desuden går muligheden for at anmode om, at sager bliver taget op, jo begge veje. Det er altså også sådan, at virksomheder kan anmode mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd om at tage sager op. Det kan f.eks. være sager, hvor de føler sig uberettiget anklaget i medierne, som Venstres ordfører ellers var så bekymret for før. Eller det kan være i sager, hvor de ønsker at få bistand udefra til at løse en konflikt.

Derudover skal jeg også sige, at lovforslaget udvider årsregnskabslovens krav om redegørelse for samfundsansvar. Konkret skal virksomheder fremover udtrykkeligt redegøre for deres politikker for at respektere menneskerettigheder samt redegøre for deres politikker om reduktion af klimapåvirkninger.

Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en række korte bemærkninger. Først er det fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:47

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil da gerne kvittere for ordførers tale og sige, at jeg i princippet er enig i, at det er et glimrende lovforslag, det her. Der er bare et problem, og det er jo, at det er fremsat i det forkerte parlament. Det skulle jo rettelig have været fremsat i Zimbabwe eller Uganda eller Tanzania eller andre lande, hvor man ikke har den samme tilgang og

adgang til demokrati og ligestilling, som gør, at vi sikrer os mod korruption og alle mulige andre dårlige ting.

Anerkender ordføreren ikke, at det her sådan set mere eller mindre bare er noget, man har lavet for at pudse sin egen selvfede politiske glorie ved at sige, at vi nu giver 3 mio. kr., og så er der i øvrigt flere tusinde virksomheder, som kan komme i en gabestok? Så siger man samtidig til de virksomheder, at det er en god gabestok at komme i, for hvis I først får en certificering her som værende frikendt, kan I bruge den over for jeres kunder. Er det ikke fuldstændig absurd?

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:48

Benny Engelbrecht (S):

Det er egentlig ret interessant, at det er så afgørende og vigtigt for Dansk Folkepartis ordfører at tale om selvfede glories. Det er et helt nyt udtryk, i min ordbog i hvert fald. Det er interessant, al den stund at den tidligere regering havde dette som en markant indsats for dansk erhvervsliv. Mig bekendt var det faktisk sådan, at også Dansk Folkeparti fuldstændig støttede den indsats. Så man skal jo passe på, når man skyder selvfede glories af sted i denne sag. De har sådan en tendens til at blive til boomeranger, der ryger direkte tilbage i hovedet på en selv.

Når det er sagt, så jo, vi har netop brug for dette. Vi har netop brug for, at danske virksomheder, når de handler med andre, internationale virksomheder, kan påvise, at de handler ansvarligt inden for det csr-område, som er så afgørende og vigtigt. Og en række førende virksomheder siger, at det er en forudsætning at kunne påvise sin uafhængighed og entydige respekt for menneskerettigheder for overhovedet at have en chance for at kunne handle internationalt. Men det er tilsyneladende ikke vigtigt for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:49

Hans Kristian Skibby (DF):

Hvis det er så usandsynlig sandsynligt, som ordføreren siger, tror ordføreren så ikke, at de virksomheder selv er i stand til at tænke selv? Mange af dem er multinationale virksomheder, som har drevet handel og deltaget i samhandel og erhvervsudvikling igennem generationer, og det er derfor, vi har et velfærdssamfund i dag. Det er faktisk takket være danske erhvervsfolk, som har formået at skabe udenrigshandel osv. og få kapital hjem til Danmark.

Tror ordføreren ikke, at de godt selv er i stand til at håndtere energiproblematikker i deres virksomhed, udvælgelse af leverandører, overholdelse af menneskerettigheder, i forbindelse med at de har udenlandske medarbejdere ansat, underleverandører osv. Mener ordføreren virkelig ikke, at man kan tænke selv?

Kl. 13:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Benny Engelbrecht (S):

Det er præcis det, de kan, og danske virksomheder tænker selv, de tænker selv. De har deltaget aktivt i det arbejde, der har været, om at udvikle dette mæglingsorgan. Lad mig minde om, at Dansk Industri, Dansk Erhverv, Rederiforeningen, Finansrådet, Forsikring & Pension, Håndværksrådet og Landbrug & Fødevarer har siddet med ved

udarbejdelsen af dette lovforslag, i forarbejderne til det. Formanden for rådet, der har lavet forarbejdet til lovforslaget, hedder hr. Mads Øvlisen, og jeg går ud fra, at selv Dansk Folkeparti vil respektere, at hr. Mads Øvlisen faktisk er en internationalt anerkendt erhvervsleder. Som jeg sagde i min ordførertale, så må enhver, der sad med i det foretræde, som hr. Mads Øvlisen var i, sidde tilbage med den klare overbevisning, at dette er en kæmpestor fordel for dansk erhvervsliv.

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:51

Kim Andersen (V):

Jeg har nogle spørgsmål, som jeg stiller sagligt, fordi jeg gerne vil blive klogere på det her forslag, og jeg vil gerne anmode om at få et fagligt, sagligt svar.

Jeg vil gerne vide, hvordan den socialdemokratiske ordfører forestiller sig, at man kan pålægge danske virksomheder menneskerettighedsforpligtelser, når menneskerettighedskonventionerne er bindende for de stater, som har ratificeret dem, men jo ikke er bindende for private individer eller virksomheder.

Jeg vil også meget gerne have, hvis ordføreren kunne fortælle mig, hvad man forventer vil være de administrative byrder og omkostninger ved den udvidede afrapporteringspligt i årsregnskabslovens § 99. Jeg anmoder om ikke at få et demagogisk svar af ordføreren, men et sagligt funderet svar.

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:52

Benny Engelbrecht (S):

Lad os tage det første først, for den sidste del mener jeg sådan set, at ordføreren bør stille som et skriftligt spørgsmål til ministeren for at få et præcist svar. Jeg går ud fra, at ordføreren er klar over, at jeg er ordfører og ikke myndighedsperson i denne sammenhæng.

Den første del handler om den internationale forpligtelse. Det er jo ganske enkelt sådan, at de 1.100 største virksomheder i Danmark skal rapportere om deres virksomhedsansvar i forbindelse med deres årsregnskab. Det kan godt være, at de vælger at skrive i deres årsregnskab, at de ingenting gør, men det kan også godt være, at de vælger at gå videre og rapportere, hvorledes de agerer, og det er klart, at hvis der er en diskrepans i forhold til det, de skriver i deres årsregnskab, og det, de gør, så skal der selvfølgelig være et sted at gå hen og få efterprøvet det.

Lad mig bare minde om, at den lovgivning, som blev indført i 2009, om, at virksomheder faktisk skal afrapportere, jo blev indført af den tidligere regering, og at den tidligere regering og den tidligere minister også har tilkendegivet, at det danske klagepunkt skulle moderniseres i henhold til OECD's retningslinjer.

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Kim Andersen.

Kl. 13:54

Kim Andersen (V):

Det her er jo en kraftig udvidelse af rapporteringskravene, og det kommer til at omfatte langt flere virksomheder. Så det er markant forskelligt i forhold til nugældende regler.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om ordføreren slet ikke ser nogen principielle problemer i, at der med forslaget om mæglings-

klageinstans indføres et parallelt system til domstolene, et system, der skal træffe afgørelser, ikke på baggrund af love og regler, men på baggrund af etik og moral. Ser ordføreren ikke et principielt dilemma heri?

Jeg vil også gerne vide, hvad ordføreren har at sige til det forhold, at sager, der indbringes for denne klageinstans, og som afvises som værende grundløse, ikke omfattes af undtagelsesreglerne for senere offentliggørelse. Der er da en krænkende problemstilling heri for de pågældende virksomheder.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:55

Benny Engelbrecht (S):

Mig bekendt er det ikke sådan, at antallet af virksomheder, der skal foretage rapportering af deres virksomhedsansvar, udvides i forhold til dette. Jeg går ud fra, at det også er noget, som ordføreren vil stille nærmere spørgsmål til i udvalgsbehandlingen, for det er klart, at sådan noget skal præciseres helt nøje. Som sagt kan jeg ikke give et myndighedssvar i forhold til dette.

Lad mig igen minde om, at dette er en mæglings- og klageinstitution, og det er jo sådan, at det er indenretlig, det ligger altså før en eventuel domstolsbehandling. Vi kender fra mange andre områder i Danmark, at man har sådanne klageorganer. Et eksempel kunne være Forbrugerombudsmanden, som også er en udmærket og meget effektiv måde at forhindre, at der opstår konflikter, og afklare konflikter, inden de når frem til en eventuel domstolsbehandling. Jeg synes i det hele taget, at vi har en god tradition i Danmark for at få afklaret ting på den måde.

Jeg kan se, at min taletid desværre er opbrugt, men så må ordføreren jo stille spørgsmålene skriftligt til ministeren.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 13:56

Merete Riisager (LA):

Tak. Ordføreren bryster sig af, at en række virksomheder og organisationer har medvirket ved udarbejdelsen af dette lovforslag. Der kunne jo altså også være den mulighed, at de virksomheder og organisationer har deltaget for at begrænse skaderne af regeringens reguleringsiver. Og hvad mener ordføreren at dette lille organ kan tilbyde, som ikke finder sted allerede ude i markedet? For som ordføreren siger, er Danmark og danske virksomheder jo netop fuldstændig fremme i skoene på dette område. Der bliver brugt rigtig mange ressourcer, og danske virksomheder bruger internationalt anerkendte standarder som f.eks. FSC. Hvad skal det her lillebitte, mærkværdige, uprofessionelle organ kunne tilbyde, som ikke findes på markedet allerede?

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:57

Benny Engelbrecht (S):

Det havde nok været mere passende for fru Merete Riisager at finde et eksempel inden for virksomhedsansvar, som faktisk var noget, som havde med virksomhedsansvar at gøre. FSC har jo noget at gøre med bæredygtig produktion, bæredygtigt træ eksempelvis. Inden for CSR-rapportering bruger man typisk ISO-standarder og andre tilgange. Det står i øvrigt meget grundigt beskrevet i det baggrundsmateri-

ale, der ligger i forbindelse med lovforslaget. Men jeg ved godt, at fru Merete Riisager jo er reserveordfører på dette spørgsmål, så det er sådan set fair nok, at man ikke er dybt nede i sagerne på dette punkt.

Jeg vil altså godt lige påpege, at en af årsagerne til, at man skal have det her organ, er for at forhindre, at virksomheder uberettiget bliver hevet gennem en mediejungle på anklager, som der måske ikke er belæg for. Så dette er ikke bare et organ, der kan sikre, at menneskerettighedsorganisationer og andre, som måtte have klager, kan blive hørt. Nej, det her er sandelig da også af hensyn til virksomhederne, og det er netop derfor, at alle seriøse organisationer, der har medvirket i høringerne om dette, går så varmt ind for det. Måske kan man godt finde enkelte undtagelser, nemlig CEPOS, men de har så heller ikke medvirket ved at afgive høringssvar.

Kl. 13:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Merete Riisager.

Kl. 13:58

Merete Riisager (LA):

Som ordføreren jo siger, findes der allerede rigtig udmærkede standarder, som der bliver brugt rigtig mange ressourcer på ude i virksomhederne. Hvordan vil ordføreren sikre, at det her lillebitte organ med 3 mio. kr. overhovedet kan matche den professionalisme, der bliver udøvet ude i virksomhederne? Hvordan vil ordføreren sikre, at det her lillebitte, mærkværdige organ ikke vil forplumre debatten?

Kl. 13:59

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:59

Benny Engelbrecht (S):

Det er faktisk meget sjovt, at fru Merete Riisager fra Liberal Alliance, som jo har været støtteparti for den tidligere regering, hænger sig så meget i, at det skulle være et lille beløb, der bliver afsat til dette klageorgan. Det nævner jeg, fordi en af de ting, som især den tidligere regering blev anklaget for, var ikke at afsætte tilstrækkelige midler til det eksisterende klagepunkt. Det var faktisk en problemstilling, som over flere år blev fremdraget i forskellige udsendelser, bl.a. i P1 Dokumentar, hvor den tidligere minister måtte stå til ansvar for den tidligere regerings handlinger på det punkt.

Derfor må jeg bare sige, at de 3 mio. kr., som er blevet afsat i forbindelse med finansloven, jo er 3 mio. kr. mere end det, som er blevet lavet hidtil. Vi må selvfølgelig se, om det viser sig at være tilstrækkeligt, for der er jo ikke nogen, der kender omfanget og nødvendigheden af dette, ud over at vi ved, at det er et organ, som vil blive efterspurgt fra begge sider. Og så må vi selvfølgelig se på i forbindelse med finanslovbehandlinger, om det er tilstrækkeligt.

Kl. 14:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Og så giver jeg straks ordet til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, som vi her behandler, er et af de mere humoristiske, skulle jeg hilse og sige. Men det har selvfølgelig en trist baggrund, og det er jo, at en lang række af lande i 2012 stadig væk har store problemer med menneskerettigheder, store problemer med miljøspørgsmål og store problemer med nepotisme og korruption. Men det har vi ikke i Danmark. Danmark er ikke en bananrepublik. Dan-

mark er faktisk et af de mest udviklede lande i verden og har den største træfsikkerhed, når det drejer sig om omgang med offentlige midler. Vi er et af de lande, hvor der er så at sige ikke findes korruption. Vi er også et af de lande, hvor der er meget fokus på, at man selvfølgelig skal overholde menneskerettigheder, og vi skal også overholde internationale miljømål.

Men for at den nye regering og deres flertal med Enhedslisten har kunnet finde et eller andet spændende at sætte frem for at pudse deres politiske glorie har de valgt at tro, at man i Danmark er så dum, at man tror på, at 3 mio. kr. skal gøre det sådan, at alting kan blive godt, fryd og gammen. Det er jo simpelt hen forkert at tro, at de her 3 mio. kr. kan flytte noget som helst, når det drejer sig om menneskerettigheder, korruption, nepotisme og miljøspørgsmål. 3 mio. kr. skal gå til løn og administration, feriepenge og hvad ved jeg. Hvor mange penge er der så tilbage til at sagsbehandle klagesager, sådan som andre ordførere har været inde på tidligere?

Det er jo altså et faktum, at der allerede i dag udvises ganske glimrende samfundsansvar i de store danske virksomheder, og det gør der også i de mindre danske virksomheder. Der er faktisk rigtig mange virksomheder, som bruger det over for deres kunder; de fortæller og beskriver, hvad de egentlig gør for at gøre det så godt som overhovedet muligt. Man bruger det faktisk som en del af sin salgsindsats. Derfor er det jo endnu mere grotesk, at man tror, at det her initiativ skal flytte noget som helst.

Det lovforslag her er relativt harmløst, men det er desværre også virkningsløst; det flytter ikke noget som helst. Og det synes jeg måske at forslagsstillerne burde gå lidt mere ind i, frem for at sige, at de her initiativer har været glemt under det tidligere flertal her i Folketinget. Sådan har det jo ikke været. Hvis man eksempelvis går ind og kigger på Transparency International og deres evaluering af den her udvikling i Danmark set i forhold til andre lande, vil man se, at Danmark ikke har nogen væsentlige udfordringer på det her område. Det er jo også derfor – og det må man prøve at indrømme fra flertallets side her i Folketinget – at de 3 mio. kr. faktisk er et fint billede på, hvor lille et problem det er. For havde der vitterlig været et stort problem, havde regeringsflertallet også fundet endnu flere penge.

Jeg synes, det er et af de større selvmål, vi har oplevet her i Folketinget under den nye regering, og Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en række korte bemærkninger; det er godt, at natten er lang, for vi har ni forslag tilbage. Den første er fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:03

Benny Engelbrecht (S):

Der er noget, jeg lige engang skal høre. Dansk Folkeparti var jo støt-teparti for den tidligere regering, og da Rådet for Samfundsansvar blev bedt om at komme med deres anbefalinger i forhold til dette område, var det så sådan, at Dansk Folkeparti allerede på det tidspunkt gjorde opmærksom på de problemstillinger, som man syntes der var, altså at der ikke var nogen nødvendighed i forhold til, at Danmark skulle følge internationale aftaler og internationale forpligtelser? Det ved vi jo er noget som Dansk Folkeparti i andre sammenhænge har haft indsigelser imod. Så jeg ville egentlig bare gerne vide, om dette var et synspunkt og en pointe, som man over for den tidligere ansvarlige minister, hr. Brian Mikkelsen, fremhævede som noget, som man mente den tidligere regering ikke skulle gå videre med.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Der er ikke noget som helst nyt i, at Dansk Folkeparti også interesserer sig for, at man selvfølgelig skal overholde internationale aftaler, det har vi altid gjort en stor indsats for at man skal gøre, og det gør vi også fortsat. Men det, der ligger i det her lovforslag, er jo en tvang over for en lang, lang række danske virksomheder, og der vil jeg da gerne anfægte det, som netop hr. Benny Engelbrecht var inde på i sin ordførertale, altså påstanden om, at det hele er noget, der sker med Dansk Industris, med Bryggeriforeningens og andre foreningers vel-signelse. Det er faktisk sådan, som det fremgår af høringssvarene fra de her berørte foreninger, at man har sagt, at man ikke kan anbefale forslaget om at få det her indskrevet i årsregnskabslovens § 99 a, og det er jo netop, fordi der er tale om tvang. Hvorfor skal vi bruge tvang over for nogen, som gør tingene rigtig godt uden tvang? Det harmonerer ganske, ganske enkelt ikke.

Det er ulogisk at basere en lovgivning på tvang, når det er sådan, at det hele foregår godt nok i frivillighedens navn, og derfor kan vi ikke støtte det her forslag.

Kl. 14:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:05

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har meget svært ved at se, hvordan det kan blive til tvang, at det specificeres, hvad det er, man i givet fald skal forholde sig til, når man afrapporter til CSR. Og kunne ordføreren så ikke lige minde Folketinget om, hvordan det i grunden var Dansk Folkeparti stemte, dengang man indførte denne tvang, som ordføreren kalder det, i forhold til årsregnskabsloven, hvor denne § 99 a jo altså blev indført? Jeg synes bare, det kunne være meget godt at få at vide, om det var sådan, at Dansk Folkeparti dengang støttede det eller man ikke støttede det.

Kl. 14:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Hans Kristian Skibby (DF):

Vi støttede de initiativer, der var. Men det, der bare ligger i det her lovforslag, vil jeg sige til hr. Benny Engelbrecht, er altså, at man med denne lovgivning ønsker at øge adgangen til brugen af tvang over for disse mange danske og internationale virksomheder. De høringssvar, som vi har fået, er jo ikke positive, sådan som hr. Benny Engelbrecht tidligere påstod de var. Dansk Industri, Landbrug & Fødevarer, Bryggeriforeningen og andre støtter ikke lovforslaget om, at man skal have de her ting ført ind som et lovkrav i årsregnskabsloven. De ønsker, at virksomhederne selv udpeger de emner, som de vil have med i deres redegørelser omkring samfundsansvar i det hele taget. Det er da rigtig godt, at det er noget, de ønsker at gøre selv, frem for at man skal til at lave tvangslovgivning. Det er der, hvor kæden ganske enkelt er hoppet af for den nuværende regering, og jeg synes jo, jeg endnu en gang må minde om, at det er sølle, at man netop kun har kunnet finde 3 mio. kr. til at håndtere den lange række af klagesager, der vil kunne komme fra de flere tusinde virksomheder, som kan blive omfattet af den her lovgivning.

Det vil jo være flere tusinde virksomheder, der bliver omfattet af den her lovgivning, og det vil kunne medføre rigtig mange klagesager, og så er der 3 mio. kr. til rådighed, som er inklusive lokaleudgifter, pensionsordninger og feriepenge. Så vil der ikke være ret mange konsulenttimer til rådighed.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Andreas Steenberg for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

ske virksomheder konkrete krav om at redegøre for virksomhedens politikker. Det står der jo, og det er det, der skal ind i årsregnskabslovens § 99 a. Det er faktisk sådan, at man i høringssvarene kan se, at Dansk Industri siger nej tak, at Landbrug & Fødevarer siger nej tak, at Bryggerforeningen siger nej tak, og andre siger også nej tak. Så jeg kunne måske vælge at bede ordføreren, når ordføreren nu går på talerstolen om lidt, nævne nogle konkrete virksomheder, som har rost det her initiativ. Jeg har overhovedet ikke oplevet nogen gøre det.

Kl. 14:11

Andreas Steenberg (RV):

Ordføreren mener, at regeringen har lavet et selvmål. Jeg synes sådan set, at ordføreren selv laver et ganske gedigent selvmål oppe i trekanten af målhjørnet i sin egen overførrertale, fordi hr. Hans Kristian Skibby siger, at CSR, det at tage ansvar, faktisk er noget, virksomheder tjener penge på. Det er jeg fuldstændig enig med ordføreren i. Hvorfor er det så ikke en god idé at lave sådan en institution, der kan give virksomhederne det brand, det stempel, der siger, at de rent faktisk også gør det? Og de virksomheder, der ikke gør det, kan få at vide, at de faktisk ikke gør det. Så hvis man mener, at det er noget, de kan tjene penge på, må det her vel hjælpe de virksomheder.

Kl. 14:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Annette Vilhelmsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Annette Vilhelmsen (SF):

Ja, DI har udsendt en pressemeddelelse, hvor de udtaler, at CSR giver en styrket position for Danmark. Så jeg har bare lige brug for at høre ordføreren uddybe det, når Dansk Industri synes, det vil give en styrket position – under hensyn til at det danske erhvervsliv og dansk eksport i det hele taget udvikler sig, og at flere løntunge processer højst sandsynligt vil komme til at ligge i udlandet. Hvad er det så for en viden, ordføreren har, og som Dansk Industri ikke har, siden de kan anbefale det og ordføreren ikke kan?

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Kl. 14:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes, det er et fantastisk spørgsmål at få. Det her er et brand. Det var det, der blev sagt af den radikale ordfører i den her sag.

Virksomhederne har faktisk et hav af muligheder for at gennemføre og afprøve deres varer i dag. Vi har ISO-certificering. Der er miljøcertificeringer. Der er smileyordning, og vi har sat alt muligt andet i verden for at sikre, at de produkter, der sælges i Danmark, og de produkter, der bliver eksporteret ud af Danmark, er af en god kvalitet.

Der er afsat 3 mio. kr. i det her lovforslag, og det skal dække udgifter til løn, administration, lokaler, pensionsforpligtelser og feriepenge. Hvor mange kroner er der tilbage til de her fine konsulenter, som hr. Andreas Steenberg mener skal til at certificere danske virksomheder, så de kan blive brandet lidt bedre? Jeg synes godt nok, at selvmålet ligger pænt placeret hos flertalspartierne i det her spørgsmål.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Andreas Steenberg.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen altså jeg tror, fru Annette Vilhelmsen taler om noget lidt andet end det, jeg gør. Jeg taler om den del af lovforslaget, der taler om at indføre tvang over for virksomhederne, i og med at de skal rette ind i forhold til årsregnskabslovens § 99 a. Og hvis ordføreren ville gøre sig den ulejlighed at læse side 2 af de 17 sider, vi har fået med høringssvar, kan ordføreren se, at der ordret står: Bryggerforeningen, Dansk Industri, Komiteen for Selskabsledelse og Landbrug & Fødevarer støtter ikke den foreslåede ændring af årsregnskabslovens § 99 a, fordi tilføjelsen af specifikke emner anses for at bryde med princippet om, at virksomhederne selv udpeger emnerne for deres redegørelse om samfundsansvar.

Det er der, jeg har min viden fra, og jeg synes faktisk, det står ganske klart, bøjet i blinkende neonrør, hvad de her institutioner ønsker.

Kl. 14:12

Andreas Steenberg (RV):

Nej, for de virksomheder, der regner med at tjene penge på det, har anbefalet den her institution. De kan f.eks. blive anklaget for ikke at overholde de retningslinjer. Det kan nu blive afklaret. Det kan der blive mæglet omkring. Vi forbrugere kan så også få at vide, hvis der nogen virksomheder, der ikke overholder de her retningslinjer, men pynter sig med lånte fjer.

Hvordan forholder ordføreren sig til, at industrien sådan set selv støtter op om det her ud fra en præmis om, at de netop kan tjene penge på det og få løst nogle sager på den måde?

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Annette Vilhelmsen.

Kl. 14:12

Annette Vilhelmsen (SF):

Selv om man ikke skulle tro det, har jeg faktisk læst det.

Det næste, jeg lige har brug for at komme på det rene med, er, at det her måske også bare er en erkendelse af, at det også er et politisk spørgsmål, og vi har ønsket at sende nogle ganske klare signaler om, at vi ønsker at styrke dansk erhvervsliv, og vi ønsker at styrke danske virksomheder, og vi tager også til indtægt, at der sker en udvikling også på globalt plan. Hr. Hans Kristian Skibby nævnte i sin bemærkning til hr. Benny Engelbrecht, at det måske var for at pudse glorien. Kunne man forestille sig, at det ikke var glorie, det handlede om, men politik, og at vi simpelt hen bare har et andet politisk ønske om at kvalificere Danmarks position inden for CSR?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo, ordføreren selv brugte pæne ord: Vi ønsker at sende et signal. Det var det, fru Annette Vilhelmsen selv sagde, og det er ikke andet end signaler, det her. Det er ren symbolpolitik. Jeg er selv gammel købmand, havde jeg nær sagt, og jeg ved godt, hvad man får for 3 mio. kr. på 12 måneder, når man både skal betale lokaleleje, pensionsforpligtelser, sygedagpenge, hvis nogle af medarbejderne bliver syge osv. Man får ikke ret mange konsulentertimer til at give den her rådgivning i de her tvistsager, sådan som der lægges op til.

Jeg vil bare have lov til igen at spørge den anden vej, og jeg kan selvfølgelig ikke få noget svar nu, men jeg ved, at ordføreren senere kommer på talerstolen: Har Danmark problemer med menneskerettigheder i dag? Nej. Har Danmark problemer med miljøstandarder i dag? Nej. Har Danmark problemer i kampen mod korruption og nepotisme? Nej. Men det er de tre initiativer, man bruger som begrundelse for nu at begynde at bruge penge på det her. Der vil jeg bare mene og i al stilfærdighed sige, at man altså kan bruge de her penge langt, langt bedre andre steder end i den offentlige sektor.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Andreas Steenberg som ordfører for Det Radikale Venstre – og tak til Dansk Folkepartis ordfører.

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

I dag tager vi et afgørende skridt i retning af at gøre Danmark til en førende nation i forhold til virksomhedsansvar for menneskerettigheder og klima. Rigtig mange virksomheder har allerede i dag politikkere om, hvordan man virksomhed kan bidrage til at bekæmpe fattigdom i ulande, sikre et bæredygtigt klima og bekæmpe korruption og overtrædelser af menneskerettighederne. Harvard University har undersøgt 180 virksomheder, som arbejder med miljø, socialt ansvar og bæredygtighed. Det viser sig, at de virksomheder har tjent penge på det. Det skyldes, at medarbejderne var mere tilfredse og derfor ydede en ekstra indsats.

Mange virksomheder brander sig også på, at netop deres produkter er fremstillet ansvarligt og klimavenligt. Herning Folkeblad har netop udsendt et magasin, der hedder »Vækstjylland«, og som sætter fokus på CSR, og der kan man se, at bl.a. en stor koncern som BESTSELLER brander sig på at ville bekæmpe fattigdom i ulande. Det var bare for at nævne et eksempel på en virksomhed.

Med det her lovforslag laver vi en ny institution, som tester, om virksomhederne lever op til de retningslinjer, der findes i OECD-regi. Det betyder, at virksomhederne nu kan få papir på, at de overholder de her regler. Det er en fordel for de mange virksomheder, som satser på det her. Netop derfor støtter også Dansk Industri og andre organisationer op om det her lovforslag.

Vi forbrugere vil også få at vide, hvilke virksomheder som rent faktisk overholder retningslinjerne, og hvem der ikke gør. Det er til gavn for de mange forbrugere, som ønsker at handle og købe ansvarligt og bæredygtigt ind. Institutionen gør det også muligt for organisationer som eksempelvis Amnesty International at få trukket frem, hvilke virksomheder der ikke har overholdt retningslinjerne, og på samme måde kan virksomheder jo også få svar på, om en anklage er berettiget eller ej, i stedet for at det bare kører rundt i medierne.

Det bliver sådan, at institutionen enten kan mægle mellem parterne og finde en løsning eller udtale kritik af forholdene, hvis man

Kl. 14:13

overhovedet tager sagen op. Institutionen kan tage sager op af egen drift, hvis man hører om et forhold, der bør undersøges. Det er vi radikale glade for.

Kl. 14:13

Der har været debat om denne institution og om, hvorvidt formanden skulle hedde en ombudsmand, og om det altså skulle være en ombudsmandsinstitution. Mange forbinder Ombudsmanden med noget positivt, og det er glædeligt, men netop derfor er vi radikale generelt ikke positive over for at indføre en masse nye ombudsmænd, for så frygter vi, at det vil udvande begrebet. Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Andersen.

Kl. 14:17

Kim Andersen (V):

Jeg undrer mig over, at De Radikale taler så varmt for det her forslag. De Radikale går jo sædvanligvis – og det synes jeg er meget positivt – meget op i retssikkerhed, og jeg vil gerne spørge den radikale ordfører, om han slet ikke har nogen betænkeligheder ved, at man altså laver sådan et parallelsystem til det retlige system, altså domstolene, hvor man skal udtale sig og foretage afgørelser, ikke på basis af lov og ret, men på basis af moral og etik. Er der slet ikke for en radikal nogle principielle overvejelser i den forbindelse?

Så vil jeg også gerne spørge ordføreren: Hvor stort og hvor kvalitativt et organ forventer ordføreren at man kan få for den pulje, der er sat af til den her klageinstans? Kunne vi få nogle overvejelser om det?

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Andreas Steenberg (RV):

Hr. Kim Andersen siger, at det er et organ, der skal træffe afgørelser, såsom at man så skal konkludere, at en virksomhed er skyldig. Men det er jo ikke det, som den her institution kan – den kan sige, om der er handlet i overensstemmelse med retningslinjerne.

Hvad angår retssikkerhed, har jeg læst, at nogle virksomheder og Dansk Industri er bange for, at der kommer ting frem i den her institution, som man ikke vil have frem, men for mig at se er alternativet, at debatten kører i medierne, hvor virksomhederne så bliver hængt ud, og hvor alt muligt kommer frem. Derfor tror jeg også, at mange virksomheder kan se en fordel i, at de kan få lov at komme ind og få sagen behandlet i sådan en institution, hvor der kan blive mæglet imellem parterne, i stedet for at det kører i medierne. For mange af de her sager kører jo i offentligheden alligevel.

Med hensyn til de 3 mio. kr. vil jeg sige, at jeg ikke har nogen faste forventninger til, hvor mange der skal ansættes osv., men jeg har forventninger til, at den her institution bliver nedsat og selvfølgelig kommer op at køre og kan tage de her sager op.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kim Andersen.

Kl. 14:19

Kim Andersen (V):

Med hensyn til retssikkerheden finder den radikale ordfører det så ikke betænkeligt, at sager, som er afvist, fordi de er grundløse, ikke ville være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i forbindelse med offentlighedsloven? Her er det jo ikke nok at sige, at det er sager, der ville være kommet ud at køre i pressen alligevel. Det ville de jo net-

op ikke, når det drejede sig om sager, som var blevet afvist, fordi de var grundløse. Her er der et retssikkerhedsspørgsmål.

Så vil jeg i øvrigt gerne stille et spørgsmål til De Radikale, som jo, synes jeg, i sådan nogle sammenhænge her normalt kan være momentvis ganske fornuftige. Danske virksomheder har jo virkelig gjort det rigtig godt på CSR-området og er også i et internationalt perspektiv langt fremme på det her område. De er drevet af en positiv tilgang, visioner og idealisme – og er det så ikke lidt trist, at vi skal til at bureaukratisere det og tvangsbelægge det og foretage af-rapporteringer? Ender vi ikke med at få gjort noget, der kører godt ad frivillighedens vej, til noget, man sådan modstræbende skal leve op til og derfor går efter laveste fællesnævner?

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Andreas Steenberg (RV):

Nej, det frygter vi ikke. Jeg er meget enig med hr. Kim Andersen i, at der har været den her positive tilgang i virksomhederne. Det er også derfor, at jeg tror, at virksomhederne gennem Dansk Industri og alle de andre brancheorganisationer faktisk gerne vil have sådan et organ, for så kan vi få testet med hensyn til retningslinjerne, og vi kan også få afklaret de uenigheder, der er, eksempelvis med en ngo.

I forhold til retssikkerhed er det sådan, at det her kommer ind under en styrelse, i stedet for at det bliver en ombudsmand, og så kører det altså under den almindelige offentlighedslov. Vi har ikke i sinde at lave offentlighedsloven om i forbindelse med indførelsen af den her institution.

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):
Så er det hr. Hans Kristian Skibby, som vist er den sidste for en kort bemærkning.

Kl. 14:21

Hans Kristian Skibby (DF):
Tak, hr. formand.

Jeg synes jo, det var godt, at den radikale erhvervsordfører også turde nævne bare et enkelt virksomhedsnavn af nogle af dem, som man mente var begrundelsen for det her lovforslag. Jeg synes jo bare, at det, der er problemet, er, at ordføreren slet ikke svarede på det, der blev spurgt om. For det, der blev spurgt om, var, om man kunne nævne nogle virksomheder, som støttede det her lovforslag om, at der skulle være lovpligtige krav om de her ting i den her nye lovgivning. Det, ordføreren nævnte, var jo en eksisterende dansk virksomhed, BESTSELLER, som allerede under den nuværende lovgivning selvfølgelig bruger tid og ressourcer på at undersøge, hvordan deres produktion bliver til udeomkring i mange, mange andre, fjerne lande. Det er jo noget helt andet, det er faktisk et bevis på, at det eksisterer, og at det virker uden den her kransekage, en ganske og aldeles overflødig kransekage. Den er desværre også uspiselig.

Kl. 14:22

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:22

Andreas Steenberg (RV):

Nu skal jeg ikke stå og gøre mig klog på, hvilke kager hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti godt kan lide at spise, men det, der jo er meningen med det her, er, at vi har en masse virksomheder, som siger, at de laver en masse på CSR-området, og nu kan vi så få testet, om de rent faktisk også gør det. Og virksomhederne kan få pa-

pir på, at de rent faktisk gør det og ikke bare siger det. Det er jo det, der er meningen med den her institution.

Hvis nu BESTSELLER, for at tage det eksempel, bliver angrebet af en ulandsorganisation, der siger: Jamen I gør da overhovedet ikke noget mod fattigdom. Og hvis der så kører en stor sag i medierne på det, så har man nu en institution, hvor man kan tage det op, og som så kan få mæglet mellem de parter. Og det er jo det, der er meningen.

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men at forsøge her i Folketinget at sælge det som en kæmpestor gevinst for de danske virksomheder er altså godt nok at pynte sig med adskillige lånte fjer, skulle jeg hilse og sige.

Lad os bare tage et eksempel: Det kunne være JYSK, de får produceret havemøbler i flere forskellige lande. Så kører der lige pludselig en sag, der bliver rejst i det her fantastiske nævn, om, at man klager over det, de har produceret i Burma. Så bliver det jo godkendt, de bliver frifundet, og det er helt, som det skal være. Men et halvt år efter kommer der en ny sag i Indien og et halvt år efter en ny sag i Pakistan. Så må ordføreren jo erkende, at de her certifikater eller det her brand, som ordføreren selv var inde på at det var, er et ganske ubrugeligt brand, ganske enkelt.

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Andreas Steenberg (RV):

Hvis JYSK bliver udsat for den ene sag efter den anden i forbindelse med den måde, de producerer havemøbler på, så tror jeg, de er enormt tilfredse med at have sådan et organ, hvor de netop kan få de sager afsluttet, så der ikke er en eller anden ulandsorganisation, eller hvad det kan være, der har dem på deres hjemmeside. Alle sager ligger der, men nu er der så faktisk en udtalelse, og det kan godt være, den går imod JYSK, og så kan de jo så vide, hvad de kan lave om, hvis de gerne vil overholde de retningslinjer.

Så vil jeg sige, at jeg generelt er enig med hr. Hans Kristian Skibby i, at den helt store gevinst for dansk erhvervsliv kommer med den økonomiske politik, som regeringen har tænkt sig at føre, efter de sidste 10 års lemfældigheder.

Kl. 14:25

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til den radikale ordfører. Så giver jeg ordet til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

For SF har vækst altid gået hånd i hånd med ansvarlighed. Danske virksomheder skal vækste, og de skal fastholde nuværende job og skabe nye job. Det skal ske igennem innovation og samarbejde, og det skal være med til at skabe fremgang i økonomien.

Men væksten må aldrig ske på trods af hensyn til miljø, overholdelse af menneskerettigheder og anstændige arbejdsforhold. Danske virksomheder udviser et stort samfundsansvar, men det kan blive bedre. Ingen medarbejdere skal opleve brud på menneskerettigheder. De har ret til pauser og ordentlige arbejdsforhold, ingen farlige situationer på arbejdspladsen, og ingen danske virksomheder skal være

med til at tilsvine miljøet unødigt eller forstærke den farlige situation på klimaområdet. Vi vil ikke være med til, at danske virksomheder støtter korruption rundt om i verden, hvilket både er undergravende og skadeligt.

Derfor er vi meget tilfredse med dagens lovforslag, som på en og samme tid sikrer, at danske virksomheder tager globalt ansvar, samtidig med at bl.a. borgere, aktionærer, kunder og medarbejdere får bedre muligheder for indsigt i danske virksomheders samfundsansvar. Med mæglings- og klageinstitutionen kommer Danmark i front, når det gælder virksomheders globale sociale ansvar. De får mulighed for at leve op til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og dermed sikre, at danske virksomheders forretninger og adfærd er ansvarlig, uanset hvor i verden de arbejder.

Med den nuværende lovgivning har staten ikke juridisk hjemmel til at tage affære, hvis der er mistanke om, at der i en danske virksomhed, der f.eks. opererer i Indien, begås brud på f.eks. menneskerettighederne. Hvis de lokale love bliver overholdt, så er der ikke noget at gøre. Man kan tværtimod kun handle, hvis virksomheden arbejder på dansk grund.

Men det er ikke rimeligt for hverken virksomhederne eller de udenlandske ansatte. Mæglings- og klageinstitutionen vil ikke skulle foretage retslige vurderinger. Den skal tværtimod tilbyde alternative løsningsmodeller såsom mægling eller undervisning. Som nævnt tidligere er det alene udtalelser og opfordringer, som institutionen kan komme med.

Vi er også meget tilfredse med udvidelsen af forpligtelserne i årsregnskabsloven med hensyn til virksomheders beretning om samfundsansvar. At berette om overholdelse af menneskerettigheder og klimapåvirkninger er noget, som en del virksomheder allerede gør. Derfor skal de ansatte, kunder og aktionærer have mulighed for at få disse oplysninger fra alle de største virksomheder.

Med lovforslaget er vi på rette vej mod ansvarlig virksomhedsudøvelse, og på baggrund af ovenstående kan vi i SF stemme klart ja til dette forslag.

Kl. 14:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:28

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne spørge ordføreren for SF, om hun ikke kan se et problem i, at det foreslåede klageorgan skal træffe afgørelser og udøve mæglingsvirksomhed og behandle klager på baggrund af FN-konventioner og retningslinjer besluttet i OECD, som alene er retningsgivende, og som ikke har en retlig binding for danske virksomheder. Så vil jeg også godt høre, om ordføreren kan give mig svar på, hvad det er for nogle forpligtelser, som virksomheder, som opererer i udlandet, vil blive pålagt, hvor de f.eks. skal gøres ansvarlige for medarbejdernes sociale sikkerhed og boligforhold og rimelige levefod osv. Hvad er det for nogle forpligtelser, som sådan nogle virksomheder – der har datterselskaber i andre lande – kan blive pålagt i den forbindelse?

Kl. 14:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg hører to spørgsmål fra hr. Kim Andersen. I forhold til OECD skal jeg lige præcisere, at det her organ, mæglings- og klageinstitutionen, ikke er en retslig instans, så de kommer ikke med afgørelser, de kommer med udtalelser. Jeg ser ikke noget problem i, at de også gør det på baggrund af det, som OECD opfordrer til. Så i forhold til

den bekymring, som hr. Kim Andersen udtrykker, deler jeg den ikke, netop fordi der ikke er tale om, at man her har – hvad skal man sige – et parallelt retsligt system, men blot en institution, som har udtaleret. Ud over udtaleretten har man faktisk også mulighed for at gå ind og tilbyde de her alternative løsningsmodeller og hjælpe virksomhederne. Med hensyn til forpligtelserne over for medarbejderne er det også en del af dansk virksomhedstradition, at man kører sig om medarbejderne, og det er også det, der skal være en tradition, når man opererer i udlandet.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kim Andersen.

Kl. 14:30

Kim Andersen (V):

Jamen ser ordføreren ikke et problem i, at man beder om, at der skal afgives udtalelser og behandles klager i henhold til nogle konventioner, som ikke er bindende for virksomheder og enkeltindivider, men alene er bindende eller retningsgivende for de pågældende stater, der har ratificeret det? Ser ordføreren ikke et problem der?

I forhold til retssikkerhedsfølelsen vil jeg også gerne sige, at SF da må give mig ret i, at for en virksomhed kan det jo være lige så skæbnesvangert at blive hængt ud for noget, som man i og for sig ikke har gjort forkert – man har overholdt loven til punkt og prikke – og blive udsat for offentlig spot og spe. Det kan have langt videre konsekvenser end det at få en retlig afgørelse med en deraf følgende straf. Ser ordføreren ikke et retligt problem i det?

Kl. 14:31

Annette Vilhelmsen (SF):

Det gør jeg faktisk ikke. Men jeg mener også, at når vi laver sådan en indsats, som vi gør med det her lovforslag, er det jo ikke gjort med det. Man kan sige, at når det så er vedtaget, hvad det forhåbentlig bliver, er det jo klart, at man skal følge området. Det skal man jo gøre i et tæt samarbejde med virksomhederne og med de lande, man opererer i, og selvfølgelig også fra politisk side. Bliver det så aktuelt, at der skal ske nogle justeringer, må man jo tage det op. Men umiddelbart ser vi ikke problemer i det, og vi mener, at det simpelt hen er en måde, hvorpå Danmark markerer sig som et ansvarligt produktionsland, som også opererer i andre lande, der måske er knap så etiske, som vi synes de skulle være.

Vi mener simpelt hen, at det skal gælde danske virksomheder, som får produceret i udlandet. Man skal vide, at når man f.eks. køber tre håndklæder for nærmest ingenting, skal det alligevel være sket på rimelige vilkår. Der er sager, som løbende har været i pressen, og vi vil gerne herfra sikre, at virksomhederne får hjælp til, at den slags sager ikke opstår.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak, og den næste, der skal have ordet, er hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:32

Hans Kristian Skibby (DF):

Over for den radikale ordfører var jeg inde på havemøbler. Nu er vi så kommet til håndklæderne. Og det er jo godt. Nu er jeg selv uddannet speditør og har arbejdet med det internationale i mange år, og jeg vil gerne sige, at der er en ting, der er et af de helt store problemer i det her lovforslag, nemlig at de danske varer ikke afsættes på det danske marked. Fru Annette Vilhelmsen taler om håndklæder, men hvor mange af JYSKs håndklæder sælger JYSK i Danmark? De har over 1.000 butikker. Hvor mange af butikkerne har de i Danmark? Det er danske varer produceret af en dansk virksomhed, men

varerne har aldrig og kommer aldrig nogen sinde på dansk grund, medmindre der er en turist, der tager dem med i sit bagagerum herop på ferie. De bliver afsat uden for de danske grænser, og det er også det, der er en af de helt store årsager til, at det her forslag er ganske overflødigt, ganske enkelt, for vi kan jo ikke stille de her krav, når varerne i princippet ikke bliver brugt eller konsumeret i Danmark, set i forhold til, at det jo typisk er datterselskaber i andre lande, som håndterer salgsarbejdet.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 14:33

Annette Vilhelmsen (SF):

Jeg har lige lidt svært ved at vide, om det er et spørgsmål, eller om det er en kommentar. Men nu kommenterer jeg videre på håndklæder. Det, der ligger i det her initiativ, er egentlig også, at man kører sig om andet end Danmark, for man kan sige, at hvis vi sammen lukker os om os selv og kun køber de håndklæder, der stort set bliver produceret og solgt i Danmark, så kunne vi også godt have hånd i hank med det. Vi er simpelt hen ambitiøse på det her område. Vi er ambitiøse på klimaområdet, på miljøområdet, på produktionsområdet, på virksomhedsområdet, og hvis det så er JYSK – nu skal de så dan set ikke herfra udsættes for mere, end hvad godt er – så er det simpelt hen en dansk virksomhed. Den opererer i udlandet, hvor den sælger sine varer. Så vil jeg håbe, at de sælger dem fornuftigt og også oppebærer en fortjeneste, der også er fornuftig, men det må aldrig ske, sådan så der er overgreb på mennesker, på miljø og i forhold til korruption. Det er simpelt hen bare en holdning, og det er jo det, der er politik, og det, der gør det her så interessant.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Men det er jo bare sådan, at mange af de varer, som eksempelvis JYSK afsætter, faktisk ikke er produceret på ordre fra en dansk virksomhed. De er måske produceret på ordre fra JYSK i Ungarn, altså et datterselskab. Så skal ordføreren til at stille kravene over for et ungarsk registreret selskab. Det bliver da ganske festligt med de her 3 mio. kr. De når ikke ret langt, skulle jeg hilse at sige.

Dansk Folkeparti er jo egentlig enig i målet og det her med, at vi skal stille kravene til de her virksomheder. Vi skal have ordentlige menneskerettigheder og ordentligt miljø, og vi skal også have en indsats mod korruption, men det er jo bare det, at det værktøj, som konkret bliver foreslået her, det her institut til 3 mio. kr. om året, er et værktøj, som er ubrugeligt. Det svarer jo egentlig til, at vi skal stramme en stor møtrik, og så vælger vi at investere i en lille pincet til at stramme møtrikken til. Det er det, vi får for de her 3 mio. kr. Der kan vi ikke stramme skruen ret meget. Så hvis det her virkelig var et stort problem, vil ordføreren så ikke også anerkende, at så havde regeringen også fundet flere penge, fordi det er sådan: få penge, lille problem; stort problem, mange penge. Sådan må spillet altså være.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Annette Vilhelmsen (SF):

Det her bliver jo mere og mere interessant, for der bliver sagt, at der ikke er noget problem, og hvis ikke der er noget problem, må 3 mio. kr. jo være rigeligt. Jeg bliver dybt bekymret, hvis det faktisk er sådan, som ordføreren for Dansk Folkeparti siger, nemlig at der er kæmpestore problemer og 3 mio. kr. slet ikke er nok. Vi forestiller os, at nu laver vi den her institution. Den er anerkendt, og Dansk Industri lægger også vægt på, at vi har den, og siger, at det bliver en styrkeposition for Danmark. Så bliver den etableret. Om 3 mio. kr. er lidt eller meget, skal jeg sådan set ikke udtale mig om her. Det er en vurdering af, hvad der kan lade sig gøre. Og så må man også forvente, at det her er noget, der vil udvikle sig, også i forhold til at danske virksomheder nok vil øge produktionen også i udlandet.

Så jeg synes, at vi skal fortsætte debatten. Den kommer også i udvalget, og det synes jeg også er det, der gør det her rigtig, rigtig spændende, men vi vil noget med vores politik, og vi vil sikre, at danske virksomheder agerer på ordentlige vilkår, også når de opererer i udlandet. Det gør de også, og nu får de mulighed for at bevise det.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi støtter selvfølgelig lovforslaget. Vi har været med til at aftale det, og det står vi selvfølgelig ved, og det er vi glade for. Det erstatter et gammelt ubrugeligt organ, som har eksisteret i nogle årtier, som aldrig nogen sinde har produceret noget som helst, og hver eneste gang, de fik lagt en klagesag på bordet, kunne man være sikker på, at den bare blev lagt ned i skuffen.

En af de sager, jeg selv har fulgt lidt gennem tiden, er om A.P. Møller - Mærsk A/S, som havde en medicinalfabrik i Malaysia, hvor de i årevis nægtede de ansatte at få en overenskomst og nægtede at anerkende de ansattes faglige organisation og deres ønske om bare at få en forhandling med den pågældende virksomhed. Den her sag verserede i årevis, uden at det skete noget som helst i det gamle kontaktpunkt. Jeg håber på, at det nye her vil være meget mere håndfast og tage fat i sager og dels mægle, dels bringe dem frem i offentligheden.

Nu er det blevet sagt, at der bliver givet for få penge til det her center. Jeg kan ikke helt følge med i argumentationen; nogle gange hænger politiske argumenter jo sammen – det kan ikke udelukkes – men her har vi haft en debat, hvor man på den ene side har sagt, at der er for få penge, og på den anden side har sagt, at det er overflødigt. Men det må ordførerne jo selv om, er der brug for flere penge, er Enhedslisten helt med på det.

Det, vi altså håber at der nu vil komme til at ske, er, vi får et sted for de ansatte i de pågældende lande. Det kan eventuelt være en ulandsorganisation, eventuelt en organisation som DanWatch eller andre, der følger med i, hvad der sker på området, som får mulighed for at få de ansattes berettigede klage over en dansk multinational virksomhed frem i lyset, ved at sagen bliver behandlet i Danmark, så folk dermed bliver klar over, at der foregår noget svineri – sådan som vi har fået det belyst om A.P. Møller - Mærsk A/S, om JYSK, om dem, der køber granit, osv. Der har jo været masser af sager. Vi håber, at de sager kommer frem i lyset og ikke bare kommer frem i lyset i det pågældende land, hvor ledelsen i det land typisk er lige glade og meget gerne vil have, at der er dårlige vilkår, for så mener de, at de kan tiltrække virksomheder til at skabe produktion i deres

land, men kommer frem i lyset i Danmark, hvor tingene enten bliver lavet af en virksomhed, der har sit hjemsted her, eller bliver købt af en virksomhed her i landet; at vi altså på den måde kan få sat lys på det.

Det er en meget konkret hjælp til de ansatte i det pågældende land, og man skal jo vide, at de, der er ansat i Malaysia, Kina, Burma og rundtomkring, jo er nogle, der virkelig har svært ved at komme frem med deres synspunkter. Derfor er det meget vigtigt for os, at vi kan give dem den hjælp, der ligger i at få tingene behandlet her hos os selv og få dem frem i lyset og få presset virksomheden og i det hele taget på den måde sørge for, at der kommer bedre arbejdsvilkår for de mennesker i den tredje verden. Det er for os det allervigtigste ved det her, altså et politisk redskab, hvor vi lever op til vores ansvar og ikke bare køber bevidstløst ind, selv om vi ved, at folk får kræft eller andre sygdomme på grund af de vilkår, de blev budt, mens de lavede de pågældende ting; at vi altså står ved vores ansvar og er med til at hjælpe folk til at få nogle bedre vilkår. Det er det, der ligger i det her.

Vi har jo fået nogle henvendelser, bl.a. fra 92-gruppen, som peger på nogle ting, som de synes skal være lidt anderledes, eller som vi i hvert fald skal være opmærksomme på i det videre forløb, f.eks. formandens kvalifikationer. Skal formanden for organet have erfaringer fra erhvervslivet? Der kunne måske også være andre erfaringer, det kunne være nyttigt at bringe i anvendelse. Det vil vi gerne være med til at debattere. Der skal måske sættes mere streg under organets mulighed for at gennemføre undersøgelser eller foranledige undersøgelser via andre organisationer, f.eks. en organisation som DanWatch. Så skal der selvfølgelig laves nogle retningslinjer for, hvordan det faktisk skal arbejde med tingene, herunder hvordan man følger op på tingene. Man har måske behandlet dem, har mæglet eller fået en aftale, og så skal man selvfølgelig efterfølgende kontrollere om det, man er nået frem til i mæglingen eller i aftalen, bliver gennemført. De ting vil vi sammen med regeringen tage frem i udvalgsarbejdet og på en eller anden måde få dem afklaret i forlængelse af de henvendelser, vi har fået.

Vi støtter selvfølgelig lovforslaget.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Og det er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 14:42

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jamen jeg synes jo, at det med de her ting, som hr. Frank Aaen jo beskriver ganske rørstrømsk, vil jeg sige, er interessant, men de 3 mio. kr., der er kommet på regnestykket, dem, der er på budgettet, kunne jeg retfærdigvis godt tænke mig at få ordføreren til at forklare lidt om. Hvor meget arbejde, hvor mange undersøgelser, hvor mange sager, hvor mange klager tror ordføreren der vil kunne behandles for de 3 mio. kr. om året, når man først skal betale lederens løn, kontorhold, pensionsforpligtelser, sygedagpenge, feriepenge og alle de andre udgifter, der er forbundet med at drive en institution? Så er der ikke så mange penge tilbage, og det er jo ret interessant, at der i ministerens kommentarer til det her lovforslag står, at man vil sikre, at der sker en hurtig og effektiv undersøgelse af de her eventuelle klager og overtrædelser. Hvor hurtigt og effektivt mener ordføreren at det vil kunne ske med så få penge til rådighed?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Frank Aaen (EL):

Jeg kan forstå på ordføreren for Dansk Folkeparti, at man mener, at der vil komme ganske mange sager vedrørende danske virksomheders optræden i den tredje verden, og det vil jeg ikke udelukke kan ske, men jeg vil så bare love Dansk Folkeparti, at kommer der flere sager end dem, der kan klares inden for det, der her er afsat til det, så vil vi arbejde sammen med regeringen om at få tilført nogle flere penge.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, der var ikke meget svar i det, men det havde jeg nu heller ikke regnet med. Men jeg vil gerne sige noget om årsagen til, at vi prikker lidt til det her med de 3 mio. kr. Det gør vi selvfølgelig, fordi vi siger, at hvis man kun har vurderet, at der skal 3 mio. kr. til, så må flertallet her i Folketinget også have vurderet, at der kun skal løses problemer for 3 mio. kr., og hvis der kun skal løses problemer for 3 mio. kr., så er de af et meget begrænset omfang, når en tredjedel af pengene i hvert fald går til administration og løn og alt muligt andet skidt. Derfor må ordføreren retfærdigvis også prøve på at forklare, hvor mange sager man tror man forventeligt vil kunne nå at sagsbehandle. Hvor mange virksomheder vil kunne få de her flotte certificeringer, som det er blevet sagt, som sådan noget salgsprospektagtigt et eller andet fra De Radikale og fra SF? Hvor mange af den slags certificeringer mener Enhedslisten vi vil kunne se frem?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Frank Aaen (EL):

Nu synes jeg, Dansk Folkeparti må finde ud af, hvad de mener. Det er selvfølgelig partiets egen afgørelse, om man mener noget og man i givet fald mener noget, der er sammenhængende. Det skal jeg selvfølgelig ikke stå her og belære dem om. Jeg synes alligevel bare af hensyn til offentligheden, at det måske vil være rart at vide, om Dansk Folkeparti synes, at det er overflødigt og der slet ikke burde gives nogen penge, eller om der er brug for flere penge. Det er ligesom to ret forskellige synspunkter, som bliver fremført i stort set samme sætning. Men det må Dansk Folkeparti jo selv om. Jeg kan bare love, at hvis der kommer flere opgaver end dem, der kan rummes inden for det, der er afsat her, så arbejder vi for, at der kommer flere penge til det.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Den næste er hr. Kim Andersen, Venstre, for en kort bemærkning.

Kl. 14:45

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne spørge ordføreren fra Enhedslisten, om han sådan rent principielt ikke ser nogen problemer i, at dette nye organ skal behandle sager og udtale sig om forhold på baggrund af OECD-henstillinger og på baggrund af internationale konventioner, som er tiltrådt og bindende for staterne, men ikke for individer og virksomheder. Er der ikke her et dilemma set ud fra et retssikkerhedssynspunkt?

Så til den sidste diskussion. Ordføreren har jo en vis erfaring i at føre sager og har jo også en vis baggrund i sit eget og sit partis se-

kretariat her på Christiansborg. Kunne vi få ordførerens vurdering af, hvor megen kapacitet man forventer at ville kunne opbygge for den sum, der er sat af, og hvilken faglig standard man sådan ville kunne påregne for det beløb, herunder om den pågældende instans skal forankres på en måde, så man kan hente bistand fra eksempelvis departementerne og styrelserne?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 14:46

Frank Aaen (EL):

Det ville da være en rigtig god idé at gøre det sidste, der blev nævnt. Det vil jeg straks lade gå videre til ministeren.

Jeg kan bare gentage, at skulle det vise sig, at rammen på 3 mio. kr. er for lidt, skal vi sørge for, at der kommer nogle flere penge, og jeg kan forstå, at vi både kan få Dansk Folkeparti og Venstre til at støtte os i det, så det skal nok blive vedtaget. Det er jo dejligt.

Hvad angår det principielle, er det, der er problemet i dag, at der er mennesker, der bliver mishandlet, og det er det, det drejer sig om, på virksomheder i den tredje verden – og det kan være underleverandører, hvor det kan være lidt svært nogle gange helt at holde kontrol med, hvad der sker. De får her en mulighed for at få en stemme i offentligheden, ved at der bliver indgivet en klage til det her nævn. Danske fagforeninger kan hjælpe de pågældende, og danske organisationer – ulandsorganisationer og DanWatch har været nævnt – kan hjælpe de pågældende ansatte til at få deres elendige vilkår frem i lyset. Det her er jo ikke en domstol. Det er et sted, hvor man behandler tingene og ser på, om det er en berettiget klage, og hvis det er en berettiget klage, træffer man en eller anden form for afgørelse. Det er så mit bud, at langt de fleste danske virksomheder gør sig store anstrengelser for at få bragt forholdene i orden, som det f.eks. skete med JYSK og mange andre. Det, det går ud på, er jo at få presset virksomhederne til at sørge for, at der er ordentlige forhold for de mennesker, som de direkte eller indirekte beskæftiger.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:48

Kim Andersen (V):

Det er klart, at virksomhederne skal overholde love og regler, ingen tvivl om det, men der er altså også retssikkerhed for virksomheder og virksomhedsledere.

Må jeg spørge: Ser ordføreren ikke nogen principielle problemer i, at en virksomhed kan risikere at blive hængt ud og sat i en offentlig gabestok for en sag, som er afvist, fordi den er grundløs, eller for en sag, som har noget med moral og etik at gøre, men hvor der ikke er overtrådt nogen lovgivning og der derfor ikke kan ske domfældelse? Alligevel kan man få sin sag offentliggjort, og det kan jo – det tror jeg også ordføreren er bekendt med – have langt videre konsekvenser for en virksomhed og dens ansatte end en dom og en straf.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Frank Aaen (EL):

Hvis vi snakker retssikkerhed, vil jeg da sige, at dem, hvis retssikkerhed er i klemme, er de ansatte i Burma, det er de ansatte i Kina, det er dem, som leverer til danske virksomheder, i de lande, hvor lønnen er elendig, arbejdsforholdene er elendige og miljøet lider stor

skade. Det er deres retssikkerhed, der er i klemme. Den store danske virksomhed – for det er jo store danske virksomheder, vi taler om – har alle muligheder for at sørge for, at deres rettigheder bliver overholdt, og de har alle muligheder for at fremføre deres sag over for det her nye organ. Det er der ingen problemer i. De kan få tingene frem i aviserne. Det er ikke dem, der har noget problem; det er de ansatte ude i verden, der har et problem. Det synes jeg Venstre skulle tage at tænke på. Jeg her da helt sikker på, at det her organ vil arbejde på en ordentlig måde. Er der en begrundet klage, vil de påpege det, og er det ikke en begrundet klage, jamen så vil det jo være en fordel for virksomheden, at det ikke bare er noget, der skrives om i aviserne, men at de faktisk kan få en tilkendegivelse fra et sådant organ af, at det er en grundløs klage. Det tror jeg faktisk alle er glade for. Derfor er erhvervslederne jo i alt væsentligt også glade for det her. Det er også en fordel for dem.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Jeg holder i dag talen på vegne af min kollega hr. Ole Birk Olesen.

Vi har gentagne gange set, at regeringen ser sig selv som en kærlig og omfavnende surrogatmor, som er fuldt berettiget til at opdrage og skælde ud på myndige danske borgere og virksomheder og belære dem om, hvordan de skal opføre sig. Det afspejles tydeligt i dette lovforslag, hvor sproget driver af moralisme og minder om en stramtand skolelærerinde, der formaner, at regeringen forventer, at danske virksomheder opfører sig ansvarligt, når de driver forretning på såvel de hjemlige som de globale markeder.

Der skal etableres en mæglings- og klageinstitution i forlængelse af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheders ageren. Den skal ikke være retligt bindende, men alene fungere som offentligt finansieret gabestok, hvor alskens kværlanter kan klage, ofte på vegne af andre, og dermed få held til at sværte virksomheder til ved den blotte mistanke om, at de har gjort noget, som i bagklogskabens lys måske kunne have været løst bedre.

Men danske virksomheder agerer i den store verden, der desværre ikke er perfekt, og som frembyder faktiske moralske dilemmaer, hvor der ikke er nogen åbenlyst rigtige svar. De opgaver prøver virksomhederne at løse så godt, som de overhovedet kan, men det vil i sidste ende altid bero på skøn og beslutninger truffet under tidspres – forhindringer på vejen mod det perfekte, som sådan en mæglings- og klageinstitution antagelig vil have forsvindende lille forståelse for. Derfor modsætter vi os i Liberal Alliance på det kraftigste, at danske virksomheder og skatteborgere skal finansiere en kvasidomstol, som skal hænge virksomheder ud, selv om de ikke har gjort noget ulovligt, men derimod har gjort os alle sammen en tjeneste ved at gøre forretning ude i verden og skabe job og vækst i Danmark.

Vi er især kritiske over for udsigten til, at danske virksomheder også kan blive gjort direkte ansvarlige for underleverandørers handlinger, som det ofte kan være nærværd umuligt at få viden om.

Vi er også imod den fremgangsmåde, hvor man på en yderst retssikkerhedsmæssigt betænkelig måde skaber et klagesystem, der giver mulighed for at fælde dom over ikkelovmæssige overtrædelser af forskellige værdikodekser. Vi må fastholde, at et retssamfund er baseret på et klart skel mellem lovligt og ulovligt, og at alt, der ikke eksplicit er forbudt, er tilladt. Det betyder ikke, at vi skal finde det sympatisk, eller at virksomheder ikke har et moralsk ansvar for, hvad de gør, og de skal selvfølgelig også være villige til at blive debatteret i offentligheden. Men vi skal ikke skabe et omfattende paral-

lelt semiretligt system, hvor virksomheder i stedet for at køre deres virksomhed så godt som muligt hele tiden skal bruge deres tid på at gætte, hvilke utopiske projekter Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten nu er besat af, hvis de vil undgå gabestokken.

Ligeledes indeholder lovforslaget en ændring af årsregnskabsloven, således at de største danske virksomheder død og pine skal redegøre for deres påvirkning af menneskerettigheder og klima i deres årsregnskab, uanset hvor irrelevant det må forekomme dem i deres branche. Men staten blander sig allerede mere end rigeligt i danske virksomheders sociale ansvar, og 89 pct. af virksomhederne beretter allerede om miljø og klima under deres redegørelse for samfundsansvar. Dertil bryder forslaget med det gældende princip om, at virksomheder vælger efter væsentlighed, når de redegør for deres samfundsansvar.

Det er også lattervækkende at læse, at lovforslaget ikke ventes at medføre administrative byrder for erhvervslivet, fordi administrative byrder ved enkeltsager ikke regnes med og målingen har som forudsætning, at alle virksomheder overholder og efterlever reguleringen. For selvfølgelig vil forslaget medføre store byrder både for at undgå urimelige klager og indføre menneskerettigheds- og klimaovervejelser for slet ikke at tale om de mange spildte kræfter, som virksomhederne i stigende grad vil bruge på at komme Folketinget i forkøbet, så endnu mere erhvervsfjendtlige forslag ikke bliver vedtaget.

Man kunne med rette spørge, hvorfor vi ikke i stedet etablerer en klageinstitution, hvor virksomheder og borgere kan klage over at blive flået i skat, overvåget, kontrolleret, begrænset, reguleret m.m. af de offentlige myndigheder. Sidst er en 14-årig pige blevet lam, fordi Københavns Kommune ikke har vedligeholdt rækværket på Dronning Louises Bro på trods af varsel i ekstremt god tid.

Private virksomheder skaber vækst. Vores levestandard er eksploderet efter den industrielle revolution og ophævelsen af stavnsbåndet og næringsfrihedens indførelse og i de sidste 30 år globaliseringen af markedet for varer og tjenester. Konger og dronninger plejede at dø af basale sygdomme og forrette deres nødtørft i ildelugtende natpotter på iskolde uopvarmede og ikkeisolerede kamre. Den teknologiske udvikling og økonomiske vækst foranlediget af iværksætteri, private virksomheder og profitmotivet har bragt os fra stenalderen til i dag. Den udvikling skal vi være glade for, og vi skal ikke prøve at kortslutte den.

En statslig udgave af Corporate Social Responsibility, der jo betyder virksomheders ansvarlighed, vil blot gøre ondt værre. Elendighed ved at blive udnyttet af kapitalisterne er intet at sammenligne med elendigheden ved slet ikke at blive udnyttet, skrev den britiske økonom Joan Robinson i 1962. Det havde og har hun fuldstændig ret i. Liberal Alliance kan under ingen omstændigheder støtte dette lovforslag eller den menneskefjendske verdensopfattelse, som det er udtryk for.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere til stede lige nu, så derfor er det nu erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 14:56

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jeg vil gerne indlede med at takke for en meget engageret debat om lovforslaget og i øvrigt også for en række af de spørgsmål og problemstillinger, der er rejst, og som jeg synes på mange måder er relevante. Men jeg vil godt lige sige et par ting om lovforslaget, sådan at vi får det ind i de – efter min opfattelse – rette folder.

Med dette lovforslag vil regeringen dels etablere en ikke-retlig mæglings- og klageinstitution for ansvarlig virksomhedsadfærd, dels ønsker vi at udvide regnskabslovens § 99 a om at redegøre for samfundsansvar, så de 1.100 største, ikke store og små, men største dan-

ske virksomheder fremover udtrykkeligt skal redegøre for deres politikker for at respektere menneskerettighederne og reducere klimapåvirkningen.

Der er to formål med mæglings- og klageinstitutionen. For det første skal mæglings- og klageinstitutionen være et sted, hvor danske virksomheder kan få en forudsigelig, en gennemskuelig og en troværdig håndtering af tvister om brud på OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Er en anklage berettiget, kan den ofte løses gennem en konstruktiv dialog i fortrolighed mellem parterne. Er en anklage derimod uberettiget, og er parterne uenige, er der i dag ikke en instans, der kan tage stilling til tvisten og afvise den. Og det er det, vi nu ændrer på.

For det andet skal mæglings- og klageinstitutionen være et sted, som arbejdstagere, miljørepræsentanter, andre virksomheder og lignende fra hele verden kan gå til, hvis de oplever, at danske virksomheder handler i strid med OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd. Mæglings- og klageinstitutionen bliver dermed også et sted, hvor sager om krænkelse kan rejses, dokumenteres og offentliggøres.

Regeringen støtter de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd. Med oprettelsen af mæglings- og klageinstitutionen bliver Danmark blandt de første lande i verden, der implementerer OECD's og FN's anbefalinger om at oprette en ikke-retlig mæglings- og klagemekanisme.

Rådet for Samfundsansvar, som blev nedsat af den tidligere økonomi- og erhvervsminister under den forrige regering, er fremkommet med anbefalinger til, hvordan de internationale retningslinjer skal implementeres. Rådets anbefalinger har spillet en helt afgørende rolle for, hvordan lovforslaget er blevet udformet. Dansk Industri, Dansk Erhverv, Rederiforeningen, Finansrådet, Forsikring & Pension, Håndværksrådet og Landbrug & Fødevarer sidder alle i rådet, og anbefalingerne er godkendt af et samlet råd. Det giver et stærkt grundlag for at udarbejde lovforslaget.

Det kan være en vanskelig opgave at sikre, at man som virksomhed overholder OECD's retningslinjer, særlig hvis man driver virksomhed i lande, hvor der er risiko for krænkelse af menneskerettighederne. Samtidig kan en virksomhed have et stort antal underleverandører, og det er svært at kontrollere dem alle lige effektivt. Det har jeg fuld forståelse for, og det er ikke meningen, at mæglings- og klageinstitutionen skal være en gabestok for virksomhederne. Mæglings- og klageinstitutionen tager netop udgangspunkt i mægling som et middel til at løse uoverensstemmelser og sikre fremadrettede løsninger og løbende forbedringer.

Lykkes det ikke at mægle mellem parterne, undersøger mæglings- og klageinstitutionen sagen og kommer på baggrund heraf med en udtalelse. I udtalelsen vil der være forslag til, hvordan OECD's retningslinjer kan efterleves.

Regeringen vil gerne have, at danske virksomheder er i front, når det gælder samfundsansvar, og derfor er det en meget vigtig opgave for mæglings- og klageinstitutionen at give virksomhederne viden og vejledning om, hvordan de kan overholde OECD's retningslinjer, når de driver virksomhed. Institutionen skal derfor ligeledes øge virksomhedernes viden om OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd gennem løbende information. Der skal bl.a. afholdes kurser for især små og mellemstore virksomheder om, hvordan de kan undgå at overtræde OECD's retningslinjer. Og endelig skal institutionen udarbejde vejledninger til små og mellemstore virksomheder.

Kl. 15:01

Den anden del af lovforslaget udvider regnskabslovens krav om redegørelse om samfundsansvar. Udvidelsen betyder, at virksomheder fremover udtrykkeligt skal redegøre for deres politikker for at respektere menneskerettigheder samt for at reducere klimapåvirkninger. Udvidelsen får dermed betydning for de virksomheder, der ikke

har en politik for henholdsvis menneskerettigheder og klima, idet de efter lovforslaget fremover udtrykkeligt skal oplyse i årsrapporten, at de ikke har en politik på de to områder.

Når vi gerne vil fremhæve emnerne menneskerettigheder og klima, er det for at bringe Danmark og dansk erhvervsliv på forkant med nogle meget væsentlige, internationale udviklingstendenser.

For det første har FN's Menneskerettighedsråd i juni 2011 vedtaget et sæt retningslinjer om menneskerettigheder og erhvervsliv, som er indarbejdet i OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Det er helt oplagt at integrere dem i rapporteringskravet om samfundsansvar.

For det andet skærpes kravene til virksomhedernes klimarapportering i kraft af en stigende efterspørgsel fra virksomhedernes egne interessenter efter oplysning om især virksomhedernes strategier for at begrænse CO₂-udledningerne. Derfor er der behov for, at virksomhederne fortsat udvikler deres klimaindsats og -rapportering.

Årsregnskabslovens § 99 a er forholdsvis unik set i en international sammenhæng. Erfaringerne viser, at rapporteringskravet har en positiv effekt på virksomhedernes CSR-indsatser. Indførelsen af rapporteringskravet om samfundsansvar giver virksomheder, der endnu ikke er kommet i gang med at arbejde strategisk med samfundsansvar, sådan et kærligt puf i den rigtige retning.

Til sidst vil jeg godt understrege, at det her handler om at hjælpe danske virksomheder til fortsat at være i front, når det gælder håndteringen af deres samfundsansvar, for det er der faktisk en ganske god forretning i.

Så vil jeg også godt lige på baggrund af debatten sige, at jeg synes, at der er rejst en række spørgsmål, ikke mindst havde Venstres ordfører indledningsvis en række spørgsmål, som ordføreren mente var uafklarede. Der synes jeg at vi skal bruge den tid, der skal til i udvalget for at få dem afdækket, for når jeg har lyttet til debatten, og når jeg har set de anbefalinger, som rådet er kommet med, og som er anbefalet af erhvervsorganisationerne, er det klart, at der for mig at se er en forskel på den måde, erhvervsorganisationerne har gået til det på, og det, Venstre siger med den måde, spørgsmålet blev stillet på fra Venstres ordførers side.

Det synes jeg må kunne afklares, for det er helt oplagt, at et øget CSR-ansvar vil kunne være en virkelig driver for danske virksomheder på det globale marked. Og det er jo også derfor, at danske virksomheder og deres organisationer har engageret sig så flot i det her arbejde. Og det synes jeg man skal udtrykke al mulig ros for.

Så vil jeg gerne understrege, at i dag, hvor man i årsregnskabsloven skal redegøre for sin CSR-indsats, er vi faktisk i den fantastisk glædelige situation, at 87 pct. af virksomhederne gør det. Og de gør det ikke, fordi de synes, at den forrige regering, som igangsatte det, var særlig ondsksfuld, de gør det sådan set, fordi de kan se en værdi i det for sig selv og deres forretning og deres fremtid. Det synes jeg man skal tage positivt. Og hvorfor ikke bære ved til den positive udvikling?

Nu har der været en hel del debat om økonomien bag mæglings- og klageinstitutionen, men jeg vil godt understrege, at danske virksomheder er dygtige, danske virksomheder er ordentlige, og derfor er der ikke nogen grund til ligesom at have en debat om, hvorvidt vi mener danske virksomheder nærmest er helt kriminelle, som jeg nærmest, når jeg hører Dansk Folkepartis ordfører, hører at vi forestiller os, og at der vil blive et rend ind til den her klageinstans. Sådan bliver virkeligheden slet ikke.

Det nye er, at når der opstår sager, foregår de ikke pr. definition direkte i pressen med de negative effekter, det kan have for virksomhederne, man disciplinerer dem, der måtte klage over en virksomhed, ved at sige, at en virksomhed ikke nødvendigvis gør det af ond vilje, men på grund af manglende vejledning eller manglende viden, og at man nu får en ny mæglingsinstans, sådan at man i mindelighed kan løse tvister. Det er en fordel, også for virksomhederne.

Så har der været spørgsmål i forbindelse med lov om offentlighed. Der vil jeg sige, at det er klart, at hvis man forliger en sag, inden den går til mæglingsinstitutionen, er der jo ikke offentlighed om den. Kører der en sag ved mæglingsinstitutionen, er der ikke offentlighed, mens den kører, men lov om offentlighed i forvaltningen gør, at når en sag er afsluttet, kan den offentliggøres, men naturligvis er, hvad der måtte være af følsomme oplysninger, undtaget i offentlighedsloven, så man ikke afslører forretningshemmeligheder, eller hvad der måtte være. Så de gældende regler bliver naturligvis også overholdt i forbindelse med det her lovforslag.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at jeg synes, at vi har haft en god og konstruktiv debat, og jeg håber, at vi kan få afdækket og afklaret en række af de spørgsmål og usikkerheder, som er blevet rejst, i udvalgsarbejdet, for for mig at se er det her et spørgsmål om, at vi har fået en række anbefalinger fra Rådet for Samfundsansvar, hvor alle erhvervsorganisationerne har taget meget konstruktivt del sammen med ngo-organisationer og faglige organisationer. De er i fællesskab kommet med nogle anbefalinger, som vi nu omsætter til lov, fordi det kan give værdi i kraft af positiv anseelse for Danmark, vi får et godt ry som et land, som tager ansvar for menneskerettighederne, som tager ansvar for samfundsudviklingen, som tager ansvar for klimaet. Og det er jo den positive historie om Danmark. Hvorfor skal vi ikke brede den ud i den store verden? Tak.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Det er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti, der har en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens tale. Jeg noterede mig i øvrigt, at formanden nævnte, at det var den nuværende erhvervsminister – jeg blev lidt bange for, at man var ved at overveje at forlade sin post, men det skal man i hvert fald ikke gøre på baggrund af denne debat.

Ministeren forsøger at forklare bevæggrundene for, at man har valgt at fremsætte det her forslag. Man ønsker at give erhvervsaktiviteterne et kærligt puf fremad, det var i hvert fald det, erhvervsministeren sagde i sin kommentar. Men det svarer jo efter min opfattelse til, at man prøver at skubbe til en, der i forvejen cykler ret hurtigt på sin cykel, for det går faktisk rigtig godt for danske internationale virksomheder, som opererer på det internationale marked.

Det nævnte ministeren jo også selv. Der var faktisk en ret stor andel af virksomheder, som absolut havde det her på deres egne, interne dagsordener helt frivilligt. Det er også derfor, at vi i hvert fald fra Dansk Folkepartis side har sagt: Det her er jo mildest talt et overflødig, harmløst lovforslag, og det er desværre også virkningsløst, for virksomhederne har allerede i dag efter vores opfattelse påtaget sig den her underforståede opgave med at kigge på de her ting med, hvordan man behandler sine medarbejdere og varer, også uden for de danske grænser.

Der synes jeg måske bare at erhvervsministeren skulle bekræfte endnu en gang, at det, man nu ønsker at stille krav om skal foregå på en anden måde, faktisk er noget, der allerede fungerer rigtig godt.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:10

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jamen jeg vil gerne bekræfte, at danske virksomheder generelt opfører sig ordentligt og generelt gør det godt, og at vi skal være generelt stolte af den måde, som dansk erhvervsliv opererer på, både herhjemme og på den globale scene.

Men jeg synes også, at vi skal anerkende, at den forrige regering ændrede årsregnskabsloven for ligesom at lægge vægt på, at man også skal forholde sig til virksomhedernes samfundsansvar, og at den nedsatte et råd, Rådet for Samfundsansvar, med repræsentanter fra erhvervsorganisationer, faglige organisationer, ngo'er. Og de har arbejdet sig frem til at sige, at de synes, det er en bedre måde at håndtere, hvad der måtte være af tvister om en virksomheds samfundsansvar, på en organiseret måde i fordragelighed i en forligs- eller mæglingsinstitution frem for at råbe ad hinanden i pressen.

Man ansvarliggør hinanden. Virksomhederne ansvarliggør ngo'erne, ngo'erne ansvarliggør virksomhederne, og man får et system, hvor man kan behandle urimeligheder på en civiliseret måde. Det er da til virksomhedernes gavn, frem for at det foregår i pressen. Det er jo derfor, virksomhederne og deres organisationer synes, at det her er en god idé.

Hvis vi som regering og Folketing kan se, at man kan styrke virksomhedernes samfundsansvar, og at de kan gøre det på en mere ordentlig måde end ved bare at råbe i pressen, ja, så skal vi da støtte dem i det. Og det er det, forslaget går ud på.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:12

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg synes altså lidt, at man begår en form for åndelig voldtægt på de – hvad hedder det? – forskellige erhvervsinstitutioner i Danmark, for der bliver hele tiden sagt, at de støtter det her lovforslag. De støtter en del af det her lovforslag.

Der er jo altså kommet en række høringssvar fra Bryggerforeningen, Dansk Industri, Komiteen for god Selskabsledelse, Landbrug & Fødevarer og andre, som siger, at de ikke støtter det her lovforslag med hensyn til det, der hedder, at man vil stille nye, retlige krav til, hvad der skal stå og foregå i forbindelse med den her § 99, stk. a, i årsregnskabsloven.

Men jeg ved godt, at ministeren jo var inde på, at det, da man kommenterede den anden del af forslaget om at nedsætte det her råd, vakte en større genklang, også hos erhvervsdrivende. Men ministeren skal måske også retfærdigvis bare sige her i Folketingssalen, at det faktisk er sådan, at mange af de her organisationer ikke støtter den del af lovforslaget, som drejer sig om årsregnskabslovens præmis.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 15:13

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jamen jeg vil lige indledningsvis sige, at da jeg besvarede det om de organisationer, der støttede mæglingsorganet, var det, fordi det var det, jeg blev spurgt om af ordføreren. Ordføreren fik så et svar, som han øjensynlig var tilfreds med. Så stiller ordføreren et nyt spørgsmål om et andet emne, og det svarer jeg naturligvis også på.

Det er korrekt, at en række erhvervsorganisationer mener, at den formulering, der er i årsregnskabsloven i dag, er tilstrækkelig, hvorefter de så i øvrigt gør opmærksom på, at hvis man skal eksemplificere samfundsansvaret med mere end det, der står i dag, er menneskerettigheder og klima yderst relevante områder – sådan mener jeg formuleringen er.

Faktisk er det sådan, at en række af de virksomheder, som skal redegøre for deres forhold til menneskerettigheder og klima, allerede gør det i dag, fordi de er tilsluttet FN's Global Compact-guidelines, altså retningslinjer. Derfor er det bare et spørgsmål om at genbruge,

hvad de i øvrigt formulerer vedrørende menneskerettigheder og klima, at gentage/copy-paste det ind i forbindelse med årsregnskabet. Så på den måde kan det, de gør i forvejen, komme til at fremgå, fordi de noterer det ned, de gør i forvejen. Jeg har været opmærksom på det, men det glæder mig, at de siger, at skal man eksemplificere i forbindelse med årsregnskabslovens § 99 a, er det to relevante temaer, vi har taget op.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Det er hr. Kim Andersen fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 15:15

Kim Andersen (V):

Tak for det, og tak for ministerens besvarelse.

Jeg er også glad for, at ministeren anerkender, at jeg i min ordførtale rejste en række principielle spørgsmål til de principper, der ligger bag lovforslagets elementer.

Jeg har tre spørgsmål til ministeren.

Jeg vil gerne vide med hensyn til det organ, der tænkes etableret med den her ramme på de 3 mio. kr., om det – de proportioner taget i betragtning – er ministerens intention, at det her organ skal have adgang til at kunne trække på centraladministrationens kapacitet i øvrigt? Det er spørgsmål 1.

Når der bliver sagt, at organisationerne osv. har ønsket det her lovforslag med de forskellige elementer, vil jeg gerne i forlængelse af det, som lige er blevet slået fast i forbindelse med hr. Skibbys spørgsmål og ministerens svar, lige spørge ministeren, om ikke det er rigtigt, at lovforslaget her ikke er identisk med den betænkning, der blev afgivet af Rådet for Samfundsansvar, og at man på principielle områder har fraveget det, som rådet fremkom med i betænkningen?

Til sidst vil gerne spørge ministeren, om ministeren ikke er enig med mig i, at det, der på CSR-området har bragt danske virksomheder helt i front internationalt, har været en indsats, der byggede på frivillighed og gensidig motivation og brugen af sund fornuft fra virksomhedernes side? Tak.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:17

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jo, men generelt mener jeg sådan set, at lovforslaget er udtryk for sund fornuft, for nu at tage det sidste først. Der har været enighed i Folketinget om at nedsætte Rådet for Samfundsansvar med repræsentanter fra erhvervslivet, de faglige organisationer og ngo-organisationerne. De arbejder sig så frem til et forslag med nogle anbefalinger til regeringen, som vi så omsætter til et lovforslag.

Det, de foreslår fra rådets side, bygger på sund fornuft. Det må man også formode er en af grundene til, at man har kunnet få Dansk Industri – hvad hedder det? – miljøorganisationerne, Mærsk, de faglige organisationer, Dansk Erhverv og græsrodsorganisationerne til at gå sammen om nogle fælles anbefalinger. Det gør de jo, fordi det er logisk.

Det andet spørgsmål var, om vi har fulgt anbefalingerne og gjort forslaget identisk med dem. Nej, det har vi ikke. Der har været diskussioner om, om man skulle have en formand, eller om man skulle have en ombudsmand, altså om, hvilken status lederen af mæglingsinstitutionen skulle have. Den anbefaling har vi ikke fulgt, og der er nogle enkelte andre steder, hvor vi heller ikke har fulgt dem, men hvad angår grundlinjen i at etablere et klage- og mæglingsnavn, har vi fulgt de retningslinjer, som de er kommet med. Det er også det, som fremgår af høringssvarene, nemlig at der er en stor anerkendelse

fra erhvervsorganisationerne af, at vi har fulgt anbefalingerne fra rådet.

Så er der spørgsmålet om selve institutionens placering, og om jeg forstod det ret, også et spørgsmål om, om der nu var penge nok. Jeg håber altså, og jeg tror også med de erfaringer, vi har, at organets hovedopgave bliver vejledning. Men der vil jeg bare sige, at der ingen instruksbeføjelser er fra Erhvervsstyrelsen til det nye mæglingsnævn. Det er et uafhængigt nævn.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:19

Kim Andersen (V):

Skal det sidste forstås på den måde, at dette nye organ ikke kan trække på centraladministrationen, på statslige institutioner, styrelser, departementer? Sådan måtte jeg forstå det, ministeren sagde, men jeg ville gerne have, hvis vi lige kunne få gjort det tydeligere.

Så vil jeg gerne lige i forhold til det her med, hvad der er sund fornuft, og hvad Rådet for Samfundsansvar har foreslået og ikke foreslået, spørge, for det er ret centralt: Er det ikke korrekt, at i forbindelse med lovforslaget er det ikke medtaget, at sager, som er blevet afvist, som altså ikke kan behandles og ikke vil blive behandlet, ikke er udtaget af lovforslaget og derfor er omfattet af offentlighedsloven? Det er jo ret centralt. For det er jo det, der er med til, at en virksomhed kan få sat negativ spot på sig i en sag, som har vist sig så indholdsløs, at organet ikke har villet behandle den.

Til sidst vil jeg sige, at det, jeg spurgte om, ikke drejer sig om frivillighed og sund fornuft i forhold til regeringen og rådet, det drejer sig om, om ikke ministeren anerkender, at når danske virksomheder er kommet helt i front internationalt på CSR-området, er det alene på grund af frivillighed, at det er sket.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:21

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jamen nu har vi jo i regnskabslovens § 99 a skitseret de retningslinjer, der gælder for rapportering af virksomhedernes samfundsansvar. Så er det bare, at jeg gør opmærksom på, at det er der glædeligvis allerede 87 pct. der følger. Og det er jo et udtryk for, at de anerkender, at det også er til fordel for virksomhederne selv.

Man kunne selvfølgelig også vende det om og spørge: Skulle vi så ikke fokusere på de sidste 13 pct. og sige, at nu skal de med, og så komme med den store pisk? Det er jo egentlig ikke nødvendigt, for vi kan se, at antallet af virksomheder, der følger det, støt og roligt stiger.

Hr. Kim Andersen har jo ret i, at virksomhederne kan se, at det er sund fornuft. Det er også derfor, vi tager det fuldstændig afslappet og ikke kommer med den store pisk, men alene stort set hele vejen igennem arbejder med gulerodsprincippet – og det er i øvrigt sundt.

Så var der et spørgsmål, der lige glippede for mig, men der var spørgsmålet om, hvorvidt man kan trække på medarbejderne i Erhvervsstyrelsen. Jeg vil bare sige, at der synes jeg vi kan få skitseret hvordan retningslinjerne er. Men grunden til, at jeg understregede det med instruks, var, at jeg ville understrege, at det her er et uafhængigt mæglingsorgan.

Jo, nu kom det! Det var det her med spørgsmålet om det der med at kunne blive hængt ud. Det bliver man i dag, for er der en eller anden miljøorganisation eller faglig organisation, som mener, at virksomheden gør noget forkert, går de til pressen og hænger virksomhe-

den ud; uanset om der er grundlag for det eller ej, er der skrivelser i pressen. Det nye er, at nu kommer det ind i ordnede rammer.

Men grunden til, at jeg kvitterede for Venstres ordførertale, er, at er der nogle usikkerheder, er der noget, vi kan grænse af i forhold til offentlighedsloven, skal vi gøre det. Og det er det, jeg mener vi skal bruge tid på i udvalgsarbejdet.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til erhvervs- og vækstministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Vækstfondens mulighed for at optage lån til finansiering af sine aktiviteter).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 15:23

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Kim Andersen, Venstre.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg skal starte med at gøre en skade god. Jeg havde lovet min kollega, hr. Brian Mikkelsen fra De Konservative, at hilse fra ham og sige, at De Konservative havde samme indstilling til L 124, altså det lovforslag om de maritime uddannelser, som vi behandlede for nogle timer siden. Det glemte jeg at få sagt. Nu har jeg sagt det, og mens jeg husker det, skal jeg også sige, at jeg skal hilse fra hr. Brian Mikkelsen en gang til og sige, at det, jeg siger nu, mener han også eller har i hvert fald samme indstilling til det. Så langt, så godt.

Nu drejer det sig så om L 126, ændring af lov om Vækstfonden. Det er et udmærket lovforslag, som vi støtter. Det er en opfølgning på den så kaldte udviklingspakke – jeg tror, at det er det, ministeren ynder at kalde pakken, hvorimod andre kalder den for bankpakke V, men lad det nu være – den aftale, der blev indgået i starten af marts mellem forligspartierne bag Finansiell Stabilitet. Det er en udløber af det. Vækstfonden har til formål at understøtte små og mellemstore virksomheder i form af lån inden for en ramme på 500 mio. kr., og man forventer i lovforslaget, at det kan dække behovet på det her område 2-3 år frem. Vækstfonden er også en udløber af diverse bankpakker, og Venstre er en del af forligskredsen, og vi har stået bag disse initiativer.

Vi har haft det ønske fra vores side at reagere hurtigt og effektivt på de udfordringer, vi har været stillet over for som følge af den finansielle krise og det, som det har påført den finansielle sektor af udfordringer og dermed jo også mere bredt erhvervslivet.

For at kunne få lån i Vækstfonden, skal der opfyldes nogle krav. Virksomhederne skal have optaget lån fra finansielle institutter eller andre finansieringskilder på minimum samme beløb, og det er yderst fornuftigt. Det er vigtigt, at vi har øje for de små og mellemstore virksomheder. De er grundstammen i dansk erhvervsliv, og det er noget af det, som gør os mindre sårbare over for konjunkturskift og internationale kriser, at vi har så mange forskellige små og mellemstore virksomheder i så mange forskellige brancher. Det er der i virkeligheden ikke så mange lande, der har, og det er i sig selv en vældig styrke, og det skal vi være bevidste om, og derfor skal vi naturligvis også være parate til at træde til med en hjælpende hånd, når der er brug for det som følge af kriser som den finansielle internationale krise, vi oplever nu.

Det her vil også være med til at undgå, at nogle brancher oplever det, som vi kalder for en kreditklemme, altså at de har vanskeligt ved at få lånefinansierede udvidelser eller investeringer i nye produkter eller markeder, fordi pengeinstitutterne skal have slanket deres balance, eller fordi de har for store udlån til en bestemt branche. Derfor kan det enkelte engagement med den enkelte virksomhed jo være ganske fornuftigt og ganske sundt, men man kommer altså i en klemme på grund af nogle strukturelle forhold, på grund af finanskrisen og nogle normtal, man ønsker at følge i forhold til långivning inden for bestemte brancher. Det her er med til at bløde op på det. Det støtter vi, og det gør De Konservative altså også.

Så har jeg blot lige et spørgsmål, som jeg har fået her til frokost af vores gode kollega på Færøerne, hr. Edmund Joensen. Jeg har nemlig lovet at få ministeren til at sige, at den her lov også gælder for Færøerne og for færøske virksomheder. Det håber jeg meget at ministeren vil være i stand til at bekræfte her fra talerstolen i dag. Med disse ord er vi parate til at støtte forslaget.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokraterne.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Små og mellemstore virksomheder har et stort uforløst vækstpotentiale, et uforløst potentiale, der betyder, at arbejdspladser, der ligger lige til højrebænet, populært sagt, ikke bliver skabt, vel at mærke arbejdspladser både til højtuddannede, til faglærte og til ufaglærte. Lovforslaget, vi her behandler, vil åbne op for en del af det kæmpe potentiale.

En del af forklaringen på det uforløste potentiale er en konsekvens af finanskrisen, nemlig den konsekvens, at små og mellemstore virksomheder har problemer med at skaffe kapital til investeringer med ellers store vækstpotentialer og dermed er kommet i det, man definerer som en kreditklemme, hvilket ødelægger mange af virksomhedernes muligheder for at skabe nye arbejdspladser, for at skabe fornyet vækst.

Med det foreliggende lovforslag om ændring af lov om Vækstfonden ønsker regeringen at sikre små og mellemstore virksomheders mulighed for at skaffe kapital til sunde investeringer. Konkret vil Vækstfonden have mulighed for at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital inden for en ramme på 500 mio. kr. Som en betingelse for at modtage de ansvarlige lån fra Vækstfonden skal virksomheder som minimum have optaget andre lån på mindst samme beløb ved andre finansielle institutioner. Det forventes, at beløbet fra andre finansielle institutter vil løbe op i omkring 1 mia. kr. Det samlede beløb løber altså op i 1,5 mia. kr. i ny kapital til små og mellemstore virksomheders sunde investeringer.

Det er værd at bemærke, at lovforslaget ikke forventes at have nogen negativ økonomisk konsekvens for staten, da de 500 mio. kr.,

staten stiller til rådighed, forventes at komme tilbage i statskassen, fordi afdrag og eventuelle tab kan dækkes af renteindtægter fra låne- ne. Rammen på de 500 mio. kr. forventes at kunne dække finansieringsbehovet i de næste 2-3 år.

Lovforslaget er en del af den udviklingspakke, som et bredt flertal i Folketinget har aftalt. Hovedpunktet i forliget er at sikre, at små og mellemstore virksomheder, der i forvejen genererer meget vækst og gode danske arbejdspladser, stadig kan udvikle sig og generere endnu større vækst. En undersøgelse viser bl.a., at små og mellemstore virksomheders jobpotentiale er på minimum 7.000 nye arbejdspladser, vel at mærke på kort sigt. Derfor er det også så skrigende nødvendigt, at de små og mellemstore virksomheder kan få udløst dette potentiale og ikke holdes tilbage på grund af en kreditklemme. Det vil komme Danmark til gode.

Netop vækst og beskæftigelse har været øverst på dagsordenen for Socialdemokraterne i lang tid. Vi mener, det er helt afgørende for den danske økonomi og for bevarelsen af velfærdssamfundet, at vi får skabt nye arbejdspladser og får skabt øget vækst. Lovforslaget er i god tråd med det, da forslaget uden tvivl vil skabe job, vækst og højere investeringer og give de små og mellemstore virksomheder en mulighed for et tiltrængt skub i den rigtige retning. Rammevilkårene for, at virksomhederne kan vokse sig større, vil være forbedrede, og det vil også betyde en direkte effekt for de danskere, der står uden for arbejdsmarkedet i dag, da større virksomheder betyder flere arbejdspladser.

Jeg noterer mig også, at høringssvarene generelt har vist sig at være positive. Det giver et samlet billede af, at lovforslaget falder på et meget tørt sted. Jeg vil også gerne understrege, at jeg er meget glad for den store forligskreds, der står bag forslaget. Alt i alt er det et lovforslag, der er et vigtigt skridt i den rigtige retning. Socialdemokraterne støtter naturligvis forslaget.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Hvis man kigger tilbage på den seneste udlånsredegørelse, fra december 2011, fra Erhvervs- og Vækstministeriet, vil man kunne læse, at kreditmulighederne er blevet værre og værre, især for de små og mellemstore erhvervsvirksomheder i Danmark. Det giver et likviditetspres, ikke mindst på firmaets kreditter, men det giver selvfølgelig også et pres på de danske arbejdspladser og på den danske konkurrenceevne, for har man ikke mulighed for at forlænge sine kreditter, har man heller ikke mulighed for at dyrke sit marked så godt, som man gerne vil, og man har heller ikke mulighed for at udvikle sine produkter så godt, som man gerne vil.

Det her initiativ, som er en del af den udviklingspakke, som regeringen indgik med Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative i marts, betyder, at vi kan se frem til, at der bliver bedre vilkår for de små og mellemstore virksomheder for at få fornyet kreditter og at få tilført ny vækstskabende kapital. Vækstfonden får med det her lovforslag ny mulighed for at yde ansvarlige lån for op til 500 mio. kr., og det forventes at øge virksomhedernes adgang til bankfinansiering med yderligere 1 mia. kr. set i forhold til den kreditværdighed, som selvfølgelig er forbundet med det.

Så alt i alt er det et lovforslag, som er rigtig, rigtig godt, og det er et lovforslag, som har været efterspurgt af danske arbejdspladser og af danske virksomheder, og derfor kan vi selvfølgelig også kun bifalde, at det nu endelig bliver til lov her i Folketinget. Vi har jo igen de senere år haft forskellige bankpakker, store pakker, mindre pakker. Nu nævnte hr. Kim Andersen, at det her skulle være en så-

kaldt bankpakke V. Jeg synes ikke, vi har haft en bankpakke V, og vi har heller ikke haft noget, der hed en bankpakke IV, men vi har haft nogle reguleringer, som har gjort, at vi har justeret lovgivningen til bedre at kunne imødegå de udfordringer, som Danmark hele tiden bliver stillet over for set i forhold til den globale finanskrisen. Så det her er et absolut stort skridt i den rigtige retning, det er ét initiativ af mange i den samlede vækstpakke, men Dansk Folkeparti støtter hele lovforslaget.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Virksomhederne har problemer med at skaffe kapital til økonomisk fornuftige projekter. Det skyldes bankkrisen, at bankerne ikke har kapital nok til at låne ud. Derfor har regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti vedtaget en udviklingspakke, der skal give virksomhederne adgang til mere kapital, så der kan skabes vækst og nye job i den private sektor.

Lovforslaget sikrer, at Vækstfonden kan låne 500 mio. kr. mere, som så kan lånes videre til virksomhederne. Det er en udfordring, at mange mindre og mellemstore virksomheder har begrænset kapital, og derfor er pengeinstitutterne tilbageholdende med at låne til dem. Ved at sætte de her 500 mio. kr. af i Vækstfonden kan de her små og mellemstore virksomheder også få adgang til yderligere kapital i pengeinstitutterne, fordi de så har noget kapital at stå imod med. Vi ved fra eksempelvis Dansk Industris undersøgelse, at mange virksomheder mangler adgang til kapital og betragter det som en meget stor udfordring i forhold til at vækste. Med det her lovforslag bidrager vi til at løse det problem.

Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Annette Vilhelmsen, SF.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

For SF er sund vækst et helt essentielt politisk arbejdsområde. Uden vækst kan vi nemlig ikke få råd til fremtidens velfærdssamfund, og der skal skabes varige job til de mange arbejdsløse, så virksomhederne vækster. I krisetider er det ofte de små og mellemstore virksomheder, der må holde for. Som erhvervsordfører har jeg selv besøgt flere virksomheder, der må kæmpe for at få lov til at låne penge i kreditinstitutterne – det på trods af en sund og stærk økonomi og gode planer for udvidelse. Et eksempel på det er Søby Værft på Ærø. Værftet har en sund økonomi og spændende og levedygtige planer for udvidelse. Helt konkret ønsker de sig en ny dok, så de kan tage flere skibe ind og på den måde sikre virksomheden fremover. Desværre ligger virksomheden i et af de områder, hvor kreditinstitutterne tøver med at give nye lån. Det er altså alene, måske, virksomhedens placering, der er afgørende for den her tøven og for, at de kan komme videre.

Med dette forslag får vi muligheden for, at sunde virksomheder som f.eks. Søby Værft i fremtiden vil få bedre muligheder for at udvide deres forretning. Det åbner nemlig op for, at små og mellemstore virksomheder kan optage ansvarlige lån fra Vækstfonden. Helt

konkret betyder forslaget, at Vækstfonden kan opnå finansiering til dette formål.

Det er essentielt for SF, at betingelsen for at optage lån hos Vækstfonden er, at virksomhedernes produkter er modne, samt at selskabernes ledelse er god og ansvarlig, og på denne baggrund vil SF stemme for forslaget.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi vil meget gerne hjælpe små virksomheder med den nødvendige kapital, sådan at de kan udvikle sig. Her er der intet problem med os. Vi har nogle betingelser, som ikke er opfyldt i det her tilfælde, og derfor stemmer vi imod forslaget. En af betingelserne er, at hvis staten skal låne penge ud til en virksomhed, så skal der følge krav med, i forhold til hvad virksomheden laver. Der skal, som vi diskuterede før, tages hensyn til etik og CSR-regler, når det fastlægges, hvilket regelsæt en virksomhed skal opfylde for at kunne få lån fra staten.

Det er det, vi synes der skal indgå i en sådan låneordning, i stedet for at det bliver sådan, at man bare kan låne ud – i virkeligheden også til våbenproduktion, til giftproduktion eller til etisk dårlig opførsel rundt omkring i verden. Det synes vi ikke staten skal medvirke til, og derfor burde der gælde nogle strammere regler, inden man siger ja til at gøre det muligt at låne penge ved hjælp af statslån. Det er den ene ting.

Den anden ting er: Hvorfor skal det gå via bankerne? Nu var der før en debat om, hvorvidt vi var på bankpakke V eller en anden bankpakke, men vi er jo samlet set på mere end bankpakke XX. Når vi tæller alle initiativerne med, nemlig lovgivningsinitiativer, forskellige aktstykker i Finansudvalget plus forskellige låneordninger i Nationalbanken og i ECB, Den Europæiske Centralbank, så har vi langt over 20 forskellige initiativer og bankpakker. Men skidt med antallet; det er bare omfanget, der er voldsomt.

Men her bliver det jo helt grotesk, for Nationalbanken har vedtaget, at de danske banker må have lov til at låne 116 mia. kr. til en rente, der er mindre end inflationen, hvilket vil sige gratis. Man tjener penge på at optage et sådan lån i Nationalbanken – i vores bank. Og samtidig har vi så en Vækstfond, som går ud til bankerne og siger: Vil I ikke låne os penge med statsgaranti? Så skal bankerne altså låne vores egne penge og låne dem videre til Vækstfonden til en højere rente. Altså, jeg mener, det er da det rene galskab, at staten stiller penge til rådighed for bankerne, for at bankerne kan låne staten penge, som kan udlånes til virksomheder. Altså, hvis det var sådan, at det her overhovedet skulle være noget, så skulle staten jo bare låne pengene ud direkte. Hvorfor skal bankerne indmidt imellem og tjene? Altså, hvorfor skal man have sådan et mellemlid, som er fordyrende både for staten og for virksomhederne, i stedet for at man etablerede en statsbank? Det kan man gøre via de banker, staten allerede ejer, for i praksis er staten jo i dag ejer af nogle af landets største banker, nemlig Finansiell Stabilitet og Vestjysk Bank. Man har altså instrumenterne til selv at kunne sikre de her lån og dermed også at kunne stille de krav og betingelser, der skal til, for at man kan yde et lån. Og så kan man gøre det til en langt billigere pris, og uden at der er en bankaktionær – for det er jo det, det drejer sig om – der skal tjene penge undervejs.

Altså, det er akkurat det samme, som vi så her for nogle uger siden, hvor ECB lånte europæiske banker 4.000 mia. kr. til 1 pct., tror jeg det var, hvorefter de straks lånte pengene ud til Italien, hvor de fik en rente på 3 pct. Altså, hvad er det for en galskab? Hvis ECB synes, at Italien skal hjælpes, ved at man opkøber statsobligationer i

Italien, må man da gøre det direkte. Så vil italienerne få en billigere rente, og man vil ikke have det tab, som man får i dag i ECB. Men det er altså åbenbart meget vigtigt, at bankerne skal ind imellem, for at de kan tjene nogle penge. Det er jo filosofien, og det er også derfor, det er helt berettiget at kalde det en bankpakke. Filosofien er jo her, at man med statspenge sørger for, at bankerne får en sikker forretning, hvor de har overskud med statsgaranti. Og det er en af grundene til, at vi siger, at vi ikke vil være med til det her. Vi vil gerne hjælpe de steder ude i samfundet, hvor der er brug for hjælp til at skabe beskæftigelse, men vi vil ikke være med til på den måde at håndfodre bankerne med milliardbeløb. I det her tilfælde er det et mindre beløb, men alligevel er der tale om store beløb, som samfundet kunne bruge klogere på en anden måde.

Jeg skal nok stille nogle spørgsmål, så vi kan få at vide, hvad det her drejer sig om. Men det er jo en klar underskudsforretning for samfundet og i virkeligheden også for virksomhederne, når pengene skal sendes ad en omvej fra staten til virksomhederne, for at bankerne undervejs kan score en profit. Det er vi ikke med på.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Merete Riisager, Liberal Alliance.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Denne tale holder jeg også på vegne af hr. Ole Birk Olesen.

I Liberal Alliance er vi ikke vilde med, at staten låner penge ud i konkurrence med bankerne. Med dette lovforslag, som er en del af udmøntningen af bankpakkerne, søger Folketinget at sikre, at små og mellemstore virksomheder med fornuftige fremtidsudsigter fortsat vil have adgang til ansvarlig lånekapital. Det sker, ved at Vækstfonden får adgang til at optage lån på kommercielle vilkår med henblik på udstedelse af ansvarlig lånekapital.

Ordningen har et begrænset omfang. Vækstfonden kan optage lån for højst 500 mio. kr., og virksomheder kan fortsat ikke lånefinansiere sig udelukkende gennem Vækstfonden. Vi mener dog stadig ikke, at det er den rigtige vej at gå. Vi skal ikke som politikere beslutte, at nogle virksomheder har fortjent lån i en situation, hvor bankerne er uvillige til at låne penge ud. Bankerne er bedst til at vurdere, hvilke lån der vil være rentable, og en statsbank er ikke en god idé.

Når vi alligevel støtter forslaget, så skyldes det, at de andre partier i forliget om bankpakkerne ønskede det. Vi har i det sidste forlig om bankpakkerne lagt vægt på, at staten bør agere som en rationel kreditor, når vi har borgernes penge ude at svømme i forbindelse med de tidligere bankpakker. Derfor mener vi, at det i begrænset grad kan forsvares at låne flere penge ud fra statens side for at sikre de første, og derfor støtter vi bankpakkerne som helhed. Det er grunden til, at vi nødtvungent accepterer at støtte dette lovforslag.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:45

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jeg vil sige tak for debatten og selvfølgelig også sige tak til forligspartierne, som har været med til at lave udviklingspakken. Man kan jo altid have en lang diskussion om, hvorvidt det er en bankpakke eller det er en udviklingspakke, men i betragtning af, at der ikke er meget bank i den, men mere udvikling, så synes jeg, det sprogligt og indholdsmæssigt er mest korrekt at kalde det en udviklingspakke. Men lad det nu ligge. Grunden til, at vi har lovforslaget her, er, at Vækstfonden, selv om den inden for sit nuværende formål i virkelig-

heden godt kan yde ansvarlige lån, i dag ikke har adgang til at finansiere udstedelse af ansvarlig lånekapital gennem lånoptagelse på kommercielle vilkår på det private marked, og det er sådan set heri lovændringen ligger. Med lovændringen får Vækstfonden mulighed for at understøtte finansieringen af vækst i sunde små og mellemstore virksomheder med ansvarlige lån inden for en ramme af 500 mio. kr.

Formålet med forslaget er at skabe mulighed for, at specielt små og mellemstore virksomheder får en adgang til en finansiering, som de, som tiderne er, ellers ikke ville kunne få adgang til. For vi kan konstatere, at iværksætterne og de små og mellemstore virksomheder efter finanskrisen på grund af manglende adgang til kapital har oplevet at blive begrænset i deres vækst- og udviklingsaktiviteter. Den generelle udfordring, der er med hensyn til at skabe ny vækst, gør det nødvendigt at søge nye løsninger for at sikre, at de små og mellemstore virksomheder kan få en adgang til at få finansieret deres sunde vækstplaner.

En af de udfordringer, der er i forhold til de små og mellemstore virksomheder, er, at mange af disse har en kapital, en egenkapital, der er meget begrænset. Og det, at man har det, gør, at pengeinstitutterne er tilbageholdende med at udstede lån til virksomhedernes vækstplaner. Derfor kan vi sige, at forventningen med lovforslaget, når vi fastsætter en ramme på de 500 mio. kr., der er til rådighed, er, at det vil kunne suppleres af yderligere kapital fra pengeinstitutterne på 1 mia. kr., så man kommer op på, at der bliver en ramme på 1,5 mia. kr. til at understøtte væksten i de små og mellemstore virksomheder.

Det, der også er afgørende at understrege, er, at de ansvarlige lån bliver givet på baggrund af en individuel kreditvurdering af den konkrete virksomhed, som foretages af Vækstfonden. Intentionen med lovforslaget er som sagt at hjælpe de små og mellemstore virksomheder til en finansiering af deres udviklings- og vækstinitiativer ved at give Vækstfonden muligheder for at udbyde de ansvarlige lån. Det, der er det glædelige ved det, er, at det også har fået en særdeles positiv modtagelse blandt erhvervsorganisationerne, og det er faktisk også min forventning, at de første lån allerede vil blive udstedt inden sommerferien.

Så har jeg lige et par bemærkninger i forhold til nogle af de spørgsmål, der har været rejst. Hovedloven gælder ikke for Færøerne, hvorfor ændringsforslaget her heller ikke får dækning på Færøerne.

Så vil jeg med hensyn til Enhedslisten sige, at jeg lidt har en fornemmelse af, at Enhedslisten vender det på hovedet. Der spørges, hvorfor staten ikke bare kan give lånene, eller modsat, hvorfor man så ikke bare kan få lånene i bankerne. I forhold til det sidste, altså det med bankerne, vil jeg sige, at bankerne, pengeinstitutterne, på grund af en række store tab, der har været som følge af krisen, jo er blevet noget mere påpasselige eller karrige, som man siger i Jylland – og det tror jeg også man siger i Nordjylland – med at udstede lån, og det rammer de sunde virksomheders muligheder for vækst. Samtidig har der jo været en bred politisk enighed om at stille større krav til den finansielle sektor om en bedre polstring, og det, at man har gjort det, har også været med til at lægge en dæmper på udlånslysten. Derfor er det helt afgørende med muligheder for supplerende kreditfaciliteter, og det er det, vi gør via Vækstfonden.

Så kan man spørge: Hvorfor er det så ikke noget, som staten bare yder hundrede procent? Jamen der tror jeg det er meget klogt, at man også bringer virksomhederne i en situation, hvor de kan bruge det eksisterende marked, når det fungerer. Og det er derfor, vi siger, at de midler, som Vækstfonden tilvejebringer, også skal suppleres med anden lånekapital, der kommer fra den øvrige finanssektor eller fra deres eksisterende pengeinstitut. Det gør, at man kan være sikker på, at man får en ordentlig kreditvurdering. Det er klart, at Vækstfonden foretager en kreditvurdering på baggrund af den del, de skal bidrage

med, og det gør det enkelte pengeinstitut også. For det, der er det helt afgørende, er, at vi ikke kommer i en situation, hvor vi bruger skatteborgernes penge til projekter, som ikke er kreditværdige, og som altså ikke er bæredygtige. Derfor er det helt afgørende, at der foretages en individuel kreditvurdering, og det er sådan set også lidt et svar til Liberal Alliance.

Pengene her stilles jo til rådighed som supplerende kapital, fordi den finansielle sektor i dag ikke i sig selv fungerer tilstrækkelig normalt, og i hvert enkelt tilfælde foretages der en kreditvurdering. Og den er ikke anderledes, når det er Vækstfonden, der foretager den, den er, som når det er banken, der foretager den. Den bliver altså foretaget ud fra projektets sundhedskarakter.

Så skal jeg i øvrigt lige understrege – og nu skal jeg ikke nævne nogen navne – at det faktisk ikke er så mange dage siden, at Vækstfonden fik et tocifret millionbeløb retur fra en investering, som man havde foretaget for år tilbage, fordi man havde hjulpet en lille virksomhed på vej, som så har vokset sig stor og i øvrigt nu har betalt pengene tilbage igen. Så der er faktisk nogle ret gode eksempler på, hvordan Vækstfonden kan være med til at igangsætte og understøtte nogle nye udviklingsprojekter.

Så vil jeg afslutningsvis også lige gøre opmærksom på, at forslaget her jo som sagt er et element i den udviklingspakke, som vi har lavet. Den indeholder derudover også en øget adgang til vækstkautioner, som også har været særdeles meget benyttet, og som der fortsat er meget brug for. Den indeholder også nogle nye eksportlånemuligheder for 15 mia. kr., og den indeholder nye eksportgarantier for op til 20 mia. kr.

Så man kan sige, at vi med den her øvelse virkelig har bidraget til at understøtte de vækstinitiativer, som der er så ufatteligt meget brug for i samfundet, og til at de også kan blive realiseret til gavn for beskæftigelsen i samfundet. Tak.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til erhvervs- og vækstministeren. Der er kommet to på listen. Hr. Frank Aaen fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:52

Frank Aaen (EL):

Lad nu debatten om Vækstfonden og det med, hvem der skal gå ind at se på, om det er et fornuftigt formål at låne ud til, være.

Det, jeg ikke forstår, er, at når man så beslutter, at man vil udvide Vækstfonden, hvorfor låner man så ikke pengene direkte til Vækstfonden, i stedet for at man låner penge til bankerne, som så bagefter låner penge til Vækstfonden og undervejs scorer en rentegevinst – altså en profit – til skade for skatteborgerne. For det betyder jo, at Danmarks Nationalbank får et mindre overskud til gavn for velfærd, end den ellers ville have haft. Hvorfor går man den omvej? Hvorfor fra nationalbanken til bankerne og til Vækstfonden og ikke direkte fra nationalbanken eller fra finansministeren til Vækstfonden? Det forstår jeg ikke. Det er jo et rendyrket tilskud til bankerne. Der er jo ikke andet argument, end at man synes, at bankerne skal have noget mere profit. Men skal skatteyderne virkelig betale det?

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:53

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Nu husker jeg ikke helt præcis størrelsen på det beløb, der er stillet til rådighed for Vækstfonden i forbindelse med dens etablering i – jeg kan ikke huske det helt præcis – 1999 eller 2000. Det var under den tidligere erhvervsminister Ole Stavad, at Vækstfonden blev etableret med en grundkapital.

Jeg synes faktisk, det er ganske interessant, at Vækstfonden har været i stand til at hjælpe små virksomheder på vej og også har kunnet få de penge, man har investeret i virksomhederne, retur med renter og rentes rente, så man har kunnet hjælpe flere virksomheder. Pointen er jo sådan set, at Vækstfonden er en selvkvørende institution, som ikke bare siger, at hov, nu har vi brugt nogle penge på nogle virksomheder, og det gik ikke så godt, så kan vi ikke få nogle flere skattekroner. Nej, de er simpelt hen blevet ansvarliggjort, ved at det også skal være en forretning, forstået på den måde at de skal hjælpe sunde projekter i gang, så de kan blive selvkvørende og gerne enten blive solgt videre eller give et så godt afkast, at Vækstfonden kan få sine penge retur, så man kan hjælpe nye virksomheder på vej.

Det er faktisk et ganske sundt princip, hvor skatteborgerne laver en igangsætningsøvelse, og så viser Vækstfonden sig at kunne stå på egne ben og dermed også generere de penge, der gør, at man kan blive ved med at hjælpe. Vækstfondens aktiviteter er blevet udvidet støt og roligt siden dens etablering.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Frank Aaen (EL):

Jamen det er o.k. at man hjælper virksomheder. Jeg vil bare stille nogle krav til de virksomheder, man hjælper. Men lad nu det være. Mit spørgsmål gik jo ikke på, om Vækstfonden er en god eller en dårlig idé. Mit enkle spørgsmål er: Hvorfor skal de statspenge, der puttes i Vækstfonden, omvejen ad en bank, så banken kan score en merrente? Det er da spild af skatteydernes penge. Hvis det er sådan, at der skal penge i Vækstfonden – og det er vi enige om at der skal – hvorfor så ikke direkte i stedet for at sende dem via bankerne, som så tager måske tager 3-4 gange så meget i rente, som Danmarks Nationalbank får af bankerne? Hvorfor skal det være sådan? Det er jo til skade for skatteyderne, og det er jo også til skade for virksomhederne, som jo dermed får en større rentebyrde, end de ville have fået, hvis vi havde et mere direkte system, hvor staten låner til Vækstfonden, som så videreudlåner til de virksomheder, som de synes på den ene eller den anden måde gør sig tjenlige til at få sådan et lån. Hvorfor omvejen via bankerne? Det er kun en udgift for alle parter, men selvfølgelig en indtægt for bankaktionærerne. Sig, hvorfor det skal være sådan.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:56

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jeg registrerer to spørgsmål. Det ene synes jeg man skal rejse under udvalgsarbejdet, for der kan man bede om at få et notat om, på hvilket grundlag Vækstfonden arbejder. Altså, jeg er ikke sikker på, at man ville komme frem til, eller at Enhedslisten ville synes, at det er en særlig dårlig måde, de arbejder på, heller ikke forhold til den måde, de investerer i virksomheder på. De stiller jo også krav til de virksomheder. Det er jo ikke sådan, at de bare strøer om sig med penge til det ene mærkelige projekt efter det andet. De er faktisk temmelig bevidste om, hvad de gør.

Til det andet vil jeg lige gøre opmærksom på, at Vækstfonden sådan set ikke beder om penge. De beder om, at vi ændrer loven, så de – i kraft af den succes, de har haft med at have blik for at investere i virksomheder, som faktisk vokser sig store og stærke og sunde – kan agere mere frit til at optage lån. I øvrigt er de temmelig godt ratet, så de også kan optage særdeles favorable lån, som de så kan stille til rådighed som kredit for virksomheder. Og den kredit, de så giver – i

og med det i øvrigt er ansvarlig lånekapital – får de også en relativt høj rente af, og eftersom de er temmelig gode til at sikre økonomien, er der en sandsynlighed for, at der også kommer et afkast tilbage. Så det kommer sådan set til at hænge ganske godt sammen. Og det er alt sammen på baggrund af en øvelse i slutningen af 1990'erne med etablering af Vækstfonden, og den har faktisk vist sig at være en særdeles levedygtig institution.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Vi har to mere, der vil stille spørgsmål. Det er først hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:58

Kim Andersen (V):

Tak. Det var blot lige vedrørende spørgsmålet om Færøerne. Jeg fik ikke lige fat på, om ministeren nåede at besvare den del af det. Jeg kan også stille spørgsmålet skriftligt, men hvis ministeren kan rede-gøre for det, vil jeg være glad for det.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:58

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jo, jeg svarede på det. Det vil fremgå af referatet, men jeg vil gerne gentage det: Færøerne er ikke omfattet af hovedloven, hvorfor de heller ikke er omfattet af ændringsforslaget. Men det kan udbygges i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Lars Dohn fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:59

Lars Dohn (EL):

Jeg bemærkede under debatten her, at Liberal Alliance roste bankernes evne til kreditvurdering. Jeg synes ikke, der er noget mærkeligt i, at de indtager det synspunkt. De har jo et nært forhold til en af de finansielle institutioner. Så det er ikke så mærkeligt, at de har den tilgang. Det, der undrer mig, er ministerens også meget rosende omtale af bankernes evne til kreditvurdering. Jeg vil godt spørge ministeren, om den perlerække af krak, som der har været inden for den sektor, er udtryk for, at man har været i stand til at foretage en god kreditvurdering.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:59

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Til det vil jeg sige to ting:

For det første siger det sig selv, når en række pengeinstitutter ikke er i stand til at klare sig igennem krisen. I nogle sager, som har været genstand for offentlig debat, har vi set, at ikke alt er gået, som det burde være gået efter bogen. Regeringen satte sammen med Enhedslisten i forbindelse med finansloven faktisk et udredningsarbejde i gang for at finde årsagen til krisen og for netop at komme til bunds i, hvad vi kan lære af det for at undgå, at man gentager det.

Omvendt vil jeg sige som den anden del af min besvarelse, at siden krisen satte ind i 2008, har der været et bredt flertal i Folketinget, som har sat sig for at sige: Vi er simpelt hen nødt til at stille nogle skrappe krav til regulering af den finansielle sektor. Det har vi faktisk gjort med de forskellige bankpakker. Så kan vi diskutere,

om vi har lavet tre bankpakker og efterfølgende regulering, eller om vi har lavet fem bankpakker, eller hvor meget vi nu har lavet. Men vi har f.eks. givet Finanstilsynet øgede beføjelser, bedre redskaber til at holde styr på pengeinstitutterne og holde fokus på, at de ikke overeksponerer sig f.eks. på ejendomsmarkedet, men fører en fornuftig bankdrift, og at de får en bedre solvens. Det er jo alt sammen et udtryk for, at tingene ikke er gået, sådan som de burde, hvorfor vi har skærpet reguleringen. Jeg synes, det er al ære og respekt værd, at Folketinget har stået sammen om det.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn.

Kl. 16:01

Lars Dohn (EL):

Hvis man ville have lært noget af det, der er sket, skulle man jo netop have grebet ind. Når staten går ind og understøtter nogle af de banker, der er i knibe, selvforskyldt knibe, f.eks. vestjyskBANK og Aarhus Lokalbanc, er det jo kendetegnende, at man går ind og bliver hovedaktionær, og derefter indsætter man de to bankledelser, som har kørt begge banker i sæk ved valutaspekulation og ved at låne flere penge ud, end man har i kassen. Det viser mig, at den omsorg, den rettidige omhu, som burde være i bankdriften, ikke er til stede.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 16:02

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Det vil jeg godt lige anholde. Nu skal man jo ikke diskutere navne her, men der er sådan set sket udskiftninger også i Aarhus Lokalbanc, så den ledelse, der sidder der, som i øvrigt også udgør bestyrelsesformandsposten i dag, er kommet ind, efter at det oprindeligt gik galt i Aarhus Lokalbanc. Men lad det nu ligge.

Jeg synes, at man skal være opmærksom på, at den finansielle krise har haft udgangspunkt i den eksisterende verden, og på baggrund af den eksisterende verden og de vilkår, der var, har et bredt flertal i Folketinget løbende justeret, skærpet og reguleret den finansielle sektor netop med henblik på at minimere risikoen for, at en ny krise opstår. Det samme gør vi også i arbejdet i EU netop i forbindelse med de forhandlinger, der nu foregår om kapitalkravsdirektivet. Det er udtryk for det samme: at vi skal have en bedre regulering af den finansielle sektor. Vi skal sørge for, at den finansielle sektor bliver mere robust, sådan at den er i stand til at modstå de kriser, der måtte komme, uden at man skal involvere garantnet af de enkelte lande og dermed skatteborgere.

Så der sker faktisk temmelig meget, og jeg er helt overbevist om, at hvis situationen havde været en anden, ville et bredt flertal, som også ville have været bredere end det, der er i dag bag bankpakkerne, også kunne være blevet etableret, fordi det er et udtryk for sund fornuft, at man foretager en sund regulering af den finansielle sektor, som gør, at den kommer til at konkurrere, men gøre det på et grundlag, som er mere reelt og fair.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Andreas Steenberg. Undskyld. Jeg går ud fra, at hr. Andreas Steenberg ikke ønsker ordet. Tak til erhvervs- og vækstministeren. Der er ikke flere, der vil stille spørgsmål til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger m.v., lov om finansiel virksomhed, skattekontrollen, aktieavancebeskatningsloven og kursgevinstloven. (Indførelse af værdipapirfonde og selskaber for investering med kapital der er variabel (SIKAV'er) samt regler om indberetning af afkast fra værdipapirfonde m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 29.03.2012).

Kl. 16:04

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre, som ordfører.

Kl. 16:05

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Lovforslagets titel skal jeg ikke gengive; den er indviklet nok, men jeg lagde mærke til, at formanden klarede prøven.

Jeg kan sige, at forslaget er komplekst ud over det sædvanlige. Det er på 31 sider, og bare bemærkningerne fylder 155 sider. På den baggrund må jeg – ud over at det er meget vanskeligt at forstå – sige, at ministerens fremsættelsestale på 27 linjer står i skærende kontrast til omfanget af og kompleksiteten i forslaget. Men det er der rådet bod på takket være meget fin teknisk bistand fra ministeriets embedsmænd, og det gør, at jeg trods alt er i stand til at holde en ordførtale over et eller så komplekst emne.

Forholdet er det, at der er sket en liberalisering af mulighederne for investering rundt omkring i Europa, og et par af de investeringsmuligheder, vi ikke har haft herhjemme, bliver nu introduceret via den nye lovgivning. Det er de investeringsmuligheder, der hedder SIKAV, selskab for investering af kapital, der er variabel, og så dem, der hedder værdipapirfonde. Og det betyder altså, at nu kan danskere investere heri, men vi har altså også mulighed for at udbyde dem herhjemme til udlændinge, så man behøver ikke at gå udenbys for at få lysten styret på det her område.

I dag er det sådan, at investeringsforeninger er karakteristiske her i Danmark. Den måde, som vi har etableret kollektiv opsparing på, er gennem en investeringsforening, der er en juridisk person med selvstændig bestyrelse osv., altså ganske nogenlunde, som vi ser det i et aktieselskab. Er investorerne ikke tilfredse, med den måde en investeringsforening gør det på, er, kan de sælge deres andele heri, eller også kan de vælge en ny bestyrelse. Investeringsforeningen har – hvis den har lyst til det – delegeret sin kompetence til et investeringsforvaltningsselskab. Sådan er det i Danmark.

Sådan har det været i Danmark, men nu får vi altså de to nye investeringsforeningsmuligheder. Den ene mulighed er SIKAV, som jeg nævnte før, som er en selvstændig juridisk enhed med en bestyrelse og eventuelt også direktion osv., og det beslutter selv, om det vil delegerer eller outsource sin investeringsrådgivning til et forvaltningsselskab. Hvis investorerne ikke er tilfredse med SIKAV og dets

performance, kan de vælge en bestyrelse eller indløse deres andele. Kapitalen i sådan et SIKAV varierer modsat i et aktieselskab, hvor der er en fast registreret kapital. Den vil man altså ikke kunne finde i sådan et SIKAV. Til gengæld skal det åbenbart delegerer sin kompetence til et investeringsforvaltningsselskab. Den anden mulighed er en værdipapirfond, hvis karakteristika er, at det er en økonomisk enhed, altså en del af en spekulation – var jeg lige ved at sige – der foretages i investeringsforvaltningsselskabet.

Jeg skal ikke komme nærmere ind i detaljerne i det. Jeg kan sige, at det er, som når man går hen i banken og konstaterer, at bankrådgiveren ikke kan stave til det produkt, som han udleverer, og så skal man i hvert fald lade være med at investere i det. Jeg vil da også sige til de private investorer, der vil i gang med det her, at de nu nok lige skal tage og søge endog særdeles sagkyndig bistand, før de kaster sig ud i det. Om der er nogen, der vil investere i disse to nye investeringsformer, aner jeg ikke, men nu er mulighederne her altså, og jeg lægger meget vægt på, at lovgivningen er et produkt af et arbejde, der er udført af en arbejdsgruppe og med anbefalinger fra alle relevante parter.

Sidst kan jeg så sige, at man som en tillægsgevinst har ophævet § 98 om bestyrelsesrepræsentation m.v., og det er også sket med relevante parter accept.

Med de her bemærkninger vil jeg sige, at det vist ikke kan gøre nogen skade at lade de finansielle aktører agere i endnu to selskabstyper, så de, der har lyst, også kan investere i et dansk selskab på det her grundlag. Tak.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Efter denne meget grundige gennemgang af min kollega, ordføreren fra Venstre, tror jeg faktisk jeg vil gøre min ordførtale en lille smule kortere. Det er også for at spare tilhørerne for en gentagelse af mange af de tekniske elementer.

Jeg kan selvfølgelig lige så godt med det samme sige, at dette lovforslag er en implementering af et EU-direktiv i dansk lovgivning, og det er en hurtigere implementering, end direktivet kræver. Det gør vi ikke bare for at være klassen duks i EU-sammenhæng, men også fordi det giver rigtig god mening at lade danske borgere få adgang til de danske investeringsmuligheder hurtigst muligt, og gerne før tilsvarende muligheder bliver udbudt af andre EU-lande.

Danskerne er fornuftige mennesker, der sparer grundigt op til deres seniorliv. Det er ikke mindst aftaler, arbejdsmarkedets parter har indgået, der betyder, at vi har meget store pensionsopsparinger i Danmark – det er godt, det er sundt. Det betyder ikke blot, at arbejdstagerne gennem deres pensionsopsparinger kollektivt er med til at skabe en del af kapitalgrundlaget for de virksomheder, de måske endda selv arbejder for, og som udbetaler deres løn, det betyder også, at vi har en bred interesse i at skabe et velfungerende marked for investeringsforeningsbeviser, og med dette lovforslag forventes det da også, at vi får øget den danske investeringforvaltningsbranches konkurrenceevne, samtidig med at den investorbeskyttelse og åbenhed, som allerede kendes fra investeringsforeningerne, fastholdes.

Baggrunden for lovforslaget er som nævnt et EU-direktiv, der sætter rammerne for de såkaldte UCITS, og UCITS er en forkortelse for det engelske Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities – ja, det gælder om at holde tungen lige i munden.

Forud for lovforslagets fremsættelse har der været nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for bl.a. Forbrugerrådet, InvesteringsForeningsRådet og Finansrådet. I »Rapport om fordele og

ulemper ved at indføre alternativer til foreningsstrukturen på UCITS-området« – en rapport, der må være en sand sællert – er der en enig arbejdsgruppe, der kommer med de anbefalinger, som dette lovforslag bygger på. Det er naturligvis væsentligt, at forslaget på ingen måde betyder forringelser af forbrugerbeskyttelsen – det er meget vigtigt for Socialdemokraterne – og det fremgår da også tydeligt af arbejdsgruppens rapport, at det ikke er tilfældet.

Alt i alt vil jeg konkludere, at Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 16:12

Frank Aaen (EL):

Nu ved alle jo, at den finanskrisen, vi stadig væk er i, skyldes uhammet spekulation i de mest mærkelige investeringsobjekter, der er blevet opfundet på månen, eller hvor ved jeg. Det er i hvert fald ikke i virkelighedens verden. Hvorfor synes Socialdemokratiet egentlig talt, der er brug for to nye investeringsinstrumenter? Har vi ikke rigeligt i forvejen, og går det ikke allerede galt med dem, vi har?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:13

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at der er åbenhed og klarhed på området. Generelt er det min opfattelse, at det bedste, man kan gøre, er at sørge for tilstedeværelsen af muligheder for at investere via danske organisationer, via danske virksomheder, via danske foreninger. Derfor kan vi vel også lige så godt konkludere, at selv hvis vi ikke valgte at give mulighed for, at man kunne lave disse produkter i Danmark, ville de stadig væk blive udbudt i Danmark, al den stund at direktivet jo åbner for, at det kan komme fra andre lande. Vi bor jo i et åbent, indre marked, og derfor er der også på dette område et indre marked.

Så spørgsmålet er, om vi ønsker, at danskere skal investere i disse specialiserede områder via danske muligheder eller via udenlandske. Vi synes, det er fornuftigt, at vi giver mulighed for, at man også kan investere via danske muligheder.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:14

Frank Aaen (EL):

Jamen det er korrekt, at ulykkerne kommer udefra, hvis vi ikke selv indfører dem. Det er jo ikke noget ret godt argument for at gøre det, vil jeg så sige. Men det illustrerer jo meget godt, at man er nødt til at gå meget mere drastisk til værks for at regulere den finansielle sektor end det, der hidtil er blevet lagt op til, og det, der er blevet lagt op til med de nogle og tyve bankpakker, der efterhånden er blevet gennemført her i landet. Når man gør det muligt, at også danske pengeinstitutter kan udbyde de her to nye spekulationsmetoder, er det jo også helt givet, at der bliver en større markedsføring af dem i Danmark, end der ellers ville være, og derfor vil jeg sige, at jeg synes, det er uklogt at åbne for det.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Benny Engelbrecht (S):

Spørgsmålet er jo ikke, om pengeinstitutterne udbyder dette eller ikke udbyder dette. Det er et spørgsmål, om de kommer til at udbyde danske produkter eller udenlandske produkter. Jeg synes egentlig, at det er nok så væsentligt, at man også giver mulighed for at udbyde danske produkter. Det synes jeg faktisk er rigtig fornuftigt. Men man skal også huske på, at der faktisk er blevet udført et ret grundigt stykke arbejde, hvor blandt andre Forbrugerrådet har været med. Den rapport, der er kommet ud af det, viser klart og tydeligt, at der er en god grund til at kigge på mulighederne for at udbyde danske produkter.

Jeg er enig i, at det her er, som også andre har sagt, et stort og kompliceret lovforslag. Ja, det er ganske givet. Men det tager altså ikke hul på en række af de ting og elementer, som ordføreren peger på. Heldigvis har vi da, bl.a. også i EU-regi, en masse øvrige reguleringer, som er undervejs, herunder regulering af derivater og andet. Det synes vi sådan set er rigtig fornuftigt, at man regulerer det internationalt og gerne så præcist og barskt som muligt.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti, som ordfører.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det her lovforslag er jo et forslag, som har et ganske pænt omfang af papirer, man kan læse på. Det er også en lov, som giver ændringer ind i både lov om investeringsforeninger, lov om finansiell virksomhed, skattekontrolloven, aktieavancebeskatningsloven og kursgevinstloven.

Det er en omstændelig lov, og det er også et nyt produkt, vi taler om, på det danske bankmarked. Det er et nyt produkt, som nogle forbrugere i princippet jo skal til at forholde sig til. Når man så starter med alene det, at det hedder en SIKAV – man kan vælge at udtale det, som man har lyst til – men hvor kommer egentlig sådan en forkortelse fra? Jeg har en formodning om, at det er en eller anden højtuddannet og dyrt betalt embedsmand, der har siddet og tænkt over, at han godt kunne tænke sig at få et eller andet fingeraftryk på den danske verdenshistorie, og derfor vil han så gerne lægge navn til en SIKAV, selskaber for investeringer med kapital, der er variabel. Det er jo ikke noget, der ligesom er en sællert set i forhold til at forklare, hvad det egentlig går ud på.

Men baggrunden er selvfølgelig ganske alvorlig, og den er jo, at vi skal have en sikkerhed for, at de investeringsmuligheder, som danske lønmodtagere og andre har, stadig væk og til stadighed er under en investorbeskyttelse, og at der også er åbenhed. Det er jo også det, som ministeren lægger op til, nemlig at det til trods for at det her er nogle nye investeringstyper, som bliver udbudt i Danmark, er nogle, der såmænd allerede nu i andre EU-lande og i EØS-lande er ude at konkurrere på et investeringsmarked på lige fod med andre bankprodukter. Derfor er det så også, at man ønsker, at det kommer ind og bliver implementeret i den danske lovgivning, så man også har mulighed for at lade danske udbydere gå ud at konkurrere med andre internationalt.

Det har Dansk Folkeparti sådan set ikke så meget imod. Vi synes, at det er fornuftigt, at vi også i Danmark har en god mulighed for at få investeret til vores alderdom og for at få investeret, så penge kan blive til flere penge. Det ligger sådan ganske lige for for folk at tænke økonomisk. Jeg er bare ked af, at det her desværre er et meget indviklet produkt. En ratepension eller en kapitalpension kan mange jo godt forholde sig til, men hvis man så siger til folk, at sådan en

har jeg slet ikke, jeg har en SIKAV i stedet for, så er der nok nogle, der vil sige: Hvad er dog det for en dims? Men det må jo være op til bankerne at få implementeret det her og få det fortalt til dem, som har penge i overskud til at lade sig motivere til at investere i de her produkter, og det har Dansk Folkeparti ikke noget som helst imod. Vi lægger vægt på, at det står i ministerens kommentarer, at forslaget forventes at øge den danske investeringsforvaltningsbranches konkurrenceevne, og at det samtidig er med til, at der fortsat er investorbeskyttelse, og at åbenheden også fastholdes.

Så på den baggrund støtter Dansk Folkeparti forslaget, men vi vil selvfølgelig henholde os til, at der kan komme andre henvendelser i forbindelse med lovprocessen i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Andreas Steenberg, Det Radikale Venstre.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

300 milliarder danske kroner investeres fra udlandet. Det vurderer Finansrådet. Hvis de penge blev investeret fra Danmark, ville det kunne skabe 300 nye job og en værditilvækst på 450 mio. kr. Samtidig vil det betyde, at de her aktiviteter kommer under dansk lovgivning, og det vil sikre bedre beskyttelse for investorerne, fordi vores lovgivning sikrer forbrugernes mere end andre landes lovgivning. Den her lov giver mulighed for at oprette nogle nye former for investeringsselskaber. Loven følger anbefalingerne fra et enigt udvalg, hvor både aktionærer, forbrugere og banker var repræsenteret. Loven vil sikre, at de her mange milliarder kan investeres fra Danmark, for problemet i dag er nemlig, at udlandet har de her former for selskaber. Hvis vi kunne konkurrere ved at tillade de her nye former for selskaber, ville vi kunne trække de her penge hjem til Danmark.

Men det her handler ikke kun om, at bankerne skal kunne konkurrere. Også Dansk Aktionærforening og Forbrugerrådet støtter op om den her lov. For med konkurrencen får forbrugerne lavere priser, og da de her bankprodukter allerede udbydes i Danmark, bare af udenlandske banker, så er der også god forbrugerpolitik i at få den her slags selskaber i Danmark, fordi selskaberne så fungerer under dansk lov om investorbeskyttelse.

Der har været en diskussion om, om bankerne må have en repræsentant i de her selskabers bestyrelser, og her har Forbrugerrådet og Finansrådet i udvalgsarbejdet lavet et kompromis, der giver bankerne mulighed for at sidde i bestyrelsen, men også sikrer investorerne en plads og sikrer gennemsækelighed på markedet til gavn for forbrugernes.

Jeg vil rose, at man har lavet det her kompromis blandt organisationerne, og Det Radikale Venstre kan støtte op om kompromisset, og vi kan i det hele taget støtte op om lovforslaget.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen bemærkninger. Så er det den næste ordfører i rækken, og det er fru Annette Vilhelmsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det lovforslag, som vi behandler nu, er et meget teknisk lovforslag, hvad også flere har omtalt. Det omhandler investeringsforvaltningsbranchens mulighed for at udbyde andre produkter til investorer end investeringsforeninger. Vi får med det her lovforslag implementeret EU's regulering og dermed muligheden for, at danske udbydere af

investeringsordninger har samme mulighed som deres konkurrenter i andre EU-lande. Skal konkurrencen foregå på et retfærdigt plan, skal udbyderne selvfølgelig have de samme vilkår for at handle. Muligheden for oprettelse af to nye typer af institutter for kollektiv investering er derfor positiv. Samtidig er vi også tilfredse med, at investorbeskyttelsen og åbenheden bevares, sådan som vi kender den i dag.

Det aspekt, at danske investorer samtidig får mulighed for at investere og handle med flere institutter for kollektiv investering, smitter samtidig positivt af på forbrugernes, fordi de hermed også får en større valgfrihed, bedre produkter og ikke mindst billigere priser. Vi sætter pris på, at lovforslaget indebærer, at de to nye institutter for kollektiv investering er underlagt regler om investorbeskyttelse, oplysningskrav, håndtering af interessekonflikter, årsrapport og revision, emission og indløsning af andele samt afvikling. På samme tid vil vi opnå en øget gennemsigtighed i omkostningsstrukturen og omkostningsniveauet, der er et stort skridt i den rigtige retning.

Vi ser også positivt på, at lovforslaget bygger på en rapport fra en enig arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. Dansk Aktionærforening, Forbrugerrådet, Investeringsforeningsrådet og Finansrådet. Vi er tilfredse med at kunne imødekomme deres anbefalinger. På den baggrund stemmer vi i SF for forslaget.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen, Enhedslisten, som ordfører.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg synes, det er utroligt. Vi er ikke færdige med en finansiel krise; vi er ikke færdige med at lave bankpakker for at rydde op efter krisen, nogle og tyve stykker allerede, og der kommer flere; vi ved, der er flere krak undervejs, og nogle af krakkene skyldes jo, at man har investeret i de mest besynderlige ting, som man ikke har kunnet finde ud af at oversætte til dansk, og at man – lad os bare tage en bank som Jyske Bank – jo har excelleret i de mest fantasifulde investeringsprodukter, som i øjeblikket så er genstand for en stribe af retssager, fordi man snød, om jeg så må sige, lokkede kunderne til at investere i noget, som de umuligt kunne gennemskue og så tabte store midler på.

Midt i hele den proces, hvor vi burde diskutere, hvordan vi sørger for at få en sund finansiel sektor, som ikke, som det, vi lige har set, kan bringe samfundet helt ud på kanten, kommer der søreme et forslag om at indføre to nye typer af spekulationsobjekter, som om der ikke var nok i forvejen. Og man siger: Jamen når alle de andre lande gør det, skal man også gøre det i Danmark. Hvorfor det? Lad da endelig dem, der vil spekulere, tage risikoen i udlandet, så er det ikke os, der skal bære byrden, når det går galt. Hvis der er nogle, der er så hovedløse, at de ønsker at kaste sig ud i nye spekulationseventyr, så er det da en kæmpestor fordel, at det foregår uden for landets grænser, så vi ikke skal rydde op efter det her i Folketinget. Det må folk jo selv tage ansvaret for.

Men lige så snart det bliver udbudt af danske pengeinstitutter, bliver det jo også lige pludselig et problem for det danske samfund. Hvis der er en investor, der gør det, taber man jo bare pengene, men hvis det også bliver et dansk pengeinstitut, der gør det og kan tabe på det, jamen så ved vi også, hvor regningen ender.

Jeg må sige, at det her er meget enkelt for Enhedslisten: Der er rigeligt med muligheder for at spekulere, og der er ikke brug for nye og yderligere muligheder, vi stemmer imod det her forslag.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak, og denne tale holder jeg på vegne af hr. Ole Birk Olesen.

Vi mener i Liberal Alliance, at det lovforslag, som vi behandler, er at betragte som en liberalisering af den danske finanssektor, hvorved to nye typer institutter for kollektiv investering indføres, nemlig selskaber for investering med variabel kapital og værdipapirfonde. De to former for UCITS bliver karakteriseret ved bibeholdelse af den eksisterende opbygning af lov om investeringsforeninger, således at der stilles krav om investorbeskyttelse, oplysningskrav, krav til håndtering af interessekonflikter osv.

Der vil være en række omkostninger hos Finanstilsynet forbundet med oprettelse, registrering, tilsyn og driftsomkostninger af de nye UCITS, som foreslås dækket via afgiftsopkrævning ifølge lov om finansiel virksomhed. Vi hæfter os i Liberal Alliance derfor ved, at forslaget således i sig selv hverken medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet ud over disse gebyrer til dækning af omkostninger ved at indføre og føre tilsyn med SIKAV'er og værdipapirfonde.

Liberal Alliance støtter ambitionen om at gøre markedet for kollektiv investering mere konkurrencedygtigt og etablere alternativer til investeringsforeninger. Forslaget giver også mulighed for at tiltrække højproduktive arbejdspladser inden for finans og it ved at forbedre konkurrencevilkårene for kapitalforvaltning i Danmark. Vi hæfter os således også ved vurderingen af, at forslaget vil skabe flere hundrede arbejdspladser og løfte finanssektorens værditilvækst med næsten 0,5 mia. kr.

Vi noterer os Advokatrådets og Danske Advokaters bekymringer om advokaters position og tavshedspligt i forhold til deres klienter i forbindelse med uvildige undersøgelser og ser frem til at følge denne og andre problemstillinger i udvalgsarbejdet.

Med de overvejelser støtter Liberal Alliance forslaget.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det slut på ordførerrækken, og så går vi over til erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 16:28

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Da vi behandlede det første lovforslag under mit ressortområde i dag, L 124, var der enkelte, der satte spørgsmålstejn ved, om der nu også var nok indhold i forslaget til en lov. Det har vi så kompenseret for i lovforslag nr. L 137, som er et lovforslag, som er meget teknisk i sit indhold. Men med de seneste ændringer i EU-reguleringen på området bliver der fremover grundlag for en langt større konkurrence, og det skyldes, at det er gjort lettere for investeringsinstitutterne at udføre grænseoverskridende markedsføring og salg af investeringsbeviser. Ændringerne i EU-reguleringen betyder, at nye former for kollektive investeringsordninger kan tilbydes danske kunder, og danske investeringsinstitutter bør derfor også kunne tilbyde disse produkter.

Det overordnede formål med forslaget er derfor at indføre regler, der gør det muligt for danske investeringsinstitutter at etablere to nye former for kollektive investeringsforeninger: Værdipapirfonde og selskaber for investeringer med kapital, der er variabel – som også tidligere er blevet omtalt som de såkaldte SIKAV'er – der kan konkurrere på lige fod med de udenlandske aktører.

Lovforslagets udformning bygger på en rapport fra en enig arbejdsgruppe, hvor bl.a. Forbrugerrådet, InvesteringsForeningsRådet og Finansrådet har deltaget. Det er forventningen, at lovforslaget giver branchen mulighed for øget konkurrence til gavn for vækst, og at konkurrencen fører til bedre produkter og lavere omkostninger for forbrugerne, samtidig med at vi fastholder investeringsbeskyttelse og åbenhed, som vi kender det i dag. Hidtil har det været muligt at organisere kollektive investeringer i foreningsform, dvs. som investeringsforeninger. Med dette lovforslag vil de kollektive investeringer også kunne etableres som såkaldte SIKAV'er.

Der er mange lighedspunkter mellem investeringsforeningerne og selskaberne for investeringer af kapital, der er variabel, altså SIKAV'erne, fordi de begge er juridiske personer, men der er imidlertid også forskelle. SIKAV'erne skal have en bestyrelse, som skal indgå aftale med et investeringsforvaltningsselskab om at varetage den daglige administration af SIKAV'erne, til forskel fra en investeringsforening, der skal have en direktør og selv forestå den daglige ledelse af administrationen.

Ligeledes vil kollektive investeringsforeninger kunne etableres som værdipapirfonde, der er økonomiske enheder. Værdipapirfonde skal derfor altid forvaltes gennem et investeringsforvaltningsselskab. Dette er vigtigt at være opmærksom på. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der alene er tale om, at investorerne gives flere forskellige investeringsmuligheder. Det vil således fortsat være muligt at placere sin opsparing i investeringsforeninger, hvis man finder, at disse varetager interesserne bedst. Der er ingen tvang i forhold til de nye produkter.

Endvidere skal det holdes for øje, at uanset om vi i Danmark vælger at indføre disse to nye kollektive investeringsformer eller ej, så vil danske kunder fortsat kunne blive tilbudt at investere i SIKAV'er og i værdipapirfonde, dog blot med udenlandske produkter.

Med forslaget skabes der også øget mulighed for fusion på tværs af forskellige organisationsformer. Fusioner giver mulighed for stor-driftsfordele gennem forvaltning af en større samlet kapital, hvilket kommer investorerne til gavn.

Med lovforslaget foreslås det at give investorerne mulighed for fremover gennem et investeringsforum at vælge en investeringsrepræsentant til bestyrelsen i investeringsforvaltningsselskabet. Dette bestyrelsesmedlem kan fungere som whistleblower og dermed bidrage til, at investorernes interesser bliver iagttaget. En lignende model kendes fra bl.a. Norge og Finland. Det sker på baggrund af en aftale, som Forbrugerrådet, Dansk Aktionærforening og Finansrådet har indgået ved ministeriets mellemkomst for at sikre større åbenhed og gennemsigtighed for investorerne.

Med aftalen sikrer vi også en udbygning af den årlige gebyr- og depotoversigt, sådan at den fremadrettet skal indeholde oplysninger om, hvilke investeringsforeninger m.v. den pågældende bank har indgået en distributionsaftale med samt oplysninger om betalingsstørrelse i procent. Det betyder, at incitamentsstrukturen bliver synlig for investorerne. Endvidere udbygges oversigten med oplysninger om ÅOP, altså årlig omkostningsprocent, sådan at investorerne får nem adgang til oplysninger om dette nøgletal.

Dette er et vigtigt skridt, som vi har opnået for at sikre øget gennemsigtighed i omkostningsstrukturen og omkostningsniveauet. Samtidig vil der i forbindelse med rådgivning om køb af danske investeringsprodukter blive oplyst om ÅOP samt eventuel distributionsaftale og deraf følgende provision. På den måde er køber opmærksom på dette forud for en investeringsbeslutning.

Jeg ser meget frem til en konstruktiv udvalgsbehandling.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke nogen, der har stillet spørgsmål. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Digital kommunikation i sager om specialpædagogisk støtte).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 16:34

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første er hr. Peter Juel Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. L 128 er et lille, men ganske betydeligt forslag, som sikrer, at specialpædagogisk støtte kan ske digitalt. Det fremgår af høringssvarene, at det vil være en fordel både for ansøgere og for institutioner, og det er ligeledes en del af den fælles offentlige digitaliseringsstrategi.

Lovforslaget tager højde for, at der er grupper i samfundet, der ikke umiddelbart har mulighed for at ansøge elektronisk, og det vil sige, at brug af den digitale selvbetjeningsløsning kan fraviges, hvor der er særlige forhold, der gør sig gældende, f.eks. for borgere, der ikke er fortrolige med brugen af de digitale medier eller ikke har en computer i hjemmet, samt for borgere uden et dansk cpr-nummer. Kort sagt er dette et godt forslag, og derfor anbefaler Venstre forslaget. Tak

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet, som ordfører.

Kl. 16:36

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Jeg skal indledningsvis gøre opmærksom på, at jeg med min ordførertale også dækker SF og fru Lisbeth Bech Poulsen.

Det her lovforslag er en del af opfølgningen på den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, der bl.a. skal sikre hurtigere kommunikation mellem borgerne og myndighederne, og der skal stilles krav om, at uddannelsesinstitutioner, elever og kursister på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser skal anvende digitale selvbetjeningsløsninger i forbindelse med ansøgninger om specialpædagogisk støtte, og at der skal modtages afgørelser og meddelelser herom digitalt.

Det foreslås endvidere, at praksis vedrørende digital selvbetjening og kommunikation kan fraviges, hvis særlige forhold gør sig gældende, f.eks. for borgere, der ikke er fortrolige med brugen af di-

gitale medier eller ikke har en computer i hjemmet, samt for borgere uden et dansk cpr-nummer.

Socialdemokraterne støtter forslaget om digital kommunikation. Det er vigtigt med afbureaukratisering i den offentlige sektor, og det er vigtigt med en hurtig, smidig, enkel og effektiv kommunikation mellem borger og myndighed. Der er dog stadig mange borgere, for hvem digital kommunikation ikke er muligt og ikke er en indarbejdet del af dagligdagen, og det er derfor meget vigtigt, at lovforslaget også sikrer, at kravet om digital kommunikation og selvbetjening mellem borger og offentlige myndigheder kan fraviges.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Så er det hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti, som ordfører.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget. Det udspringer bl.a. af, at Ombudsmanden mente, at kursister skal have direkte besked, når en uddannelsesinstitution får svar vedrørende ansøgninger om specialpædagogisk støtte. Derfor har vi i dag dette lovforslag. Det er selvfølgelig en del af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, udarbejdet af den tidligere regering, KL og Danske Regioner. Det er, som andre ordførere også har sagt, et ganske fornuftigt forslag, og vi kan bakke det op.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lotte Rod som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:38

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Som en del af opfølgningen på den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi førstebehandler vi i dag et forslag om, dels at uddannelsesinstitutioner, elever og kursister på ungdomsuddannelserne skal anvende digitale selvbetjeningsløsninger i forbindelse med ansøgninger om specialpædagogisk støtte, dels at de også skal modtage afgørelser, meddelelser m.v. vedrørende ansøgningen digitalt. I dag fungerer det allerede sådan et langt stykke hen ad vejen. Samtidig slår vi dog fast, som de andre ordførere også har lagt vægt på, at det selvfølgelig skal være en mulighed at lave ikkedigitale ansøgninger, hvis der er en særlig god grund til det. I Det Radikale Venstre er vi optaget af at sikre en hurtig og effektiv kommunikation mellem borgere og myndigheder, og vi bakker derfor gerne op om forslaget.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Rosa Lund som Enhedslistens ordfører.

Det går jo dejligt stærkt. Det må være rart som minister at have et lovforslag, der går så nemt igennem.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Jeg tror ikke, der er nogen grund til, at jeg går dybere ind i, hvad det her lovforslag går ud på. Jeg vil bare sige, at vi i Enhedslisten bakker op om hensigterne bag forslaget, men vi har også et par bekymringer, som vi håber ministeren vil give sin kommentar til.

Det er helt afgørende, at den digitale løsning, som bliver lavet, er let tilgængelig for alle. Det gælder bl.a. ansøgere med handicap eller

funktionsnedsættelse, og derfor vil jeg meget gerne høre ministerens kommentar til det høringssvar, som Danske Handicaporganisationer har indgivet.

Det gælder også for udenlandske studerende, og jeg ser gerne, at ministeren kommenterer høringssvaret fra Syddansk Universitet.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi skal være meget opmærksomme på, at unge menneskers, altså ansøgenes, adgang til digitale medier er meget forskellig. Der findes masser af unge mennesker med adgang til computer og internet og scanner inden for hjemmets fire vægge, men der findes altså også unge mennesker, som ikke har sådanne ressourcer. Derfor er det helt afgørende, at uddannelsesinstitutionerne fortæller og rådgiver om mulighederne for at ansøge om specialpædagogisk støtte og om, hvordan der ansøges med brug af digital kommunikation. Derfor er det afgørende, at vi sikrer, at alle har adgang til de digitale løsninger. Derfor vil jeg gerne have ministerens forsikring om, at der tages de nødvendige initiativer for at sikre, at det bliver nemt for alle at ansøge om specialpædagogisk støtte.

Herudover vil jeg også gerne have ministerens forsikring om, at der selvfølgelig vil blive sørget for, at uddannelsesinstitutionerne, altså skolerne og andre offentlige institutioner, vil få stillet udstyr til rådighed, så det bliver muligt at benytte systemet. Det er meget muligt, at vi kommer med en digital løsning, som institutionerne ikke har mulighed for at bruge i dag, og jeg synes, det er meget afgørende, at ministeriet stiller den økonomi til rådighed, som institutionerne vil få brug for for at gøre de digitale løsninger tilgængelige for alle.

Men hvis vi kan få de her forsikringer, vil jeg sige vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 16:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. I Liberal Alliance ser vi generelt et stort potentiale i øget digitalisering, især i den offentlige sektor, hvor mindre bureaukrati og mere effektive arbejdsgange kan komme både borgere, offentlige instanser og institutioner til gavn. Mere digital kommunikation bør være en naturlig udvikling i administrationen i de tilfælde, hvor fordelene ved ny teknologi er indlysende. Og i grunden er det bemærkelsesværdigt, at vi her fra Folketingssalen lovgiver om noget, der finder sted som en naturlig samfundsudvikling og effektivisering af offentlig service til borgerne.

Vi anerkender i LA også, at digitaliseringen skal finde sted på en måde, der giver befolkningen mulighed for at indhente informationer på andre måder. Folk er forskellige, og offentlige myndigheder skal kunne tale med og informere alle typer af mennesker.

Generelt ligger der et kæmpe potentiale i at digitalisere processer i det offentlige, men der har også været en kedelig tendens til, at offentlige it-projekter er blevet dårligt implementeret og har overskredet deres budgetter. Eksemplerne skræmmer, og bare på uddannelsesområdet kan vi fra de seneste år nævne de nationale digitale test og grunddataprojektet for de gymnasiale uddannelser, der alene kostede 36 mio. kr. af borgernes penge uden at føre til et produkt, der nogen sinde blev bragt i anvendelse.

Vi skal se på, hvordan styringen af de offentlige it-projekter finder sted, og hvordan vi kan forbedre det. Vi må erkende, at it skal være i konstant forandring, og at det derfor er meningsløst at arbejde med kravspecifikationer støbt i beton, der skal munde ud i produkter mange år ud i fremtiden. Effektivisering skal finde sted som en lø-

bende udvikling, og vi skal huske at kreditere de mennesker, der skaber en positiv forandring i den offentlige sektor.

Jeg kan på vegne af LA støtte vedtagelsen af L 128.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for De Konservative.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Da vores ordfører er forhindret af et andet arrangement ude i byen, skal jeg på vegne af De Konservative tilkendegive, at vi som parti altid sætter mennesket før systemet, og at der kan være en gruppe borgere, som muligvis får svært ved at betjene sig af de selvbetjeningsværktøjer, vi her taler om. Dem er vi opmærksomme på, for det må ikke være sådan, at man er afskåret fra at kommunikere med uddannelsesinstitutionerne, fordi kommunikationsvejen nu bliver digitaliseret, for det kan naturligvis i sidste ende betyde et øget frafald blandt eleverne.

Der står i lovforslaget, at brugen af selvbetjeningsværktøjer på det her område kan fraviges, hvor særlige forhold gør sig gældende, såsom manglende fortrolighed med it eller der, hvor der ikke er computere i hjemmet. Det giver god mening, men det er spørgsmålet, om der tages højde for handicappedes muligheder for at anvende den øgede digitalisering.

Vi er ikke de eneste, der har rejst den bekymring. Danske Handicaporganisationer har i deres høringssvar fremhævet, at det bør tilstræbes, at den digitale kommunikation kan benyttes af alle, også af de personer, der har et handicap, hvor de må bruge kompenserende hjælpemidler, når de kommunikerer digitalt. Derfor vil vi i forbindelse med udvalgsarbejdet sørge for at stille spørgsmål om det her emne, så vi er sikre på, at det bliver løftet.

Men ellers støtter De Konservative lovforslaget.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det børne- og undervisningsministeren.

Kl. 16:45

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt takke for den brede opbakning til lovforslaget, som sikrer, at der kommer digitale muligheder også i forhold til specialpædagogisk støtte, og at det, som alle ordførerne har fremhævet, selvfølgelig skal være på den måde, at hvis man i særlige tilfælde ikke har mulighed for at anvende de digitale løsninger, skal man på anden vis alligevel kunne søge.

Jeg vil her nøjes med at svare på de to konkrete spørgsmål, som Enhedslisten havde. Det ene er om Syddansk Universitet, der har rejst spørgsmålet om uddannelsessøgende, som ikke har et dansk cpr-nummer. Foranlediget af den problemstilling, som Syddansk Universitet har rejst, vil vi rette lovforslaget, så det kommer i overensstemmelse med det. Så det vil der komme et konkret ændringsforslag om, sådan at det bliver præcist på det område.

Det andet, Enhedslisten spurgte til, og som andre ordførere også har nævnt, er Danske Handicaporganisationer, som er optaget af – igen med rette – at det kommer til at leve op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for mennesker med handicap, herunder bl.a. internationale retningslinjer for tilgængelige hjemmesider og formater. Det, der her kommer til at ske, er, at ministeriet følger de almindelige normer inden for offentlig forvaltning, så det, vi anvender inden for den offentlige forvaltninger, også er det, vi anvender til e-Boks-løsningen. Det er bare for at sige, at den her løsning fuldstændig vil følge de gængse normer, som vi har for

anden offentlig digital kommunikation. Så kan jeg også tilføje, at fordi der er så stor omskiftelighed i forhold til standarder, bliver der ikke peget på nogen konkrete standarder i selve lovteksten.

Jeg synes selv, at det er et vigtigt emne, der er blevet berørt af flere ordførere, nemlig om man er sikker på, at de lever op til de forskellige retningslinjer, og da flere har spurgt til det, vil jeg se frem til, at vi kan besvare de spørgsmål i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til børne- og undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Godkendelse af specialundervisning i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 16:47

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Karen Ellemann som ordfører for Venstre.

Kl. 16:48

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Tak, hr. formand. Det lovforslag, som vi nu skal behandle, vil give børne- og undervisningsministeren bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om, at bopælskommunen i anbringelsessager, hvor barnet bliver placeret i en anden kommune, skal kunne inddrages og godkende det undervisningstilbud, som gives af den kommune, hvor barnet bliver anbragt, og det lyder egentlig helt logisk som udgangspunkt, nærmest som en overraskelse, at det ikke er sådan allerede.

I Venstre mener vi helt grundlæggende, at det er ret vigtigt, at der tages udgangspunkt i det enkelte barn og det enkelte barns behov, og at det selvfølgelig tilgodeses i videst muligt omfang. Det åbner så en diskussion om, hvem der har bedst kendskab til barnets behov. Og der må man sige, at det selvfølgelig er afgørende, at de, som skal finde det korrekte skoletilbud osv., har kendskabet til det pågældende barn, når der skal foretages vurderinger af, hvilke undervisningstilbud der skal tilbydes barnet.

Spørgsmålet er så, hvor sådan et kendskab ligger bedst, men formentlig kunne man gå ud fra, at det ligger hos den kommune, hvor barnet har sin bopæl, altså i bopælskommunen, og derfor mener vi, at det er ganske rimeligt, at det er bopælskommunen, der får indflydelse på, hvilket undervisningstilbud barnet gives, da det også er bopælskommunen, som finansierer det undervisningstilbud.

Der er også det element i lovforslaget, som vi mener handler om, at det vil bidrage til at sikre inklusionen af de anbragte børn og af

børn, som er henvist til dagbehandlingstilbud i en anden kommune end bopælskommunen. Inklusion er dels vigtigt ud fra målet om, at elevernes udvikling og læring så vidt muligt bør understøttes i den almindelige folkeskole, dels fordi det kan være med til at sænke de i forvejen meget høje udgifter, der er forbundet med, at en stor andel elever udskilles til specialundervisning.

Så altså helt grundlæggende er det et lovforslag, vi støtter, for det er vigtigt at sikre, at undervisningen tilbydes med udgangspunkt i barnets behov og med målet om inklusion i den almindelige folkeskole, når dette er muligt, og det er også baggrunden for, at vi bakker det op.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 16:50

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Hensigten med dette lovforslag er ud fra barnets bedste at inkludere flere børn i folkeskolen, og at kommunerne får mere fleksibilitet i deres tilrettelæggelse af undervisningen af elever med særlige behov. Derfor foreslås det, at der fastsættes regler om bopælskommunens inddragelse og godkendelse af undervisningstilbud til børn, som er anbragt eller henvist til dagbehandlingstilbud eller anbringelsessted i en anden kommune.

Socialdemokraterne mener, det giver god mening, netop at den kommune, der kender barnet bedst, også får mulighed for at have indflydelse på børnenes skolegang. Bopælskommunen vil således få mulighed for at foreslå, at barnet kan komme i en almindelig folkeskole med støtteforanstaltninger, hvis det er det, der er behov for.

Høringen viser, at der er en generel opbakning til lovforslaget, eksempelvis udtaler Børnerådet, Danmarks Lærereforening, Danske Regioner og Skolelederforeningen, at man kan støtte forslaget, idet det sikrer, at det henviste undervisningstilbud såvel fagligt som socialt kan tilgodeses barnets behov. Og det er det helt centrale. Der vil også fremover være mulighed for, at forældrene kan indbringe spørgsmålet om henvisning af deres barn til specialundervisning i dagbehandlingstilbud eller anbringelsessteder for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, hvilket også er vigtigt, og derfor kan Socialdemokraterne støtte forslaget.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:52

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Lovforslaget er en udløber af aftalen mellem den tidligere regering og Kommunernes Landsforening fra 2010, og sagen handler i sin enkelthed om de ca. 3.000 børn, der er anbragt uden for hjemmet, og som er henvist til specialundervisning i dagbehandlingstilbud eller anbringelsessteder. Hvis et barn henvises til specialundervisning i en anden kommune, skal kommunen, hvor barnet bor, godkende tilbuddet, og det siger folkeskoleloven ikke noget om i dag. Det er jo bopælskommunen, der betaler. Fremover skal den altså godkende tilbuddet. Det er for at undgå, at der bliver henvist til dyrere tilbud, der ikke nødvendigvis er bedre. Bopælskommunen kan ud fra faglige grunde henvise til et tilbud i folkeskolen, og kan de ikke blive enige om, hvor tilbuddet skal ligge, må de henvise eleven til et tilbud i en folkeskole.

Det giver alt sammen god mening, og derfor kan Dansk Folkeparti støtte forslaget.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lotte Rod som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Med det her lovforslag tilføjer vi et ekstra stykke til folkeskoleloven, som giver børne- og undervisningsministeren mulighed for at præcisere reglerne for børn og unge, der er i dagbehandlingstilbud eller er anbragt på et anbringelsessted i en anden kommune. Fremover skal bopælskommunen inddrages i valget af det undervisningstilbud, som den unge får i skolekommunen, og godkende det. Bopælskommunen skal også inddrages, hvis skolekommunen ønsker at ændre undervisningstilbuddet væsentligt som følge af, at barnets undervisningsbehov har ændret sig. Tanken er, at der skal være en tættere sammenhæng mellem undervisnings- og finansieringsansvaret, ved at skolekommunen, der fastsætter undervisningstilbuddet, taler tættere sammen med bopælskommunen, der betaler for det.

Lovforslaget er tænkt som en del af pakken for at skabe en mere inkluderende folkeskole, idet det præciseres, at børn skal gå i en almindelig klasse, specialklasse eller på specialskole, hvis det giver mening for dem. Det er kun børn, der har så store vanskeligheder, at det i kortere eller længere tid er mest hensigtsmæssigt at undervise dem på deres anbringelsessted, der kan henvises til specialundervisning på anbringelsesstedet, og det samme gælder for børn, der er henvist til et dagbehandlingstilbud.

Lovforslaget ændrer ikke ved, at forældrene kan indbringe afgørelse om henvisning, afslag eller tilbagekaldelse af henvisning til specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Lovforslaget er arvet fra den tidligere regerings aftale om kommunernes økonomi, og det står den nye regering ved. For Radikale Venstre er det helt afgørende, at inklusionen også i virkeligheden bliver oplevet som et pædagogisk projekt og ikke som en spareøvelse.

Med de ord kan Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Annette Vilhelmsen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak for det. Børn, der er anbragt på institution eller i dagbehandlingstilbud, er ofte børn, der har eller har haft det svært. De kan have problemer på hjemmefronten, mange har været udsat for svigt, utallige skoleskift, og mange er fagligt eller socialt bagud i forhold til deres jævnaldrende. For os som for alle andre er det rigtig vigtigt, at disse børn reelt får en chance for en ny start.

Det er helt afgørende, at vi gør, hvad vi kan for at sikre, at det anbragte barn får den undervisning, der såvel fagligt som socialt bedst kan tilgodeses dets behov. I nogle tilfælde er det bedst for barnet at få undervisning på de interne skoler, og i andre tilfælde er det bedst for barnet at følge en undervisning på den lokale folkeskole. Lovforslaget giver mulighed for en styrket faglig dialog mellem bopælskommunen og kommunen, hvor anbringelsesstedet ligger, om, hvordan barnet får det bedst mulige undervisningstilbud. Vi er meget tilfredse med, at det nu sikres, at bopælskommunen inddrages bedre

i forhold til beslutningen om, hvilken undervisning barnet skal følge. Det er positivt, da bopælskommunen ofte har størst kendskab til barnet og også dermed indsigt i barnets behov. Det er også vigtigt, at man sikrer, at barnet og forældrene inddrages ordentligt og reelt i beslutningen om dets undervisning.

Det er afgørende for os at understrege, at økonomiske overvejelser ikke må veje tungere end hensynet til at sikre barnet den mest passende undervisning. Det er på ingen måde hensigten med dette lovforslag, at det er økonomien, der sætter overskriften.

Vi ser desuden frem til den undersøgelse af kvaliteten af undervisningen på de interne skoler, på anbringelsessteder og i dagbehandlingstilbud, som en tværministeriel arbejdsgruppe arbejder med. Børn, der er anbragt og kan være i en svær livssituation, har stadig krav på en god undervisning og den bedst mulige fremtid. For os er det helt afgørende, at vi fortsat indsamler viden, evaluerer indsatsen, så vi kan være sikre på, at børn i dagtilbud og på anbringelsessteder får de undervisningstilbud, der bedst muligt imødekommer deres sociale og faglige behov. På den baggrund anbefaler vi lovforslaget.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten – jeg udtaler måske efternavnet forkert, men det er måske et spørgsmål om, hvor man lægger trykket.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Nej, det var meget, meget fint udtalt. Og tak for velkomsten.

Når Enhedslisten ikke kan støtte det her forslag, er det, fordi vi ikke er enige i det udgangspunkt, der ligger for den inklusionsproces, der er lagt op til at gennemføre med en række lovforslag. Det skyldes altså, at vi vurderer, at rammerne for en succesfuld inklusion ikke er til stede. Så det er altså selve den proces, der er lagt op til, som vi ikke har tillid til vil blive vellykket.

Vi er bekymrede for, at det vil blive økonomien og en bestemt politisk dagsorden, der afgør, hvilke tilbud børn og unge ender med at modtage, og det er ikke en risiko, vi ønsker at medvirke til. I Enhedslisten vil vi meget gerne være med til at sikre, at alle elever får den undervisning, de har behov for, og vi vil også gerne se på, om det skal gøres anderledes end i dag. Det er ikke sikkert, at vi i forbindelse med inklusion har løst alle spørgsmål på den allerbedste måde – det er jeg endda sikker på at vi ikke har. Så det er ikke en afvisning af at ville medvirke i løsningen af det, men så skal vi altså påtage os det her virkelig store ansvar, som det er at sikre nogle langt bedre betingelser i folkeskolen. Og det er faktisk det, det handler om, altså at sikre de nødvendige økonomiske rammer; det er at forbedre undervisningsmiljøet; det er at efteruddanne lærerne; det er at opprioritere PPR's rolle i stedet for at nedprioritere den; og det er at inddrage forældre og elever på en rigtig og tillidsfuld måde.

Så vi kan ikke anbefale forslaget.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ingen korte bemærkninger. Så er det fru Merete Riisager fra Liberal Alliance som ordfører.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

I Liberal Alliance støtter vi en bedre koordinering på dette område. Liberal Alliance støtter generelt bestræbelserne på at skabe en inkluderende grundskole, hvor vi i stedet for at stigmatisere børn og drøne almenområdet for ressourcer reserverer specialundervisning til et mindre antal børn med behov, som den almindelige klasse ikke for-

mår at løfte. Det gør vi bl.a. ved at forbedre værktøjerne til differentieret undervisning og udvise respekt for de forskelle, der eksisterer blandt børn. Bare fordi man er særlig, eller måske endda lidt sær, er det ikke sikkert, man skal have et specialtilbud eller afgrænses af en diagnose.

Men nu handler L 129 jo om mere end den inkluderende skole. Det handler om væsentligheden i at styrke samarbejdet mellem bopælskommunen og den kommune, hvor barnets anbringelsessted ligger. Jeg mener ganske enkelt, at der er god fornuft i at inddrage bopælskommunen, sådan som det her er beskrevet, og vi kan derfor støtte en vedtagelse af lovforslag nr. L 129.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand.

Et af de temaer, der fylder rigtig meget i debatten ude i kommunerne i øjeblikket, er, hvordan folkeskolen kan rumme flere elever, også elever med specielle behov. Specialundervisning og vidtgående specialundervisning fylder stadig mere i budgetterne, og vi Konservative har faktisk flere gange påpeget, at det ikke er en hensigtsmæssig balance, der forefindes. For midlerne kan bruges mere hensigtsmæssigt til bedre gavn for eleverne, ved at man undlader at udskille så mange elever til specialundervisning og i stedet integrerer de elever i normalklasserne. Så det giver god mening at holde igen med at udskille børn til specialundervisning og altså at inkludere flere børn, men samtidig er det vigtigt for os Konservative at tilkendegive, at ikke alle børn kan inkluderes. Der er børn, der har så specielle behov, at de ikke kan rummes.

Lovforslaget her har til formål at styrke samarbejdet mellem kommuner, der er henholdsvis hjemkommune og anbringelseskommune for et barn. Mange anbragte børn udskilles til specialundervisning, og der er behov for at styrke samarbejdet mellem den kommune, hvor dagbehandlingen eller anbringelsesstedet ligger, altså beliggenhedskommunen, og bopælskommunen, altså den anbringende kommune. Hensigten er nemlig at få en større koordinering mellem de to, hvor barnets hjemkommune altså er med til at godkende det anbragte barns uddannelsesstilbud.

Mange af hørings svarene peger på, at det fortsat skal sikres, at undervisningstilbuddet fagligt og socialt kan tilgodese barnets behov, og det er hovedmålsætningen for os Konservative. Og med de betragtninger støtter Det Konservative Folkeparti lovforslaget.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det børne- og undervisningsministeren.

Kl. 17:03

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil også gerne her sige tak til ordførerne for den brede opbakning til lovforslaget – et lovforslag, som i øvrigt også har bred opbakning blandt de høringspartnere, som har afgivet svar i forbindelse med det.

Det er et lovforslag, som alle ordførere har været inde på, der skaber mulighed for, at flere elever, der er henvist til dagbehandlingstilbud eller er anbragt på anbringelsessteder, kan undervises i folkeskolen. På den måde giver lovforslaget mulighed for at fastsætte rammer for samarbejdet og en styrket faglig dialog mellem bopælskommunen og den kommune, hvor dagbehandlingstilbuddet el-

ler anbringelsesstedet ligger, med henblik på at fastlægge et relevant undervisningstilbud til barnet.

Det er et lovforslag, som er fremsat på baggrund af rapporten, der hedder »Specialundervisning i folkeskolen – veje til en bedre organisering og styring«, fra 2010. Noget af det, rapporten foreslår, er, at kommuner bør tilstræbe, at børn, som er anbragt uden for hjemmet, i størst muligt omfang tilbydes undervisning i den almindelige folkeskole. Rapporten peger også på, at der ofte opstår et problem mellem kommunerne, når en elev af sociale årsager anbringes i en anden kommune, fordi visitationskompetencen og finansieringskompetencen ikke ligger hos den samme kommune.

Undersøgelser af effekten af specialundervisning indikerer, at en stor del af de elever, der i dag udskilles i specialklasser og specialskoler, herunder interne skoler, også vil kunne modtage støtte i den almindelige folkeskole.

Lovforslaget her har været drøftet i folkeskolens forligskreds, og jeg vil også godt sige tak for den brede støtte, der har været i forligskredsen i forhold til at tænke i, hvordan vi reelt får et godt og fælles tilbud til børn, som har nogle forskellige udfordringer, men som godt kan blive hjulpet inden for fællesskabets rammer, men selvfølgelig sådan, som også andre har nævnt herfra, og som det altid skal være, at de børn, der har brug for ekstraordinær støtte, fortsat kan få det. Det her handler jo om, hvordan man kan sikre, at der er den rigtige dialog i forhold til bopælskommunen og de familier, der har behov.

Der er for tiden nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal gennemføre en undersøgelse af kvaliteten af anbragte børns undervisning på interne skoler og samarbejdsrelationerne mellem skolemyndigheder, socialforvaltning, den interne skole og forældre. Det er hensigten, at arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde i maj måned i 2012, med henblik på at arbejdsgruppens rapport kan indgå i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2013. De foreløbige resultater af undersøgelsen viser, at de interne skoler har svært ved at redegøre præcis for antallet af timer, der undervises i i de enkelte fag. Undervisningen fokuserer på fag som dansk, matematik og engelsk, og en relativt høj andel af elever fritages for andre fag i fagrækken samt fra de obligatoriske test. Dette skal ses i lyset af, at de fleste børn ikke er fagligt alderssvarende og har oplevet mange brud i deres skolegang.

Jeg ser i øvrigt frem til at kunne svare på eventuelle spørgsmål i forbindelse med udvalgsarbejdet. Tak for den brede og positive modtagelse.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til børne- og undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Justering af frit skolevalg over kommunegrænser m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 17:06

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Karen Ellemann fra Venstre.

Kl. 17:07

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Tak for det, formand. Som det forrige lovforslag er det her lovforslag også et lovforslag, der har været drøftet indgående i forligskredsen, et lovforslag, som man måske også kan sige bærer lidt præg af, at man har sagt: Hold da op, vi troede egentlig, det var permanent, men det var det jo ikke, for vi havde sådan set aftalt, at vi skulle kigge på det og være sikre på, at vi nu ville gøre det permanent.

Hvad er det så, vi gør permanent? Det er det frie skolevalg. Det synes jeg er helt fantastisk. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i Venstre fuldt og helt bakker op om det frie valg. Det er ganske enkelt for os en helt afgørende faktor i bestræbelserne på at fastholde det helt simple grundsynspunkt, at det offentlige er til for den danske befolkning og ikke omvendt.

Det frie skolevalg er en succes, og det kan man også læse i Rambølls evaluering. Der er så også i evalueringen nogle anbefalinger til, hvordan vi kan gøre det endnu bedre, og jeg vil sige, at der i det lovforslag, vi jo så står med nu, lige præcis er medtaget de anbefalinger, som Rambøll er kommet med. De justeringer, som foreslås, tager sit udgangspunkt i særlig udsatte klasser, segregering og skolezapping. Praksis viser, at kommunerne i de situationer til tider har behov for at kunne suspendere det frie skolevalg, og det muliggør det her lovforslag i forbindelse med de specifikke enkeltsager, som kan begrundes ud fra de nævnte tilfælde.

Så indeholder lovforslaget også et forslag om at skabe større sammenhæng mellem visiterings- og finansieringsansvaret kommunerne imellem. En skolekommune skal ikke længere kunne tage beslutninger på bopælskommunens vegne om et mere vidtgående tilbud. Det er bopælskommunen, som foretager en kvalificeret bedømmelse af den pågældende elev. I den forbindelse kan man måske godt diskutere, om det kommer til at blive oplevet som en indskrænkning af det frie valg for elever med behov for den vidtgående specialundervisning. Det er i hvert fald noget, som jeg har rejst over for ministeren, og som vi har drøftet i forbindelse med hele principet om, at pengene bør følge barnet.

Jeg er med på, at det ikke kommer med i det her lovforslag, men det ændrer ikke ved, at jeg synes, det er vigtigt, at vi har fokus på det fremadrettet. Man kunne forestille sig eksempler, hvor et barn er visiteret til et udvidet specialtilbud i egen kommune, men faktisk ønsker det i nabokommunen og måske ønsker et tilbud, der er dyrere, og spørgsmålet er så, om man så kan få lov at tage det grundbeløb, som man har fået i sin bopælskommune, med og så selv finansiere det, hvis man vil have en anden type tilbud. Det er et princip, som jeg mener at vi skal drøfte. Det er ikke indeholdt her i lovforslaget, men vi støtter stadig væk lovforslaget.

Men lad det være sagt: Jeg kan godt forstå, at det opleves som en indskrænkning – og det *er* en indskrænkning – af det frie valg for elever med behov for vidtgående specialundervisning.

Afslutningsvis synes jeg også, det er vigtigt at slå fast, at evalueringssparterne påpeger, at det vil være ret uheldigt, hvis de elever med behov for et skoleskift ikke længere kan benytte sig af det frie skolevalg. I dag er der forældre til 10 pct. af børnene i den undervisningspligtige alder, der har gavn af det frie valg. Men altså, overordnet set er der tilfredshed både hos forældre og interesseorganisationer inden for folkeskoleområdet, og med de nye justeringer til at afhjælpe kommunerne i særlige tilfælde er det samlet set et lovforslag, som vi støtter.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Troels Ravn som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 17:10

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Forældre har siden 2005 frit kunnet vælge skole til deres børn, også selv om det ikke er den lokale folkeskole. Undersøgelser viser, at forældrene bakker op om det frie skolevalg. L 131 vil gøre det frie skolevalg permanent og gøre det muligt for forældre at få deres barn optaget i en skole, der er beliggende i en anden kommune end bopælskommunen.

Et udvalg har analyseret virkningerne af det frie skolevalg. Der har været rettet særligt fokus på sammenhængen mellem frit valg og kommunernes integrationsarbejde, og til brug for skolernes arbejde er der blevet evalueret i både 2007 og 2011. Evalueringen har vist, at ordningen er en succes.

Lovforslaget indebærer først og fremmest, at adgangen til frit skolevalg som udgangspunkt bliver, som ordningen fungerer i dag. Kommunerne gives dog en snæver mulighed for at suspendere det frie valg i ganske særlige tilfælde for at beskytte sårbare klasser og klassetrin i perioder.

Bopælskommunens visitering af elever med specialundervisningsbehov skal med lovforslaget være bindende for skolekommunen, for så vidt angår tilbuddets karakter. Det sikrer, at skolekommunen ikke skal kunne henvise en elev til et mere vidtgående tilbud, og dermed bliver der sammenhæng i ansvaret mellem visitering og finansiering.

Syge og handicappede elever vil med loven fremadrettet kunne opnå befordring til distriktsskolen eller til den skole, som bopælskommunen har henvist undervisningen til.

Socialdemokraterne anbefaler, at ordningen med det frie skolevalg over kommunegrænserne gøres permanent. Tak.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti som ordfører.

Kl. 17:12

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Det frie skolevalg gøres permanent, så i lighed med Venstre er vi i Dansk Folkeparti også vældig glade for dette lovforslag. Ministeren kom jo på et tidspunkt lidt galt af sted med en udtalelse om det frie skolevalg, der såede tvivl om det. Men så er det jo godt, at vi landede der, hvor vi er nu.

Dog er det sådan, at det i særlige tilfælde, som andre har sagt, midlertidig kan sættes ud af kraft for en særlig sårbar klasse, hvis den f.eks. allerede har optaget nye elever samme år, eller hvis der er meget uro i klassen. Det bliver kommunalbestyrelsens opgave at tage stilling til det, og afvisningen skal begrundes skriftligt. Det vil sige, at elever kan kun afvises, hvis en klasse på forhånd er blevet

suspenderet. Høringsparter har været lidt bekymret for dette, og det har vi også været i Dansk Folkeparti. Derfor har vi fået indskrevet, at vi i forligskredsen kigger på det om et år. Undtagelsesreglen skal jo ikke misbruges til at afvise elever af usaglige årsager.

Frit valg gælder selvfølgelig også for elever til specialundervisning, men kun hvis der foreligger en PPR fra bopælskommunen. Det er vigtigt, at skolekommunen ikke kan finde et dyrere tilbud. Vi skal jo ikke have ressourcespild. Og det skal selvfølgelig ske i samarbejde mellem bopælskommunen og skolekommunerne. Det vil sige, at bopælskommunens visitering af elever med specialundervisningsbehov skal være bindende for skolekommunen, og det er jo vældig fornuftigt.

Det sidste er ændring af reglerne for befordring af syge og handicappede elever. Fremover dækker kommunen kun udgifter, der svarer til afstanden mellem distriktsskolen eller skolen, man er henvist til, og hjemmet. Det støtter vi også.

Alt i alt opbakning fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lotte Rod, Radikale Venstre, som ordfører.

Kl. 17:14

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

For Radikale Venstre er det helt afgørende, at folkeskolen er vores skole. Det er vigtigt, at vi er fælles om skolen.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi ikke var specielt vilde med det frie skolevalg, dengang det blev indført, så når vi her i dag med det her lovforslag tager første skridt til at gøre det frie skolevalg permanent, er Radikale Venstre godt tilfredse med, at vi samtidig ser på nogle af de problemer, der er med det frie skolevalg.

For det første åbner vi for, at man kan beskytte sårbare klasser. Det betyder, at vi anerkender, at der kan være en god grund til, at man ønsker at holde et lavt elevtal i en klasse eller på et klassetrin. Det kan f.eks. være, hvis der er flere elever med store faglige udfordringer eller med adfærdsproblemer, hvis der er problemer med trivslen på grund af mobning eller klikedannelser, eller hvis der er så alvorlige problemer med uro i klassen, at det voldsomt hæmmer undervisningen og elevernes læring, eller hvis der allerede er kommet mange nye elever samme år. Beskyttelsen går på klassen som helhed, og det er derfor ikke muligt at afvise en bestemt elev. Alle skal behandles lige og efter de samme kriterier, uanset hvem de er. Det bliver altså kommunernes opgave at udarbejde en plan for, hvilke formål man ønsker at opnå, når man fraviger det frie valg, og hvornår.

For det andet er vi obs på, at det frie skolevalg ikke skal føre til opdelte skoler. I Radikale Venstre vil vi gerne blive endnu klogere på, hvad man kan gøre for at undgå, at skoler bliver opdelt. Udvalget om mere frit skolevalg har f.eks. foreslået, at der kan laves forsøg, hvor en kommune kan have fælles skoledistrikter for to eller flere skoler, hvor man kan fordele eleverne for at få en mere balanceret elevsammensætning. Hvis kommunerne vil lave den slags forsøg, vil vi se positivt på det.

For det tredje har vi et fælles ansvar for at sikre, at alle skoler er attraktive for elever og forældre. En af de ting, som vi er meget optaget af, er at gøre vores tosprogede børn til en ressource. Derfor er vi glade for, at regeringen har taget en række initiativer for at styrke skolernes muligheder for at give de tosprogede elever et endnu bedre undervisningstilbud. Vi har et udviklingsprogram, hvor 14 skoler får en ekstra håndsækning til at iværksætte målrettede indsatser for at løfte elevernes faglige niveau. Vi har forlænget og udvidet tosprogestaskforcen og igangsat projektet »Målrettede indsatser for tosprogede elever«.

Med dette lovforslag bliver det også fastslået, at det aldrig har været meningen, at det frie skolevalg skulle give uforudsete ekstraomkostninger for kommunerne. Derfor rummer forslaget den aftale, som den tidligere regering lavede med KL, om, at bopælskommunens visitation til specialundervisning skal være bindende for karakteren af det tilbud, som skolekommunen kan give, og at bopælskommunen kun skal dække handicappede elevers transportomkostninger svarende til det beløb, det ville koste at blive kørt til distriktsskolen eller den skole, som eleverne er henvist til af bopælskommunen.

Der er blevet rejst en del bekymring om den del af forslaget. For Radikale Venstre er det for det første helt afgørende, at lovforslaget ikke stiller handicappede elever dårligere end andre elever, og for det andet har vi netop aftalt i forligskredsen, at vi vil følge det nye tiltag tæt, og at vi en gang årligt tager op, om ordningen fungerer hensigtsmæssigt.

Med disse ord vil Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning. Det er fru Karen Ellemann.

Kl. 17:18

Karen Ellemann (V):

Fru Lotte Rod, som altid har et dejligt smil på læben, må alligevel have det lidt svært nu, og jeg synes også, at ordføreren giver udtryk for, at det faktisk er en kende svært at være radikal lige nu og skulle stå og medvirke til at permanentgøre det frie valg, som – som det også blevet sagt – De Radikale har været imod.

Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvad er det helt grundlæggende, man har eller har haft imod det frie skolevalg? Hvad bunder bekymringen i?

Kl. 17:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:19

Lotte Rod (RV):

Jeg tænkte jo nok, at Venstre ville benytte chancen for at spørge. Når Radikale Venstre har været bekymret over det frie skolevalg, hænger det jo for det første sammen med, at vi syntes, at der måske var en lidt stram styring herinde fra Folketinget, og at det burde være op til kommunerne.

For det andet har vi også et synspunkt om, at folkeskolen netop er vores skole, og at man naturligt hører til den lokale distriktsskole, og at det er ikke sådan, at man skal shoppe rundt på den måde mellem skolerne, men at vi alle sammen har et fælles ansvar for, at alle skoler er gode og attraktive skoler for alle børn og deres forældre.

Derfor synes vi, at det er godt, at man, samtidig med at man nu med forslaget gør det permanent, sørger for at rette op på nogle af de ting, som kunne give anledning til bekymring i forbindelse med det frie skolevalg.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karen Ellemann.

Kl. 17:20

Karen Ellemann (V):

Tak for svaret. Bekymring er måske et mildt ord – man var vel decideret modstandere og er det så ikke længere, og det er jo så fint nok.

Skal jeg forstå den her bekymring, der så handler om det, det frie valg jo giver mulighed for, sådan, at Det Radikale Venstre i virkeligheden ikke bakker op om, at der er forskellige skolevalgstyper?

Handler hele retorikken om »vores skole« om en enhedsskole og dermed kun folkeskolen og altså ikke friskoler og privatskoler?

Kl. 17:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:20

Lotte Rod (RV):

Det tror jeg sådan set ikke at Venstres ordfører behøver at bekymre sig specielt over, for i Radikale Venstre brænder vi jo meget for, at der netop er forskellige skoleformer i Danmark.

Når det så er sagt, er det jo ikke nogen hemmelighed, at vi nok ikke var kommet med det her forslag, men når nu det frie skolevalg er der, når nu undersøgelse viser, at forældrene er glade for det, når nu der er et flertal for det herinde, synes jeg faktisk, at det er meget fornuftigt, at man, når nu man vælger at gøre det permanent, samtidig også kigger på nogle af de ting. For når vi har været bekymrede, hænger det jo, som Venstres ordfører også er inde på, netop også sammen med, at vi ikke ønsker opdelt skoler. Derfor synes jeg, det er meget vigtigt, at vi, når vi nu vælger at gøre det permanent, samtidig tager fat i nogle af de initiativer, der skal til for at sikre, at vores skoler ikke bliver opdelt.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Annette Vilhelmsen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det lovforslag, vi behandler, er et forslag, som er en opfølgning på loven om midlertidigt udvidet skolevalg. Og som vi også har hørt, ligger der en evalueringsrapport – og den har jeg læst – til grund for lovforslaget, som vi behandler i dag.

Evalueringen fra Rambøll viser, at der blandt forældre er stor opbakning til det frie skolevalg. Analysen viser også, at andelen af børn, der benytter det udvidede frie skolevalg, stort set er den samme som andelen af børn, der går på en fri grundskole.

Der er gode erfaringer, men i SF er vi også opmærksom på de negative erfaringer, som nogle kommuner oplever med denne ordning. Rambøllrapporten viser nemlig, at der i nogle kommuner er en tendens til, at loven om mere frit skolevalg har ført til øget social opdeling af eleverne. Det er et problem, der især tager sit udgangspunkt i de problemer, der er i en række af de store byer. Det er en problemstilling, SF vil følge tæt, men løsningen ligger ikke nødvendigvis i at indskrænke det udvidede frie skolevalg. For selv uden det udvidede frie skolevalg kan forældre og børn vælge en fri grundskole, hvis de ønsker det. Vi folketingspolitikere ved det, kommunalpolitikere ved det, forældre, lærere og elever ved det: Der er skoler med stor social slagside.

I dag står skolen over for en række meget store udfordringer, og faktisk er det for SF en af de allerstørste udfordringer, vi står over for, at næsten 20 pct. af de børn og unge, der forlader folkeskolen i dag, forlader folkeskolen uden at have de faglige og sociale kompetencer, der er nødvendige for at de kan komme videre med deres ungdomsliv.

Det er en stor problematik, og vi kan så spørge, om det frie skolevalg er svaret på den. Det er ikke noget, vi retter op på med en ændring af det frie skolevalg, som den her lov nu gør permanent. Der skal andre midler til at rette op på de sociale skel, der er i visse byer. Det er ikke nødvendigvis kun en skolesag. Det er en udvikling, vi skal rette op på, f.eks. gennem folkeskolepolitikken, gennem bolig-

politikken og social- og arbejdsmarkedspolitikken og gennem en aktiv kulturpolitik.

Det er vigtigt for SF at fastslå, at den enkelte elev stadig har rettigheder, samtidig med at der også tages hensyn til klassen som den enhed, hvor undervisningen foregår. Der gives ikke mulighed for at afvise en elev på baggrund af en vurdering af den enkelte elevs forudsætninger. Der kan alene ske en suspension fra det frie skolevalg af hensyn til den enkelte klasses eller et klassetrins behov for at blive beskyttet.

Vi har været bekymrede, vi er fortsat bekymrede, men vi har også accepteret, at vi indgår i et forlig. Vi arbejder positivt og aktivt med det her, og vi vil følge det ganske nøje. Så på den baggrund støtter SF forslaget.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Dohn fra Enhedslisten som ordfører.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Som man stærkt kan fornemme, har der i S og SF været anlæg til andre holdninger til det her kernespørgsmål. Det startede jo så godt med undervisningsministeren, som netop med baggrund i den markante forvridning, der er sket i vores skolesystem, ville justere. Rapporten har så formentlig gjort, at det er landet et andet sted. Det synes jeg er beklageligt, for vi har jo at gøre med den vigtigste kulturbærende institution i vores samfund, og det, vi gør med folkeskolen, er altså ret afgørende for, hvordan vores fællesskab udvikler sig. Det er den, der gør os til et folk. Det er der, hvor alle – høj og lav, rig og fattig, sort og hvid – samles eller bør samles.

Det er derfor med meget stor alvor for i hvert fald Enhedslisten, og jeg tror egentlig også for S og SF, at man ser, at der sker den her voldsomme skoleshopping, altså et skifte fra borgeradfærd til brugeradfærd. Det er en markedsgørelsesproces, som er undergravende for den fælles folkeskole, for vores vigtigste samfundsinstitution. Derfor er det her meget lidt ligegyldigt, og derfor tror jeg heller ikke, at nogen af ordførerne ikke mener, at det er vigtigt.

Vi har fat i noget, som man gerne skulle have et andet modsvar til end at gøre det frie skolevalg permanent. Hvis vi ser på erfaringerne fra andre lande, er der faktisk god grund til ikke at markedsgøre, ikke at skabe et frit skolevalg. I Sverige har man rigtig, rigtig dårlige erfaringer med det på den lange bane. Sverige er ude i en skolemæssig deroute i de her år. De er – ud over at lave frit skolevalg – også gået så vidt som til at lade skoler blive til små overskudsgivende forretninger. Lad os dog håbe, at det ikke er den vej, vi er på vej ud af. Jeg vil da også gerne have ministerens kommentar til, om det er det, der er sigtet på den lange bane.

Samtidig ligger der også fra OECD under overskriften »OECD advarer mod frit skolevalg« en kraftig henstilling til at satse på skolens fællesskab og netop styrke folkeskolen, styrke fællesskabet omkring folkeskolen. Så mit spørgsmål til ministeren er også: Hvordan sikrer vi os mod den forvridning, der er i gang i vores skoler?

Fordi noget hedder frit, er det ikke nødvendigvis godt; fri hash er ikke nødvendigvis godt, fri abort er heller ikke nødvendigvis godt, og frit skolevalg er for mig at se heller ikke noget godt, fordi det jo medfører, at nogle bliver ladet tilbage, bliver ladet i stikken, f.eks. i de områder, der mister deres skoler. I den kommune, hvor jeg kommer fra, er der faktisk en skole, der er blevet lukket på grund af det frie skolevalg. Så derfor vil det her få ganske alvorlige konsekvenser, og derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 17:28

Kl. 17:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Så er det fru Merete Riisager fra Liberal Alliance som ordfører.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Der er forhåbentlig ingen tvivl om, at vi i Liberal Alliance hylder det frie skolevalg. Et frit skolevalg er forældrenes frihed til og mulighed for at vælge præcis den skole, der er den bedste for deres barn. Et frit skolevalg betyder endvidere, at grundskolen som et hele styrkes, ved at de gode skoler tiltrækker elever, og dermed trækkes det samlede niveau op. Det er den positive effekt, der opstår, når mennesker får frihed til at vælge.

Den del af lovforslaget, der indebærer, at ordningen med frit skolevalg bliver gjort permanent, kan vi derfor bakke fuldt og helt op om. Vi er dog mere forbeholdne over for, at det frie skolevalg kan suspenderes med henvisning til beskyttelse af særligt sårbare klasser eller klassetrin. Selve definitionen af, hvad der er en sårbar klasse eller i endnu højere grad, hvad der er et sårbart klassetrin, er uklar.

Allerede i dag er det så som så med det reelle frie valg for forældrene. Rambølls evaluering fra 2011 viser, at langt de fleste børn i den undervisningspligtige alder fortsat går i den lokale distriktsskole. Faktisk benytter kun 10 pct. af forældre til samtlige børn i den undervisningspligtige alder det frie skolevalg inden for folkeskolen. Det synes jeg er et overraskende lavt tal, når man tænker på, at vi siden 2005 har haft frit skolevalg i Danmark. Barnet henvises til den lokale folkeskole og kan søge over på en anden, hvis der er plads, eller forældrene kan gå helt uden om det og skrive barnet op til en fri- eller privatskole. Men selv om antallet af fri- og privatskoler har været stigende, er der mange steder stadig større efterspørgsel, end der er udbud.

Vi skal her fra Christiansborg sørge for, at den lovgivning, vi vedtager, styrker det reelle frie valg, så familier faktisk får noget at vælge imellem. Et frit valg betyder ikke blot, at man skal have frihed til at vælge, men også, at det, der vælges imellem, er så frit, at mangfoldigheden blomstrer. Det er præcis derfor, at vi skal gøre op med detailregulering på skoleområdet, for skal der være et reelt frit valg, skal der også være plads til forskellighed.

Her kan ordførerne se frem til et beslutningsforslag, som jeg vil fremsætte på vegne af LA, angående afskaffelse af de obligatoriske elevplaner, som netop er et eksempel på utidig detailregulering af skolernes virke, samt et beslutningsforslag om at muliggøre udskolinger på friskoleområdet.

De overordnede linjer i dette lovforslag, som vedrører en permanent ordning med frit skolevalg, er fine, men der er et stykke vej, før vi kan snakke om et reelt frit skolevalg. Jeg vil derfor opfordre regeringen til i sit analysearbejde af folke- og friskolers virke at fokusere på, hvordan vi kan fremme det frie valg for forældrene.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Lars Dohn for en kort bemærkning.

Kl. 17:31

Lars Dohn (EL):

Ordføreren nævner forskellighed som en kvalitet, og så vil jeg da lige spørge: Mener ordføreren, at det er udtryk for forskellighed, at der foregår den der skoleshopping, som jeg nævnte i mit oplæg, altså det der med, at man fravælger den lokale folkeskole og eventuelt vælger privatskole til, så vi får skoler med elever fra økonomisk dårligt stillede hjem og andre skoler, hvor forældrebaggrunden er anderledes? Er det udtryk for en mangfoldighed?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Merete Riisager (LA):

Jeg anerkender slet ikke begrebet skoleshopping, som jo indikerer, at det skulle være noget negativt, at forældrene sætter sig ned og overvejer, hvilken skole der vil være bedst for deres børn. Det mener jeg er positivt, det er udtryk for forældreansvar, og der ligger for mig at se ikke noget som helst negativt i, at forældrene tager hånd om den opgave. Jeg er sikker på, at det netop faktisk giver mangfoldighed, når forældrene vælger forskellige skoletilbud, alt efter hvilken familie de har, og hvilke børn de har.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Lars Dohn.

Kl. 17:33

Lars Dohn (EL):

Jeg vil jo kalde det brugeradfærd i stedet for borgeradfærd. Hvis vi skal have et stærkt samfund, har vi brug for borgere, der tager ansvar for lokalområdet og udviklingen i lokalområdet, derunder den lokale folkeskole. Hvad er ordførerens kommentar til det?

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Merete Riisager (LA):

Ordførerens kommentar er, at det jo ligger i medborgerskabet at vælge aktivt til. Mange af de skoler, som jeg kunne forestille mig, at ordføreren her har et horn i siden på, er jo netop skoler, som giver et aktivt liv ude omkring. Friskoler, der skyder op ude i yderområderne, er jo med til at holde liv i lokalsamfund, og de kan fungere som små kulturhuse. Det er der noget vældig positivt i, og jeg har virkelig svært ved at finde hårene i suppen der.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 17:34

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Ministeren vil begrænse det frie skolevalg. Sådan lød overskriften i pressen, da ministeren første gang præsenterede tankerne i det her lovforslag. Vi Konservative startede med at være skeptiske.

Vi er glade for frit skolevalg; vi er glade for, at det er muligt for forældrene at vælge en anden skole end distriktsskolen til deres barn eller skifte skole undervejs. Vi tror, at familierne, forældrene i samspil med barnet, er de bedste til at vælge det rigtige undervisningstilbud.

Vi blev derfor meget nervøse for ministerens udmelding om, hvor vidtgående en begrænsning der var tale om. Vi var nervøse for, om der var tale om den sædvanlige begrænsning af frit valg, som venstrefløjten ofte ynder at bringe på bane; det seneste eksempel må være, da SF meldte ud, at alle private dagplejere skulle droppes, og at alle pasningstilbud skulle være kommunale eller offentlige. Det forslag er selvfølgelig fuldstændig uhørt. Så vi blev glade, da vi opdagede, at der var tale om en meget lille justering af det frie skolevalg.

Lovforslaget her indebærer, at kommunerne får en snæver mulighed for at suspendere det frie skolevalg i ganske særlige tilfælde for at beskytte særlige klasser. Det er vi rigtig godt tilfredse med. Det er en konservativ mærkesag, at det frie skolevalg opretholdes, og vi er glade for, at det nu gøres permanent.

Familierne vil selvfølgelig stadig kunne vælge den folkeskole i kommunen, de ønsker, og samtidig får skolerne mulighed for at beskytte de klasser, der betegnes som sårbare, og det kan enten være, fordi de ekstraordinært har modtaget mange nye elever, eller fordi klassen har været præget af voldsom uro. Det bakker vi op om, og derfor kan Det Konservative Folkeparti støtte forslaget.

Kl. 17:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 17:36

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Allerførst vil jeg gerne takke for debatten her i salen. Det er et lovforslag, der udspringer af hele diskussionen om, hvordan vi organiserer folkeskolen, sådan at forældre har mulighed for at vælge den folkeskole, som de synes er rigtig god for deres børn. Derfor har der længe været forsøg med det, der i virkeligheden er det udvidede frie skolevalg, for der har jo også været en del muligheder for skolevalg før.

Det er korrekt, som det også har været nævnt her, at der har været en diskussion om, at det på den ene side er rigtig godt, at man har en mulighed for at vælge en god lokal folkeskole til ens børn, men at det på den anden side jo også skal ske ud fra et overordnet hensyn, så vi ikke ender med, at vi giver nogle muligheder, der betyder, at der f.eks. kommer en social opsplitning imellem folkeskolerne.

Lige præcis derfor har lovforslaget om det udvidede frie skolevalg været fulgt af flere evalueringer plus et udvalg, som har kigget på, hvilke erfaringer der så har været med det. Så man må jo sige, at det, vi diskuterer i dag, faktisk er et lovforslag, som der er foregået et rigtig grundigt forarbejde til. Jeg vil godt sige, at jeg synes, det er rigtig godt, at det, som det her grundige arbejde viser, er, at der er basis for, at vi kan gøre det frie skolevalg permanent, *men* med en social balance. Det viser jo også, at når man tager sig tiden og følger det og kigger på nogle af de bekymringer, der har været rejst, f.eks. om der ville ske social segregering mellem nogle af skolerne, så er det faktisk muligt at finde nogle løsninger, som gør det muligt at fastholde og nu permanentgøre det frie skolevalg ved at give nogle redskaber til de steder, hvor der er nogle konkrete udfordringer i forhold til den lokale folkeskole.

Dermed er der også sagt til Enhedslisten, som spørger, om det her er en glidebane på vej hen mod – hvis jeg skal forstå det korrekt – de såkaldte profitskoler, som man ser i Sverige, om, at det ikke har noget med det svenske profitskolesystem at gøre. Det her er alene et lovforslag, som nu gør det permanent med det frie skolevalg, vel at mærke med social balance. Jeg kommer tilbage til, hvad det indeholder.

Som sagt er det blevet evalueret i to omgange, dels i 2007, dels i 2011, og det, det viser, er, at det fungerer rigtig fint langt de fleste steder. Det er også grunden til, at regeringen og et bredt flertal i Folketinget ønsker at gøre det permanent.

Der har som sagt været et udvalg om et mere frit skolevalg, som har afgivet nogle forskellige forslag og kommentarer på baggrund af evalueringen af ordningen, og det er også nogle af deres forslag, som vi tager med, og der er også nogle forslag, som rækker ud over det her lovforslag. Men det, der ligger i selve lovforslaget, er, som det også er blevet nævnt, at der bliver mulighed for, at en kommunalbestyrelse i ganske særlige tilfælde kan suspendere det frie skolevalg for at beskytte særligt sårbare klasser eller klassetrin.

Det er utrolig vigtigt, at der er kommet den her mulighed for at beskytte særligt sårbare klasser, for det er jo det, der også har været rejst som en reel bekymring. For hvis man tager udgangspunkt i klassen og der kommer en elev, der af forskellige grunde vil kunne komme til at splitte en klasse ad, hvem er det så, det er et frit valg for? Er det et frit valg for de forældre, der kan flytte deres barn, eller er det det for de forældre, der har børn i en klasse, som kan risikere at blive splittet på grund af det frie skolevalg?

Derfor er det rigtig fornuftigt; og i virkeligheden er det her lovforslag også præget af en snusfornuftig tilgang til, at der, hvor der er nogle konkrete problemer, skal man kunne handle lokalt,

og det kan man så også med den mulighed for i særlige tilfælde at beskytte sårbare klasser eller klassetrin.

Lovforslaget indebærer også, at henvisning til specialundervisning skal foretages af bopælskommunen, og bopælskommunens visitering af elever med specialundervisningsbehov skal være bindende for skolekommunen, for så vidt angår tilbuddets karakter. På den måde kommer der en sammenhæng mellem visiterings- og finansieringsansvar.

Endelig indeholder lovforslaget også en begrænsning af kommunernes pligt til at sørge for befordring af syge og handicappede elever, så pligten alene gælder for befordring til distriktsskolen eller til den skole, som eleven er henvist til af bopælskommunen.

Syge og handicappede elever, der benytter det frie skolevalg, vil efter forslaget alene kunne få dækket udgifterne til befordring svarende til befordring til distriktsskolen eller den skole, som de henvises til. Det er, fordi det præcis er den ordning, som gælder for alle andre børn, så det er en ligestilling af ordningen.

Der er nogle, der har spurgt: Jamen hvad i de tilfælde, hvor der sker en øget segregering, som jo nogle gange såmænd ikke behøver at være på grund af reglerne om udvidet frit skolevalg? Vi kan jo se, at det i nogle områder er sådan, at forældre flytter deres børn fra skoler, og der, hvor vi især kan se det, er på skoler, hvor der er mange tosprogede elever. Det har vi set i nogle enkelte af de store byer. Derfor har jeg også tænkt mig at følge den opfordring og anbefaling, der er fra udvalget sides om det frie skolevalg. Man har foreslået, at der bliver lavet forsøg, som modvirker skolesegregering.

Det, som udvalget foreslår, er f.eks., at man kan lave forsøg, hvor en kommune kan have fælles skoledistrikter for to eller flere skoler, inden for hvilke eleverne fordeles med henblik på en mere balance-ret elevsammensætning. Min holdning er, at hvis kommunerne ansøger om tilladelse til at igangsætte sådanne forsøg, vil jeg se positivt på det – igen med udgangspunkt i, om der er nogle konkrete udfordringer, for så skal vi give den lokale kommunalbestyrelse, hvis der er flertal der, en mulighed for at handle, sådan at målet er, at vi får en fælles og faglig stærk folkeskole for alle.

Men samlet set vil jeg godt sige tak for de bemærkninger, der har været, og også her glæde mig over, at det frie skolevalg er permanent og med social balance.

Kl. 17:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 17:45

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Sekretariatsbetjening af Klagenævnet for vidtgående specialundervisning m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 11.04.2012).

Kl. 17:42

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Karen Ellemann.

Kl. 17:42

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Det er en højere ordfører, der har stået her. Der er altså mange centimeter til forskel, så jeg må lige i øjenhøjde (*ordføreren sænker talerstolen*).

Dette lovforslag skal skabe hjemmel til, at børne- og undervisningsministeren kan bemyndige Ankestyrelsen under social- og integrationsministeren til at varetage sekretariatsbetjeningen af Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Det er en god idé, for hele formålet er, at der rent praktisk gives mulighed for at delegere sekretariatsfunktionerne for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning til Ankestyrelsen, som jo netop i forvejen varetager sekretariatsbetjeningen for en række nævn på forskellige ministerområder.

Når man lige præcis delegerer det her til Ankestyrelsen, forventer vi selvfølgelig også, at der vil være en øget professionalisering af sekretariatsbetjeningen af klagenævnet, og det bakker vi op om.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Troels Ravn.

Kl. 17:43

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Formålet med lovforslaget er at delegere sekretariatsfunktionerne for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning til Ankestyrelsen. Og da Ankestyrelsen er landets øverste klageinstans og praksiskoordinerende myndighed på velfærdsområdet og ligeledes klageinstans for områder i forbindelse med sager om folkeskolelovens bestemmelser om fripladstilskud samt VEU-godtgørelse, er det her et udmærket forslag.

Med den hensigt at kvalificere sagsbehandlingen yderligere i klagesager om specialundervisning foreslås det at delegere sekretariatsfunktionerne for vidtgående specialundervisning fra Klagenævnet til Ankestyrelsen. Sagsbehandlingen vil nemlig hermed foregå i et miljø, der er professionaliseret i klagesagsbehandling, og som netop har stor erfaring i sager omhandlede specialtilbudsområdet.

Professionalisering, faglig ekspertise og effektivisering af sags-gang og en bedre ressourceanvendelse giver god mening. Samtidig vil delegeringen ikke betyde ændringer for de pågældende medarbej- deres ansættelse, idet de flytter med over i Ankestyrelsen.

Socialdemokraterne kan støtte forslaget.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Alex Ahrendtsen.

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Lovforslaget er knap så interessant som det forrige, vi har diskuteret, men er dog en lille nødvendighed, nemlig at Klagenævnet for vidtgående specialundervisning flyttes over til Ankestyrelsen. Som det fremgår, skulle det medføre en øget professionalisering, og det må vi så håbe på sker. Dansk Folkeparti kan bakke lovforslaget op.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, fru Lotte Rod.

Kl. 17:45

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Det kan være, at vi Radikale skulle have en ambition om at blive større end DF, så jeg ikke altid skal op at skrue talerstolen ned efter hr. Alex Ahrendtsen.

Med dette lovforslag giver vi mulighed for at flytte sekretariatsfunktionerne for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen er landets øverste klageinstans og er allerede klageinstans i forbindelse med sager om folkeskolelovens bestemmelser om fripladstilskud, søskendetilskud og VEU-godtgørelse. Herudover behandler Ankestyrelsen sager under den sociale servicelov om forskellige specialtilbud, som ligger tæt op ad det område, som Klagenævnet for vidtgående specialundervisning dækker. Ideen med at flytte til sekretariatsfunktionen er at gøre sagsbehandlingen endnu mere kvalificeret.

Jeg vil gerne understrege, at fagmedarbejderne fra det nuværende sekretariat flytter med over til Ankestyrelsen, og at forslaget kun ændrer sekretariatsfunktionen og ikke klagenævnets kompetence eller uafhængighed. Forslaget ændrer altså ikke klagenævnets tilgang til sagerne.

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det SF's ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 17:47

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det lovforslag, vi behandler her i dag, om Ankestyrelsen fremover skal varetage sekretariatsbetjeningen i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, skyldes, at forberedende sagsbehandling så vil foregå et sted, som har en meget professionaliseret klagesagsbehandling, og som har meget stor erfaring i sager, som vedrører specialtilbudsområdet.

Ankestyrelsen er i dag allerede klageinstans for områder i forbindelse med bl.a. sager om folkeskolelovens bestemmelser, om fripladstilskud og om søskendetilskud. Herudover behandler Ankestyrelsen sager, som ligger tæt op ad Klagenævnet for vidtgående specialundervisnings retsområde, navnlig sager under den sociale servicelov, hvor der skal tages stilling til, om børn og voksne skal have forskellige specialtilbud. Ankestyrelsen varetager desuden sekretariatsbetjeningen for tre selvstændige og uafhængige klagenævn.

Det er vigtigt for SF at understrege, at klagenævnets kompetence og uafhængighed vil forblive uændret, og der vil heller ikke blive ændret på klagenævnets tilgang til sagerne.

Et enkelt af høringsvarene til lovforslaget er negativt indstillet over for forslaget, hvilket er anført i såvel bemærkningerne til lov-

forslaget som i høringsnotatet, nemlig om den faglige ekspertise, som nu er til stede, vil blive flyttet med til Ankestyrelsen.

Kl. 17:51

Derudover vil jeg sige, at jeg er enig i det, der er blevet fremført. Det understreges, at såvel kompetencerne i klagenævnet som tilgangen til sagerne vil være de samme, uafhængigt af hvor sekretariatsbetjeningen ligger. Selv om vi i SF er fuldstændig trygge ved placeringen af sekretariatsbetjeningen, vil vi gerne sige til dem, der er skeptiske, at hvis det viser sig, at det medfører uhensigtsmæssige ændringer i behandlingen af klager, må vi tage det op, så må vi kigge på det igen.

På den baggrund kan SF stemme for lovforslaget.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Som man vil bemærke, går Enhedslisten rent faktisk ind for rigtig mange ting. Det er bare ikke altid, vi får flertallet af partierne med på tingene, men her er der faktisk et forslag, som vi varmt støtter, nemlig at det bliver muligt at lægge Klagenævnet for vidtgående specialundervisning hos Ankestyrelsen frem for i Undervisningsministeriet. Det opfatter vi som en klar forbedring.

Det vil være en fordel, at klagenævnet løsrives fra ministeriet, sådan at det opnår en uafhængighed, især i de her tider, hvor der jo godt kan være et vist politisk pres på dem, der skal træffe beslutninger om at skubbe elever ind i den såkaldte normalundervisning.

Vi er også tilfredse med, at de faglige ressourcer og den ekspertise, der har omgivet klagenævnet, vil flytte med. Det er jo vigtigt, at det bliver en kvalificeret sagsbehandling, og det er også en klar betingelse for vores støtte, at ministeren kan forsikre os om, at klagenævnet fortsat vil blive hjulpet godt på vej af fagligt dygtige ansatte. Så vi støtter forslaget.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til hr. Lars Dohn. Herefter er det ordføreren for Liberal Alliance, fru Merete Riisager.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Hos Liberal Alliance vægter vi, at behandling af sager om specialundervisning foregår i et professionelt miljø, der samtidig har øje for det pædagogiske aspekt i disse sager. Vurderingen af klagesager om specialundervisning skal derfor også i fremtiden have fokus på en pædagogisk tilgang, og der må sikres en løbende dialog og erfaringsudveksling på området, så den videnbank, der i dag foreligger på området, ikke går tabt med overflytningen af sekretariatsfunktionerne.

Da Ankestyrelsen i forvejen behandler sager, som ligger tæt op ad Klagenævnet for vidtgående specialundervisnings sagsområder, ser vi ingen grund til at hindre en bemyndigelse af Ankestyrelsen på det aktuelle område. Liberal Alliance støtter derfor en vedtagelse af lovforslaget.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak for det. De Konservative hæfter sig ved, at medarbejdere og dermed ekspertisen flytter over til Ankestyrelsen, lige så vel som at videndevkslingen med Børne- og Undervisningsministeriet søges udbygget. Det er vi meget tilfredse med, og det er meget positivt.

Derudover påpeges det, at Ankestyrelsen i forvejen har et miljø med stor ekspertise i klagesagsbehandling såvel som erfaring med sager, der vedrører specialtilbudsområdet. Og vi noterer os, at høringsvaret fra Danske Handicaporganisationer giver udtryk for en stor modstand mod sammenlægningen, idet det fremhæver, at en sammensmeltning vil betyde en ændring fra en pædagogisk til en juridisk tilgang til klagesagerne. Men vi støtter forslaget.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 17:52

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt takke for den enstemmige opbakning til lovforslaget her. Det er også et lovforslag, som er rigtig godt, fordi det simpelt hen trækker på det bedste, når man skal gennemføre nogle forbedringer ved at flytte sekretariatsfunktionen i den vidtgående specialundervisning over til Ankestyrelsen. Og det er, som det er blevet fremhævet her af alle ordførerne, fornuftigt, fordi der dermed sker en øget professionalisering af sekretariatsbetjeningen af Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Det er også vigtigt lige at få understreget her, at den faglige ekspertise, der er til stede i sekretariatet for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, vil blive flyttet med til Ankestyrelsen, og der vil derfor ikke ske en reduktion af medarbejderstaben.

Det er, fordi hele formålet med det simpelt hen er, at man bliver endnu dygtigere til at varetage dette område, hvorfor vi også er glade for, at det er blevet noteret af flere ordførere, at der fortsat vil være en tæt dialog og erfaringsudveksling om specialundervisningsområdet mellem Ministeriet for Børn og Undervisning og sekretariatet. For det er på den måde, vi kan være med til både at fastholde og udbygge den viden, som findes i dag på området, og som der i høj grad er brug for.

Jeg vil godt takke for modtagelsen af lovforslaget.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om barseludligningsloven.

(Fællesopkrævning af bidrag til Barsel.dk, ophævelse af lovfast-

satte satser for refusionsstørrelse, refusionsperioden og bidrag, indførelse af klageadgang m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 17:54

Forhandling**Anden næstformand (Søren Espersen):**

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Fatma Øktem.

Kl. 17:54

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Jeg bliver nok også lige nødt til at køre talerstolen lidt ned. Sådan.

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede, holder jeg denne tale på vegne af Venstres ordfører på området, fru Louise Schack Elholm.

Med dette forslag foreslås det at gennemføre en revision af loven om barseludligning på det private arbejdsmarked. Lovforslaget vil medføre fire ændringer.

For det første vil der blive indført en fleksibel regulering af satserne i den lovbaserede barseludligningsordning. Det skal nemlig være muligt at regulere balancen mellem bidrag og refusion til barseludligningsordningerne på en mere fleksibel måde. På den måde kan det undgås, at der opspares midler i ordningerne ud over en vis reservekapital.

Som det andet punkt er der den fleksible regulering af decentrale barselordninger. Refusionsbeløbet og revisionsperioden skal fastsættes og underlægges de samme principper som den lovbaserede barseludligningsordning. Ved at justere loven, så den også gælder for de decentrale ordninger, vil man fremover kunne sikre sig, at der ikke opspares midler i disse ordninger.

Som det tredje skal barseludligningsbidraget fremover opkræves af ATP's fælles opkrævning, Samlet Betaling. Ved at opkræve barselbetalingensbidraget gennem Samlet Betaling vil man give de private arbejdsgivere en administrativ lettelse.

Det fjerde og sidste punkt er at fjerne revisionsbestemmelsen i den eksisterende lov, idet denne ændring er det med refusion.

Det er et vigtigt område at styrke, fordi barseludligningsordningen på det private arbejdsmarked er med til at skabe ligestilling mellem kvinder og mænd i forbindelse med barsel. Ordningen betyder, at arbejdsgiverne får refusion af deres lønudgifter i forbindelse med medarbejdere, der er på barsel. Venstre kan derfor støtte op om lovforslaget.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 17:56

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

For Socialdemokraterne er det afgørende, at kvinder i den fødedygtige alder ikke stilles dårligere end andre, når de søger stillinger i det private. Barseludligningsordningen er med til at sikre, at forskellene for arbejdsgivere i omkostninger til løn under barsel udlignes og ikke udgør en barriere for at ansætte unge kvinder eller mænd. Det er glædeligt at se, at det virker.

For os er ordningen et skridt i den rigtige retning mod at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder på det private arbejdsmarked, men dermed ikke sagt, at loven ikke kan justeres og forbedres. En

større fleksibilitet med hensyn til størrelsen af bidrag og refusion i barseludligningen ser vi som ganske fornuftig.

Da barselordningen skal ses som en hjælpende hånd, også til arbejdsgivere, hilser Socialdemokraterne det velkomment, at regeringen vil forsøge at lette de administrative opgaver forbundet med betaling til Barsel.dk. Her virker det oplagt at bruge Samlet Betaling, som arbejdsgiverne bruger i forvejen, og som oven i købet på længere sigt vil betyde en administrativ besparelse. På linje med andre ordninger, som hører under Samlet Betaling, ser Socialdemokraterne det også som naturligt, at der indføres en klagemulighed for afgørelser vedrørende barseludligning.

Socialdemokraterne støtter forslaget og ser frem til fortsat at arbejde med at sikre gode barselmuligheder for både kvinder og mænd.

Kl. 17:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:58

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det her er jo et forholdsvis lille lovforslag, der går ud på at gennemføre en revision af loven om barseludligning, og en hel del af de andre ordførere har været inde på, hvad det går ud på, bl.a. en fleksibel regulering af satser, hvilket fremover gør det muligt at regulere balancen mellem bidrag og refusion på en mere fleksibel måde. Der er de decentrale barseludligninger, hvor der er behov for at justere lovens reguleringsmekanismer for at sikre en regulering af den lovbaserede barseludligning, og forskellige andre tiltag, som er en følge af revisionen, og hvor man har fundet at der er behov for små ændringer.

Så jeg synes ikke, at det er nødvendigt at gå alt for meget i dybden med det her lille lovforslag, som de andre ordførere også har talt om. Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Nadeem Farooq som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:59

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak. Ja, det er et lille lovforslag, som DF's ordfører kaldte det, det er jeg meget enig i. Men der er så bagvedliggende en rigtig god ordning.

I Radikale Venstre er vi glade for barseludligningen. Det er en rigtig god idé, at der indbyrdes sker udligning af arbejdsgivernes udgifter til løn i forbindelse med medarbejdernes barsel- og forældreorlov m.v. Ordningen fremmer på den måde ligestillingen mellem mænd og kvinder på det private arbejdsmarked.

Med dette lovforslag reviderer vi på fornuftig vis og øger graden af fleksibilitet, og det vil Radikale Venstre naturligvis gerne støtte.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Somme tider kan det være en kunst ikke at gentage, men nu vil jeg forsøge på det ved bare kortfattet at sige, at SF også støtter det her

lovforslag ud fra de argumenter, som de foregående ordførere er kommet med.

Kl. 18:03

Kl. 18:00 (Ordfører)

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 18:01

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg vikarierer for hr. Jørgen Arbo-Bæhr, som er vores ordfører på området vedrørende ligestilling på arbejdsmarkedet, og jeg kan på vegne af Enhedslisten sige, at vi støtter forslaget.

Der er tale om et forslag, som i det små betyder, at loven bliver en lille smule mindre bureaukratisk. Vi synes, det er fornuftigt at lave en fællesopkrævning, som gør det lettere for arbejdsgiverne at bidrage til Barselfonden. Vi kan også godt støtte forslaget om en mere fleksibel fastsættelse af refusionen, så fonden kan følge de kollektive overenskomster.

Så synes vi, at det er en glimrende forpremiere på diskussioner om barsel og dens betydning for ligestilling, som vi ser frem til, både i forhold til problemerne i forbindelse med arbejdsgivere uden ansatte, freelancere, løsarbejdere og vikarer, men også i forhold til diskussionen om øremærket barsel til fædre. Barselfonden var og er stadig et fremskridt for ligestilling på arbejdsmarkedet, og nu er det så tid til, at vi om forhåbentlig ikke så længe tager det næste skridt.

Kl. 18:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 18:02

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Med udgangspunkt i revisionen af loven om barseludligning på det private arbejdsmarked lægger det her lovforslag op til, at den lovbestemte barseludligningsordning, Barsel.dk, bliver tilsluttet Samlet Betaling. Det mener vi i Liberal Alliance vil være et godt tiltag, da det letter administrationsbyrden for de virksomheder, som betaler til ordningen. Det fremgår af lovforslaget, at det vil koste 16 mio. kr. at omlægge Barsel.dk til Samlet Betaling, men også at man samtidig forventer en årlig besparelse på 3,4 mio. kr. og en tilbagebetaling på investeringen på 4,8 år. Oven i det her kommer der en administrativ lettelse for erhvervslivet på 1,2 mio. kr., og det synes vi i Liberal Alliance er meget positivt.

Med henvisning til høringsvaret fra Dansk Arbejdsgiverforening vil vi dog bemærke, at vi synes, det er uhensigtsmæssigt at bryde med det gældende princip om, at refusionsniveauet reguleres på grundlag af den udvikling, som arbejdsmarkedets parter er blevet enige om ved overenskomstforhandlingerne. Det forhold vil vi gerne søge afklaret under udvalgsarbejdet, som vi ser frem til.

Der er fortsat en række sten på vejen i retning af ligestilling mellem mænd og kvinder. Det her er en af de sten, man let kan fjerne, og derfor ser vi i Liberal Alliance samlet positivt på forslaget.

Kl. 18:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fru Mette Bock. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Der er tale om en præcisering af loven og en tilpasning af betingelserne for de decentrale ordninger. Samtidig skabes der større fleksibilitet under hensyn til den nære sammenhæng med de decentrale barseludligningsordninger og de aftalte overenskomstbaserede regler om løn under barsel.

Det var den daværende borgerlige regering, som indførte barseludligningsordningen, og Konservative kan derfor bakke op om det her lovforslag, som reelt alene er en præcisering af den eksisterende lov. Barseludligningsordningens formål er at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder på det private arbejdsmarked og sikre, at arbejdsgivere udbetaler løn under barsel til deres medarbejdere og får kompensation for det.

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:04

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Mon ikke jeg kan nøjes med at tage ordet i ganske kort tid og selvfølgelig konstatere, at jeg glæder mig over, at der er bred opbakning til forslaget her. Det havde jeg nu altså også forventet, vil jeg gerne sige. Det er et lillebitte lovforslag, som jo følger af en revisionsbestemmelse indskrevet i den oprindelige lov, som vi selvfølgelig skal leve op til. Jeg tror, at vi må sige, at den lovbaserede barseludligningsordning har været en rigtig, rigtig stor succes, og nu gør vi den lidt bedre med det lovforslag, der ligger her.

Jeg er af den overbevisning, at det er vigtigt, at Folketinget hele tiden har øje for, hvordan vi kan sikre, at der er ordentlige barselvikår for både mænd og kvinder i Danmark, sådan at de nyfødte børn og de næste generationer får en så god start på livet som overhovedet muligt.

Hvad angår forslaget her, er der jo tale om en række tekniske ændringer, som er ret upolitiske. Vi letter lidt administration, og vi sørger for, at ordningen bliver mere fleksibel, sådan at den også kan udvikle sig, i takt med at de kollektive overenskomster udvikler sig på det private arbejdsmarked, som det her jo handler om. Så giver vi også de decentrale barseludligningsordninger et serviceeftersyn med forslaget.

Jeg takker som sagt for den brede opbakning, og det skulle være ordene.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af lov om Ligebehandlingsnævnet. (Chikanesager, udpegning af formandskabet m.m.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 28.03.2012).

Kl. 18:06

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Fatma Øktem.

Kl. 18:06

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Tak. Med dette lovforslag skal vi skabe klarhed over Ligebehandlingsnævnets virke og kompetencer. Vi skal præcisere nævnets opgaveportefølje, og vi skal lette adgangen for personer, der ønsker at klage. Og så skal vi udmønte de initiativer og input, som er blevet indsamlet i forbindelse med revisionen.

Helt generelt foreslås tre særlige ændringer. For det første gøres det klart, at nævnet kan behandle sager om chikane. For det andet præciseres kompetencen til at afvise klager, som ligger hos nævnet, og for det tredje ændres bestemmelsen om formandskabet, således at formanden skal udpeges blandt landsdommere og præsidenter i Sø- og Handelsretten.

I Venstre er vi positivt stillet over for de tiltag. Det er vigtigt, at nævnets kompetencer også i chikanesager klarlægges videst muligt, så vi imødekommer alle tilfælde af forskelsbehandling. Det er ligeledes vigtigt, at afvisningskompetencen præciseres, så vi kan få en effektiv og virksom sagsbehandling.

Men succeskriteriet for nævnet er mere og andet end blot effektiv sagsbehandling og entydige kompetencer. Da Ligebehandlingsnævnet blev oprettet i 2009, var målet at skabe en enkel klageadgang i diskriminationssager både på og uden for arbejdsmarkedet. Det har vist sig at være nødvendigt. I den tid er antallet af klagesager steget markant. Det er derfor essentielt, at vi styrker Ligebehandlingsnævnet, så hver eneste sag kan behandles bedst muligt.

Men det er også essentielt, idet Ligebehandlingsnævnets afgørelser kan omfatte principielle spørgsmål. Det betyder, at nævnets rolle kan have en videregående betydning for arbejdsmarkedet og samfundet. Her står et aspekt særlig centralt for Venstre og for mig som ligestillingsordfører. Det handler om, at nævnet skal sikre et frit arbejdsmarked, hvor den enkelte vurderes ud fra sine kompetencer. Dette princip er væsentligt. Et job skal besættes på baggrund af kvalifikationer. Det skal ikke besættes, fordi man opfylder en kvote, og det skal ikke besættes på baggrund af køn, race, seksuel orientering eller andet.

Ligebehandlingsnævnet skal sikre, at kampen mod forskelsbehandling står højt på dagsordenen. Vi skal modvirke en kultur, hvor mennesker ansætter eller diskriminerer på grund af køn eller race, etnicitet, religion, seksuel orientering m.m. Det er kun på den måde, at alle får lige mulighed for at bidrage. Det har vi brug for i et moderne samfund.

Netop derfor må nævnet ikke blive til en institution for gakkede sager. Nævnet skal ikke lægge sine kræfter i kvindeetager, lyserøde legoklodser eller kønsopdelte toiletter. Vi skal snarere modvirke en reel diskrimination både på og uden for arbejdsmarkedet. Det kan dette lovforslag bidrage til, idet vi forbedrer nævnets organisation og klarlægger dets rolle. I sidste ende kommer dette den enkelte borger til gode.

Afslutningsvis kan jeg konkludere, at spørgsmålet om nævnets egen drift ikke indgår i forslaget. Det er vi i Venstre meget glade for,

idet vi ikke kan støtte en ordning, som gør, at nævnet selvstændigt kan tage sager op. En sådan tildeling af egendriftskompetence vil først og fremmest sætte spørgsmålstegn ved nævnets objektivitet. Derudover sikrer loven allerede nu en entydig og simpel klagemulighed for alle, og til og med forbedres den med dette lovforslag.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 18:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:11

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg er glad for, at etableringen af Ligebehandlingsnævnet har virket efter hensigten. Derfor er det også på sin plads, at regeringen med en revision af loven kun lægger op til små justeringer og præciseringer.

Vi har fået et godt alternativ til domstolene, som både er bredt spekteret, og hvor antallet af sager stiger løbende. Offentligheden er med andre ord blevet opmærksom på, at sager om forskelsbehandling kan bringes op her. Nævnet mener jeg og Socialdemokraterne er med til at styrke danskernes rettigheder, fordi man altid har mulighed for – vel at mærke gratis – at rejse en problemstilling, hvis man føler sig uretfærdigt behandlet på baggrund af køn, etnicitet osv.

Der skal ikke være tvivl om, at vi fra socialdemokratisk side mener, at det er vigtigt at sikre, at der ikke forskelsbehandles hverken på arbejdsmarkedet eller uden for. Derfor er det også relevant, at det med lovforslaget præciseres, at nævnet kan tage sager op, som vedrører chikane og sexchikane. Vi støtter forslaget og ser frem til en senere diskussion om nævnets mulighed for selv at tage sager op.

Kl. 18:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Herefter er det hr. Bent Bøgsted, som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det her lovforslag er en ændring af lov om Ligebehandlingsnævnet. Det er også en revisionssag, vi har her. Som det fremgår af lovforslaget, er det regeringens opfattelse, at nævnet lever op til dets målsætning om at være et godt alternativ til de almindelige domstole. Jeg har egentlig heller ikke hørt andet, end at det skulle leve op til målsætningen, så det kan jeg stort set være enig i.

Det, der er i revisionen af loven, er, at det præciseres i loven, at nævnet kan behandle sager om chikane og sexchikane. Det sker for at tydeliggøre nævnets kompetence. Endvidere bliver det fastlagt, at formanden for nævnet fremover skal udpeges blandt landsdommere og præsidenten og vicepræsidenten i Sø- og Handelsretten. Endelig foreslås det at samle bestemmelserne om afvisning af sager i en nyaffattet bestemmelse; en lille revisionen af loven, der gør, at revisionspligten falder bort.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget

Kl. 18:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 18:13

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

I Radikale Venstre mener vi, at det giver rigtig god mening at have et ligestillingsnævn. I forlængelse af dette er det vigtigt hele tiden at foretage de passende revisioner af loven bag nævnet. Det sker nu. Og det synes vi i Radikale Venstre er fornuftigt.

Kl. 18:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Stine Brix.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Også her vikarierer jeg for hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Jeg skal sige på vegne af Enhedslisten, at vi kan støtte forslaget. Det består jo, som flere har været inde på, af en revision af loven om Ligebehandlingsnævnet.

Vi er glade for, at ministeren i høringsnotatet kommenterer flere af høringssvarene og siger, at det fremgår af regeringsprogrammet, at regeringen ønsker at give Ligebehandlingsnævnet mulighed for at tage sager op af egen drift, og at det forventes, at regeringen vil fremsætte et lovforslag om egen driftkompetence i den næste folketingssamling. Det ser vi meget frem til. Det tror vi vil være en stor styrkelse af Ligebehandlingsnævnets mulighed for at sætte fokus på ligebehandling på arbejdsmarkedet.

Alt i alt kan vi støtte forslaget, men der er et enkelt høringssvar fra LGBT Danmark, som vi har bidt mærke i, og hvori de fremhæver et ønske om at indføre kønsidentitet som en kategori, som nævnet kan forholde sig til. Det overvejer vi at stille et ændringsforslag om. Men derudover synes vi, at det er et glimrende forslag.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fru Stine Brix. Herefter er det fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 18:15

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Det ser ud, som om Ligebehandlingsnævnet virker efter hensigten, men med det her lovforslag udmønter man så en generel opfølgning på Ligebehandlingsnævnets virke, og i den forbindelse er der fremsat forslag om, at formanden for Ligebehandlingsnævnet fremover udpeges blandt landsdommere, præsidenten og vicepræsidenter i Sø- og Handelsretten. Derudover lægger revisionen op til at præcisere flere formuleringer i lovteksten.

Vi finder ændringerne positive, og Liberal Alliance støtter forslaget.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak for det. Jeg skal slutte af med det sidste lovforslag inden for det her ordførerskab og sige, at vores ordfører, fru Mai Henriksen, ikke er til stede i dag, og at det derfor er mig, der taler på vegne af Det Konservative Folkeparti.

Når der etableres nævn og råd, er det vigtigt, at vi politikere holder os for øje at stille nogle spørgsmål: Hvad er formålet, og hvad skal det nye organs kompetence være? Vi er meget begejstret for lovforslaget i dag, hvor Ligebehandlingsnævnet selv har ønsket at få præciseret nævnets kompetence. Det er der god grund til, for der har været nogle helt urimelige sager, som Ligebehandlingsnævnet er gået ind i. Det samme har arbejdsgiversiden blandt arbejdsmarkedets parter, og de har meddelt, at de ønsker at få præciseret, hvilke sager i Ligebehandlingsnævnet som kan afvises, og som ikke egner sig til nævnshandling.

Den indvending forstår vi Konservative godt. Hvem husker ikke klagen over hotellet Bella Sky, som havde lavet en etage kun for kvinder og uden adgang for mænd. Klageren mente, at Bella Sky dæmoniserede mænd. Ligebehandlingsnævnets afgørelse hed kort og godt diskriminationen af mænd. Men det må være svært at tale om diskrimination, når der er 792 andre værelser, som man kan leje sig ind på.

Ligebehandlingsnævnet bør tage sig af de sager, som rent faktisk har med ligestilling at gøre frem for af platte sager uden reelt indhold. I udvalgsbehandlingen vil Konservative derfor spørge til, hvordan Ligebehandlingsnævnets kompetencer bliver præciseret, så det bliver relevante ligestillingssager, som nævnet tager op. Men ellers støtter vi forslaget.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:17

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Også den her debat forventer jeg at kunne replicere på relativt hurtigt. Jeg lyttede mig frem til en bred opbakning. Jeg havde nu heller ikke, vil jeg sige, regnet med andet, fordi også det her er et lovforslag, som er en revision, der er bestemt i den oprindelige lovgivning. Og i og med at Ligebehandlingsnævnet vel efterhånden nyder bred og stor respekt, er det også naturligt, at vi foretager en revision af lovgivningen her.

Jeg synes, det er et vigtigt arbejde, der pågår i Ligebehandlingsnævnet. Altså, det, at alle borgere i det her land har en let og gratis adgang til at kunne klage over forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, er selvfølgelig centralt. Nævnet modtager stadig flere sager. Det understreger, tror jeg, at kendskabet til nævnet er blevet mere udbredt.

Lovforslaget her rummer alene tekniske ændringer. Så jeg siger selvfølgelig tak for, at der er så bred opbakning til den her revision af loven.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget, og såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

22) Forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

Hvad vil regeringen gøre for at forhindre Europa-Kommissionens forsøg på at regulere konfliktretten?

Af Finn Sørensen (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Stine Brix (EL), Per Clausen (EL), Lars Dohn (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Rosa Lund (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Pernille Skipper (EL), Nikolaj Villumsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Anmeldelse 21.02.2012. Fremme 23.02.2012).

Kl. 18:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse bliver udsat til tirsdag den 24. april 2012.

Vi har allerede ordføreren for forespørgerne på talerstolen for begrundelsen. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:19

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Forespørgslen lyder: »Hvad vil regeringen gøre for at forhindre Europa-Kommissionens forsøg på at regulere konfliktretten?«

Forespørgslen blev rejst den 21. februar i år, og i dag er den endnu mere aktuel, end da den blev rejst. Baggrunden for forespørgslen var et udkast fra Europa-Kommissionen til en forordning om regulering af konfliktretten, den såkaldte Monti 2-forordning, som blev lækket til offentligheden i begyndelsen af februar i år. Det blev drøftet med beskæftigelsesministeren på et møde i Europaudvalget den 10. februar, en uges tid før ministeren skulle af sted til ministerrådsmøde i EU, der skulle afholdes den 17. februar.

På dette møde bad jeg ministeren give et klart tilsagn om at ville gøre, hvad der stod i hendes magt for at stoppe arbejdet med den nævnte forordning. Ministeren ville ikke forholde sig til spørgsmålet med den begrundelse, at sagen var taget af dagsordenen på det pågældende ministerrådsmøde, og at der var tale om et uofficielt udkast.

Det var vi ikke tilfredse med i Enhedslisten, vi mener, det er galt nok, at Kommissionen overhovedet kan få sådan en idé, og at det burde stoppes med det samme. Derfor blev forespørgslen rejst, nemlig for at få en klar stillingtagen fra ministerens og Folketingets side.

Vi kunne have sparet denne debat, hvis ministeren havde fulgt vores opfordring. Det kunne have stoppet arbejdet med forordningen med øjeblikkelig virkning, da et enkelt medlemsland kan blokere for vedtagelsen af en sådan forordning, men det skete desværre ikke. I stedet har Europa-Kommissionen den 21. marts i år fremsat et forslag med den meget sigende titel:

»Forslag til Rådets forordning om udøvelse af retten til kollektive skridt inden for rammerne af etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser«.

Sagt på dansk betyder den fulde titel, at konfliktretten ifølge Europa-Kommissionen skal anvendes på en måde, så den respekterer det indre markeds regler om fri bevægelighed af kapital, tjenesteydelser, varer og arbejdskraft.

Det burde være indlysende for en dansk minister, at sådan et forslag skal stoppes ganske omgående, da det strider fuldstændig imod Danmarks hidtidige holdning, som er, at EU ikke har kompetence til at regulere konfliktretten. Det er rigtigt, at EU-Domstolen ikke desto mindre har tildelt sig denne ret gennem afsigelsen af fire domme i 2007 og 2008. Det er galt nok i sig selv, og det bør der under alle omstændigheder gøres noget ved. Men dette forslag til forordning lægger op til endnu mere vidtgående indgreb, og derfor håber jeg, vi

i dag kan få et klart tilsagn fra ministeren og Folketinget om, at man vil kræve, at Kommissionens forslag tages af bordet.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det beskæftigelsesministeren for besvarelse.

Kl. 18:22

Besvarelse

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak til Enhedslisten for at have rejst debatten her i dag. Det er en central og vigtig debat, som er af vital betydning for den danske model og dermed for vores arbejdsmarked.

Jeg vil starte med at sige, at jeg som beskæftigelsesminister sætter den danske model utrolig højt. Vi har i mine øjne en af verdens bedste modeller, hvad angår reguleringen af arbejdsmarkedsforhold. Vi har et stabilt og fredeligt arbejdsmarked, og vi har generelt gode løn- og arbejdsforhold. Der er en mobilitet og en fleksibilitet, der gavner både lønmodtagere og arbejdsgivere i med- og modgangstider.

Takket være fælleserklæringen for 25 år siden har vi gode pensionsordninger, og vi har en arbejdsmarkedsmodel, der bygger på dialog og forståelse for hinandens vilkår. Jeg tror, det er noget af det, der giver stor tilfredshed både på arbejdsgiver- og på arbejdstager side.

Hvis vi ikke havde haft den danske model, tror jeg ikke, at vi havde oplevet et Danmark, der var så rigt og så velstående og på mange måder et så godt et land at leve i. Derfor synes jeg selvfølgelig, at der er al mulig grund til at passe på vores danske model og sikre, at vi har en stærk dansk model i fremtiden.

Indledningsvis vil jeg også gerne sige, at det, at vi har en konflikt- og strejkeret, er en helt central del af den danske model, og hvis parterne skal have den nødvendige magt, skal de også have stærke midler til at føre deres intentioner ud i livet. Regeringen vil derfor sikre konfliktretten, som den er i dag. Det er sådan set det vigtigste for mig at få slået fast.

Det andet, jeg godt kunne tænke mig at sige i dag, er, at vi er en regering, der aktivt støtter det danske medlemskab af EU. Vi støtter også det indre marked og arbejdskraftens frie bevægelighed. Det indre marked har i vores øjne både skaffet beskæftigelse og merværdi og dermed økonomisk vækst til gavn for ikke bare lønmodtagere og virksomheder, men også for det danske samfund i det hele taget. Det indre marked må selvfølgelig ikke underminere arbejdstageres rettigheder, men omvendt må den frie bevægelighed respekteres.

Men det er også vigtigt at få sagt indledningsvis, at de spilleregler ikke altid respekteres. Derfor er vi som regering grundlæggende positivt indstillet over for, at Europa-Kommissionen nu ønsker at fremsætte forslag til en bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet, ligesom vi på dansk jord med dansk lovgivning gør, hvad vi kan for at bremse de negative konsekvenser f.eks. i form af social dumping.

Vi har lavet en politisk aftale sammen med Enhedslisten i forbindelse med finanslovaftalen for indværende år, hvor vi forstærker indsatsen mod social dumping. Det gør vi, hvad angår cabotagekørsel, og det gør vi, hvad angår et styrket myndighedssamarbejde på tværs af SKAT, politi og Arbejdstilsynet, og det gør vi ved, at vi på vores videre færd har nedsat et grundigt udvalgsarbejde, der skal se på, hvordan man i endnu højere grad kan imødegå udfordringerne med social dumping. Det siger sig selv, at forudsætningen for, at den frie bevægelighed kan blive en succes, er, at der skal være ordentlige vilkår, og de virksomheder, der navigerer i det her, skal selvfølgelig overholde spillereglerne.

Med hensyn til det konkrete forslag, nemlig den såkaldte Monti II-forordning – som vel egentlig er årsagen til at spørge til forespørgslen, og som hr. Finn Sørensen lige sagde også har aktualiseret debatten – har Folketinget i mandags modtaget regeringens grund- og nærhedsnotat, og Folketing har sikkert allerede konstateret, at vi ønsker en nærmere redegørelse fra Europa-Kommissionen om, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt. Det er jo en central diskussion, som skal være belyst, før vi kan tage endelig stilling.

Jeg vil også gerne indledningsvis sige, at når det handler om det her område – i øvrigt i lighed med mange andre, men i særdeleshed her – vil den officielle danske holdning selvfølgelig være nøje afstemt med den holdning, som parterne måtte repræsentere i sagen. Jeg kan også oplyse til Folketinget, at jeg som beskæftigelsesminister allerede har modtaget henvendelser fra hovedorganisationerne LO og FTF og fra arbejdsgiverrepræsentanterne via DA, og parterne udtrykker stor bekymring over for Monti II-forordningen, og det lytter vi selvfølgelig rigtig, rigtig meget til.

Som hr. Finn Sørensen selv var inde på, kræver forordningen enstemmighed. Et land har allerede meldt, at det ikke ønsker at stemme for, og jeg har endnu ikke lyttet mig til, at et eneste land har meldt positivt på den forordning, der ligger. Det bliver jeg selv meget klogere på under det uformelle ministermøde i næste uge, som afholdes i Horsens her i Danmark, men indtil nu er der altså ikke et eneste land, der har meldt positivt ud i forbindelse med forordningen.

Kl. 18:27

Så man kan sige, at der lige nu er en del, der tyder på, at det slet ikke bliver aktuelt at diskutere forslaget videre færd, men det skal selvfølgelig ikke hindre Folketinget i at have en ordentlig drøftelse her i aften om hele spørgsmålet.

Jeg vil egentlig gerne understrege, at det ikke er muligt for EU at regulere konfliktretten i forhold til at fastlægge nærmere regler og betingelser for konflikt, f.eks. harmoniserede varsler for konflikt, på EU-plan. Men det betyder jo altså ikke, at konfliktretten er ubegrænset. I Danmark kan man ikke bryde loven med henvisning til, at man er i arbejdskonflikt, og helt tilsvarende og parallelt skal man ved konflikter også respektere EU-retten. F.eks. har EU-Domstolen fastslået, at man ikke kan konflikte for krav, der har til formål at forhindre en virksomhed i at etablere sig i et andet land. De domme har været diskuteret i Folketinget tidligere.

Så man kan sige, at det, der også er spørgsmålet i debatten i dag, for det første er, om EU kan afklare forholdet mellem konfliktret og den øvrige EU-ret, og det andet spørgsmål er, om EU bør gøre det. I et eller andet omfang kan man vel sige, at det første spørgsmål er juridisk, og at det andet er politisk. Der er selvfølgelig en sammenhæng mellem det politiske og det juridiske forstået sådan, at hvis man mener, at EU ikke bør regulere et område, giver reglerne om nærhedsprincippet nogle juridiske muligheder. Og vi har som sagt sat spørgsmålstegn ved, hvorvidt nærhedsprincippet overhovedet er overholdt med den her forordning.

For måske at sætte dagens debat lidt i relief vil jeg komme med et par ord om den danske model og EU. Konfliktretten, som vi diskuterer i dag, er, som jeg sagde det før, en helt integreret del af den danske arbejdsmarkedsmodel, og sådan skal det også blive ved med at være, hvis det står til regeringen. Arbejdsmarkedets parter og den danske model udgør et vigtigt fundament for hele vores samfund.

Men det er jo sådan set også en model, der er vant til at blive udfordret af økonomiske kriser, konjunkturer og ændringer på arbejdsmarkedet. Jeg henviste før til »Fælleserklæringen« fra 1987, hvor parterne sammen med den daværende i øvrigt borgerlige regering jo fandt sammen om et, vil jeg kalde det, stærkt politisk svendestykke. Man blev enige om løntilbageholdenhed i en periode, mod at man kunne gå i gang med at udbygge det, der skulle vise sig at blive vel-sagtens et af verdens allerstærkeste pensionssystemer, nemlig ar-

bejdsmarkedspensionerne. I 1987 viste den danske model sit værd, og det håber jeg også den danske model får lejlighed til igen.

Den styrke, som parterne i Danmark repræsenterer i den danske model, er jo også en styrke, som på en eller anden måde giver magt, og når man har magt, har man vel også et ansvar for den samlede samfundsudvikling. Forleden dag fik vi overenskomstresultatet på det private arbejdsmarked, og jeg synes, man må kvittere for den ansvarlighed, som overenskomstresultatet også er udtryk for.

Som regering er det for os rigtig, rigtig vigtigt, at vi også fremover har stærke parter, der magter at tage medansvar for samfundsudviklingen. Og hvorfor siger jeg alt det her i en tale om konfliktretten og forordningen Monti II, som der er rejst en forespørgselsdebat om? Det gør jeg for egentlig at understrege, at det danske arbejdsmarked og den danske model udfordres fra mange sider, og jeg tror, det er vigtigt ikke at gøre EU til et fjendebillede i den her sag.

På mange måder spiller EU jo i dag en vigtig rolle for vores arbejdsmarked. Med fællesakten i 1986 fik EF hjemmel til at udarbejde arbejdsmiljødirektiver, og de fleste grundlæggende risici er i dag reguleret af EU, så vi har mindstebeskyttelse på hele det europæiske arbejdsmarked. Det er også nogle grundlæggende rettigheder, som jeg hører at mange – også fra forskellige partier – skatter højt.

Senere er arbejdsmarkedets parters rolle blevet styrket og endda traktatfæstet. Beskæftigelsesstrategien er indført, og der er igennem de senere år blevet foretaget en række ændringer. Et eksempel er selvfølgelig Lissabontraktaten, hvor arbejdsmarkedets parters rolle blev yderligere stadfæstet.

Kl. 18:32

Ligegyldigt hvad man kan sige om de beslutninger, der er truffet i EU, er der ingen tvivl om, at det europæiske samarbejde og vores medlemskab deraf også stiller os over for udfordringer, men arbejdsmarkedets parter har, synes jeg, også tidligere vist med et bredt flertal blandt Folketingets partier, at de er i stand til at løse de udfordringer. Et eksempel på det er Lavaldommen. Der er flere grunde til at nævne lige præcis den dom, og jeg er sikker på, at vi kommer til at diskutere den, men det er sådan set også en af årsagerne til, at vi overhovedet er her i dag.

Efter Lavaldommen stod det klart, at den danske fagbevægelse ikke kunne konflikte sig til krav i samme omfang, som den havde kunnet tidligere. Groft sagt troede alle vel før Lavaldommen, at konfliktretten befandt sig i en form for fritsvævende rum uden EU-retlige begrænsninger, men EU-Domstolen slog fast med Lavaldommen, at konfliktretten skal holde sig inden for EU-rettens rammer; det vil i den konkrete sag først og fremmest sige udstationeringsdirektivets regler for, hvilke lønkrav man retligt kan stille.

Det var en afgørelse, der dengang, tror jeg, blev imødeset med både spænding og frygt, men da afgørelsen først var faldet, blev lønmodtagere, arbejdsgivere og politikere dengang enige om, at man måtte stå sammen om at finde en løsning.

Jeg synes, at resultatet deraf er tilfredsstillende. Jeg synes også, at det er vigtigt at hæfte sig ved, at der var en god proces, som viser, at vi i Danmark er i stand til at opretholde en dansk model, også selv om vi er en del af EU's indre marked.

Når vi så kigger på, hvilken betydning Lavaldommen har haft på EU-plan, vil jeg sige, at det fra flere sider er blevet nævnt, at EU-Domstolen med Lavaldommen har fastlagt, at arbejdstagerens rettigheder er underlagt den frie bevægelighed. Og der tror jeg at der kan være grund til at skruer tiden lidt tilbage, nemlig 30 år, til den 3. februar 1982, hvor Domstolen fastslog følgende:

»Det står fast, at fællesskabsretten ikke er til hinder for, at medlemsstaterne udstrækker deres lovgivning eller de af arbejdsmarkedets parter indgåede kollektive arbejdsaftaler vedrørende mindsteløn til at omfatte enhver, der, selv midlertidigt, udfører lønnet arbejde på deres område, uanset hvor arbejdsgiveren er etableret, ligesom fæl-

lesskabsretten ikke forbyder medlemsstaterne at gennemtvinge overholdelsen af disse regler ved passende midler.«

Domstolen slog altså fast dengang, at den frie bevægelighed *ikke* var ubegrænset, den skulle respektere reglerne om mindsteløn. Det var den dom og efterfølgende domme, der førte til, at man fandt det nødvendigt at fastsætte nogle mere præcise regler for, hvad der gælder i tilfælde af udstationering, og det førte til vedtagelsen af udstationeringsdirektivet. Så man kan sige, at arbejdstagernes rettigheder er begrænset af udstationeringsdirektivet, men omvendt, at den frie bevægelighed også er afgrænset af grundlæggende arbejdstagerrettigheder.

Så man kan sige, at vi er tilhængere af et indre marked. Vi er også af den klare overbevisning, at det indre marked er til gavn for både virksomheder og lønmodtagere, men det er selvfølgelig fuldstændig afgørende vigtigt, at det, der foregår inden for rammerne af den frie bevægelighed, respekterer de grundlæggende rettigheder, og at konkurrencen foregår på en ordentlig måde.

Det indre marked kan i vores øjne kun fungere, hvis der er en ordentlig håndhævelse af udstationeringsdirektivet. Den diskussion udestår fortsat, også her, fordi vi netop kun har modtaget Kommissionens forslag til en bedre håndhævelse.

Jeg skal til at slutte af, men jeg vil sige, at vi nu har et forslag fra Kommissionen, arbejdsmarkedets parter har, som jeg sagde før, på både dansk og europæisk plan allerede nu udtalt sig negativt om Monti II-forordningen, og regeringens foreløbige holdning fremgår af det grund- og nærhedsnotat, som er oversendt til Folketinget. Hvis der nogen sinde skulle komme gang i reelle forhandlinger på europæisk plan om forslaget, vil regeringen selvfølgelig inden da præsentere sin indstilling i Folketingets Europaudvalg; det er den rigtige måde at gøre det på. Derfor står vi altså i den situation, at vi selvfølgelig lytter til, hvad parterne siger.

Vi har fra regeringens side et ønske om at sikre, at der fortsat er en konfliktret på dansk jord. Det er selvfølgelig i det lys, man skal se den holdning, der vil komme om nødvendigt i forbindelse med Monti II-forordningen.

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren for hendes besvarelse. Så går vi til forhandlingen, og det er ordføreren for forespørgerne, hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 18:38

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak for ordet, og tak til ministeren for en lang redegørelse, der kom meget vidt omkring, også længere, end man egentlig behøver i den foreliggende sag, for det, vi skal diskutere i dag, er jo ikke Kommissionens forslag til direktiv om håndhævelse af udstationeringsdirektivet, det er Kommissionens forslag til den såkaldte Monti II-forordning. Det handler jo om at regulere konfliktretten, og der synes jeg, at ministeren måske skylder at gå lidt dybere ind i, hvad det forslag egentlig handler om.

Jeg har jo refereret overskriften på det og argumenteret for, at alene det, at EU forsøger at regulere konfliktretten, burde gøre, at en dansk regering med det samme og uden sådan set at spørge nogen herhjemme tager klart og tydeligt afstand fra det. Der vil jeg gerne citere den danske regerings indlæg i Laval-sagen, dateret den 30. januar 2006, og jeg citerer:

Det er grundlæggende regeringens opfattelse, at Fællesskabet hverken direkte eller indirekte har kompetence til at regulere fagfor-

eningers ret til at konflikte for at opnå overenskomst med en arbejdsgiver. Citat slut.

Det har været danske regeringers holdning lige siden 1972 og også før afstemningen om dansk medlemskab af EU, og derfor kræver det ikke de store studiekredse at finde ud af, at sådan et forslag, som her kommer fra Kommissionen, bare skal dræbes lige med det samme, hvis jeg må have lov at bruge et sådant billedsprog.

Det kræver efter min mening heller ikke nogen forespørgsler om – og da specielt ikke til Kommissionen – om nærhedsprincippet er overholdt. Det har Kommissionen taget stilling til, kan man se, hvis man læser forslaget, og Kommissionen når forunderligt nok til den opfattelse, at nærhedsprincippet er overholdt, fordi vi her har at gøre med noget, som Kommissionen ikke mener at medlemslandene selv kan finde ud af.

En afvisning af det her forslag er så meget mere nødvendigt, når man ser på det øvrige indhold. Kommissionen henviser selv til Domstolens afgørelser, som ministeren også var inde på, og til den efterfølgende voldsomme debat, som viste, at arbejdsgiverne generelt var tilfredse med disse domme, hvorimod den europæiske fagbevægelse tog skarpt afstand fra dem. Problemet med disse domme er jo, at de er et dybt indgreb i fagforeningernes konfliktret og i medlemslandenes ret til at beskytte sig imod social dumping, fordi det ikke længe er tilladt at stille samme krav til udenlandske virksomheder som til hjemlandets.

Monti II-forordningen tager klart parti for arbejdsgivernes opfattelse; den ophøjede Domstolens afgørelse til lovgivning, som gælder umiddelbart i alle medlemslande. Og ikke nok med det, Kommissionen lægger også op til en regulering af alle former for konflikter i forbindelse med enhver omstrukturering og/eller flytning af virksomheder og tjenesteydelser inden for EU, og det er jo langt mere vidtgående.

Den blander sig også i landenes arbejdsmarkedssystemer, og så vil Kommissionen have indført en varslingsbestemmelse, når der er tale om konflikter eller alvorlige handlinger eller forhold, der kan forårsage alvorlige forstyrrelser i det indre markeds funktion, eller som kan forvolde alvorlig skade for landenes arbejdsmarkedsskæbning eller skabe alvorlig social uro. Hvis der er optræk til sådanne konflikter, skal man omgående varsle Kommissionen og den anden medlemsstat, der kan være involveret i det her.

Der står ikke noget om, at Kommissionen kan gribe ind i sådanne konflikter, men vedtagelsen af forordningen vil være grundlag for, at Kommissionen kan rejse en sag ved EU-Domstolen mod et medlemsland, der ikke lever op til varslingsbestemmelsen. Og dermed er denne varslingsbestemmelse en åben ladeport for indgreb i konflikter, der kan fortolkes som alvorlige forstyrrelser af det indre marked eller de andre forhold, jeg nævnte, herunder faren for at skabe alvorlig social uro. Kun fantasien sætter grænser for, i hvilke konflikter og situationer denne forordning kan bruges. Det kan være strejker for at forhindre flytning af en virksomhed fra ét medlemsland til et andet, det kan være omfattende transportstrejker, konflikter for at forny overenskomster, politiske strejker osv. Det vil alt sammen kunne påstås at medføre begrænsninger i den fri bevægelighed for virksomheder og tjenesteydelser.

Det burde ikke være svært for en dansk regering og det danske Folketing at nå til den konklusion, at dette forslag er fuldstændig i strid med den danske holdning, og at forslaget åbner op for endnu mere EU-regulering af konfliktretten og det danske arbejdsmarkedssystem, end vi allerede er blevet udsat for.

Forslaget kaldes jo populært for Monti II-forordningen, fordi den tidligere kommissær Monti har formuleret en sætning om, at forslaget på ingen måde berører landenes arbejdsmarkedssystemer eller retten til kollektive aftaler og konfliktret. Som man kan se, er det ikke rigtigt, og derfor bør vi jo følge LO's og FTF's og parternes holdning om, at dette forslag skal afvises.

Jeg vil afslutte med at læse et forslag til vedtagelse op på vegne af Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Europa-Kommissionen den 21. marts 2012 har fremsat forslag til forordning om regulering af konfliktretten inden for rammerne af det indre markeds regler.

Folketinget finder, at der er tale om et helt uacceptabelt forsøg på indblanding i medlemslandenes arbejdsmarkedssystemer.

Folketinget fastholder den danske holdning, som siden dansk medlemskab af EF/EU har været, at EU ikke skal blande sig i det danske overenskomsts system og anvendelsen af konfliktretten.

Folketinget pålægger derfor regeringen at tage klar afstand fra Kommissionens forslag, aktivt at søge at overbevise de andre medlemslande om de skadelige virkninger af forslaget og om fornødent at nedlægge veto for at forhindre dets vedtagelse.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

Kl. 18:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Finn Sørensen har nu fremsat et forslag til vedtagelse på vegne af Enhedslisten, og jeg skal lade det indgå i de videre forhandlinger.

Jeg skal lige bede ordføreren om at blive stående, for der er faktisk en bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:44

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne høre hr. Finn Sørensen om den der Monti II-forordning. Der står på side 8 i andenøverste linje, at i erkendelse af, at forslaget berører et for EU-landene meget følsomt emne, nemlig retten til at tage kollektive skridt, og at EU ikke har nogen egentlig lovgivningskompetence på området, farer Kommissionen da også forsigtigt frem.

Hvordan vil hr. Finn Sørensen tolke det? Vil det ikke betyde, at hvis de vedtager sådan et, skal vi ikke implementere det her i Danmark, da de ikke har lovgivningskompetence? Det er den måde, man måske kan tolke det på. Spørgsmålet er bare, hvordan hr. Finn Sørensen tolker det, for hvis vi ikke skal implementere det, er der ingen grund til, at de sidder og arbejder med det nede i EU, når de ikke har lovgivningskompetence på området.

Kl. 18:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:45

Finn Sørensen (EL):

Det vil jeg meget gerne svare på. Det, som Kommissionen forholder sig til der, er, at Kommissionen indrømmer, at der faktisk ikke er lovhjemmel i EU's retsgrundlag, som det er i dag, for at regulere konfliktretten. Det erkender Kommissionen højt og tydeligt. Så må man jo prøve på en anden måde, hvis man gerne vil have lov til at regulere konfliktretten.

Det, som Kommissionen så siger, er, at så laver vi en forordning, som så skal vedtages i henhold til den artikel, der hedder 352, som også kaldes gummiparagraffen. Det er en artikel, som er lavet for at gennemføre retsakter, der ikke umiddelbart er lovhjemmel til i EU. Så kan man gennemføre dem i henhold til den artikel, hvis de ellers ligger inden for en fortolkning af, hvad Unionens målsætning er. Det er så det, som Kommissionen foreslår. Så laver vi en forordning i henhold til den artikel.

Sådan en forordning kræver enstemmighed, men problemet ved den forordning er jo, at den har umiddelbar retsvirkning i alle med-

lemslande. Der er ikke noget med at implementere eller tillempe eller noget. Det er umiddelbart lovgivning, i samme øjeblik den er vedtaget.

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:46

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er jeg da stort set enig med hr. Finn Sørensen i. Så er spørgsmålet, om ikke hr. Finn Sørensen er enig med mig i, at regeringen så skulle sige til Europa-Kommissionen, at den ikke har lovgivningskompetence på det her område, så den skal droppe alt det her?

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:46

Finn Sørensen (EL):

Jo. Hr. Bent Bøgsted skulle jo haft lov til at holde min ordførertale, for så kort kunne det siges, og det er jeg helt enig i, det var mit budskab. Af hensyn til debatten prøvede jeg at lægge nogle argumenter frem, men det er vi helt enige om.

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Da Venstres ordfører på denne forespørgsel ikke kan være til stede, skal jeg hermed oplæse ordføreren's tale.

Enhedslisten spørger i denne forespørgsel om, hvad regeringen vil gøre for at forhindre Europa-Kommissionens forsøg på at regulere konfliktretten. I Venstre lægger vi stor vægt på at fastholde det fleksible danske arbejdsmarked. I Danmark regulerer arbejdsmarkedets parter i høj grad selv forholdene på arbejdsmarkedet. Denne særlige arbejdsmarkedsmodel er en af de vigtigste årsager til, at vi har et konkurrencedygtigt og fleksibelt arbejdsmarked.

Retten til kollektive forhandlinger og retten til at strejke er helt grundlæggende i denne danske model. Derfor vil Venstre selvfølgelig stå fast på arbejdsmarkedsmodellen. Heldigvis anerkender EU da også aftalesystemet. Det fremgår mest tydeligt i artikel 28 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Her står der, at arbejdstagere har ret til kollektive forhandlinger og ret til at tage kollektive skridt.

Samtidig er Venstre også tilhænger af arbejdskraftens fri bevægelighed på det indre marked i EU. Fri bevægelighed for arbejdskraften er et helt grundlæggende princip i EU, som har været med til at styrke de europæiske økonomier og det europæiske samarbejde. Det vil få enorme negative konsekvenser for Danmark, hvis den fri bevægelighed af ydelser, serviceydelser, personer og kapital på det indre marked bliver alvorligt begrænset.

Opgaven består altså i at finde en social balance mellem den frie bevægelighed og den danske arbejdsmarkedsmodel. Det havde Venstre stor succes med, da vi havde regeringsmagten. Som eksempel kan man nævne Lavaldommen. I Lavaldommen rykkede EF-Domstolen på balancen på arbejdsmarkedet på en måde, som oprindeligt ikke var ønskværdig fra dansk side. Derfor var det op til den tidlige-

re regering i fællesskab med arbejdsmarkedets parter at genoprette balancen.

Samarbejdet resulterede i et lovforslag, der bevarer den danske model, sikrer Danmark mod social dumping og unfair konkurrence og lever op til gældende EU-ret. Det viste sig altså, at der ikke var et større og uløseligt modsætningsforhold mellem den danske model og EU-retten.

Derfor er Venstre heller ikke bekymret for, at Europa-Kommissionen generelt arbejder på at undergrave den danske arbejdsmarkedsmodel. For det første har EU ofte rost den danske arbejdsmarkedsmodel, herunder de kollektive forhandlinger. EU har endda fremhævet modellen som et forbillede for de andre medlemslande. Det ville være sært, hvis Kommissionen så samtidig ønskede at undergrave denne model. For det andet understreger Kommissionen i selve Monti II-forordningen, at retten til de kollektive skridt ikke må underordnes den frie bevægelighed.

Det er vigtigt for Venstre, at den danske arbejdsmarkedsmodel fastholdes. I det hele taget er det vigtigt for Venstre, at EU respekterer, at medlemslandene har forskellige modeller for arbejdsmarkedet. Det er ikke EU's opgave at blande sig i detaljerne i de forskellige modeller, som medlemslandene har valgt til at sikre borgernes arbejdsvilkår. Det er altså med dette udgangspunkt, at Venstre betragter problematikken omkring konfliktretten.

Så er jeg vidende om fra min ordfører, at min gode kollega, hr. Leif Lahn Jensen, også på Venstres vegne vil oplæse et forslag til vedtagelse. Sluttelig skal jeg, da Det Konservative Folkepartis ordfører ikke kan være til stede, på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de tilslutter sig Venstres holdning. Tak.

Kl. 18:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Den danske model går jo netop ud på, at arbejdsmarkedets parter gennem dialog og forpligtende aftaler opnår en regulering af arbejdsmarkedet. Det har historisk set betydet gode løn- og arbejdsvilkår, ligesom det generelt set har betydet et fredeligt arbejdsmarked.

Konflikt- og strejkeretten er en integreret del af aftalemodellen, der giver parterne mulighed for sætte magt bag ordene. Det er en ret, og det er en ret, vi skal værne om.

Den danske model er unik, men Danmark er ikke alene i verden. Samhandel med omkringliggende lande, multinationale virksomheder og flytbare arbejdstagere er jo en del af virkeligheden i dag. Derfor er den danske model nødt til at spille sammen med EU-reglerne, og det kan som bekendt, som vi jo ved og sikkert også kommer til at snakke om, godt give enkelte vanskeligheder.

Det har vi ikke mindst kunne konstatere med Lavaldommen, hvori EU-Domstolen gjorde det klart, at fagbevægelsen ikke har en ubegrænset konfliktret. Det var som udgangspunkt problematisk, at konfliktretten blev udfordret, men også positivt, at arbejdsmarkedets parter kunne sætte sig sammen med Christiansborg og finde en god løsning.

For Socialdemokraterne er det vigtigt at slå fast, at der ikke gennemføres EU-tiltag, som har til formål at udfordre konfliktretten, eller som står i modsætning til den danske arbejdsmarkedsmodel. Arbejdsmarkedets parter skal også fremover som nu kunne forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler. Den holdning mener Socialdemokraterne skal ligge til grund for vores holdning til nuværende og fremtidige arbejdsmarkedsinitiativer fra EU's side.

Jeg vil nu på vegne af Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre, Venstre og Det Konservative Folkeparti fremsætte et:

Forslag til vedtagelse

»Det danske aftalesystem på arbejdsmarkedet har haft stor betydning for udviklingen af det danske samfund med fleksible vilkår for lønmodtagere og virksomheder. Folketinget vil derfor vende sig mod EU-tiltag, der er i modstrid med det danske aftalesystem eller begrænser retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler.

I det videre arbejde med udviklingen af EU's indre marked, der skal skabe vækst og beskæftigelse, finder Folketinget det afgørende, at de nationale arbejdsmarkedsmodeller respekteres.

Folketinget noterer sig Europa-Kommissionens netop fremsatte forslag om udstationering.

Folketinget opfordrer regeringen til i arbejdet med fastlæggelsen af dansk forhandlingslinje at tage højde for ovennævnte synspunkter.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 55).

Kl. 18:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen har nu på vegne af Venstre, Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, SF og Det Konservative Folkeparti fremsat et forslag til vedtagelse, som vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er et par bemærkninger, først hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:54

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Leif Lahn Jensen, om han har læst forslaget til Monti II-forordningen. Og er han enig i, at Kommissionen dér lægger op til vidtgående indgreb i reguleringen af konfliktretten, lægger op til indgreb i landenes arbejdsmarkedssystemer, med henblik på hvordan man fortolker tvistigheder? Man lægger også op til en varslingsmekanisme, der vedrører ethvert optræk til forstyrrelse af det indre markeds funktion, og som også vedrører konflikter, der kan true et lands arbejdsmarkedssystem eller skabe alvorlig social uro.

Er hr. Leif Lahn Jensen enig i, at Kommissionen dermed lægger op til et dybt indgreb i fagbevægelsens konfliktret og i landenes arbejdsmarkedssystemer?

Kl. 18:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:55

Leif Lahn Jensen (S):

Ja, jeg har læst Monti II-forordningen, og, ja, jeg vil godt indrømme, at der er problemer, som vi selvfølgelig skal diskutere. Derfor er jeg også glad for, at hr. Finn Sørensen og Enhedslisten i dag har taget den her diskussion op.

Det er jo også derfor, som man kan se i forslaget til vedtagelse, at vi jo netop sagde, som vi gjorde, nemlig at Folketinget vil vende sig imod de her EU-tiltag, som begrænser den danske arbejdsmarkedsmodel. Og derfor er jeg også sikker på, at vores beskæftigelsesminister vil tage det her med, når beskæftigelsesministeren skal til Horsens til EU-møde.

Kl. 18:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 18:55

Kl. 18:57

Finn Sørensen (EL):

Jamen hvis vi er enige om, at der lægges op til en EU-regulering af konfliktretten med det her forslag, og at man vil vende sig imod forslag fra EU's side, der forsøger at regulere konfliktretten, hvorfor siger hr. Leif Lahn Jensen så ikke højt og tydeligt, at det forsøg på at regulere konfliktretten, det forslag til forordning, skal tages af bordet, det skal stoppes, det skal væk?

Hvorfor siger hr. Leif Lahn Jensen ikke det med det samme, når han nu har læst, hvad det går ud på?

Kl. 18:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:56

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg synes, at det er vigtigt at køre det på den måde, vi gør nu. Vi tager en diskussion her, og jeg ved, at man også diskuterer det i Europaudvalget. Jeg ved, at man kommer med en udtalelse, og jeg ved, at ministrene skal sidde og diskutere det med andre ministre i EU. Og så ved jeg ud fra det, at man tager det rigtig alvorligt.

Jeg kan jo også se på det her forslag til vedtagelse, og jeg kan jo også høre på dem, jeg har snakket med fra Folketingets partier, at de stort set alle ser det her som en alvorlig ting og tager det ret alvorligt.

Kl. 18:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 18:56

Christian Juhl (EL):

Jeg vil også gerne høre lidt mere klar tale. Jeg har læst LO's og FTF's høringssvar, og jeg vil høre, om ordføreren er enig i dem, og om det ikke var rigtig godt, hvis politikere i Danmark gav klar besked om, hvor de står henne i de her spørgsmål.

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:57

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg har læst følgende op fra forslaget til vedtagelse:

»Folketinget vil derfor vende sig mod EU-tiltag, der er i modstrid med det danske aftalesystem eller begrænser retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler.«

Det synes jeg er ret tydeligt.

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:57

Christian Juhl (EL):

Ja, men hr. Leif Lahn Jensen sagde jo også, at der er problemer i Monti II-forordningen, som vi skal diskutere. Er der noget at diskutere overhovedet? Og for så at spørge lidt mere præcist: Skal regering stemme imod Monti II-forordningen, som den foreligger nu, hvis det stod til hr. Leif Lahn Jensen – hvad ville han anbefale?

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg hører hr. Christian Juhl spørge, om der er noget at diskutere. Jeg regner med, at det er derfor, man har ønsket en forespørgselsdebat. Det er vel for at diskutere, og det er vel det, vi plejer at gøre i Folketinget. Det er vel grunden til, at man har en forespørgselsdebat.

Jeg må holde fast i at sige, at nu kører vi den her linje. Vi er kommet med nogle klare markeringer herfra, nemlig at vi vil holde øje med det her. Er der ting, som vi kan se at der er problemer med, vil vi selvfølgelig tage det op. Jeg er sikker på, at ministeren vil tage det op, jeg er sikker på, at Europaudvalget vil komme med nogle klare udtalelser, det har vi jo også set i det her forslag til vedtagelse, der er kommet fra et flertal i Folketinget.

Kl. 18:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 18:58

Henning Hyllested (EL):

Jamen så vil jeg spørge, måske på en lidt anden måde: Er hr. Leif Lahn Jensen i tvivl om, at Monti II-forordningen her er et angreb på konfliktretten – ja eller nej?

Kl. 18:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:58

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg er ikke i tvivl om, at der er problemer i det. Det er også derfor, at vores forslag til vedtagelse lyder, som det lyder, det gør det for at sende det signal, at vi selvfølgelig vil værne om den danske model.

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 18:59

Henning Hyllested (EL):

At der er problemer, siger ordføreren. Jamen hvad dækker det så over, vil jeg spørge hr. Leif Lahn Jensen? Hvad dækker det over, at der er problemer? Er det her et angreb på konfliktretten, eller er der bare nogle problemer, vi skal diskutere? Der er da en væsentlig forskel.

Altså, jeg må minde ordføreren om, at vi har nogenlunde den samme baggrund, og så forskelligt læser vi vel ikke det danske sprog. Ordføreren siger jo også på et tidspunkt: Jeg har skam læst Monti II-forordningen. Er der nogen tvivl om, at det her er et angreb på konfliktretten?

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Leif Lahn Jensen (S):

Det med at læse forskelligt har ikke altid noget med baggrund at gøre. Det drejer sig nu engang om måden, man læser tingene på, vil jeg da sige til hr. Henning Hyllested, og det tror jeg godt hr. Henning Hyllested er klar over.

Jeg vil sige, at ja, jeg må indrømme, at jeg ser, at der er problemer i det. Det er jo også derfor, jeg igen og igen siger, at det her forslag til vedtagelse er vigtigt for mig.

Vi har fået et flertal i Folketinget til at sige: Vi vil værne om den danske model, og hvis der i vores konfliktret netop kan laves en begrænsning i forhold til at håndhæve kollektive aftaler, vil vi selvfølgelig gå imod det. Det tror jeg også godt at Enhedslisten og hr. Henning Hyllested ved at vi vil gøre. Det synes jeg egentlig også at beskæftigelsesministeren sagde ret tydeligt.

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Nu hørte jeg jo lige her, da hr. Finn Sørensen var oppe på talerstolen, at det kunne gøres meget kort, at man kunne sige til ministeren: Gå ned i EU og sig til Europa-Kommissionen, at de skal droppe alt det her med deres ønske om at lave en Monti II-forordning – den har vi ikke noget at bruge til, og den kan vi ikke støtte. Og så kunne jeg være gået ned fra talerstolen nu her, men det gør jeg så alligevel ikke, for vi skal også lige have lidt debat om det, når vi har hørt ministeren sige, at regeringen vil sikre konfliktretten.

Det var jeg egentlig heller ikke i tvivl om. Man vil også sikre det indre marked og arbejdsmarkedets fri bevægelighed. Det er så lige det, der er årsag til, at vi har social dumping og underbetalt arbejdskraft i dag. Så det er sådan set to ting, der modsiger hinanden, for samtidig har man sagt, at man også vil kæmpe mod social dumping og underbetalt arbejdskraft.

Jeg er lidt uforstående over for, når det er blevet meldt så klart ud, at man vil sikre konfliktretten, at regeringen ikke fra starten siger til Europa-Kommissionen: Det her kan vi overhovedet ikke være med til; I behøver ikke at arbejde videre med det; I har ikke lovgivningskompetence på det her område; vi kan overhovedet ikke støtte en forordning. Så kom det jo ikke videre. Det var det, regeringen skulle have været nede og sige til Europa-Kommissionen.

Så er det altid en fordel, at alle landene skal være enige. Og som det er blevet sagt, er der allerede et land, der har meldt, at det er imod. Men det er alligevel sådan lidt misvisende, at man ikke får en klar melding om, hvad regeringen vil. Man venter lige og ser, hvad man så kan forhandle med Europa-Kommissionen om i forbindelse med Monti II-forordningen, for det skulle gerne være sådan, at Monti II-forordningen kommer igennem og bliver vedtaget, for hvis ikke det var det, man ønskede, meldte man jo klart ud fra starten af.

Der må jo ligge en bagtanke fra regeringen om, at man egentlig gerne vil arbejde på, at Monti II-forordningen kommer igennem. Ellers har jeg da misforstået regeringen noget så grueligt, for så kunne man jo netop, som jeg sagde før, bare gå ned og sige: Det her kan I lige så godt lade være med at arbejde med, vi vil overhovedet ikke være med til det.

Derfor er det også lidt svært, for vi har heller ikke fået noget endeligt at vide om, hvad Danmark gør i den her forbindelse, altså om man er for eller imod den her forordning. Det er derfor, der står det tilbage, at man jo nok vil arbejde på at få en forordning igennem. Nu har Danmark jo formandskabet, og så vil man nok arbejde på at tilgodese Europa-Kommissionen og få den forordning igennem.

I Dansk Folkeparti er vi helt indstillet på, at EU overhovedet ikke skal blande sig i den danske arbejdsmarkedsmodel. Det har de gjort rigeligt med alle de direktiver til vedtagelse, de kommer med i tide og utide. Det var vel på sin plads, at man begyndte at kigge lidt mere på, at man ikke blandede sig i landenes indre forhold.

Her er det så konfliktretten, der er oppe, og jeg ved, at vi altid kan diskutere konfliktretten her i Danmark, og hvad man mener om konfliktretten. Der kan være forskellige holdninger til, hvordan konfliktretten skal udøves. Det er så ikke en del af den her debat, men

her i dag er vi i Dansk Folkeparti helt enige med bl.a. Enhedslisten om, at EU overhovedet ikke skal blande sig. Den diskussion om, hvordan det så fungerer, kan vi tage herhjemme. Der kan vi så være uenige, men det kommer ikke EU ved.

Så det er sådan lidt kedeligt egentlig at skulle have en diskussion om noget, der burde være så oplagt for den danske regering, at den meddelte Europa-Kommissionen: Her går I lige lidt for langt, hold lige nallerne lidt for jer selv.

Men jeg vil på Dansk Folkepartis vegne læse et forslag til vedtagelse op, og jeg har egentlig fortrudt, at jeg ikke har lavet det skarpe efter den her debat, men det er for sent nu. Jeg har sagt lidt af det, som jeg måske burde have skrevet i forslaget til vedtagelse, men man skal også skrive i et pænt sprog. Jeg vil gerne fremsætte:

Forslag til vedtagelse

»Det danske aftalesystem på arbejdsmarkedet har haft stor betydning for udviklingen af det danske samfund med fleksible vilkår for lønmodtagere og virksomheder. Folketinget skal derfor vende sig mod EU-tiltag, der er i modstrid med det danske aftalesystem eller begrænser retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler.

I det videre arbejde med udviklingen af EU's indre marked finder Folketinget det afgørende, at de nationale arbejdsmarkeders modeller respekteres.

Folketinget konstaterer, at Europa-Kommissionen netop har fremsat forslag om udstationering, der kan have betydning for den danske model.

Folketinget pålægger regeringen i arbejdet med fastlæggelsen af dansk forhandlingslinje at sikre, at forslaget ikke får betydning for den danske model.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 56).

Det var egentlig det, jeg skulle have sagt meget skarpere fra starten, da jeg indledte. Det kunne jeg egentlig godt have skrevet i forslaget til vedtagelse her, men det har jeg så ikke gjort. Man kan altid fortryde, at man ikke har været lidt skarpere.

Kl. 19:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bent Bøgsted har nu på vegne af Dansk Folkeparti fremsat et forslag til vedtagelse, som jeg også ligesom de andre skal lade indgå i de videre forhandlinger.

Der en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:06

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil da gerne kvittere for ordførerens indlæg, sådan set fra ord til andet, og også for tanken om, at vi nok er uenige om, hvordan konfliktretten anvendes herhjemme, men at det diskuterer vi herhjemme; det skal EU ikke blande sig i. Og den korte indledning med budskabet til regeringen om at droppe det var jo fin, men så kom jeg lidt i tvivl i forbindelse med forslaget til vedtagelse. Nu har jeg det ikke foran mig, så det kan være lidt svært, men jeg hørte, at det sluttede med ordene: Derfor pålægger Folketinget regeringen at sørge for, at forslaget ikke får betydning for den danske model. Sådan hørte jeg det, og det er noget lidt andet, for så lægges der jo også op til en eller anden form for forhandling ud fra Kommissionens forslag i stedet for det klare budskab, som hr. Bent Bøgsted kom med, nemlig: Drop det. Det må jo betyde, at arbejdet skal stoppes fuldstændigt. Jeg kan ikke helt høre, at det er de samme ting, der bliver sagt der.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:07

Hvis det er sådan, at ordføreren virkelig synes, at det her skal være skarpere, kan man jo stemme for Enhedslistens forslag, som hr. Finn Sørensen anbefaler. Så jeg vil opfordre ordføreren til at bruge de næste par dage til lige at søge at samstemme synspunkterne.

Kl. 19:09

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det er, fordi jeg er, hvad skal man sige? sådan en venlig mand. Jeg er ked af at træde nogen alt for meget over tæerne.

Som jeg sagde til hr. Finn Sørensen, ville jeg nu her, hvor jeg står heroppe, egentlig gerne have formuleret det meget skarpere, og det kunne sagtens være indgået i det her forslag til vedtagelse. Men jeg kan jo ikke stå og lave det om heroppe. Det tror jeg ikke at formanden vil tillade.

Kl. 19:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:07

Finn Sørensen (EL):

Nu er beskæftigelsesministeren jo en hård negl, eller hvad man siger, og jeg tror sådan set ikke, at hun lader sig genere af, at der kommer nogle krasse ord i nogle forslag til vedtagelse. Det tror jeg ikke. Det, jeg tror er vigtigt, og det, jeg vil spørge om, er: Er det klogt at angribe det her spørgsmål med venlighed, hvis venligheden omfatter en mulighed for en forhandling ud fra Kommissionens forslag? Er det særlig klogt?

Så vil jeg sige, at hvis nu hr. Bent Bøgsted fortryder sit forslag til vedtagelse lidt – det er jo sådan jeg hører det, ordføreren synes egentlig, at det kunne have været skarpere – så kan jeg da anbefale hr. Bent Bøgsted at tilslutte sig Enhedslistens forslag, for der står det nemlig knivskarpt og klart, at man pålægger regeringen at nedlægge veto mod det her. Det er sådan et latinsk ord for »drop det«. Kunne man så ikke bruge det i stedet for?

Kl. 19:08

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:08

Bent Bøgsted (DF):

Jo, det kunne man måske godt. Man kunne også sige, at hvis nu hr. Finn Sørensen ville have haft, at Dansk Folkeparti skulle have tilsluttet sig det forslag til vedtagelse, så kunne vi have snakket sammen, inden vi stod her i dag. Så kunne det være, at vi kunne være blevet enige om et forslag til vedtagelse, men det er jo ikke sket, og så er den potte næsten ude.

Men vi ved også godt, at hverken Enhedslistens eller Dansk Folkepartis forslag bliver vedtaget, for EU partierne har jo massivt flertal for deres forslag. Hverken Enhedslistens eller Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse kommer til afstemning – desværre.

Kl. 19:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Er der en mere for en kort bemærkning? Ja, i sidste øjeblik. Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:09

Henning Hyllested (EL):

Det var såmænd bare lige som opfølgning på det sidste. Man kan altid stå her og sige, at afstemningsresultatet bliver sådan og sådan, men det skal jo ikke til afstemning i aften, så der er trods alt en mulighed for, inden det kommer til afstemning, at afstemme vores synspunkter.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Bent Bøgsted (DF):

Jamen så enkelt er det jo ikke. Når først vi har afleveret forslaget til vedtagelse heroppe og de har fået det ind i administrationen, fanger bordet. Dertil kommer, at hvis nu det skulle være sådan, at Enhedslistens forslag kom til afstemning, så kunne man vælge, om man ville stemme for eller imod. Jeg kan sige så meget, at vi ikke ville stemme imod.

Kl. 19:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Så skulle der ikke være flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Det er hr. Nadeem Farooq som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 19:10

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Den unikke danske arbejdsmarkedsmodel er ikke en ny opfindelse. Det er normalt altid svært at tidsfastsætte samfundsmæssige modeller bagudrettede, men den danske arbejdsmarkedsmodel er vel egentlig grundlagt med septemberforliget i 1899.

Efter en omsiggribende konflikt med lønmodtagerne og derefter en lockout foranstaltet af arbejdsgiverne landede man dengang en løsning på det, som man dengang kaldte for den store krig. Det endte med arbejdsmarkedsgrundloven fra 1899. Den hviler egentlig på to grundlæggende principper, nemlig lønmodtagernes anerkendelse af arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet og arbejdsgivernes anerkendelse af lønmodtagernes ret til at organisere sig i fagforeninger.

Sidenhen er den danske arbejdsmarkedsmodel gradvis blev udviklet og kendes i dag under betegnelsen flexicuritymodellen. I denne model indgår i dag en treenighed af elementer som et generøst dagpengeniveau eller dagpengesystem i det hele taget, stor fleksibilitet i forbindelse med at hyre og fyre arbejdskraft samt endelig en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Selv om den danske arbejdsmarkedsmodel på en række områder kunne opdateres, har vi grundlæggende en god og robust model. Det betyder, at vi har et stabilt, dynamisk og relativt fredeligt arbejdsmarked. Det er der bred opbakning til.

Det betyder ikke, at den danske model er givet én gang for alle. Den danske model vil altid, som debatten jo også viser i dag, være udfordret og vil altid befinde sig i et spændingsfelt mellem de ting, vi nu prioriterer højt i Danmark, og f.eks. det, der måtte komme fra eksternt hold. I den henseende er det jo vigtigt, at vi værner om den måde, vi har indrettet vores velfærds- og arbejdsmarkedssystem på.

Jeg anerkender og støtter fuldt ud den frie bevægelighed inden for EU's indre marked. Den er med til at skabe vækst og velstand samt job til gavn for danskerne i almindelighed. Men vi må også samtidig på den anden side sikre, at konflikt- og strejkeretten forbliver krumtappen i den danske model. Konfliktretten er en integreret del af den danske model.

Som det også er blevet sagt af min kollega fra Socialdemokraterne, hr. Leif Lahn Jensen, har vi nogle ønsker til det fremadrettede arbejde. Her mener Radikale Venstre, at regeringen i forbindelse med fastlæggelsen af den danske forhandlingslinje bør tage højde for mine hermed nævnte synspunkter. Tak.

Kl. 19:13

Kl. 19:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:13

Kl. 19:16

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne læse nogle sætninger fra Kommissionens indledende bemærkninger til det her, som jeg gerne vil høre ordførerens mening om:

Formålet med dette forslag – altså et forslag til Monti II-forordningen – er at præcisere de generelle principper og regler på EU-niveau med hensyn til udøvelsen af den grundlæggende ret til at tage kollektive skridt inden for rammerne af den fri udveksling af tjenesteydelser og den fri etableringsret, herunder behovet for i praksis at forene dem i grænseoverskridende situationer. Dets anvendelsesområde – altså forordningens – omfatter ikke blot den midlertidige udstationering af arbejdstagere til en anden medlemsstat med henblik på grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser, men også enhver påtænkt omstrukturering og/eller flytning (underforstået: af virksomheder), der involverer mere end én medlemsstat.

Er ordføreren enig i, at dette er en meget vidtgående bestemmelse i forhold til at regulere konfliktretten, sådan så den passer med, om man så må sige, det indre markeds regler?

Kl. 19:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Nadeem Farooq (RV):

Jeg er meget fortrøstningsfuld omkring, at regeringen i det videre arbejde vil tage hånd om de ting, der kendetegner den danske model, med afsæt i de ting, jeg har læst op.

Kl. 19:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:15

Finn Sørensen (EL):

Nu spurgte jeg jo ikke, om ordføreren var fortrøstningsfuld. Det er vi alle sammen, ellers er det jo ikke til at holde ud.

Jeg spurgte: Hvad mener ordføreren om det afsnit, jeg citerede? Er det, eller er det ikke et oplæg til en meget vidtgående regulering af konfliktretten, som oven i købet går ud over de rammer, som EU-Domstolen har lagt gennem sine afgørelser i Lavalsagen m.fl.? Det var bare det. Jeg går ud fra, at ordføreren har læst det papir, som vi jo alle sammen godt vidste vi skulle ned og snakke om. Så hvad mener ordføreren om det?

Kl. 19:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Værsgo.

Kl. 19:15

Nadeem Farooq (RV):

Jeg har sat mig ind i de elementer, som spørgeren henviser til, og der er det vigtigt, at vi fokuserer på – det er også det, der fremgår af det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne er enige om – at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at sikre de basale rettigheder, som lønmodtagerne har i den danske arbejdsmarkedsmodel. Det mener jeg også at mine kollegaer fra regeringspartierne har sagt indtil videre. Det er den linje, der ligger fast, og det er også den linje, som jeg opfordrer regeringen til at forfølge.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Christian Juhl (EL):

Ordføreren sagde, at regeringen bør gøre alt, hvad den kan. Vi kan jo afvise Monti II-forordningen, er det det, ordføreren mener? Og når der står i forslaget til vedtagelse, at man vender sig »mod EU-tiltag, der er i modstrid med det danske aftalesystem eller begrænser retten til at forhandle, indgå og håndhæve kollektive aftaler«, er Monti II-forordningen så i modstrid med det danske aftalesystem, eller begrænser Monti II-forordningen retten til at forhandle, indgå og håndtere aftaler?

Det står der jo ikke noget om i den her udtalelse, så jeg er nødt til at spørge: Er det sådan, at Monti II-forordningen er i modstrid med det danske aftalesystem? Det må ordføreren da have gjort op med sig selv.

Kl. 19:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Nadeem Farooq (RV):

Hr. Christian Juhl har et spørgsmål, som relaterer sig til, at jeg siger, at regeringen vil gøre alt, hvad den kan, og spørger, om det så betyder en afvisning. Der bliver jeg nødt til at rekapitulere.

Der er jo to forhold, og det var også dem, jeg nævnte, nemlig på den ene side den frie bevægelighed inden for EU's grænser og på den anden side retten til at konflikte og sikre de basale rettigheder for lønmodtagerne i den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er i det spændingsfelt, vi opererer.

Ligesom udstationeringsdirektivet jo sætter nogle begrænsninger for lønmodtagernes rettigheder, sætter det også nogle begrænsninger for den frie bevægelighed, og det er som sagt i det spændingsfelt, at vi finder en løsning.

Kl. 19:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:18

Christian Juhl (EL):

Det synes jeg ikke jeg blev så vildt meget klogere af.

Når man siger, at det sker i spændingsfeltet mellem fri bevægelighed og retten til at konflikte, vil jeg spørge: Hvis så man kommer i en situation i regeringen, hvor man skal tage stilling til, om det enten er det ene princip, der skal være fuldt ud gældende, eller det andet princip – lad os sige, at de var i modstrid med hinanden, og det var der jo sikkert folk der kunne finde på at sige at de var – vil ordføreren så forsvare den frie bevægelighed eller retten til at konflikte?

Vil ordføreren nedlægge veto imod Monti II-forordningen, hvis den antaster retten til at konflikte?

Kl. 19:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Nadeem Farooq (RV):

Nu kender jeg jo hr. Christian Juhls holdning til EU. Jeg tror ikke, at hr. Christian Juhl prioriterer vækstskabelse og jobskabelse, som kunne ske inden for rammerne af EU, særlig højt, og der er vi så bare uenige.

Det, jeg siger, er, at vi vil sikre den frie bevægelighed, også fremadrettet, men at det skal ske i forening med retten til at konflikte. Og så kan man jo kalde det, at det forenes, eller at man kan finde en balance, eller at det sker i et spændingsfelt. Jeg mener, at vi kan prioritere begge dele i en balance, som jeg mener at vi alle sammen kan være tjent med.

Kl. 19:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det er et meget groft angreb på strejkeretten, Europa-Kommissionen er kommet med i forslaget til en ny forordning, populært kaldet Monti II-forordningen. Med forslaget risikerer vi, at retten til at strejke bliver underordnet de økonomiske frihedsrettigheder.

Konsekvensen vil være, at retten til at strejke bliver begrænset. Dermed truer forslaget den danske arbejdsmarkedsmodel. Det mener vi i SF er uacceptabelt, og et sådant indgreb i strejkeretten må Danmark selvfølgelig afvise. Heldigvis har vi, som tidligere nævnt i debatten, vetoret, når den her forordning skal behandles.

Da jeg var en ung mand, skulle vi stemme om, hvorvidt Danmark skulle være medlem af EF, som nu hedder EU, det var i 1972. Der var en heftig debat om, hvad vi skulle stemme. For at berolige folk og få dem til at stemme ja havde arbejdsmarkedets parter, LO og Dansk Arbejdsgiverforening, indrykket nogle meget store annoncer i aviserne. Den daværende formand for Dansk Arbejdsgiverforening, Leif Hartwell, og daværende formand for LO, den navnkundige Thomas Nielsen, sad meget hyggeligt, nærmest som et makkerpar, på billedet i annoncen og sagde som med én stemme i en meget stor overskrift: Nødderne knækker vi selv.

Jeg er lidt i tvivl om, om de eventuelt sagde, at nødderne knækker vi stadig selv, men meningen er den samme.

Arbejdsmarkedets parter slog derved fast, at selv om vi blev medlem af EF/EU, ville det stadig væk være arbejdsmarkedets parter – arbejdsgiverforeningerne over for fagforbundene – der forhandlede overenskomster. Det vil sige, at vi i Danmark selv bestemmer, hvordan man behandler, indgår og håndhæver overenskomsterne.

Det betyder, at man i det enkelte land gennem aftaler på arbejdsmarkedet og nogle steder også med national lovgivning f.eks. selv afgør, hvordan reglerne er for strejker og tilsvarende for lockout fra arbejdsgiverens side.

Derfor vil jeg runde det her indlæg af med at sige, at vi i SF meget håber, at det her princip kan fastholdes.

Kl. 19:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:22

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne kvittere for ordførerens meget klare tale med hensyn til opfattelsen af, hvad det er, der er på vej her, altså at her er – nu kan jeg ikke huske det ordret, men budskabet var klart – et forslag til et klart angreb på konfliktretten. Det nikker ordføreren til, så det har jeg forstået rigtigt. Men så er ordføreren vel enig i, at det eneste rigtige er at meddele de andre medlemslande, at Danmark nedlægger veto mod det her forslag.

Kl. 19:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Eigil Andersen (SF):

Det er helt rigtigt, at jeg udtalte mig meget negativt om indholdet af Monti II-forordningen, og at jeg brugte udtrykket, at det er et groft angreb på strejkeretten – det er vi helt enige om.

Med hensyn til hvad der så skal gøres i forhold til EU, er det jo noget, der bliver behandlet mellem de tre regeringspartier indbyrdes, men også i Europaudvalget, hvor der bliver givet et forhandlingsmandat, og den fase er vi ikke nået frem til endnu. Men jeg synes, det må fremgå meget tydeligt, at vores holdning er negativ over for et sådant indgreb i strejkeretten.

Kl. 19:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:23

Finn Sørensen (EL):

Skal det forstås sådan, at ordføreren vil arbejde for, at regeringen nedlægger et veto mod det her forslag og meddeler de andre medlemslande, at det skal tages af bordet?

Kl. 19:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:23

Eigil Andersen (SF):

Det er et emne, som vil blive drøftet mellem regeringspartierne og ikke her i Folketingssalen.

Kl. 19:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:23

Christian Juhl (EL):

Ordføreren for Radikale Venstre sagde, at han mente, at det var muligt at tage hensyn både til den fri bevægelighed og til retten til at konflikte, og at man kunne finde en løsning, hvor der blev taget hensyn til begge dele i en balance. Er SF's ordfører enig i, at det vil kunne lade sig gøre?

Kl. 19:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Eigil Andersen (SF):

Det tør jeg ikke svare på i absolut forstand, men jeg vil da i hvert fald sige, at det forslag, der ligger nu, ikke opfylder det balancekrav, der bliver stillet her. I det forslag, der ligger her, bliver den fri bevægelighed osv. – EU's principper på de områder – prioriteret over hensynet til konfliktretten.

Kl. 19:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:24

Christian Juhl (EL):

Hr. Eigil Andersen siger, at SF meget håber, at vi kan bevare konfliktretten. Nu er håbet jo desværre kun lyseblåt og ikke rødt, og derfor er det lidt flygtigt at håbe her, for blå er som regel noget flygtigt noget. Samtidig siger hr. Eigil Andersen, at det er et groft angreb på

strejkeretten. Ville det så ikke være lettere at melde ud til den undrende befolkning og især de aktive folk, der er i fagbevægelsen, hvad man mener konkret, og hvor man vil stille sig i forhold til at godkende eller afvise Monti II-forordningen, hvis ikke den bliver ændret? Hvor langt er hr. Eigil Andersen kommet i sine overvejelser med at tage stilling til, hvad han i givet fald vil stemme i forbindelse med Monti II-forordningen?

Kl. 19:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:25

Eigil Andersen (SF):

Det synes jeg egentlig at jeg har svaret på, men det er helt o.k., at jeg bliver spurgt, og jeg kan sagtens svare igen: Med hensyn til hvad der konkret skal gøres, er der dels tre partier i regeringen, som snakker sammen om, hvad der skal ske, dels bliver der også et møde i Europaudvalget på ganske normal vis, hvor der bliver formuleret et mandat. Og de drøftelser om, hvad SF så mener der skal gøres konkret i den her sag, er nogle, som vi i første række tager med de to andre regeringspartier.

Kl. 19:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 19:26

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak. Jeg synes, det har været en utrolig interessant debat at lytte til, og jeg beundrer i stigende grad regeringspartiernes evne til at summe rygsvømning. I går var jeg involveret i en diskussion om makrelkrigen, hvor man også svømmende rygsvømning, og nu står vi så over for det her forslag, hvor man i allerhøjeste grad også svømmer rygsvømning. Når EU-formandskabet udløber, er jeg meget spændt på at se, om lysten til at svømme rygsvømning skyldes, at man har EU-formandskabet for øjeblikket, eller om det skyldes, at man er kommet i regering. Nå, men til sagen.

Det ser ud, som om at vi i denne sag har en rigtig, rigtig fin liberal alliance mellem Enhedslisten og Liberal Alliance. I Liberal Alliance mener vi nemlig, at det her forslag vil skabe en ny usikkerhed omkring brugen af kollektive kampskridt i hele EU, og vi er faktisk også ret sikre på, at forslaget indebærer, at vi nu får en lovregulering af meget centrale dele i den danske model.

Det er jo som bekendt – hvis man kender sit historiske stof, nemlig septemberforliget 1899 og hovedaftalen i 1960 – simpelt hen i modstrid med den fordeling af lovgivningsmagten og parternes rolle, som ikke bare er gældende i Danmark, men som også afspejles i EU-traktaten. Så vi synes simpelt hen, det er et rigtig, rigtig dårligt forslag. Som liberale synes vi, at muligheden for at gå i konflikt er en grundsten i den danske model, og det skal EU ikke blande sig i.

I Liberal Alliance mener vi, at EU skal koncentrere sig om at sikre samarbejdet landene imellem. Det er naturligvis vigtigt at fastholde arbejdskraftens fri bevægelighed, det indre marked og de økonomiske friheder generelt. Det er for os at se en kilde til øget velstand, og det synes vi man skal holde fast i.

Det betyder ikke, at EU skal kunne pålægge de enkelte medlemslande en pligt til gennem et såkaldt tidligt varslingsystem at melde til Kommissionen om en konflikt. Hvorfor i alverden skulle vi det? Det forslag, der foreligger nu, vil medføre en regulering af en af grundstenene i den danske model, som jeg nævnte vil det være i modstrid med det forhold mellem lovgiverne og arbejdsmarkedets parter, som vi har en lang, fri og smuk tradition for i Danmark.

Til gengæld vil jeg godt sige, at vi ikke skal gå over i den anden grøft, som fagbevægelsen tilsyneladende ønsker. Vi skal ikke have en juridisk bindende social protokol knyttet til EU-traktaten, sådan som SF foreslår, og som én gang for alle skal slå fast, at de faglige og sociale rettigheder altid skal have forrang for det indre markeds økonomiske friheder. Vi mener med andre ord, at det er vigtigt, at man fortsat står på to ben.

I Liberal Alliance hylder vi nemlig EU's frie marked. Vi er glade for den velstand og den stabilitet, som det indre marked og de økonomiske friheder har givet os. Frihandel er den bedste vej til fred, stabilitet og vækst. Derfor er det selvfølgelig vigtigt at holde fast i at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed. Vi skal ikke have et EU, som tvinger os til at varsle Kommissionen om enhver konflikt og en mulighed for på sigt at gribe ind i konfliktretten. På en anden side ønsker vi heller ikke et EU, som altid og på alle områder ubetinget sætter faglige og sociale rettigheder før økonomiske friheder.

I Liberal Alliance er vi med andre ord enige i, at det skal undgås, at EU blander sig i den danske konfliktret. Vi vil samtidig på det kraftigste opfordre regeringen til ikke at falde i den anden grøft, men derimod finde en god balance, gå på to ben og hverken gå på kompromis med det indre marked og de økonomiske friheder eller den danske model.

Vi synes derfor, at forslaget skal afvikles.

Kl. 19:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Mette Bock. Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:30

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne takke ordføreren for den ene halvdel af talen, som jo udmærker sig ved, at man holder fast ved det, som har været den danske holdning siden 1972. Det er jeg glad for. Jamen jeg synes, det er vigtigt, at Liberal Alliance som det eneste, skal vi sige rigtigt borgerligt parti i denne sammenhæng holder fast ved det, og jeg mener det faktisk meget seriøst – jeg holder lige Dansk Folkeparti uden for, for de har jo tidligere udtalt sig om de ting, og der ved vi jo godt, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten er enige om, at EU ikke skal blande sig i konfliktretten.

Den anden halvdel er jeg ikke så glad for. Den handler jo om noget, som jeg lige vil spørge til: Mener ordføreren faktisk, at det er nogle gode domme, som Domstolen har afsagt i Lavalsagen og Viking Line-sagen osv.? For det er jo nogle domme, der betyder, at det indre markeds friheder har forrang for de faglige og sociale rettigheder. Det er konsekvensen af de domme. Er ordføreren enig i det?

Kl. 19:31

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:31

Mette Bock (LA):

Det er jo en kompliceret sag, og det er klart, at domme jo altid vil få en adfærdregulerende virkning, når man kigger fremad. Som jeg sagde i min ordførertale, finder vi det meget, meget vigtigt, at man finder balancen mellem de to ben, altså på den ene side de økonomiske friheder, som ligger i det indre markeds regulering, og på den anden side at fastholde, at vi har et arbejdsmarked, som de enkelte lande selv må finde ud af at regulere, og hvor vi faktisk synes, at der er en rigtig, rigtig fin model i Danmark.

Vi forholder os kritisk til, hvilke domme, der kommer, fordi vi synes, man skal bevare den her balance. Og den balance er jo i fare for at blive forrykket, hvis det sker, at det ene ben eller det andet ben får forrang. Så vi vil både forholde os kritisk til de ting, som vil forringe de goder, som vi synes der ligger i det indre markeds regule-

ring, og til de ændringer, som man står over for at skulle diskutere i dag, og hvor man vil gå ind og regulere og faktisk rive tæppet væk under den model, som vi kender fra det danske arbejdsmarked.

Kl. 19:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:32

Finn Sørensen (EL):

Jeg kan se, at der er voldsom konkurrence i den idræt, der hedder rygsvømning, for det, jeg spurgte om, var jo, hvad ordføreren mente om de domme. Problemet med alle de fire domme er jo, at der har været en konflikt imellem de økonomiske friheder på den ene side og de faglige og sociale rettigheder på den anden side, henholdsvis konfliktret eller landenes lovgivning, Luxembourgdommen osv. I alle fire tilfælde er dommene faldet ud til fordel for de økonomiske friheder. Synes ordføreren, det er godt?

Kl. 19:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:32

Mette Bock (LA):

Det kan ikke komme bag på ordføreren, at vi i Liberal Alliance synes, at økonomisk frihed er en værdi, som man i allerhøjeste grad skal værne om. Men jeg håber, at ordføreren så trods alt vil glæde sig over, at selv om vi går ind for økonomisk frihed som en af de aller allervæsentligste værdier i ethvert frit samfund, sætter vi trods alt hælene i, når vi når til et forslag som det her, som skal gribe ind i den udmærkede danske arbejdsmarkedsmodel, vi har.

Kl. 19:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:33

Christian Juhl (EL):

Det forstod jeg ikke. Jeg er nødt til at stille spørgsmålet igen: Mener ordføreren, at de nævnte domme, som vi hørte om før, og som alle har forsvaret den økonomiske frihed, er gode domme? Mener ordføreren, at disse fire domme er gode domme?

Kl. 19:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Mette Bock (LA):

I stedet for at blive ved med at svømme rygsvømning bliver jeg nødt til at sige, at jeg jo faktisk ikke er ordfører på området, og derfor kender jeg ikke de konkrete domme. Derfor vil jeg gerne have lov til at sige: Jeg kan ikke forholde mig til dem.

Kl. 19:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:34

Christian Juhl (EL):

Jamen så vil jeg prøve med et andet spørgsmål, som tager udgangspunkt i fru Mette Bocks tale. Får vi en juridisk bindende protokol ved at stemme for Monti II-forordningen? Det er sådan, at ordføreren problematiserede de der juridisk bindende protokoller og så Monti II-forordningen, som om der var en sammenhæng. Så jeg vil

spørge: Får vi automatisk en juridisk bindende protokol ved at stemme for Monti II-forordningen?

Kl. 19:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Mette Bock (LA):

Det skal jeg ikke kunne sige, men jeg kan sige, at vi vil gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at påvirke regeringen til at nedlægge veto i den her sag.

Kl. 19:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Mette Bock. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vil beskæftigelsesministeren have ordet i anden omgang? Ja.

Kl. 19:34

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige, at jeg har lyttet til debatten her i dag med interesse og jo også kan konstatere, at det her er et spørgsmål, der ligger Folketinget meget på sinde – med rette. Vi har en unik arbejdsmarkedsmodel i Danmark. Det glæder mig, at vi på tværs af både politiske partier, ideologiske afsæt og forskelle kan finde sammen om at konstatere, at det er vigtigt, at vi understøtter, at den danske model også er levedygtig i fremtiden. I mine øjne er det en helt naturlig følge deraf, at der fortsat vil være en ret til at konflikte i forbindelse med vores overenskomssystem og vores danske model i det hele taget.

Jeg synes, det er værd at huske på i diskussionen om Monti II-forordningen, at det sådan set har været et stort ønske fra bl.a. den europæiske fagbevægelse, at man skulle forsøge at afdække forholdet mellem den frie bevægelighed på den ene side og grundlæggende arbejdstagerrettigheder på den anden side.

Jeg synes også, at man skal konstatere, at der nu både på europæisk plan og på dansk plan fra parterne lyder en betydelig kritik af den forordning, der er kommet fra Kommissionen. Den kritik lytter jeg til som beskæftigelsesminister, den kritik lytter vi til som regering.

Jeg synes også, at det kan være vigtigt at understrege, at den normale procedure i demokratiets hellige navn, i respekt for Folketinget, jo altså er sådan, at inden vi fastlægger en officiel dansk holdning i et EU-spørgsmål, går vi altså til Folketingets Europaudvalg, for det er der, mandatet skal gives. Det betyder, at skulle vi nå derhen, hvor det er nødvendigt med en mandatgivning i spørgsmålet om Monti II-forordningen, vil vi jo altså anmode om et mandat i Folketingets Europaudvalg. Jeg siger det her som et svar på nogle af de spørgsmål, jeg lyttede mig der stilledes fra Enhedslistens side, nemlig hvorfor regeringen ikke bare har indtaget en holdning til Monti II-forordningen.

Når der ikke ligger en officiel holdning fra regeringens side vedrørende Monti II-forordningen, er det, fordi vi følger en helt normal procedure, og det vil sige, at hvis vi kommer i den situation, at der skal stemmes om Monti II-forordningen, vil vi bede om et mandat i Folketingets Europaudvalg.

Jeg startede sådan set også min tale i dag med at sige – og har også sagt det i andre sammenhænge, både direkte til det parti, der står bag forespørgslen i dag, og i Folketingets Europaudvalg og ved andre lejligheder – at det, at vi har en konfliktret i Danmark, betragter regeringen som en grundlæggende værdi, og den ønsker vi ikke at gå på kompromis med.

Til diskussionen om, hvorvidt det her overhovedet er ladesiggjort, synes jeg bare, at der er grund til at minde om, at jeg sådan set i min indledende tale i dag sagde, at vi har bedt om at få Kommissionens vurdering af, om nærhedsprincippet overhovedet er overholdt. Og når vi beder om det, er det selvfølgelig, fordi vi har en formo-

ning om, at det ikke nødvendigvis gør sig gældende. Overholder man ikke nærhedsprincippet i den her diskussion, giver sagen sig selv.

Kl. 19:40

Så jeg synes egentlig, at jeg som repræsentant for regeringen har sagt det meget klart, og at også ordførerne, der repræsenterer regeringspartierne, har sagt det meget klart: Vi ønsker en stærk dansk model også i fremtiden, og den indebærer en ret til at konflikte. Det er det udgangspunkt, hvormed vi møder Monti II-forordningen.

Kl. 19:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:38

Finn Sørensen (EL):
Jeg har to spørgsmål.

Det første spørgsmål er: Hvorfor spørger man Kommissionen, om nærhedsprincippet er overholdt? Det har Kommissionen jo forholdt sig til, og jeg behøver heller ikke at citere det, for det er citeret i grundnotatet. Så hvorfor spørger man Kommissionen om noget, man har fået svaret på? Det står jo i forordningen, der har Kommissionen jo forholdt sig til det. Og den mener, at nærhedsprincippet er overholdt og at det er nødvendigt at lave en sådan forordning, for det er noget, medlemslandene ikke selv kan finde ud af. Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål relaterer sig til noget, som ministeren sagde i sin indledende tale. Jeg forstod det på den måde – og så vil jeg meget, meget gerne have aflivet en misforståelse – at ministeren mente, at det godt kunne være nødvendigt med en EU-regulering af konfliktretten. Er det rigtigt forstået?

Kl. 19:39

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:39

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Når vi spørger Europa-Kommissionen om, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt, er det helt normal procedure, som vi overholder.

Hvad angår, om der skal være en EU-regulering, konstaterer jeg, at der er faldet domme, hvad dette angår. Jeg konstaterer også, at der nødvendigvis må være en sammenhæng mellem de spilleregler, der gælder, for at det indre marked kan fungere, og konfliktretten, forstået på den måde, at en konfliktret i mine øjne aldrig kan være helt ubegrænset; det er den heller ikke i dansk anliggende. Men vi ønsker ikke, at EU skal regulere konfliktretten i nogen lande, herunder heller ikke Danmark.

Kl. 19:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 19:40

Finn Sørensen (EL):

Med hensyn til spørgsmålet om nærhedsprincippet synes jeg ikke at ministeren forholder sig til det. Kommissionen har svaret. Den mener, at nærhedsprincippet er overholdt, så derfor spørger jeg: Hvorfor spørger man så Kommissionen en gang til? Jeg synes ikke rigtig, at jeg forstår ministerens svar om EU-regulering.

Er det, på baggrund af at Domstolen allerede har grebet ind i konfliktretten, nødvendigt med en eller anden form for yderligere regulering af konfliktretten, eller er det ikke? Hvis det er, hvilken form tænker ministeren så den regulering skal have? Hvis det ikke er, hvorfor konkluderer man så ikke bare nu og her, at det udkast til forordning skal skrottes?

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:40

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener sådan set, at jeg allerede har redegjort for den almindelige parlamentariske procedure, som gælder i Folketinget, og jeg antager ikke, at Enhedslisten ønsker en situation, hvor en dansk regering kan tilkendegive en dansk holdning i en europæisk sammenhæng uden om Europaudvalget. Jeg lægger sådan set til grund, at der er bred enighed om, at den procedure er den rette, at det er den rigtige måde at gøre tingene på.

Kl. 19:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:41

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren, for jeg er jo glad ved, at ministeren vil forsvare den danske model så ihærdigt, og det er også sgu også – undskyld! – det er der også grund til: Hvis afstemningen skulle være i dag, hvilket mandat ville ministeren så anmode om i Europaudvalget? Opfatter ministeren forespørgsel nr. F 24, altså forslaget til vedtagelse i forbindelse med F 24, som en opfordring til at sige nej til Monti II-forordningen?

Kl. 19:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:42

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg står ikke på talerstolen i dag for at bede Europaudvalget om et mandat. Den dag, jeg måtte få behov på vegne af den danske regering for at bede om et mandat i Folketingets Europaudvalg, skal jeg nok komme med den indstilling, som regeringen mener er den rigtige.

Det er jo sådan set også det, der ligger til grund for min indledende tale i dag, netop at vi ikke er i en situation, hvor Monti II-forordningen forhandles. Den er lagt frem. Jeg har ikke endnu hørt om et eneste land, der bakker op om forordningen, som den ligger. Tværtimod har vi allerede nu hørt i hvert fald ét land melde, at det ikke ønsker at stemme for den forordning, der ligger.

Kl. 19:42

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:42

Christian Juhl (EL):

Jeg prøver igen. Opfatter ministeren forslaget til vedtagelse i forbindelse med forespørgsel F 24 som en opfordring til at sige nej til Monti II-forordningen? Hvis nu det var i dag, alle lande på nær Frankrig måske havde sagt ja til Monti II-forordningen, hvad ville ministeren så have bedt om for et mandat i Europaudvalget? Det kunne jo da være interessant at vide, for ellers er det, som om vi arbejder med et stykke elastik i øjeblikket.

Kl. 19:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:43

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener sådan set ikke, at vi arbejder med elastik. Jeg mener, at vi respekterer de helt almindelige regler for, hvordan en dansk holdning til et europæisk spørgsmål fastlægges.

Jeg har tilkendegivet klart på regeringens vegne, at vi ikke ønsker en regulering i den danske konfliktret. Jeg mener sådan set, at de forslag til vedtagelser, der er lagt frem med varierende politisk styrke, repræsenterer det samme. Jeg mener, at det vil være uklogt, hvis vi begynder at fastlægge en dansk EU-position i Folketingssalen, når vi har nogle meget klare spilleregler, der vedrører inddragelsen af Folketingets Europaudvalg som det sted, hvor den danske position fastlægges i form af mandatgivning til regeringen.

Kl. 19:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 19:43

Bent Bøgsted (DF):

Det er til det, ministeren siger om, at der er et land – så vidt jeg ved, er det Frankrig, men jeg ikke helt sikker – der har stemt nej. Er det så ikke sådan, at så burde de egentlig sige nede i Europa-Kommissionen: O.k., når der er et land, der har sagt nej, som har sagt, at det ikke vil være med til det her, kan vi lige så godt pille det af bordet i stedet for at køre videre med processen? Er det ikke mere rimeligt?

Det vil jo aldrig nogen sinde komme igennem, når det skal vedtages enstemmigt. Kunne man så ikke lige så godt pille det af dagsordenen?

Kl. 19:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 19:44

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Der er slet ikke sat nogen proces i gang. Kommissionen er kommet med Kommissionens forslag. Vi har et uformelt ministermøde i Horsens i næste uge, og der vil vi blandt flere emner, herunder bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, som det mest centrale, også diskutere de to forslag fremlagt af Kommissionen, herunder det om en bedre håndhævelse af udstationeringsdirektivet.

Der er endnu ikke nogen, der ved, om der overhovedet kommer en proces internt i EU om Monti II-forordningen, fordi reaktionerne er ret skarpe og opbakningen ganske lille, så vi ved endnu ikke, om Monti II-forordningen overhovedet når dertil, hvor den skal godkendes i en politisk sammenhæng.

Når vi dertil, vil jeg kraftigt opfordre Folketinget til, at alle overholder de helt nødvendige og typiske spilleregler. Det vil altså sige, at den dag, hvor jeg som beskæftigelsesminister skal afgive den danske position, står jeg med et mandat fra Folketingets Europaudvalg.

Kl. 19:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 19:45

Bent Bøgsted (DF):

Hvis det skal leve op til det, ministeren siger, må vi jo håbe, at regeringspartierne, Venstre og Konservative også vil give ministeren det mandat, der skal til, for at ministeren kan gå ned og sige nej tak. Det, der sådan er lidt usikkert, er, hvor vi kommer til at stå i forbindelse med mandatafgivelsen. Jeg synes bare, at det er lidt uklart.

Når der allerede er et land, der har meldt afbud og har sagt, at det vil man ikke have – det kan godt være, at det forkert at sige – må de

jo være langsomt opfattende, hvis de ikke siger, at det kan de ikke komme igennem med. Jeg er ret overbevist om, at regeringen, hvis den har et lovforslag, som den gerne vil igennem med, og det så viser sig, at den overhovedet ikke kan få opbakning til det, og at der ikke kan skabes et flertal for det her i Folketinget, lige så stille vil tage det af dagsordenen igen. Men det er jeg ikke sikker på at man vil gøre nede i Europa-Kommissionen. Der tror jeg at man vil køre videre.

Så har vi den situation, at Danmark har formandskabet, og der skal man jo prøve på at skabe en forhandlingslinje og få forhandlet et eller andet igennem, når Europa-Kommissionen kommer med sådan noget. Så det er nok godt, hvis vi venter, til Danmark ikke har formandskabet mere, inden vi skal afgøre noget.

Kl. 19:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 19:46

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan sige, at jeg forventer ikke, at en reel politisk forhandling om Monti II-forordningen kommer til at foregå under det danske formandskab.

Så vil jeg efter at have lyttet til diskussionen i dag sige, at der ikke er noget, der tyder på, at Folketingets Europaudvalg vil afgive et mandat om, at en dansk regering skal acceptere Monti II-forordningen, som den foreligger nu. Jeg har i hvert fald lyttet mig til, at det er den position, Folketinget har tænkt sig at indtage.

Kl. 19:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:47

Henning Hyllested (EL):

Jeg tillader mig lige at citere fra den danske regerings indsats til støtte for den svenske opfattelse i forbindelse med Lavaldommen i sin tid. Der står:

»I den forbindelse må der efter regeringens opfattelse lægges afgørende vægt på, at konfliktretten er en anerkendt grundrettighed, som bl.a. er udviklet i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis. Det fremgår af EU-traktatens artikel 6, stk. 2, at EU udtrykkeligt respekterer en sådan grundrettighed. På den baggrund finder regeringen, at reglerne om den fri udveksling af tjenesteydelser bør vige for retten til at konflikte i den konkrete sag.«

Må jeg spørge: Er det stadig væk ministerens og den danske regerings opfattelse, at reglerne om den fri udveksling af tjenesteydelser bør vige for konfliktretten?

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 19:48

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det mener jeg som udgangspunkt er den rigtige holdning at have.

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 19:48

Henning Hyllested (EL):

Det er altså regeringens opfattelse. Hvordan hænger det så sammen med, at det i dag har knebet med at få ministeren ud af busken i forhold til Monti II-forordningen, som jeg synes er tilfældet. Er der så

ikke nogle forhold der, som ikke passer sammen? Hvis man virkelig mener, at en fri udveksling af tjenesteydelser skal vige for en konfliktret, kan man vel ikke på den anden side sige, at det er et åbent spørgsmål med Monti II-forordningen, som jo i den grad indskrænker den selv samme konfliktret?

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:48

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg holder lige så meget af Enhedslisten, som jeg undrer mig over, hvordan man en gang imellem kan konkludere på baggrund af de ord, der falder. Det synes jeg også man gør her.

Der er da ikke nogen i regeringspartierne, der har ladet det her stå som et åbent spørgsmål. Det har jeg hverken hørt ordførerne eller undertegnede sige. Tværtimod har vores udgangspunkt for hele debatten i dag været, at konfliktretten er en fundamental del af den danske model, og sådan ønsker vi at det fortsat skal være.

Så er der en helt almindelig og sikkert for nogen langsommelig proces, under hvilken den officielle danske position skal fastlægges. Den er vi slet ikke gået i gang med, for vi ved ikke, om det forslag til forordning, der ligger fra Europa-Kommissionen, overhovedet kommer til behandling, i og med at opbakningen dertil synes ganske lille.

Kl. 19:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Finn Sørensen i anden runde.

Kl. 19:50

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Nu ved jeg jo selvfølgelig ikke, om debatten fortsætter efter mit indlæg, men jeg vil da i hvert fald godt sige tak for en god debat om det, vi har haft indtil nu. Jeg synes, vi har fået trukket nogle meget klare synspunkter op, og der var jo i virkeligheden også en vis udvikling i debatten i forhold til kritikken af den her Monti II-forordning.

Jeg vil gerne hæfte mig ved, at ministeren sagde, at hun, som hun havde lyttet sig til i den her debat, ikke kunne forestille sig, at en debat i Europaudvalget ville munde ud i, at man ville synes, at det her forslag fra Kommissionen skulle nyde fremme. Måske har jeg ikke ramt det helt præcist, men så må ministeren jo rette mig. Så det er jo godt, at ministeren har nogle gode ører, for det er sådan set også det, jeg har hørt.

Men det er jo fremsat i form af sådan lidt forskellige og mere eller mindre utydelige meldinger, ikke mindst fra de tre regeringspartiers side og fra partiet Venstres side, selv om jeg jo sagtens kan høre nuancer og måske mere end nuancer imellem hr. Eigil Andersens opfattelse, som jo er meget klar, og de to andre regeringspartiers. Men det er godt, at ministeren har lyttet sig til det.

Jeg synes også, det er meget glædeligt, at ministeren svarede bekræftende på hr. Henning Hyllesteds spørgsmål, altså at hun stadig væk er enig i den holdning, der blev lagt i den danske regerings svar til EU-Domstolen i forbindelse med Lavalsagen. Og når jeg har trukket det frem i dag, og når vi trækker det frem i dag, er det jo, fordi det var meget bemærkelsesværdigt.

Jeg kan varmt anbefale, at man læser den danske regerings svar, som er dateret 30. januar 2006. Jeg vil sådan set sige, at alle medlemmer af Beskæftigelsesudvalget og Europaudvalget og alle nye folketingsmedlemmer burde have en studiekreds om det her stykke papir, for det er det klareste og skarpeste forsvar for den danske model – og det korteste. Vi kan godt finde en hel masse meget lange,

men det er det korteste og mest præcise og skarpeste forsvar for den danske model, jeg nogen sinde har læst, og jeg har læst et par sider om det der.

Det er et fremragende stykke papir, og når jeg roser det, er det jo så meget mere, fordi det er blevet skrevet under en borgerlig regering, der gik hundrede procent i brechen for konfliktretten. Og mit inderlige ønske er jo, at nu, hvor vi har fået en regering af en lidt anden farve, vil den leve op til de holdninger, og det har jeg da så en vis optimisme med hensyn til på baggrund af ministerens svar på hr. Henning Hyllesteds spørgsmål.

Så har der været diskussion om procedurer, hvor vi jo ligesom er blevet belært om, at vi har grebet det hele bagvendt an. Det kunne jeg godt følge, hvis der var tale om et helt nyt spørgsmål, som den danske regering og det danske Folketing og det danske Europaudvalg ikke havde forholdt sig til tidligere, men det er jo ikke det, der er tilfældet. Også derved er det jo godt, at man læser, hvad den danske regering svarede i forbindelse med Lavaldommen, for der er jo det politiske grundlag, som den nuværende danske regering skal tage stilling ud fra. Og jeg har citeret en anden del af det tidligere i min forelæggelse.

Det er derfor, jeg synes, det havde været helt naturligt, hvis ministeren i dag havde meldt klart og tydeligt ud: Ja, vi vil gøre, hvad vi overhovedet kan for at forhindre, at Monti II-forordningen får nogen gang på jord, og vi vil om fornødent nedlægge veto. Man kan godt som minister melde ud, at det er ens holdning. At man så også derudover afventer en formel behandling i Europaudvalget er helt fint, men der er jo ikke noget nyt i sagen, når det drejer sig om at forholde sig til Kommissionens forslag, der med hr. Eigil Andersens ord er et skarpt eller stærkt eller groft angreb på konfliktretten, tror jeg det var han sagde.

Det behøver man ikke at have været så længe i Folketinget eller i en fagforening for at kunne gennemskue, så derfor mener jeg det. Jeg er skuffet over, at ministeren ikke kommer med en meget klar melding i forhold til det, og jeg kan ikke se, at det skulle være i uoverensstemmelse med procedurerne her i Folketinget, at ministeren havde en mening om et forslag fra Kommissionen, som så helt tydeligt bør skrottes.

Det skal være mine afsluttende bemærkninger, og så må vi jo se, om der er grund til yderligere debat.

Kl. 19:55

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke nogen, der har indtegnet sig, så der er ikke mere, medmindre Enhedslisten vil stille spørgsmål til deres egen ordfører, men det tror jeg nu alligevel ikke. Klokken er også mange, så jeg tror i og for sig, at debatten slutter nu. Tak til hr. Finn Sørensen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 24. april 2012.

Kl. 19:55

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 20. april 2012, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 19:56).
